

ỦY BAN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH
TRUNG TÂM XÚC TIẾN THƯƠNG MẠI VÀ ĐẦU TƯ TP.HCM

THỊ TRƯỜNG UZBEKISTAN

Thành phố Hồ Chí Minh 2022

MỤC LỤC

Chương 1: Kinh doanh ở Uzbekistan.....	3
Chương 2: Môi trường kinh tế và chính trị.....	15
Chương 3: Quy định thương mại, hải quan và các tiêu chuẩn.....	25
Chương 4. Bán hàng và dịch vụ tại thị trường Uzbekistan	57
Chương 5: Thương mại song phương giữa Việt Nam và Uzbekistan.	93
Chương 6: Môi trường đầu tư.	100
Chương 7: Văn hóa trong kinh doanh và những điều lưu ý.....	158
Chương 8: Một số liên hệ cần thiết.....	177

Chương 1: Kinh doanh ở Uzbekistan

Tổng quan thị trường

Nền kinh tế của Uzbekistan có mức tăng trưởng mạnh mẽ đạt lên đến 7,4%, với GDP tăng 69,2 tỷ USD vào năm 2021. GDP danh nghĩa của Uzbekistan tăng 15,5%. Các mức tăng đạt được chủ yếu đến từ lĩnh vực dịch vụ (3,3%) và sản xuất (2,2%).

Đồng Soum, đơn vị tiền tệ quốc gia của Uzbekistan, giảm giá 3,4% so với USD. Dự trữ quốc tế của Uzbekistan chỉ tăng 0,2 tỷ USD, đạt 35,1 tỷ USD, trong khi nợ nước ngoài tăng 5,4 tỷ USD (16%).

Lạm phát hàng năm vẫn ở mức hai con số vào năm 2021: giảm phát GDP là 13,6% và lạm phát giá tiêu dùng là 10,8%, so với mức cơ bản năm 2020. Dự kiến năm 2002 mức lạm phát là 12-14% do các bất ổn về chính trị, năng lượng ... Việc tăng lãi suất từ 14% lên 17% vào tháng 3 năm 2022 sẽ giúp Uzbekistan đối phó với nguy cơ lạm phát quá mức trong năm 2022.

Các chỉ số kinh tế chính của Uzbekistan:

Chỉ số	2020	2021
GDP danh nghĩa (tỷ USD)	59,9	69,2
Lạm phát giá tiêu dùng (%)	12,9	10,8
Đầu tư trực tiếp nước ngoài (tỷ USD)	1,7	2
Tài khoản vãng lai (tỷ USD)	-3,1	-4,8
Xuất khẩu (tỷ USD)	15,1	16,6
Nhập khẩu (tỷ USD)	21,2	25,5
Nợ công (tỷ USD)	34,2	39,6
Dự trữ quốc gia (tỷ USD)	34,9	35,1

Cùng với sự tăng trưởng kinh tế đáng chú ý, thương mại của Uzbekistan tăng 16%, gần như trở lại mức trước đại dịch vào năm 2019. Nhập khẩu tăng 20% trong khi xuất khẩu chỉ tăng 10% - điều này làm tăng thâm hụt thương mại lên 5,8 tỷ USD. Uzbekistan đã tiếp tục chính sách công nghiệp hóa nhập khẩu thiết bị vốn mới để hiện đại hóa lĩnh vực sản xuất và cơ sở hạ tầng của mình, với lĩnh vực máy móc và vận tải chiếm 32,4% tổng khối lượng nhập khẩu. Xuất khẩu hàng công nghiệp tăng vọt 49% (1,4 tỷ USD) vào năm 2021 và thay thế vàng để trở thành mặt hàng xuất khẩu chính. Vàng tiếp tục là nguồn tài nguyên quan trọng của đất nước, chiếm 24,7% tổng kim ngạch xuất khẩu vào năm 2021 (38,3% vào năm 2020).

Một số đối tác thương mại lớn của Uzbekistan:

Nga: 17.9%

Trung Quốc: 17.7%

Kazakhstan: 9.3%

Thổ Nhĩ Kỳ: 8.1%

Hàn Quốc: 4.5%

Từ năm 2016, chính phủ Uzbekistan đã thực hiện một chương trình cải cách để biến Uzbekistan từ một quốc gia khép kín, cô lập thành một quốc gia mong muốn hợp tác với các nước láng giềng, cũng như các cường quốc khu vực và toàn cầu. Chính phủ bắt đầu thực hiện các cải cách cần thiết để chuyển đổi sang một nền kinh tế minh bạch hơn, cạnh tranh hơn và hình thành nền kinh tế thị trường vào năm 2017. Chiến lược phát triển của Uzbekistan cho giai đoạn 2022-2026 đã được thông qua vào tháng 1 năm 2022.

Uzbekistan đã ký các hiệp định song phương với 54 quốc gia về tránh đánh thuế hai lần. Uzbekistan có các hiệp ước quy định đối xử tối huệ quốc với 47 quốc gia.

Năm 2014, Uzbekistan tham gia Hiệp định Khu vực Thương mại Tự do SNG. Ngày 11 tháng 12 năm 2020, Uzbekistan gia nhập Liên minh Kinh tế Á-Âu (EAEU) với tư cách quan sát viên. Vào ngày 9 tháng 4 năm 2021, Liên minh Châu Âu đã chấp nhận Uzbekistan trở thành quốc gia thứ 9 được hưởng ưu đãi từ Hệ thống ưu đãi phổ cập GSP+, theo đó sẽ xóa bỏ thuế quan đối với 2/3 (6.200 mặt hàng) của các dòng sản

phẩm thuộc diện GSP để đổi lại việc Uzbekistan thực hiện 27 công ước quốc tế cốt lõi đã được phê chuẩn về quyền con người và quyền lao động, bảo vệ môi trường và khí hậu, và thực hiện tốt.

Vào ngày 01 tháng 11 năm 2021, Uzbekistan đã trở thành quốc gia đầu tiên được chấp nhận vào Chương trình ưu đãi chung về khung nâng cao của Vương quốc Anh, cho phép không đánh thuế nhập khẩu đối với hơn 7.800 sản phẩm được sản xuất tại Uzbekistan. Nước này cũng đang tiến hành gia nhập Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO).

Với dân số ước tính khoảng 35,5 triệu người, Uzbekistan có nền tảng cần thiết để trở thành một cường quốc kinh tế trong khu vực: một dân số năng động, tỷ lệ người dân biết đọc biết viết và hoạt động kinh doanh lớn nhất ở khu vực Trung Á; cơ sở hạ tầng tương đối tốt; và thị trường tiêu thụ tiềm năng lớn nhất trong khu vực.

Ngành công nghiệp bông của Uzbekistan và các nguồn tài nguyên thiên nhiên phong phú như vàng và khí đốt tự nhiên mang lại cơ hội hấp dẫn cho các nhà đầu tư. Chính sách kinh tế được chính phủ công bố nhằm ưu tiên thu hút đầu tư tư nhân thông qua cải thiện môi trường kinh doanh, tư nhân hóa và tự do hóa ngoại thương của Uzbekistan.

Tuy nhiên do các yếu tố địa chính trị đang xảy ra trong khu vực và trên thế giới hiện gây thêm sự không chắc chắn và làm tăng rủi ro cho triển vọng kinh tế của đất nước, ảnh hưởng đến cục diện chính trị và kinh tế của khu vực, và các tác động lâu dài đầy đủ vẫn chưa được hiểu rõ. Hiện tại, điều này đã khiến dự báo tăng trưởng GDP năm 2022 của Uzbekistan giảm từ 6% xuống còn 3,5-4%. Nga và Ukraine là đối tác thương mại lớn nhất và lớn thứ chín của Uzbekistan vào năm 2021. Kiềm hời chiếm 12% GDP của Uzbekistan vào năm 2021, với 70% trong số đó đến từ Nga. Uzbekistan cũng đang tích cực thu hút vốn đầu tư của Nga: các công ty công nghiệp và năng lượng nhà nước lớn nhất của Uzbekistan đã ký một số thỏa thuận cho vay hàng tỷ đô la và MOU với các ngân hàng nhà nước Nga để tài trợ cho các dự án của họ trong vài năm qua.

Fitch Ratings khẳng định triển vọng Uzbekistan sẽ ổn định vào tháng 4 năm 2022, trong khi S&P và Moody's chưa cập nhật triển vọng ổn định và tích cực của họ về Uzbekistan kể từ mùa hè năm 2021. Vào tháng 5 năm 2021, Phó Thủ tướng kiêm Bộ

trưởng Bộ Phát triển Kinh tế và Giảm nghèo Jamshid Kuchkarov tuyên bố rằng Chính phủ đã đặt mục tiêu tăng GDP bình quân đầu người từ 1.700 USD hiện tại lên 2.500 USD vào năm 2025 và 4.200 USD vào năm 2030.

Thách thức trên thị trường

Thị trường Uzbekistan vẫn có sự cạnh tranh từ nhà cung cấp toàn cầu và nội địa. Nhiều doanh nghiệp trong nước là các công ty gia đình trải qua nhiều thế hệ, và hiện đang được dẫn dắt bởi các doanh nhân thế hệ thứ hai hoặc thứ ba, là những người có học vấn cao và có kiến thức sâu rộng. Thị trường phổ thông của Uzbekistan quan tâm đến giá cả và thường được phục vụ bởi các nhà cung cấp địa phương và/hoặc nhập khẩu giá rẻ. Các nhà xuất khẩu không muốn cạnh tranh về giá thì nên có kế hoạch hợp tác với các đối tác bản địa tiến hành chiến lược tiếp thị qui mô.

Bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ (IPR)

Việc bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ không đầy đủ vẫn là một thách thức đối với các doanh nghiệp nước ngoài tại Uzbekistan. Uzbekistan đã thực hiện các bước quan trọng trong năm 2018 để giải quyết các vấn đề tồn tại liên quan đến bảo vệ và thực thi quyền sở hữu trí tuệ. Đặc biệt, việc Uzbekistan gia nhập Công ước Geneva và hai Hiệp ước Internet của WIPO thể hiện sự tiến bộ đối với việc bảo vệ bản quyền đầy đủ đối với các bản ghi âm nước ngoài. Lãnh đạo Uzbekistan đã thừa nhận rằng hành vi sao chép các thương hiệu quốc tế nổi tiếng của các doanh nhân địa phương đã mang lại ảnh hưởng tiêu cực trong việc thu hút đầu tư nước ngoài. Chính phủ cũng đã chỉ ra nhận thức của mình về tầm quan trọng của việc trả tiền bản quyền cho tác giả khi tài liệu video có bản quyền được phát sóng hoặc truyền trực tuyến trên các dịch vụ đăng ký trả phí. Vào ngày 13 tháng 1 năm 2022, Uzbekistan đã tham gia Hiệp ước Marrakesh để tạo điều kiện tiếp cận các tác phẩm đã xuất bản cho những người mù, khiếm thị hoặc bị khuyết tật in. Hiện nay, Uzbekistan đang trong quá trình gia nhập các hiệp ước và thỏa thuận quốc tế khác, bao gồm: Công ước quốc tế về bảo vệ người biểu diễn, nhà sản xuất bản ghi âm và tổ chức phát thanh truyền hình (Rome, ngày 26 tháng 10 năm 1961); Hiệp ước Singapore về Luật Nhãn hiệu (Singapore, ngày 27 tháng 3 năm 2006); và Đạo luật Geneva của Hiệp định La Hay về Đăng ký Quốc tế Kiểu dáng Công nghiệp (Geneva, ngày 2 tháng 7 năm 1999). Vào ngày 26 tháng 4 năm 2022,

Tổng thống Mirziyoyev đã ký sắc lệnh “Về các biện pháp bổ sung để phát triển hơn nữa lĩnh vực sở hữu trí tuệ”, phê duyệt Chiến lược phát triển lĩnh vực sở hữu trí tuệ ở Cộng hòa Uzbekistan giai đoạn 2022-2026.

Khu vực ngân hàng kém hiệu quả

Uzbekistan có ba ngân hàng lớn thuộc sở hữu nhà nước và bảy ngân hàng do nhà nước sở hữu một phần kiểm soát hơn 80% tổng tài sản và vốn của toàn ngành. Các ngân hàng thương mại tư nhân chiếm thị phần ngách tương đối nhỏ. Các ngân hàng nhà nước hầu như là công cụ của chính phủ trong việc thực hiện chiến lược phát triển của chính phủ.

Tất cả các ngân hàng đều được chính phủ giám sát chặt chẽ. Chính phủ áp đặt các chức năng không phải cốt lõi đối với họ, bao gồm khấu trừ thuế và giám sát tài chính đối với khách hàng của họ. Nền kinh tế của Uzbekistan chủ yếu vẫn dựa vào tiền mặt do sự tin tưởng tương đối thấp vào khu vực ngân hàng và vai trò to lớn của khu vực phi chính thức trong nền kinh tế. Tuy nhiên, trong những năm gần đây, các chính sách của chính phủ đã cho thấy sự chuyển đổi đáng chú ý từ chủ nghĩa biệt lập tài chính sang minh bạch hơn và hội nhập vào thị trường tài chính quốc tế. Trong năm 2020-2022, chính phủ đã công bố các nỗ lực tư nhân hóa để thu hút nhiều đầu tư hơn từ khu vực tài chính ngoài công lập.

Thị trường thiếu minh bạch

Uzbekistan phần lớn vẫn là một quốc gia khép kín, thích dựa vào các nguồn lực của chính mình và các khoản vay và đầu tư từ các đồng minh chính trị. Doanh nghiệp nhà nước (DNNN) từ trước đến nay luôn là những tác nhân lớn nhất và ảnh hưởng mạnh mẽ trong nền kinh tế. Cả hai yếu tố này đã góp phần tạo ra một nền kinh tế thị trường hoạt động kém hiệu quả mà không có sự minh bạch và các quy tắc rõ ràng vốn có. Sau khi lên nắm quyền vào năm 2016, Tổng thống Mirziyoyev đã khởi xướng các cải cách quy mô lớn nhằm mở cửa đất nước cho các khoản đầu tư nước ngoài. Những cải cách này đang diễn ra, nhưng vẫn có trường hợp đại diện chính phủ hoặc DNNN không tuân thủ các điều khoản của thỏa thuận hoặc hợp đồng đã ký. Chính phủ đã đưa ra hàng loạt các sáng kiến nhằm mang lại sự minh bạch cho hoạt động của các cơ quan nhà nước và các DNNN như:

- Thành lập cơ quan chống tham nhũng vào năm 2020.
- Từ ngày 1 tháng 1 năm 2022, triển khai hệ thống kê khai bắt buộc thu nhập và tài sản của công chức, người đứng đầu, cấp phó của tổ chức (và của vợ, chồng và con chưa thành niên), các doanh nghiệp, cơ sở có tỷ lệ cổ phần của Nhà nước trên 50%.
- Từ ngày 1 tháng 1 năm 2022, cấm công chức mở và sở hữu tài khoản ngân hàng nước ngoài, giữ tiền mặt hoặc sở hữu bất động sản và các tài sản khác bên ngoài lãnh thổ quốc gia.
- Việc thiết lập các giao thức để ngăn ngừa xung đột lợi ích trong lĩnh vực mua sắm công bắt đầu từ ngày 1 tháng 1 năm 2022.
- Quy định nghĩa vụ đối với 24 doanh nghiệp nhà nước (DNNN) lớn nhất và 7 Bộ chỉ được thực hiện mua sắm thông qua đấu thầu công khai.
- Phấn đấu đạt được xếp hạng tín nhiệm quốc tế cho 23 doanh nghiệp nhà nước (DNNN) lớn nhất có khả năng thu hút tài chính trên thị trường tài chính trong và ngoài nước cho các dự án đầu tư của họ.
- Bãi bỏ quyền của chính quyền địa phương trong việc giao đất và ban hành nghị định về việc áp dụng hệ thống đấu giá điện tử để bán hoặc cho thuê đất phi nông nghiệp cho khu vực tư nhân.
- Soạn thảo và ban hành bộ luật “Phòng chống xung đột lợi ích”.
- Thông qua luật “Về dịch vụ công của nhà nước” thông qua Thượng viện vào ngày 28 tháng 5 năm 2022, để cung cấp một quy định pháp lý toàn diện về dịch vụ công của nhà nước, bao gồm việc tạo ra một quy trình tuyển dụng độc lập và cạnh tranh, và để tạo cơ sở pháp lý cho phòng chống tham nhũng trong công vụ. Luật sẽ cần phải được Tổng thống ký ban hành.

Sự can thiệp của chính quyền.

Các doanh nghiệp nhà nước chi phối nền kinh tế Uzbekistan và hạn chế cạnh tranh bình đẳng trong một số ngành công nghiệp chính, bao gồm các lĩnh vực năng lượng, viễn thông, ô tô, hàng không, hóa chất, khai khoáng, v.v... Các tài liệu cần thiết để cấp

phép, đăng ký và các giấy phép khác có thể được sửa đổi mà không cần thông báo, điều này tạo cơ hội cho các hoạt động hỗ trợ không chính thống. Vào tháng 3 năm 2021, chính phủ thông báo, theo chiến lược quản lý và cải cách doanh nghiệp nhà nước giai đoạn 2021-2025, chính phủ dự định giảm 75% số lượng doanh nghiệp nhà nước ở Uzbekistan thông qua nỗ lực tư nhân hóa mạnh mẽ.

Hệ thống tư pháp và pháp luật thương mại

Nhìn chung, hệ thống tư pháp đề cao tính tôn nghiêm của các hợp đồng, nhưng nếu một thực thể trực thuộc chính phủ có liên quan, các phán quyết có xu hướng nghiêng về đối tác trong nước. Các công ty nước ngoài nên tham khảo ý kiến của luật sư địa phương và phát triển mối quan hệ với các đối tác người Uzbekistan trước khi tham gia thị trường.

Cơ hội thị trường

Các khoản đầu tư công và tư ngày càng tăng do chương trình công nghiệp hóa thay thế nhập khẩu và định hướng xuất khẩu của chính phủ có thể tạo ra nhiều cơ hội hơn cho các doanh nghiệp nước ngoài. Triển vọng ngày càng tăng có thể được tìm thấy trong các lĩnh vực sau:

Ngân hàng.

Chính phủ có kế hoạch chuyển đổi ngành ngân hàng từ vốn công sang vốn tư nhân, với mục tiêu mở rộng tỷ trọng của khu vực tư nhân lên 60% vào năm 2026. Thuế suất thuế thu nhập đối với các ngân hàng sẽ giảm từ 20% hiện tại xuống 15% bắt đầu từ năm 2023.

Các ngân hàng sở hữu nhà nước đang trong quá trình hiện đại hóa hệ thống dịch vụ khách hàng, chuyển đổi sang các chuẩn mực báo cáo tài chính quốc tế và cải thiện quản trị công ty để tăng sức hấp dẫn đối với các nhà đầu tư nước ngoài. Bộ trưởng Bộ Tài chính thông báo rằng ba ngân hàng quốc doanh lớn sẽ được tư nhân hóa vào năm 2022.

Vào tháng 9 năm 2021, Ngân hàng OTP (Hungary) đã ký một Biên bản thỏa thuận không ràng buộc về khả năng mua lại phần lớn cổ phần của Ngân hàng Ipoteka, ngân hàng lớn thứ 5 của Uzbekistan, với Bộ Tài chính Uzbekistan.

Sắc lệnh của Tổng thống vào tháng 3 năm 2022 đặt ra lịch trình tư nhân hóa toàn bộ hoặc một phần các ngân hàng nhà nước lớn như sau:

- Phát hành cổ phiếu (IPO) của QishloqQurilishBank (ngân hàng lớn thứ 7 của Uzbekistan) trước tháng 10 năm 2022.
- Bán đấu giá cổ phần nhà nước của ngân hàng Sanoat Qurilish Bank (Ngân hàng Công nghiệp Xây dựng của Uzbekistan - ngân hàng lớn thứ 2) và ngân hàng Asaka (ngân hàng lớn thứ 3) với sự tham gia của International Finance Corporation, Ngân hàng Tái thiết và Phát triển Châu Âu, và Ngân hàng Phát triển Châu Á vào cuối năm 2022.
- Tổ chức phát hành cổ phiếu (IPO) của ngân hàng Halk (ngân hàng lớn thứ 6), ngân hàng Microcredit (ngân hàng lớn thứ 8), ngân hàng Aloqa (ngân hàng lớn thứ 9), ngân hàng Agro (ngân hàng lớn thứ 4) và Ngân hàng kinh tế đối ngoại quốc gia Uzbekistan (ngân hàng lớn nhất) trước tháng 7 năm 2023.

Tư nhân hóa các doanh nghiệp nhà nước.

- Phát hành cổ phiếu (IPO) ít nhất 49% cổ phần của Công ty cổ phần Uzbekneftegaz (công ty dầu khí nhà nước) vào cuối năm 2022.
- Phát hành cổ phiếu (IPO) từ 51% cổ phần trở lên của CTCP Nhà máy Nhiệt điện vào cuối năm 2022.
- Phát hành cổ phiếu (IPO) từ 51% trở lên của Uzbekistan Airways JSC vào ngày 1 tháng 9 năm 2022.
- Phát hành cổ phiếu (IPO) 10% Công ty cổ phần UzAutoMotors và chuẩn bị chiến lược bán 90% cổ phần còn lại của công ty, Công ty cổ phần Hệ thống truyền lực UzAutoMotors và Nhà máy ô tô Samarkand cho các nhà đầu tư chiến lược vào ngày 1 tháng 8 năm 2022.
- Tư nhân hóa Universal Mobile Systems LLC vào ngày 1 tháng 4 năm 2023

Giáo dục.

Chính phủ Uzbekistan dự định tăng số lượng sinh viên theo học đại học (đặc biệt trong các lĩnh vực kỹ thuật) lên 50% tổng số học sinh tốt nghiệp trung học vào năm

2030 và có kế hoạch xây dựng 30 trường đại học mới để đáp ứng nhu cầu của họ. Chính phủ muốn thu hút các trường đại học nước ngoài quan tâm đến việc thành lập chi nhánh tại Uzbekistan hoặc tạo ra các chương trình liên kết phối hợp với các trường đại học địa phương.

Du lịch.

Phát triển du lịch là một trong những ưu tiên lớn của Chính phủ và số lượng khách du lịch nước ngoài đã tăng nhanh chóng cho đến khi đại dịch xảy ra. Lượt khách du lịch giảm hơn 77% vào năm 2020, tăng nhẹ 25% lên 1,8 triệu lượt vào năm 2021. Chiến lược phát triển của Uzbekistan cho giai đoạn 2022-2026 đặt mục tiêu tăng số lượng khách du lịch nước ngoài đến thăm đất nước này lên chín triệu lượt vào năm 2026.

Vào tháng 3 năm 2022, Nga và Uzbekistan đã ký một kế hoạch hành động để tăng lượng khách du lịch. Chính phủ đã khuyến khích xây dựng các khách sạn đẳng cấp quốc tế và các cơ sở hạ tầng khác ở các thành phố như Samarkand, Bukhara và Khiva, và để kết nối chúng với Tashkent. Việc quản lý các sân bay quốc tế của Uzbekistan sẽ được chuyển giao cho khu vực tư nhân trên cơ sở hợp tác công tư.

Dầu khí.

Các dự án trong ngành dầu khí dự kiến thu hút khoảng 36,5 tỷ USD đầu tư từ nhiều nguồn khác nhau đến năm 2030. Những dự án này có thể là cơ hội xuất khẩu tốt cho các nhà cung cấp khai thác, vận chuyển, công nghệ chế biến và dịch vụ dầu khí của các công ty nước ngoài.

Quan hệ đối tác công tư.

Theo luật Đối tác Công-Tư của Uzbekistan, có nhiều cơ hội mới cho các nhà đầu tư nước ngoài tham gia vào các dự án lớn, với trình tự đấu thầu do Cơ quan Phát triển Đối tác Công-Tư (PPP) thuộc Bộ Tài chính của Uzbekistan điều hành.

Kể từ năm 2018, các nhà thầu nước ngoài đã ký thỏa thuận PPP để thực hiện một số dự án nhiên liệu hóa thạch và năng lượng tái tạo. Chính phủ muốn thu hút các khoản đầu tư trị giá 14 tỷ USD trên cơ sở PPP vào năng lượng, giao thông, y tế, giáo dục, sinh thái, tiện ích, quản lý nước và các lĩnh vực khác trong năm 2022-2026.

Chế biến và đóng gói thực phẩm.

Nhu cầu ngày càng tăng đối với các sản phẩm thực phẩm được sản xuất tại Uzbekistan và nỗ lực cải thiện năng suất của ngành nông nghiệp tạo ra cơ hội xuất khẩu cho các nhà cung cấp công nghệ bảo quản, chế biến và đóng gói thực phẩm cũng như các giải pháp vận chuyển và hậu cần.

Xây dựng.

Xây dựng là một trong những ngành hứa hẹn nhất ở Uzbekistan, đã có tốc độ tăng trưởng liên tục 15-20% mỗi năm cho đến khi đại dịch xảy ra. Tăng trưởng của ngành đã chậm lại xuống còn 6,8% vào năm 2021.

Công nghệ thông tin và truyền thông.

Một chương trình đầy tham vọng của chính phủ nhằm phát triển hệ thống thông tin-truyền thông quốc gia và nâng cấp cơ sở hạ tầng truyền thông lên tiêu chuẩn 5G tạo ra nhu cầu ngày càng tăng về các giải pháp CNTT ở cả khu vực công và tư nhân của nền kinh tế. Chính phủ đã thông qua “Chiến lược kỹ thuật số Uzbekistan - 2030” vào tháng 10 năm 2020 để tăng cường tập trung phát triển theo hướng này.

Công nghiệp hóa chất.

Chương trình quốc gia giai đoạn 2019-2030 về phát triển công nghiệp hóa chất đã xác định 31 dự án với tổng giá trị 12 tỷ USD. Chính phủ có kế hoạch tăng cường sản xuất hàng hóa có giá trị gia tăng cao hơn thông qua chế biến khoáng sản.

Mua sắm tại doanh nghiệp có vốn nhà nước.

Bắt đầu từ ngày 5 tháng 7 năm 2021, Tổng thống Mirziyoyev bắt buộc các doanh nghiệp nhà nước lớn và một số bộ chỉ thực hiện mua sắm thông qua đấu thầu công.

Chiến lược thâm nhập thị trường

Sử dụng đối tác bản địa làm đại lý hay nhà phân phối hiện vẫn là phương thức phổ biến để xâm nhập thị trường Uzbekistan và tiếp cận người người tiêu dùng Uzbekistan. Đại lý hoặc nhà phân phối giúp sản phẩm xâm nhập thị trường dễ dàng nhờ họ thông hiểu thị trường và có sẵn mạng lưới. Trong văn hóa kinh doanh của Uzbekistan, quan hệ giao tiếp đóng vai trò quyết định đối với giao dịch.

Các yếu tố sau đây cần được xem xét khi xây dựng chiến lược thâm nhập thị trường:

- Khả năng thanh toán của nhà nhập khẩu: Mặc dù cải cách chuyên đổi tiền tệ đã cung cấp khả năng tiếp cận ngoại tệ tự do hóa, khả năng thanh toán của nhà nhập khẩu vẫn có thể là một vấn đề do các quy tắc và quy định cụ thể của hệ thống ngân hàng địa phương và các thông lệ thực thi pháp luật.
- Xây dựng mối quan hệ: Chính phủ và các khu vực công là những nhà nhập khẩu hàng hóa và dịch vụ lớn, nhưng thủ tục mua sắm của họ rất phức tạp. Mối quan hệ vững chắc với những người ra quyết định rất hữu ích và việc sử dụng một đại diện địa phương hoặc đại lý bán hàng có thể có lợi. Ngoài ra, chuyến thăm của các đối tác thương mại tiềm năng, đặc biệt là trong giai đoạn đầu của các cuộc đàm phán, đã được chứng minh là có lợi cho việc phát triển các mối quan hệ nghề nghiệp.

Quan hệ Việt Nam – Uzbekistan

Việt Nam và Uzbekistan thiết lập quan hệ ngoại giao ngày 17/01/1992.

Đại sứ quán Việt Nam tại Uzbekistan được thành lập năm 1993.

Uzbekistan có Đại sứ quán tại Indonesia kiêm nhiệm Việt Nam.

Trong 30 năm qua, quan hệ song phương giữa Việt Nam và Uzbekistan đã có những bước phát triển tích cực trên nhiều lĩnh vực như kinh tế, thương mại, khoa học-công nghệ, văn hoá và giao lưu nhân dân... Với mối quan hệ hữu nghị truyền thống tốt đẹp được vun đắp trong suốt 30 năm qua, Việt Nam và Uzbekistan đang có một nền tảng tích cực cần thúc đẩy hơn nữa để đưa quan hệ kinh tế, thương mại phát triển tương xứng với quan hệ chính trị giữa hai nước.

Hai nước đã có chương trình hợp tác trong lĩnh vực dầu khí, đặc biệt là khả năng Việt Nam thăm dò và khai thác dầu khí tại Uzbekistan; hợp tác trong lĩnh vực vận tải giữa hai nước, trong đó Vietnam Airlines đang nghiên cứu triển khai mở đường bay trực tiếp tới Uzbekistan để thúc đẩy thương mại và du lịch, cũng như tăng cường kết nối với các khu vực lân cận.

Năm 1994, Việt Nam và Uzbekistan ký kết Hiệp định về hợp tác kinh tế thương mại nhằm mở rộng và củng cố quan hệ kinh tế thương mại vì sự phát triển kinh tế của hai nước, tạo cơ sở pháp lý và điều kiện thuận lợi cho việc phát triển quan hệ kinh tế thương mại song phương phù hợp với luật pháp quốc tế, các nguyên tắc bình đẳng, cùng có lợi, và trong khuôn khổ pháp luật hiện hành ở mỗi nước.

Bên cạnh hợp tác về kinh tế, hợp tác về văn hóa, giáo dục được chú trọng. Nhiều thỏa thuận hợp tác đã được ký kết giữa các trường đại học của hai nước. Một số sinh viên Uzbekistan sang Việt Nam học tập theo chương trình trao đổi sinh viên. Trung tâm Tiếng Việt và văn hóa Việt Nam đã được thành lập tại Đại học Quốc gia phương Đông Tashkent.

Việt Nam coi trọng và mong muốn phát triển quan hệ hữu nghị truyền thống và hợp tác nhiều mặt với Uzbekistan, đặc biệt trong các lĩnh vực mà hai bên có tiềm năng như nông nghiệp, dệt may, y tế, văn hóa, du lịch, lao động,...; Hai nước còn nhiều dư địa để phát triển hợp tác, gia tăng kim ngạch thương mại song phương, theo đó trao đổi thương mại tăng trưởng tích cực bất chấp tác động của đại dịch.

Chương 2: Điều kiện tự nhiên, môi trường kinh tế và chính trị

Điều kiện tự nhiên.

Uzbekistan nằm ở khu vực Trung Á. Theo điều kiện tự nhiên và địa lý Uzbekistan là một trong những khu vực thuận lợi nhất ở Trung Á. Lãnh thổ của Uzbekistan là sự kết hợp đặc biệt giữa đồng bằng và địa hình núi.

Phần lớn lãnh thổ của Uzbekistan là vùng đồng bằng (khoảng 4/5 diện tích lãnh thổ). Một trong những vùng chính là đồng bằng Turan. Phía đông và đông bắc của đất nước là những ngọn núi Tien Shan và Pamir, đây là điểm cao nhất trong cả nước (4643 m). Ở phía bắc trung tâm của lãnh thổ Uzbekistan là một trong những sa mạc lớn nhất thế giới - Kyzyl Kum, phía tây - Karakum.

Vùng núi và chân đồi chiếm khoảng 1/5 diện tích đất nước. Phía đông của đất nước bị chi phối bởi địa hình trung bình và cao. trong nước cộng hòa. Trong lãnh thổ của đất nước có các sườn núi Tây Tiên Sơn (Ugam, Pskem, Chatkalskiy, Kurama) và Pamir-Alai (Zeravshan, Turkestan, Hissar, Kugitangtau Baysuntau). Về phía nam và phía tây, chúng dần dần bị thấp xuống và xuống vùng đồng bằng. Nằm trải dài giữa các dãy núi

có các hốc lớn: Kashkadarya, Surkhandarya, Zarafshan, Samarkand. Vùng trũng và thung lũng Ferghana có chiều dài 370 km và chiều rộng lên đến 190 km. Ba mặt của Uzbekistan được bao quanh bởi các dãy núi và chỉ được mở ra từ phía tây. Trên biên giới với Afghanistan là một lưu vực Amu-Darya rộng lớn.

Lãnh thổ ở phía bắc và đông bắc của Uzbekistan giáp Kazakhstan, phía đông và đông nam giáp Kyrgyzstan và Tajikistan phía tây giáp Turkmenistan, phía nam giáp Afghanistan. Tổng chiều dài biên giới đất nước là 7.090,12 km. Đường biên giới với Afghanistan dài 143 km, với Kazakhstan dài 2.356,31 km, với Kyrgyzstan là 1.476,12 km, với Tajikistan là 1.283,2 km và Turkmenistan là 1.831,49 km.

Uzbekistan nằm giữa hai con sông Amu Darya và Syr Darya, có diện tích 448,9 nghìn km². Chiều dài lãnh thổ của Cộng hòa từ tây sang đông là 1.425 km và từ bắc xuống nam là 930 km. Trong đó đất liền 425,4 nghìn km², diện tích mặt nước hơn 22 nghìn km². Trong đó đất nông nghiệp: 62,6% (đất canh tác: 10,1%, đất trồng cây lâu năm: 0,8%, đồng cỏ lâu năm: 51,7%), rừng: 7,7%, đô thị: 29,7%. (dự tính 2018)

Tài nguyên thiên nhiên: khí tự nhiên, dầu mỏ, than, vàng, uranium, bạc, đồng, chì và kẽm, vonfram, molybden.

Dân số Uzbekistan: 35.400.000 (3/2022).

Dân tộc: Uzbek (83,8%), Tajik (4,8%), Kazakh (2,5%), Russian (2,3%), Karakalpak (2,2%), Tatar (1,5%), dân tộc khác (2,9%) (dự tính năm 2017).

Ngôn ngữ: có hai ngôn ngữ Uzbekistan được sử dụng rộng rãi là tiếng Uzbek và tiếng Nga. Ngôn ngữ chính thức là Uzbek (74,3%), sau đó là tiếng Nga (14,2%), tiếng Tajik (4,4%) và một số ngôn ngữ khác (7,1%).

Tôn giáo: Hồi giáo chiếm 88% (chủ yếu là dòng Hồi giáo Sunni), Chính thống giáo phương Đông chiếm 9%, và một số các tôn giáo khác chiếm 3%.

Cấu trúc tuổi: (2020)

+ 0-14 tuổi: 23,19% (nam 3.631.693/nữ 3.456.750)

+ 15-24 tuổi: 16,63% (nam 2.601.803/nữ 2.481.826)

+ 25-54 tuổi: 45,68% (nam 6.955.260/nữ 7.006.172)

+ 55-64 tuổi: 8,63% (nam 1.245.035/nữ 1.392.263)

+ Trên 65 tuổi: 5,87% (nam 768.769/nữ 1.025.840).

Tỷ lệ tăng dân số (2022): 0,83%. Trong đó tỷ lệ sinh là 15,53/1.000, tỷ lệ tử là 5,41/1.000.

Dân số thành thị chiếm 50,5%.

Phần lớn dân số tập trung ở Thung lũng Fergana màu mỡ ở cực đông của đất nước; phía nam có các cụm dân cư đáng kể, trong khi các sa mạc trung tâm và tây có dân cư thưa thớt.

Chính phủ và tình hình chính trị.

Tên chính thức: Cộng hòa Uzbekistan.

Thủ đô: Tashkent.

Ngày độc lập: 01/9/1991

Nguyên thủ quốc gia: Tổng thống Shavkat Mirziyoyev (từ 2016).

Đứng đầu chính phủ: Thủ tướng Abdulla Aripov (từ 2016).

Hiến pháp của Uzbekistan quy định theo chế độ thống tổng thống với sự phân lập quyền lực và một chính phủ đại diện. Trên thực tế, quyền lực tập trung cao độ ở văn phòng tổng thống và cơ quan hành pháp. Tổng thống đương nhiệm Shavkat Mirziyoyev đã tái đắc cử vào ngày 24 tháng 10 năm 2021 và sẽ nắm quyền trong

nhiệm kỳ 5 năm thứ hai. Sau khi giành chiến thắng trong cuộc bầu cử Tổng thống đầu tiên vào năm 2016, ông đã thực hiện một chương trình cải cách để biến Uzbekistan từ một quốc gia khép kín, cô lập thành một quốc gia mong muốn hợp tác với các nước láng giềng, cũng như các cường quốc khu vực và toàn cầu. Chính phủ bắt đầu thực hiện các cải cách cần thiết để chuyển đổi sang một nền kinh tế minh bạch hơn, cạnh tranh hơn và dựa trên thị trường vào năm 2017. Chiến lược phát triển của Uzbekistan cho giai đoạn 2022-2026 đã được thông qua vào tháng 1 năm 2022.

Cộng hòa Uzbekistan thực hiện chính sách đối ngoại cởi mở, cùng có lợi và xây dựng trên cơ sở lợi ích quốc gia của đất nước. Chính sách đối ngoại hiện tại của Uzbekistan được hình thành dựa trên những thay đổi của thế giới và khu vực cũng như những cải cách quy mô lớn trong nước.

Mục tiêu chính trong chính sách đối ngoại của Uzbekistan là củng cố độc lập, chủ quyền của nhà nước, nâng cao hơn nữa vai trò và vị thế của đất nước trên trường quốc tế, đứng vào hàng ngũ các quốc gia dân chủ phát triển, tạo dựng an ninh, ổn định và láng giềng tốt quanh Uzbekistan.

Uzbekistan tuân thủ chính sách không liên kết với các khối quân sự-chính trị, ngăn chặn việc triển khai các căn cứ và cơ sở quân sự nước ngoài trên lãnh thổ của mình, cũng như sự tham gia của quân nhân trong nước vào các hoạt động gìn giữ hòa bình hoặc xung đột quân sự ở nước ngoài. Uzbekistan đại diện cho giải pháp của mọi mâu thuẫn và xung đột chỉ bằng các biện pháp hòa bình.

Uzbekistan cởi mở đối thoại và quan tâm đến việc mở rộng hợp tác với tất cả các đối tác vì hòa bình, tiến bộ và thịnh vượng, dựa trên các nguyên tắc cơ bản sau: bình đẳng chủ quyền của các quốc gia, không sử dụng vũ lực hoặc đe dọa, bất khả xâm phạm biên giới, không can thiệp vào công việc nội bộ của các bang khác; thực hiện nghĩa vụ quốc tế một cách thiện chí, tôn trọng và bảo vệ quyền con người cũng như các nguyên tắc và chuẩn mực được thừa nhận chung khác của luật pháp quốc tế; không thể chia cắt an ninh, cởi mở và thực dụng, phát triển quan hệ láng giềng tốt đẹp toàn diện với các nước tiếp giáp, tăng cường hợp tác khu vực và quốc tế.

Một trong những nhiệm vụ chính và chủ yếu của chính sách đối ngoại là triển khai có hiệu quả Chiến lược hành động theo 5 hướng ưu tiên phát triển của Uzbekistan giai đoạn 2017 - 2021.

Ưu tiên chính trong chính sách đối ngoại của Uzbekistan là khu vực Trung Á. Chính sách của Uzbekistan ở Trung Á là nhằm đảm bảo hòa bình và ổn định trong khu vực, giải quyết các vấn đề chính của an ninh khu vực, bao gồm cả đóng góp vào việc giải quyết tình hình ở Afghanistan. Uzbekistan nỗ lực hết sức để tăng cường hợp tác kinh tế và thương mại khu vực, phát triển cơ sở hạ tầng giao thông và vận tải khu vực, đảm bảo sử dụng hợp lý và hợp lý nguồn nước của các con sông xuyên biên giới ở Trung Á và tính bền vững sinh thái của khu vực, hoàn thành quá trình phân định và phân định biên giới.

Uzbekistan quan tâm đến việc tăng cường quan hệ láng giềng hữu nghị và tốt đẹp với các nước trong khu vực, phát triển hợp tác khoa học, kỹ thuật, văn hóa và nhân đạo với họ, tăng cường tiếp xúc giữa các nghị viện, khu vực biên giới, các tổ chức phi chính phủ và người dân bình thường.

Một hướng ưu tiên khác trong chính sách đối ngoại của Uzbekistan là các quốc gia thành viên SNG, mà quốc gia này đã hình thành trong lịch sử các mối quan hệ chính trị, kinh tế, giao thông - liên lạc và các mối quan hệ khác. Uzbekistan xây dựng quan hệ hợp tác song phương với các nước SNG trên cơ sở bình đẳng, cùng có lợi, tôn trọng và cân nhắc lợi ích của nhau.

Phát triển nhất quán và tăng cường toàn diện quan hệ hữu nghị với Nga trên cơ sở Hiệp ước Đối tác Chiến lược (16 tháng 6 năm 2004), Hiệp ước Quan hệ Đồng minh (14 tháng 11 năm 2005) và Tuyên bố về Làm sâu sắc hơn Quan hệ Đối tác Chiến lược giữa Cộng hòa Uzbekistan và Liên bang Nga (4/6/2012) đáp ứng lợi ích của cả hai nước và góp phần tăng cường ổn định và an ninh trong khu vực. Nhiệm vụ quan trọng nhất trong quan hệ hai nước là thực hiện đầy đủ các thỏa thuận đã đạt được.

Cộng hòa Uzbekistan quan tâm đến việc tăng cường hơn nữa quan hệ đối tác chiến lược với Trung Quốc với tư cách là nước láng giềng gần gũi trong khu vực và là nhà nước đóng một trong những vai trò quan trọng trong việc giải quyết các vấn đề toàn cầu. Việc phát triển quan hệ với Trung Quốc dựa trên Tuyên bố chung về thiết lập

quan hệ đối tác chiến lược (ngày 6 tháng 6 năm 2012) và Tuyên bố chung về phát triển hơn nữa và làm sâu sắc hơn quan hệ song phương của quan hệ đối tác chiến lược (ngày 9 tháng 9 năm 2013) và Tuyên bố về Làm sâu sắc hơn nữa Quan hệ Đối tác Chiến lược Toàn diện (ngày 12 tháng 5 năm 2017).

Một trong những ưu tiên trong chính sách đối ngoại của Uzbekistan là phát triển quan hệ hợp tác toàn diện, cùng có lợi và mang tính xây dựng với Hợp chủng quốc Hoa Kỳ trên cơ sở Tuyên bố về Khuôn khổ hợp tác và Đối tác Chiến lược giữa Cộng hòa Uzbekistan và Hợp chủng quốc Hoa Kỳ. (Ngày 12 tháng 3 năm 2002). Uzbekistan quan tâm đến việc tăng cường hơn nữa hợp tác với Hoa Kỳ trong các lĩnh vực chính trị, thương mại, kinh tế, đầu tư, công nghệ, văn hóa và hoạt động nhân đạo nhằm hỗ trợ quá trình hiện đại hóa và cải cách đang diễn ra ở đất nước nhằm tăng cường nền tảng của xã hội dân sự và cải thiện đời sống tiêu chuẩn của dân số. Các lĩnh vực hợp tác song phương quan trọng là thúc đẩy hòa bình và ổn định ở Afghanistan, cuộc chiến chống lại các mối đe dọa và thách thức xuyên quốc gia.

Uzbekistan coi trọng việc phát triển quan hệ hợp tác cùng có lợi với EU và các quốc gia châu Âu. Các lĩnh vực hợp tác chính với các nước châu Âu là phát triển hợp tác thương mại, đầu tư và tài chính, chuyển giao công nghệ cao, quan hệ đối tác trong khoa học, giáo dục, sinh thái, y tế và văn hóa, cũng như tăng cường an ninh khu vực. Đồng thời, đặc biệt chú trọng thúc đẩy quan hệ song phương ở cấp độ cao hơn với các quốc gia hàng đầu của châu Âu, cụ thể là Đức, Pháp, Anh, Bỉ, Ý, Tây Ban Nha, Latvia và các nước khác.

Uzbekistan sẽ tích cực tăng cường hợp tác với các nước đối tác trong khu vực Đông Nam Á - Malaysia, Indonesia, Singapore, Việt Nam và các nước khác.

Uzbekistan sẽ nỗ lực hết sức để tăng cường hợp tác với các tổ chức tài chính quốc tế như Ngân hàng Phát triển Châu Á, Ngân hàng Thế giới, Quỹ Tiền tệ Quốc tế, Ngân hàng Tái thiết và Phát triển Châu Âu, Ngân hàng Đầu tư Cơ sở hạ tầng Châu Á và Ngân hàng Đầu tư Châu Âu để hiện thực hóa của các dự án mới trong các lĩnh vực năng lượng, giao thông, nông nghiệp, xây dựng nhà ở, phát triển doanh nghiệp nhỏ và khởi nghiệp tư nhân.

Cộng hòa Uzbekistan đã thiết lập quan hệ ngoại giao với hơn 130 quốc gia trên thế giới. Có 44 đại sứ quán nước ngoài, 1 tổng lãnh sự, 8 lãnh sự danh dự, 17 cơ quan đại diện của các tổ chức quốc tế, 13 cơ quan đại diện của các tổ chức quốc tế liên chính phủ và chính phủ nước ngoài, 1 cơ quan thương mại có tư cách ngoại giao đang hoạt động tại Tashkent.

55 cơ quan đại diện ngoại giao và lãnh sự của Cộng hòa Uzbekistan được công nhận ở nước ngoài và các tổ chức quốc tế. Uzbekistan là thành viên của hơn 100 tổ chức quốc tế và phát triển tương tác với nhiều cấu trúc hợp tác đa phương khác nhau.

Kinh tế

Uzbekistan là một quốc gia không giáp biển, trong đó 51% dân số sống tại đô thị; Thung lũng Fergana tập trung sản xuất nông nghiệp nằm ở phía đông Uzbekistan, được coi là một trong những khu vực đông dân cư nhất của Trung Á. Kể từ khi giành được độc lập vào tháng 9 năm 1991, chính phủ chủ yếu duy trì nền kinh tế tập trung với các khoản trợ cấp và kiểm soát chặt chẽ đối với sản xuất, giá cả và khả năng tiếp cận ngoại tệ. Bất chấp những nỗ lực liên tục để đa dạng hóa cây trồng, nông nghiệp Uzbekistan vẫn chủ yếu tập trung vào bông; Uzbekistan là nước xuất khẩu bông lớn thứ năm thế giới và đứng thứ bảy trên thế giới về sản xuất bông. Tăng trưởng của Uzbekistan chủ yếu được thúc đẩy bởi các khoản đầu tư do nhà nước lãnh đạo, và xuất khẩu khí đốt tự nhiên, vàng và bông cung cấp một phần đáng kể thu nhập ngoại hối.

Gần đây, giá hàng hóa toàn cầu giảm và suy thoái kinh tế ở các nước láng giềng Nga và Trung Quốc đã làm tổn hại đến thương mại và đầu tư của Uzbekistan và làm trầm trọng thêm tình trạng thiếu ngoại tệ của nước này. Nhận thức được sự cần thiết phải cải thiện môi trường đầu tư, chính phủ đang từng bước thực hiện các bước cải cách khu vực kinh doanh và giải quyết các trở ngại đối với đầu tư nước ngoài vào nước này. Nỗ lực của chính phủ nhằm cải thiện khu vực tư nhân đã tăng lên.

Là một phần trong nỗ lực cải cách kinh tế, Chính phủ Uzbekistan đang tìm cách mở rộng cơ hội cho các doanh nghiệp vừa và nhỏ và ưu tiên tăng cường đầu tư trực tiếp nước ngoài. Vào tháng 9 năm 2017, chính phủ đã phá giá tỷ giá tiền tệ chính thức gần 50% và thông báo nới lỏng các hạn chế tiền tệ để loại bỏ thị trường tiền tệ chợ đen, tăng khả năng tiếp cận tiền tệ cứng và thúc đẩy đầu tư.

Theo Worldbank, trong năm 2021 GDP của Uzbekistan đạt khoảng 69,1 tỷ USD, GDP theo đầu người đạt 1.983,2 tỷ USD, nền kinh tế của Uzbekistan đã tăng trưởng 7,4%. Công nghiệp và dịch vụ tăng trưởng mạnh mẽ, ở chiều ngược lại không có ghi nhận sự tích cực từ tăng trưởng trong lĩnh vực nông nghiệp.

Dòng kiều hối hồi phục nhưng chỉ bù đắp được một phần sự sụt giảm lớn trong doanh số bán vàng (29%), dẫn đến thâm hụt tài khoản vãng lai lớn hơn là 6,6% GDP vào năm 2021 so với 5% vào năm 2020.

Thâm hụt tài khóa tăng lên 6,2% GDP vào năm 2021 từ 4,5% năm 2020. Nó được tài trợ gần như hoàn toàn thông qua nợ nước ngoài, mặc dù Chính phủ vẫn duy trì mức trần hàng năm đối với khoản nợ mới là 5,5 tỷ USD. Lạm phát tiếp tục giảm, trung bình là 10,8% vào năm 2021 (so với 12,9% vào năm 2020). Giá lương thực trong nước và toàn cầu cao hơn và chi phí vận chuyển tiếp tục dẫn đến lạm phát.

Việc giảm cho vay có trợ cấp và lãi suất thực tế cao đã làm giảm tốc độ tăng trưởng tín dụng xuống 18% vào năm 2021 từ 31% vào năm 2020. Hệ thống ngân hàng vẫn có khả năng phục hồi.

Bộ đệm vốn và thanh khoản vẫn ở trên mức tối thiểu theo quy định. Để giảm tình trạng đô la hóa ngân hàng, Ngân hàng Trung ương Uzbekistan đã tăng dự trữ tiền gửi ngoại tệ tối thiểu từ 14% lên 18% vào năm 2021.

Tỷ lệ thất nghiệp giảm xuống 9,6% vào năm 2021 từ 10,5% vào năm 2020 nhưng vẫn chưa trở lại mức trước đại dịch là 9%.

Trong năm 2022, lượng kiều hối dự đoán giảm 50 và giá dầu, lúa mì và dầu ăn cao hơn sẽ làm giảm đáng kể tăng trưởng tiêu dùng tư nhân. Tăng trưởng đầu tư dự kiến cũng sẽ chậm lại, do phụ thuộc nhiều vào nhập khẩu vốn của Nga và tài trợ ngân hàng cho các dự án đầu tư công và tư nhân.

Mặc dù Uzbekistan sẽ được hưởng lợi từ giá hàng hóa toàn cầu cao (vàng, đồng và khí đốt tự nhiên), lượng kiều hối ước tính giảm 6% GDP sẽ khiến thâm hụt tài khoản vãng lai tăng lên 10% GDP vào năm 2022. Với các khoản đầu tư nước ngoài từ Nga dự kiến sẽ giảm, dòng vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài sẽ giảm vào năm 2022 và cần thời gian để phục hồi.

Thâm hụt tài khóa tổng thể dự kiến sẽ giảm xuống 4% GDP vào năm 2022. Việc củng cố tài khóa dự kiến vào năm 2023 hiện có thể sẽ bị trì hoãn. Nợ công dự kiến sẽ đạt đỉnh ở mức 42% GDP vào năm 2022–23 và ổn định ở mức khoảng 40% GDP vào cuối năm 2024.

Cơ cấu tỉ lệ GDP theo ngành. (2021)

(Nông nghiệp chiếm khoảng 15%, công nghiệp chiếm 36%, dịch vụ chiếm 49%),

+ Nông nghiệp: 15%: sữa, lúa mì, khoai tây, cà rốt/củ cải, bông vải, cà chua, rau, nho, hành, dưa.

+ Công nghiệp: 36%: dệt may, chế biến thực phẩm, máy xây dựng, luyện kim, khoáng sản, khai thác hydrocarbon, hóa chất.

+ Dịch vụ: 49%.

Lực lượng lao động: 14.360.700 (2021). Trong đó

+ Nông nghiệp: 23,9%

+ Công nghiệp: 15,2%

+ Dịch vụ: 60,9%

Tỷ lệ thất nghiệp: 5% (2019)

Đối tác xuất khẩu: Thụy Sĩ (19%), Vương quốc Anh (17%), Nga (15%), Trung Quốc (14%), Kazakhstan (9%), Thổ Nhĩ Kỳ (8%), Kyrgyzstan 5% (2019) với các mặt hàng vàng, khí tự nhiên, sợi bông, đồng, polyme ethylene.

Đối tác nhập khẩu: Trung Quốc (23%), Nga (18%), Hàn Quốc (11%), Kazakhstan (9%), Thổ Nhĩ Kỳ (6%), Đức (5%) (2019) với các sản phẩm ô tô và phụ tùng xe, thuốc đóng gói, xăng dầu, máy bay, xe xây dựng.

Cơ sở hạ tầng

Điện thoại cố định: 3.550.069, tương đương 11% dân số (2020).

Điện thoại cố định: 33,387 triệu, đạt gần 100% dân số (2020).

Truyền thông: hiện Uzbekistan có 17 đài truyền hình/phát thanh quốc doanh (13 đài truyền hình và 4 đài phát thanh) cung cấp dịch vụ cho hầu như toàn bộ đất nước; có

khoảng 20 đài truyền hình tư nhân, do địa phương giám sát, phát sóng chủ yếu đến các thị trường địa phương; Các đài truyền hình thuộc sở hữu tư nhân được yêu cầu phải thuê máy phát của Tổng công ty Công nghiệp Phát thanh và Truyền hình Cộng hòa thuộc sở hữu của chính phủ; vào năm 2019, Cơ quan Báo chí và Thông tin Uzbekistan được tổ chức lại thành Cơ quan Thông tin và Truyền thông Đại chúng và trở thành một phần của Chính quyền Tổng thống Uzbekistan (2019).

Uzbekistan có 24.304.756 người dùng Internet thường xuyên, đạt 71% tổng dân số (2020).

Uzbekistan có 2 hãng hàng không đăng ký hoạt động với 53 sân bay các loại.

Hệ thống đường sắt của Uzbekistan dài 4.642 km (2018).

Uzbekistan có 86.496 km đường bộ (2020).

Giao thông đường thủy của Uzbekistan có 1.100 km (2012), chủ yếu sử dụng các con sông và kênh đào nội thủy và sử dụng 1 cảng sông chính (cảng Termiz).

Chương 3: Quy định thương mại, hải quan và các tiêu chuẩn

Rào cản thương mại

Chính phủ Uzbekistan hạn chế nhập khẩu bằng nhiều cách, bao gồm việc áp dụng mức thuế nhập khẩu cao, yêu cầu cấp phép đối với nhà nhập khẩu và thương nhân bán buôn, hạn chế tiếp cận đối với người bán các mặt hàng nhập khẩu đối với các nhà bán lẻ và khả năng tiếp cận hạn chế đối với tiền tệ cứng và nội tệ (đồng tiền).

Chính sách thương mại của Uzbekistan dựa trên việc thay thế nhập khẩu. Hệ thống nhiều tỷ giá hối đoái và chế độ thương mại được điều tiết quá mức đã dẫn đến sự sụt giảm cả xuất nhập khẩu kể từ năm 1996, mặc dù nhập khẩu đã giảm nhiều hơn xuất khẩu, do chính phủ siết chặt nhập khẩu để duy trì đồng tiền dự trữ.

Thuế tiêu thụ đặc biệt có tính phân biệt cao nhằm bảo vệ hàng hóa sản xuất trong nước. Các khoản thanh toán không chính thức cho quan chức hải quan được xem là phổ biến trong thương mại với nước ngoài. Hàng hóa nhập khẩu rất đắt đối với phần lớn người dân do bị áp thuế cao đối với các sản phẩm như ô tô, điện tử, thiết bị gia dụng, thực phẩm và hàng dệt may.

Chính phủ tuyên bố thuế là một biện pháp tạm thời để ngăn chặn sự gia tăng nhập khẩu trong khi chính phủ đang dần dần loại bỏ các rào cản đối với thương mại, chẳng hạn như bãi bỏ hạn ngạch tiền tệ, như một phần của quá trình cải cách kinh tế.

Thuế tiêu thụ đặc biệt, được tính theo tỷ lệ phần trăm của trị giá hải quan khai báo, phải được áp dụng đối với một số sản phẩm, chẳng hạn như thuốc lá, rượu vodka, kem, dầu và khí, nhiên liệu, ô tô và thảm. Thuế suất thuế tiêu thụ đặc biệt khác nhau tùy thuộc vào loại hàng hóa nhập khẩu và có thể có sự lệch đáng kể.

Nhìn chung, Uzbekistan đã thực hiện hoặc đang trong quá trình thực hiện hầu hết các chính sách và quy định và đang dỡ bỏ thuế nhập khẩu đối với các sản phẩm công nghiệp nền tảng.

Riêng đối với sản phẩm nông nghiệp Uzbekistan luôn nhấn mạnh tầm quan trọng của "các mối quan tâm phi thương mại", bao gồm an ninh lương thực, bảo vệ môi trường, việc làm ở nông thôn và duy trì định cư ở các khu vực dân cư thưa thớt là lý do cho việc bảo hộ trong lĩnh vực nông nghiệp.

Mức thuế cao trong nhiều lĩnh vực vẫn còn là một trở ngại để tiếp cận thị trường. Trong các lĩnh vực nhất định, các rào cản phi thuế quan như các yêu cầu cấp phép và yêu cầu nhập khẩu quá nặng nề có thể gây cản trở thương mại giữa Uzbekistan và các nước khác. Việc kiểm soát giá và thuế tiêu thụ đặc biệt dựa trên một cơ cấu thuế cực kỳ phức tạp, tác động tiêu cực lên một số lĩnh vực.

Ngoài mức thuế cao, các chính sách khác của Uzbekistan vẫn tiếp tục áp đặt những rào cản cho việc nhập khẩu. Chẳng hạn như những qui định liên quan đến đăng ký chất lượng thực phẩm và nhãn mác đòi hỏi tốn nhiều thời gian và chi phí đối với các nhà cung ứng thực phẩm. Các tiêu chuẩn an toàn vệ sinh (SPS) tiếp tục là mối quan ngại của các nhà xuất khẩu nước ngoài.

Các quy định mới đối với các sản phẩm được mong đợi tác động đáng kể đến lượng khí thải của các quốc gia trên thế giới, bao gồm liên quan đến sản phẩm điện tử, công nghệ thông tin và truyền thông, pin, xe cộ, bao bì, nhựa, dệt may, xây dựng, chất thải thực phẩm và chất dinh dưỡng. Ngoài ra giấy phép nhập khẩu tiếp tục được áp dụng cho một số sản phẩm.

Thuế nhập khẩu

Ngày 29 tháng 6 năm 2018, và được cập nhật thêm vào năm 2022, chính phủ Uzbekistan đã đặt ra mức thuế nhập khẩu mới, bao gồm các mức thuế đối với Thuế nhập khẩu. Thuế suất trung bình giảm từ 15,3% vào tháng 9/2017 xuống khoảng 7,5% vào năm 2020. Bạn có thể xem thêm thông tin về thuế nhập khẩu đối với các sản phẩm cụ thể theo liên kết sau: <https://lex.uz/docs/3802366>.

Để tìm kiếm thông tin về thuế tiêu thụ đặc biệt nhập khẩu đối với các sản phẩm cụ thể vui lòng vào liên kết sau: <https://lex.uz/ru/docs/4674893#5204084>.

Mức thuế 15% giá trị gia tăng (VAT) khi nhập khẩu cũng sẽ giảm xuống 12% từ đầu năm 2023 và phí xử lý hải quan, dao động từ 0,5 đến 75 lần Đơn vị tính cơ bản (1 BCU = 300.000 soum hoặc 27,16 đô la như của ngày 8 tháng 6 năm 2022) và phụ thuộc vào trị giá khai báo hải quan và cũng như chế độ thông quan.

Hàng hóa do các công ty nước ngoài nhập khẩu cho nhu cầu của họ được miễn thuế hải quan vô thời hạn và hàng hóa do công ty nước ngoài (với ít nhất 33% vốn nước

ngoài) nhập khẩu để phục vụ nhu cầu sản xuất của họ tại Uzbekistan được miễn thuế hải quan trong vòng hai năm sau khi công ty đăng ký.

Hàng hóa nhập khẩu để xuất khẩu tiếp được miễn thuế hải quan trong sáu tháng, trong thời gian đó hàng hóa đó sẽ được xuất khẩu. Miễn toàn bộ hoặc một phần thuế hải quan và thuế của hàng hóa theo chế độ tạm nhập, thường không quá hai năm, do luật định. Một số công ty và nhà đầu tư có thể được hưởng các ưu đãi nhập khẩu miễn thuế theo quyết định của chính phủ.

Các yêu cầu và chứng từ nhập khẩu

Các pháp nhân đã đăng ký hoạt động kinh doanh tại Cộng hòa Uzbekistan, cũng như các cá nhân có nơi cư trú thường xuyên trên lãnh thổ của Cộng hòa Uzbekistan và được đăng ký với tư cách là doanh nhân cá nhân, có quyền tham gia vào hoạt động kinh tế tại đây. Các cơ quan nhà nước của Cộng hòa Uzbekistan có thể thực hiện hoạt động kinh tế đối ngoại, trừ khi được pháp luật quy định khác. Các công ty hoặc cá nhân được phép hoạt động thương mại với các doanh nghiệp nước ngoài trực tiếp hoặc thông qua các đại lý ngoại thương.

Các hợp đồng sau đây chịu sự kiểm tra của Trung tâm Kiểm tra chuyên gia toàn diện về các dự án và hợp đồng nhập khẩu thuộc Bộ Phát triển Kinh tế và Giảm nghèo:

- Hợp đồng mua sắm công (bao gồm cả các thành phần kinh tế có vốn được ủy quyền mà cổ phần công chiếm trên 50%) với giá trị vượt quá 100.000 USD.
- Hợp đồng mua sắm của 24 công ty chiến lược thuộc sở hữu nhà nước nếu giá trị vượt quá 50.000 USD.
- Hợp đồng mua sắm khác do Quỹ Tái thiết và Phát triển tài trợ.

Nhà nhập khẩu phải chuẩn bị và cung cấp cho cơ quan có thẩm quyền các tài liệu sau:

- Khai báo hải quan nhập khẩu.
- Chứng từ vận chuyển, bao gồm hóa đơn và giấy tờ vận chuyển.
- Giấy chứng nhận xuất xứ hàng hóa trong các trường hợp sau:

+ Khi hàng hóa nhập khẩu có xuất xứ từ các nước là thành viên của các hiệp định song phương hoặc đa phương về ưu đãi thuế quan.

+ Khi hàng hóa có xuất xứ từ quốc gia, nhập khẩu bị hạn chế định lượng (hạn ngạch) hoặc các biện pháp khác nhằm điều chỉnh hoạt động kinh tế đối ngoại.

+ Khi chứng từ xuất trình để làm thủ tục hải quan không có thông tin liên quan đến xuất xứ hàng hóa hoặc cơ quan hải quan có căn cứ cho rằng thông tin cung cấp là không đáng tin cậy.

+ Nếu việc cung cấp chứng chỉ được pháp luật trong nước hoặc các hiệp định quốc tế của Uzbekistan quy định.

+ Giấy chứng nhận vệ sinh thực vật và thú y (nếu có).

+ Chứng nhận sự phù hợp (nếu có).

+ Giấy phép (nếu có)

Biểu thuế tích hợp có thể giúp nhà xuất khẩu nước ngoài xác định xem có cần phải có giấy phép cho một sản phẩm cụ thể hay không khi nhập hàng vào Uzbekistan. Nhà cung cấp nước ngoài có thể dùng mã HS Hệ thống hài hòa để xác định, cũng như các thông tin khác, như các yêu cầu tiềm năng, thuế quan, các quy tắc nhập khẩu và thuế của Uzbekistan.

Hàng hóa được đưa vào lãnh thổ Uzbekistan kể từ khi nhập cảnh, phải chịu sự giám sát hải quan cho đến khi hoàn thành thủ tục hải quan. Tất cả các hàng hóa phải khai trong Tờ khai hải quan, được nộp cho cơ quan hải quan sau khi các mặt hàng đã được xuất trình cho các quan chức hải quan. Tuy nhiên, cơ quan hải quan có thể cho phép khoảng thời gian hoàn thành tờ khai này, thời hạn này không thể kéo dài quá ngày làm việc đầu tiên sau ngày hàng hóa được xuất trình cho hải quan.

Tờ khai hải quan được người đưa hàng hóa vào lãnh thổ hải quan của Uzbekistan thực hiện, hoặc do bất kỳ người nào chịu trách nhiệm vận chuyển hàng hóa sau khi nhập cảnh đó, hoặc người được ủy quyền thực hiện.

Tờ khai hải quan có thể được lập theo mẫu do cơ quan hải quan cung cấp. Việc khai báo được thực hiện bởi bất kỳ ai thực hiện việc thông quan hàng hóa, thông thường là người nhập khẩu hoặc một đại lý thay mặt cho người nhập khẩu.

Tại Uzbekistan, các doanh nghiệp nên tìm đến các cơ quan thẩm quyền hoặc các tổ chức hỗ trợ doanh nghiệp để được hướng dẫn các vấn đề sau:

- Nơi nộp hồ sơ nhập khẩu chính thức và duy nhất.
- Tìm kiếm khu vực thương mại tự do để hưởng được các ưu đãi.
- Được hướng dẫn cách xin giấy phép nhập khẩu.
- Hướng dẫn thủ tục kiểm tra động vật sống và các sản phẩm có nguồn gốc từ động vật.
- Cơ quan và thủ tục kiểm dịch động – thực vật.
- Kiểm soát thực phẩm sức khỏe và thức ăn chăn nuôi.
- Các tiêu chuẩn và yêu cầu trong tiếp thị hàng nông sản và thủy sản.
- Thủ tục kiểm soát buôn bán hóa chất, phân bón và chất thải.
- Các tiêu chuẩn về hóa kỹ thuật.
- Các yêu cầu đóng gói và ghi nhãn.

Hàng mẫu được miễn tất cả các nghĩa vụ thuế và VAT. Hàng mẫu cũng không cần có giấy chứng nhận xuất xứ khi nhập khẩu. Chỉ cần có Vận đơn hàng không tiêu chuẩn hoặc vận đơn và hóa đơn thương mại.

Hàng mẫu nhập khẩu có giá trị thương mại thuộc sở hữu của cá nhân ở nước ngoài cũng có thể được miễn phí hải quan. Nhà nhập khẩu phải đóng tiền thế chân với số tiền phải trả cho các nghĩa vụ thuế và phí. Những hàng mẫu đó không được phép bán, không được đưa vào sử dụng bình thường (trừ mục đích trình diễn) hoặc sử dụng dưới bất kỳ hình thức nào để nhận thù lao, thủ tục (thuốc dùng cho người, chất thải, thực vật hoặc động vật sống). Để biết thêm thông tin, vui lòng truy cập Bộ phận trợ giúp thương mại của Ủy ban Châu Âu.

Những yêu cầu về dán nhãn và đóng dấu.

Tất cả các sản phẩm nhập khẩu vào Uzbekistan phải được dán nhãn bằng tiếng Uzbekistan và có giấy chứng nhận xuất xứ. Các sản phẩm thực phẩm, đồ dùng vệ sinh cá nhân và một số sản phẩm tiêu dùng khác nhập khẩu vào Uzbekistan phải có nhãn

bằng tiếng Uzbekistan đã được nhà sản xuất đính kèm trước khi nhập khẩu. Chính phủ đã đưa ra các yêu cầu ghi nhãn của trình theo dõi kỹ thuật số đối với các hàng hóa sau:

- Sản phẩm thuốc lá và rượu (trừ bia) - bắt đầu từ ngày 1 tháng 1 năm 2021.
- Sản phẩm bia - bắt đầu từ ngày 1 tháng 4 năm 2021.
- Thiết bị gia dụng:
 - + TV, màn hình, tủ lạnh và tủ đông, máy hút bụi và máy giặt - bắt đầu từ ngày 15 tháng 4 năm 2022.
 - + Bếp gas, máy hút mùi nhà bếp, bếp từ, lò nướng, lò vi sóng, bàn là, bình nóng lạnh - bắt đầu từ 01/08/2022.
 - + Lò sưởi, máy điều hòa không khí, máy ép trái cây, máy xay sinh tố, máy trộn, máy pha cà phê, máy xay thịt và đèn - bắt đầu từ ngày 1 tháng 11 năm 2022.
- Nước và nước ngọt - bắt đầu từ ngày 1 tháng 3 năm 2022.
- Thuốc và vật tư y tế:
 - + Thuốc trong bao bì thứ cấp (bên ngoài) (trừ thuốc đặc trị) - bắt đầu từ ngày 1 tháng 9 năm 2022.
 - + Thuốc trong bao bì chính (bên trong) và thuốc đóng gói số lượng lớn - được gọi là "sản phẩm angro" - (ngoại trừ thuốc đặc trị) - bắt đầu từ ngày 1 tháng 11 năm 2022.
 - + Thuốc đặc trị (để điều trị các bệnh hiếm gặp) và các thiết bị y tế để chẩn đoán và điều trị các bệnh hiếm (trẻ mồ côi) - bắt đầu từ ngày 1 tháng 3 năm 2023.
 - + Các thiết bị y tế có trong danh sách được phê duyệt hợp lệ - bắt đầu từ ngày 1 tháng 2 năm 2025.

Việc cung cấp thông tin sản phẩm phải ghi rõ trên bao bì sản phẩm tiêu dùng, và/hoặc trên nhãn, và/hoặc in rời trong tờ rơi đi kèm sản phẩm.

Vào ngày 10 tháng 11 năm 2020, Tổng thống Uzbekistan đã ký sắc lệnh quy định rằng nhãn sản phẩm thực phẩm phải bao gồm thông tin về mức độ an toàn hoặc tác hại đối với sức khỏe người tiêu dùng do hàm lượng muối, đường và chất béo gây ra. Yêu cầu

này sẽ áp dụng cho cả sản phẩm nhập khẩu và sản phẩm nội địa và nó sẽ được thực hiện trong hai giai đoạn.

Trong giai đoạn đầu, bắt đầu từ ngày 1 tháng 7 năm 2021, việc bán các sản phẩm thực phẩm không có nhãn an toàn như vậy sẽ bị cấm trong các cơ sở giáo dục, thể thao và y tế. Ngoài ra, ở giai đoạn này, các sản phẩm được dán nhãn như vậy sẽ được quảng cáo hoặc trưng bày với mức giá ưu đãi. Dự kiến, một phiên bản mới của Luật Quảng cáo phản ánh tính mới này sẽ được Quốc hội Uzbekistan xem xét vào tháng 12 năm 2020.

Trong giai đoạn thứ hai, bắt đầu từ ngày 1 tháng 1 năm 2025, yêu cầu ghi nhãn mới sẽ là bắt buộc đối với tất cả các sản phẩm thực phẩm trên thị trường.

Bắt đầu từ tháng 3 năm 2021, các cơ quan chức năng sẽ xây dựng quy định chung về an toàn thực phẩm, cũng như hướng dẫn về lượng muối, đường và chất béo an toàn trong thực phẩm dựa trên khuyến nghị của Tổ chức Y tế Thế giới. Các quy định mới về việc tiếp thị các sản phẩm thực phẩm có hàm lượng muối, đường và chất béo cao cũng dự kiến sẽ được áp dụng trong quý II/2021.

Theo “Quy định kỹ thuật chung về an toàn thiết bị viễn thông”, các yêu cầu đánh dấu sau đây được áp dụng cho thiết bị viễn thông ở Uzbekistan:

- Thiết bị viễn thông phải có nhãn hiệu rõ ràng, dễ đọc và người sử dụng dễ tiếp cận được và phải duy trì trong suốt thời gian sử dụng của thiết bị.
- Nhãn hiệu được dán trên thiết bị viễn thông phải có các thông tin sau cho người tiêu dùng:
 - + Tên thiết bị, kiểu, kiểu máy, sự cải tiến, tên thương mại, số sê-ri.
 - + Tên, nhãn hiệu hoặc nhãn hiệu của nhà sản xuất.
 - + Tên nước xuất xứ.
 - + Dấu hiệu của sự phù hợp.
 - + Điện áp hoạt động hoặc dải điện áp.
 - + Ký hiệu quy ước của loại dòng điện, nếu tần số danh định không được quy định.

- + Mức độ bảo vệ chống lại sự xâm nhập của các hạt rắn và độ ẩm do vật chứa cung cấp.
- + Ký hiệu về an toàn và phương pháp xử lý đối với các nguồn dòng điện hóa học.
- + Thông tin về công suất tiêu thụ danh định hoặc công suất hữu ích, hoặc dòng điện danh định.
- + Khối lượng thiết bị.

Một số sản phẩm không bắt buộc phải dán nhãn mà chỉ khuyến khích thực hiện:

- Hàng hóa không có bao bì tiêu dùng.
- Hàng hóa được nhập khẩu phục vụ nhu cầu riêng và không nhằm mục đích sản xuất hoặc các hoạt động thương mại khác.
- Hàng hóa nhập để sử dụng chính thức cho các cơ quan đại diện ngoại giao và lãnh sự của nước ngoài tại Cộng hòa Uzbekistan do các tổ chức quốc tế và liên chính phủ tổ chức, cơ quan đại diện của nước ngoài đối với các tổ chức này và các tổ chức quốc tế khác, và cả cho nhân viên của họ.
- Hàng hóa vật phẩm triển lãm, mẫu vật để thử nghiệm, sản phẩm phục vụ cho việc nghiên cứu và tiếp thị.

Trong trường hợp các sản phẩm được nhập khẩu mà không có giấy chứng nhận hợp quy tại Uzbekistan, ví dụ, với việc áp dụng các chứng chỉ được cấp ở các nước OECD (Tổ chức Hợp tác và Phát triển Kinh tế), các yêu cầu về ghi nhãn sản phẩm bằng ngôn ngữ gốc được giữ nguyên, bất kể quốc gia nào cấp phép.

Nhiệm vụ kiểm soát việc tuân thủ các quy tắc dán nhãn và đóng dấu sản phẩm nhập khẩu là nhiệm vụ của Tiêu chuẩn Nhà nước (UZStandard) và Ủy ban Thuế.

Việc lưu thông một sản phẩm mà không ghi nhãn bằng ngôn ngữ chính thức được coi là vi phạm quy định thương mại (lưu thông sản phẩm mà không có tài liệu). Do đó, sẽ có quy phạm xử lý về hành chính và hình sự đối với hành vi vi phạm yêu cầu này.

Có rất nhiều quy định của Uzbekistan liên quan đến việc đánh dấu, ghi nhãn và đóng gói sản phẩm. Bước đầu tiên các nhà xuất khẩu cần xác định đầu là quy định bắt buộc và đầu là tự nguyện trong luật đánh dấu, ghi nhãn và đóng gói có thể áp dụng cho một sản phẩm vào Uzbekistan. Các quyết định liên quan đến các yêu cầu bắt buộc về đánh dấu, ghi nhãn hoặc đóng gói đôi khi có thể được phụ thuộc vào từng quốc gia thành viên.

Hơn nữa, nhãn hiệu và nhãn tự nguyện được sử dụng làm công cụ tiếp thị. Phần này chủ yếu tập trung vào các nhãn hiệu và nhãn bắt buộc thường thấy nhất trên các sản phẩm tiêu dùng và bao bì, thường liên quan đến các mối quan tâm về an toàn công cộng, sức khỏe hoặc môi trường. Nó cũng bao gồm tổng quan ngắn gọn về một số yêu cầu đóng gói bắt buộc, cũng như các nhãn hiệu hoặc nhãn tự nguyện phổ biến hơn được sử dụng tại các thị trường EU.

Việc phân biệt giữa nhãn hiệu và nhãn mác cũng rất quan trọng. Nhãn hiệu là một biểu tượng và/hoặc hình tượng xuất hiện trên một sản phẩm hoặc bao bì tương ứng của nó. Các phạm vi này bao gồm từ các dấu hiệu nguy hiểm đến các chỉ dẫn về các phương pháp tái chế và thải bỏ thích hợp. Mục đích của các nhãn hiệu như vậy là cung cấp cho các cơ quan giám sát thị trường, nhà nhập khẩu, nhà phân phối và người tiêu dùng thông tin liên quan đến an toàn, sức khỏe, hiệu quả năng lượng và các vấn đề môi trường liên quan đến một sản phẩm.

Mặt khác, nhãn xuất hiện dưới dạng văn bản viết hoặc báo cáo số, có thể được yêu cầu nhưng không nhất thiết phải được công nhận trên toàn cầu. Các nhãn thường chỉ ra thông tin cụ thể hơn về một sản phẩm, chẳng hạn như các phép đo hoặc chỉ dẫn về vật liệu có thể tìm thấy trong sản phẩm (chẳng hạn như trong vải hoặc pin).

Pháp luật Uzbekistan có quy định liên quan đến các yêu cầu ghi nhãn thực phẩm nhằm đảm bảo an toàn thực phẩm cho người tiêu dùng. Điều quan trọng cần lưu ý là Uzbekistan đã thông qua nhiều quy định cụ thể về việc cung cấp thông tin thực phẩm cho người tiêu dùng.

Mục tiêu của việc dán nhãn thực phẩm ở Uzbekistan là đảm bảo rằng người tiêu dùng có quyền truy cập thông tin đầy đủ về nội dung và thành phần của sản phẩm, nhằm bảo vệ sức khỏe và lợi ích của người tiêu dùng. Ngoài ra còn thông tin chi tiết về một

khía cạnh cụ thể của sản phẩm, chẳng hạn như nguồn gốc hoặc phương pháp sản xuất của sản phẩm. Một số thực phẩm, chẳng hạn như thực phẩm biến đổi gen, thực phẩm gây dị ứng, thực phẩm dành cho trẻ sơ sinh hoặc thậm chí các loại đồ uống khác nhau, cũng phải tuân theo các quy định cụ thể.

Các nhà sản xuất nên lưu ý rằng tất cả các nhãn đều yêu cầu đơn vị hệ mét mặc dù việc dán nhãn kép cũng được chấp nhận. Việc sử dụng ngôn ngữ phải dễ hiểu, thường được hiểu là ngôn ngữ Uzbekistan. Ngoài ra cũng có thể sử dụng các thuật ngữ hoặc cách diễn đạt ở nước ngoài mà người tiêu dùng dễ hiểu.

Cũng cần lưu ý rằng khuôn khổ về an toàn thực phẩm rất quan trọng. Khuôn khổ không chỉ bao gồm an toàn thực phẩm mà còn liên quan đến cả vấn đề về sức khỏe cho động – thực vật, quyền cho động vật. các quy định đảm bảo thực phẩm có thể truy xuất nguồn gốc trong toàn bộ chuỗi thực phẩm, từ trang trại, nơi thực phẩm được nuôi trồng, đến bàn ăn, nơi thực phẩm được tiêu thụ. Do đó, tất cả các tác nhân trong chuỗi cung ứng thực phẩm, bao gồm các nhà sản xuất và xuất khẩu ở các nước đang phát triển, đều tham gia vào việc đảm bảo rằng chỉ có thực phẩm an toàn được đưa vào sử dụng.

Theo quy định, việc ghi nhãn, quảng cáo và trình bày thực phẩm không được đưa thông tin đánh lừa người tiêu dùng về các đặc tính hoặc tác dụng của hàng hóa; Với một số ngoại lệ, các thuộc tính của thực phẩm để phòng ngừa, điều trị hoặc chữa bệnh cho con người cũng cần phải cân nhắc.

Một số thông tin ghi nhãn bắt buộc phải có đối với các sản phẩm thực phẩm:

- Tên mà sản phẩm được bán.
- Thành phần, được liệt kê theo thứ tự trọng lượng giảm dần và theo tên cụ thể. Các thành phần thuộc nhiều loại được chỉ định theo chức năng chính của chúng. Trong các điều kiện nhất định, việc liệt kê các thành phần không bắt buộc đối với sản phẩm trái cây và rau tươi; nước có ga; giấm lên men; pho mát, bơ, sữa lên men và kem; và các sản phẩm bao gồm chỉ một thành phần đơn lẻ. Một số chất phụ gia và enzym không được coi là thành phần.

Số lượng thành phần hoặc loại thành phần được biểu thị bằng phần trăm.

Yêu cầu về thông tin thành phần được áp dụng khi một thành phần hoặc một nhóm thành phần xuất hiện trong tên mà thực phẩm được bán hoặc thường được người tiêu dùng gắn với tên đó; được nhấn mạnh trên nhãn bằng từ ngữ, hình ảnh; hoặc là điều cần thiết để xác định đặc điểm của một loại thực phẩm được chỉ định.

Trọng lượng thực được tính bằng đơn vị thể tích trong trường hợp chất lỏng và đơn vị khối lượng trong trường hợp chất rắn và chất khí. Tuy nhiên, có những quy định cụ thể đối với thực phẩm bán theo số lượng và thực phẩm rắn được bày trong môi trường lỏng.

Thời gian sử dụng tối thiểu bao gồm ngày, tháng và năm, trừ trường hợp thực phẩm không giữ được quá ba tháng (thì phải ghi đủ ngày và tháng), thực phẩm không giữ được quá 18 tháng (ghi đủ tháng và năm) và thực phẩm giữ được trên 18 tháng (chỉ cần ghi năm).

Bước đầu tiên nhà xuất khẩu cần tìm hiểu xem hàng hóa của mình có thuộc diện bắt buộc hay tự nguyện phải ghi nhãn và đóng dấu khi nhập khẩu hàng hóa vào Uzbekistan. Các quyết định liên quan đến các yêu cầu bắt buộc về đóng dấu, ghi nhãn và/hoặc đóng gói đôi khi có thể được giao cho quốc gia thành viên.

Việc phân biệt giữa nhãn hiệu và nhãn mác cũng rất quan trọng. Nhãn hiệu (mark) là một biểu tượng và/hoặc hình tượng xuất hiện trên một sản phẩm hoặc bao bì của sản phẩm đó. Các nhãn hiệu bao gồm từ các dấu hiệu cảnh báo nguy hiểm đến các chỉ dẫn về các phương pháp tái chế và thải bỏ thích hợp. Mục đích của các nhãn hiệu này là cung cấp cho các cơ quan giám sát thị trường, nhà nhập khẩu, nhà phân phối và người dùng cuối thông tin liên quan đến an toàn, sức khỏe, hiệu quả năng lượng và/hoặc các vấn đề môi trường liên quan đến sản phẩm.

Nhãn mác được thể hiện dưới dạng văn bản viết hoặc báo cáo số, có thể được yêu cầu nhưng không nhất thiết phải được công nhận trên toàn cầu. Các nhãn thường chỉ ra thông tin cụ thể hơn về một sản phẩm, chẳng hạn như các phép đo hoặc chỉ dẫn về vật liệu có thể được tìm thấy trong sản phẩm (chẳng hạn như trong vải hoặc pin).

Các loại nhãn và dấu cần có khi vào thị trường Uzbekistan

- Nhãn hiệu ô tô.

- Hiệu mỹ phẩm.
- Cảnh báo chất nguy hiểm.
- Các loại thiết bị điện & điện tử.
- Thông tin hiệu suất năng lượng.
- Cảnh báo dễ cháy nổ.
- Các cảnh báo liên quan đến thực phẩm.
- Sản phẩm giày dép.
- Sản phẩm thiết bị gia dụng.
- Nhãn hiệu về hải dương.
- Sản phẩm các loại dụng cụ đo lường.
- Cảnh báo phát ra tiếng ồn.
- Giá sản phẩm.
- Cảnh báo phản ứng hóa học tạo nhiệt và ánh sáng.
- Có thể tái chế, vật liệu phân tách.
- Thông số lớp xe.
- Sản phẩm dệt may.
- Đơn vị đo lường.
- Bao bì gỗ.

Các loại nhãn và dấu không bắt buộc.

- Biểu tượng Chén/Nĩa (có vật liệu tiếp xúc với thực phẩm).
- Nhãn “e”.
- Nhãn sinh thái.
- Nhãn Green Dot\
- Dấu tái chế

Dấu CE

Đây là nhãn hiệu được sử dụng rộng rãi và được công nhận bởi EU. Được quy định trong tất cả luật. Dấu CE chứng minh rằng một sản phẩm đáp ứng tất cả các yêu cầu thiết yếu (thường liên quan đến an toàn, sức khỏe, hiệu quả năng lượng và/hoặc về môi trường). Đánh dấu CE là bắt buộc đối với các sản phẩm/họ sản phẩm sau:

- Dây cáp.
- Thuốc nổ dân dụng.
- Những sản phẩm xây dựng.
- Sản phẩm điện/điện tử.
- Các dòng máy tính.
- Sản phẩm điện áp thấp.
- Các sản phẩm RoHS.
- Các sản phẩm sử dụng năng lượng.
- Thiết bị và hệ thống bảo vệ trong môi trường dễ cháy nổ (ATEX).
- Thiết bị gas.
- Nồi hơi nước.
- Thang máy.
- Máy móc các loại.
- Thiết bị y tế (3).
- Dụng cụ cân không tự động.

- Thiết bị bảo vệ cá nhân.
- Thiết bị áp suất.
- Thiết bị radio.
- Sản phẩm giải trí thủ công.
- Thiết bị điện lạnh.
- Bình áp suất.
- Đồ chơi.

Voi các doanh nghiệp nước ngoài có thể sử dụng các mẫu dấu và nhãn khác nhưng phải cung cấp các văn bản chứng minh có giá trị ngang bằng theo quy định của luật pháp châu Âu. Một loạt các ký hiệu/biểu đồ cảnh báo an toàn được tiêu chuẩn hóa cũng có thể áp dụng cho từng loại sản phẩm trên.

Nhãn trên xe ô tô

Gần như mọi bộ phận của xe phải được chứng nhận an toàn theo quy định của các quy định khác nhau liên quan đến ô tô. Con số hiển thị trong hình chữ nhật trên nhãn cho biết Quốc gia Thành viên cụ thể mà quá trình phê duyệt được tiến hành, ví dụ nhãn của Bỉ là e6, còn lại là Đức (1), Pháp (2), Italy (3), Hà Lan (4), Tây Ban Nha (9), Anh (11), Luxembourg (13), Đan Mạch (18), Bồ Đào Nha (21), Hy Lạp (23), Ireland (24).

Một dấu hiệu tương tự là chữ “E” được bao quanh bởi một vòng tròn, thường được in phía trên nhãn ô tô, áp dụng trong việc thử nghiệm và chứng nhận độ sáng của các loại đèn pha, đèn phanh và đèn xi nhan của tất cả các loại xe muốn gia nhập thị trường EU, bao gồm xe thông thường, xe tải khối lượng nhỏ, xe chở hàng hạng nhẹ và hạng nặng, rơ moóc, xe máy, cần cẩu, máy kéo nông, lâm nghiệp và các loại xe chuyên dùng và xe địa hình.

Nhãn mỹ phẩm

Các loại bao bì phải in các bằng mực không thể tẩy xóa, dễ đọc và dễ nhìn thấy các thông tin như sau:

- Tên loại sản phẩm, tên thương mại, địa chỉ, hoặc văn phòng đăng ký của nhà sản xuất hoặc người chịu trách nhiệm tiếp thị sản phẩm mỹ phẩm tại thị trường.
- Thành phần tại thời điểm đóng gói (theo trọng lượng hoặc thể tích).

- Hạn sử dụng, thời điểm sử dụng tốt nhất. Ký hiệu
- Khoảng thời gian sau khi mở mà sản phẩm có thể được sử dụng mà không gây hại cho người tiêu dùng, đối với sản phẩm có độ bền tối thiểu dưới 30 tháng,

được biểu thị bằng ký hiệu đại diện cho lọ kem đã mở

- Các lưu ý đặc biệt khi sử dụng.

- Số lô, mã tham chiếu sản phẩm để nhận dạng.
- Chức năng của sản phẩm.

Nếu vì lý do thực tế không thể in tất cả các thông tin trên lên bao bì thì phải cung cấp

kèm theo tờ rơi, nhãn hoặc băng dính kèm theo và phải in biểu tượng lên trên bao bì.

Nhãn cảnh báo chất nguy hiểm

Các loại nhãn này nhằm quy định về phân loại, ghi nhãn và đóng gói các sản phẩm hóa chất

Việc ghi nhãn các hóa chất nguy hiểm phải thể hiện những điều sau đây:

- Tên của hóa chất.
- Nguồn gốc của chất (tên và địa chỉ của nhà sản xuất hoặc nhà phân phối).

- Các biểu tượng cảnh báo nguy hiểm và dấu hiệu nguy hiểm liên quan đến việc sử dụng chất.
- Cảnh báo những rủi ro đặc biệt phát sinh từ những nguy hiểm đó.

Kích thước của nhãn dán không được nhỏ hơn một tờ A8 tiêu chuẩn (52mm x 74mm) và mỗi ký hiệu phải bằng ít nhất một phần mười diện tích bề mặt của nhãn. Tại Uzbekistan có thể yêu cầu nhà sản xuất/phân phối phải thể hiện bằng ngôn ngữ đang sử dụng trong việc ghi nhãn các chất nguy hiểm. Trường hợp bao bì quá nhỏ, nhãn có thể được dán theo một số cách khác.

Bao bì của các sản phẩm nguy hiểm, không gây nổ hoặc không độc có thể không cần dán nhãn cảnh báo nếu sản phẩm đó chứa một lượng nhỏ các chất nguy hiểm đến mức không gây nguy hiểm cho người sử dụng.

Nhãn hướng dẫn tái chế thiết bị điện – điện tử

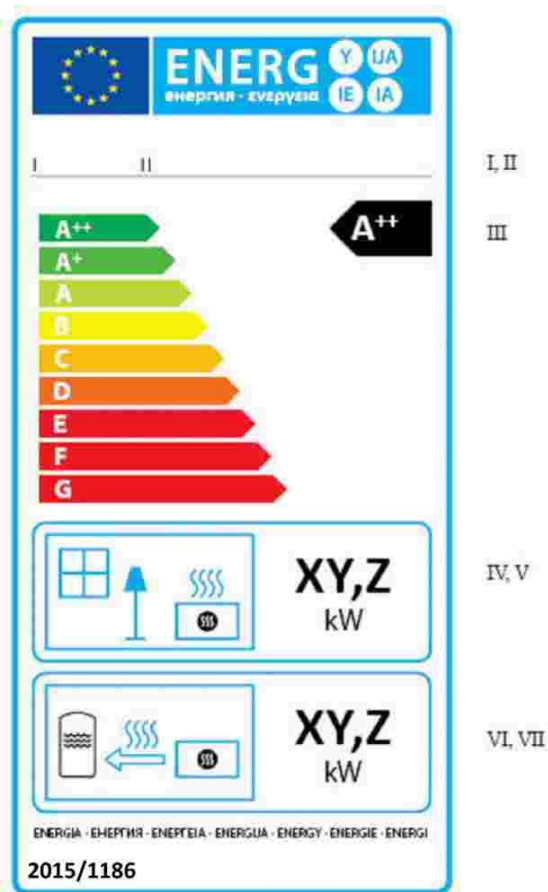
Quy định này được đưa ra để giải quyết lượng chất thải đang gia tăng nhanh chóng của thiết bị điện và điện tử tại Châu Âu. Tăng cường sự tái chế thiết bị điện và điện tử, hạn chế chất thải và hướng đến xử lý tái chế triệt để. Quy định này áp dụng đối với các sản phẩm sau:

- Đồ điện gia dụng.
- Công cụ tiêu dùng.
- Thiết bị chiếu sáng.
- Thiết bị CNTT và viễn thông.
- Dụng cụ điện và điện tử.

- Đồ chơi và dụng cụ thể thao.
- Thiết bị y tế.
- Thiết bị giám sát và điều khiển.
- Máy rút tiền, máy bán hàng tự động.

Biểu tượng hiển thị ở trên phải được in lên trên tất cả các sản phẩm nói trên và cho biết rằng sản phẩm này không được vứt bỏ cùng với rác thải sinh hoạt thông thường. Đây cũng là một dấu hiệu bắt buộc phải có trên các loại pin và bình ac quy. Trong trường hợp không thể hiển thị biểu tượng này trên chính thiết bị thì phải được ghi trên bao bì.

Nhãn năng lượng

Quy định của EU yêu cầu phải dán nhãn về thông tin tiêu thụ năng lượng và các nguồn tài nguyên khác của các sản phẩm liên quan đến năng lượng. Các nhà cung cấp phải

dán nhãn hoặc tuyệt minh sản phẩm chứa thông tin về mức tiêu thụ điện hoặc các nguồn năng lượng khác cho các đại lý phân phối.

Dấu Ex

Dấu Ex là một dấu hiệu cụ thể về chống cháy nổ. Nằm bên cạnh dấu Ex sẽ là ký hiệu chỉ định nhóm sản phẩm đã được quy định theo luật pháp EU

Biểu tượng “Không ăn”

Đây là dấu hiệu quy định về các chất liệu và vật phẩm tiếp xúc với thực phẩm. Điều này cho phép người tiêu dùng nhận biết được các bộ phận không ăn được của sản phẩm.

Nhãn trên sản phẩm giày dép

lining & sock

Nhãn chuyên tải thông tin liên quan đến phần trên, lớp lót và đế trong của tất và đế ngoài của sản phẩm giày dép. Thông tin phải được truyền đạt bằng các hình ảnh hoặc thông tin dạng văn bản.

Nhãn phải rõ ràng, chắc chắn và dễ nhìn thấy, và nhà sản xuất hoặc đại lý có trách nhiệm cung cấp nhãn và tính chính xác của thông tin trong nhãn. Ngoài các thông tin được quy định bắt buộc ghi trên nhãn thì nhà sản xuất có thể ghi thêm những thông tin phụ về sản phẩm hoặc về công ty mình.

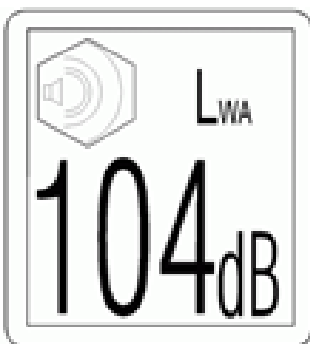
Dấu hàng hải

Dấu hàng hải được in trên các thiết bị hàng hải tương đương với dấu CE. Dấu này áp dụng cho các thiết bị sử dụng trên bất kỳ con tàu mới nào của EU, ở bất kỳ vị trí nào của con tàu tại thời điểm đóng và đối với thiết bị được đặt trên các con tàu của EU, kể cả thiết bị thay thế. Quy định áp dụng cho các loại thiết bị sau:

- Thiết bị cứu sinh.
- Thiết bị ngăn ngừa ô nhiễm biển.
- Thiết bị phòng cháy chữa cháy.
- Thiết bị định vị.
- Thiết bị liên lạc vô tuyến.

Thiết bị cảnh báo tiếng ồn ngoài trời.

Nhãn tái chế

Nhãn tái chế dựa trên tiêu chuẩn quốc tế, có thể được tìm thấy trên các sản phẩm ở khắp Châu Âu, nhằm giúp người tiêu dùng xác định và tham gia vào các chương trình tái chế bao bì và vật liệu sản phẩm.

Biểu tượng được in trên bao bì, trên tất cả các sản phẩm thủy tinh, kim loại, giấy hoặc nhựa. Các loại vòng lặp khác nhau cho biết sản phẩm có thể tái chế hoàn toàn, tái chế theo tỷ lệ hoặc chứa vật liệu tái chế.

Dấu Plastic

Biểu thị về các loại nhựa được chỉ định trên một sản phẩm. Là một phần của hệ thống nhận dạng của EU đối với nhựa, các dấu hiệu sau được sử dụng cho các loại nhựa phổ biến nhất để làm ra sản phẩm hoặc bao bì sản phẩm

1	PET	Polyethylene Terephthalate.
2	HDPE	High Density Polyethylene.
3	PVC	Poly Vinyl Clorua.

4	LDPE	LowDensity Polyethylene.
5	PP	Polypropylene.
6	PS	Polystyrene.

Dấu tái chế thủy tinh

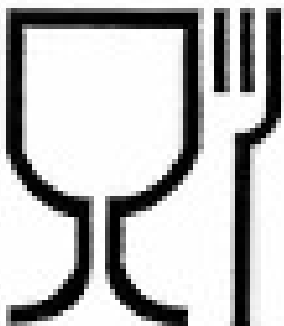

Nhãn hàng dệt may

Các sản phẩm dệt may phải được dán nhãn hoặc đánh dấu bất cứ khi nào được đưa ra thị trường với mục đích sản xuất hoặc thương mại. Tên, mô tả và chi tiết về hàm lượng sợi dệt phải được ghi trên các sản phẩm cho người tiêu dùng. Các quốc gia thành viên EU có thể yêu cầu sử dụng ngôn ngữ quốc gia của họ trên việc ghi nhãn và đánh dấu theo quy định.

Một số các nhãn và dấu tự nguyện.

Nhãn về Vật liệu tiếp xúc với thực phẩm

Các nhà sản xuất hộp đựng, đĩa, cốc và các vật dụng khác có mục đích tiếp xúc với thực phẩm phải kiểm tra sự tuân thủ của sản phẩm của họ với các yêu cầu an toàn hóa chất của EU. Sử dụng biểu tượng ở trên cho thấy sự tuân thủ các yêu cầu này. Các nhà

sản xuất bắt buộc phải tuân thủ pháp luật về vật liệu có tiếp xúc trực tiếp với thực phẩm, nhưng việc sử dụng biểu tượng này trên sản phẩm là tự nguyện. EU khuyến khích các nhà sản xuất dán nhãn này lên tất cả các sản phẩm có liên quan đến quy định nhằm tạo sự tin tưởng nơi người tiêu dùng.

Nhãn European Ecolabel

Nhãn European Ecolabel cho phép người tiêu dùng Châu Âu dễ dàng xác định các sản phẩm xanh đã được phê duyệt chính thức trên khắp Liên minh Châu Âu, Uzbekistan, Liechtenstein và Iceland.

Được giới thiệu vào năm 1992, nhãn thông báo với khách hàng rằng các sản phẩm được đánh dấu đáp ứng các tiêu chí thân thiện với môi trường cụ thể đã được phát triển để áp dụng cho hàng hóa và dịch vụ tiêu dùng hàng ngày. Mặc dù tự nguyện, nhãn hiệu này có thể giúp tạo ra các cơ hội kinh doanh mới, đặc biệt là đi đôi với việc mở rộng mua sắm công xanh ở châu Âu.

Biểu tượng có thể áp dụng cho 25 nhóm sản phẩm và dịch vụ bao gồm các sản phẩm làm sạch, thiết bị điện tử, thiết bị gia dụng hoặc làm vườn. Danh mục sản phẩm Ecolabel cung cấp thông tin về cách đăng ký EU Ecolabel. Các nhà sản xuất nên lưu ý rằng các dấu hiệu thân thiện với môi trường tương tự thường được sử dụng trên toàn

liên minh, chẳng hạn như nhãn Nordic Swan

của các quốc gia Nordic hoặc

nhãn The German Blue Angel

của Đức và các quốc gia lân cận.

Biểu tượng Green Dot

Green Dot là một chương trình trong đó các cơ quan tham gia điều phối việc thu gom, phân loại và thu hồi bao bì đã qua sử dụng. Hệ thống này được quản lý theo luật đóng gói quốc gia (ví dụ: được nhà sản xuất bao bì, chất độn, nhà bán lẻ và nhà nhập khẩu tuân thủ) và cần lưu ý rằng tất cả các hệ thống quốc gia tham gia đều hoạt động độc lập. Tổ chức bảo trợ, Pro Europe, chịu trách nhiệm quản lý hệ thống ghi nhãn Green Dot ở Châu Âu. Không phải tất cả các Quốc gia Thành viên đều có tổ chức Green Dot. Biểu tượng này chỉ bắt buộc ở Tây Ban Nha và Síp, ở các quốc gia khác có tính chất khuyến khích.

Tạm nhập tái xuất

Việc áp dụng hình thức tạm nhập tái xuất cho hàng hoá nhập khẩu phải đáp ứng các yêu cầu và điều kiện sau:

- Có xác nhận khả năng xác tạm nhập và tái xuất của cơ quan hải quan.
- Có giấy phép của cơ quan có thẩm quyền trong hệ thống thông tin của cơ quan hải quan, nếu hàng hóa thuộc diện kiểm soát của cơ quan hải quan.

Để áp dụng hàng hoá theo chế độ hải quan tạm nhập, người khai hải quan phải nộp cho cơ quan hải quan tờ khai hàng hoá hải quan và chứng từ vận chuyển, hợp đồng (thỏa thuận) cung cấp, chuyển khẩu hàng hoá (trường hợp tạm nhập khẩu hàng hoá cho thuê, cho thuê, dịch vụ bảo hành và các dự án đầu tư). Thời hạn tạm nhập là hai năm và có thể được gia hạn trên hai năm trong một số trường hợp nhất định. Được phép tạm nhập các mặt hàng đang được bảo hành để sửa chữa trong thời gian bảo hành.

Hàng hóa nhập khẩu với mục đích cứu trợ, hỗ trợ miễn phí (như áo sơ mi, nón, khăn choàng cổ, bút,...) hoặc trao đổi giữa các khách tham gia các hội nghị quốc tế (liên quan đến các hội nghị phát triển kinh tế/xã hội và công nghệ) thì đều được miễn thuế. Các hàng hóa này phải có logo và biểu tượng liên quan đến hội nghị và giá trị của vật phẩm phải không quá cao.

Hiện tại, Hải quan Uzbekistan chấp thuận việc miễn thuế cho các vật phẩm sử dụng chỉ tại hội chợ, dùng sửa chữa các thiết bị chuyên nghiệp, sản phẩm mẫu hoặc thiết bị công nghệ/khoa học. Nếu các hàng hóa không tái xuất trong vòng 6 tháng thì sẽ truy thu các khoản thuế. Hàng hóa tạm nhập và vật tư dành cho hội chợ được kiểm soát thông qua các chứng từ hải quan của các công ty giao nhận hàng hóa.

Cấm và hạn chế xuất nhập khẩu.

Uzbekistan hạn chế và cấm xuất – nhập khẩu một số hàng hóa nhất định như:

- Thuốc gây nghiện, chất hướng thần và tiền chất.
- Tác phẩm in ấn, bản thảo, sáo ngữ, bản vẽ, ảnh, phim ảnh, âm bản, tài liệu video và âm thanh nhằm phá hoại nhà nước và hệ thống xã hội, vi phạm toàn vẹn lãnh thổ, độc lập chính trị và chủ quyền nhà nước, tuyên truyền chiến tranh, khủng bố, bạo lực, độc quyền quốc gia và lòng căm thù tôn giáo, phân biệt chủng tộc và sự đa dạng của nó (chủ nghĩa bài Do Thái, chủ nghĩa phát xít), tài liệu khiêu dâm.
- Máy phát laser di động.
- Thuốc nổ và pháo hoa.
- Etanol.
- Máy đánh bạc để giành giải thưởng tiền mặt.
- Xe đã qua sử dụng loại M2, M3 và N2.
- Xe mới, mức độ ô nhiễm không đáp ứng các yêu cầu của loại môi trường Euro-3, di chuyển bằng nhiên liệu xăng hoặc dầu diesel.
- Thiết bị điện gia dụng có cấp hiệu suất năng lượng G và F.

- Bóng đèn sợi đốt có công suất vượt quá 40 watt.

Các sản phẩm cần phải được cơ quan có thẩm quyền cho phép nhập khẩu:

- Các chất có hại cho tầng ôzôn và chứa các sản phẩm của chúng.
- Tài sản có giá trị văn hóa.
- Súng cầm tay và băng đạn.
- Xe không người lái.
- Thực vật hoang dã, các bộ phận của chúng, trái cây và các bộ sưu tập thực vật học.
- Động vật hoang dã, các bộ phận của chúng và bộ sưu tập động vật học, các vật dụng quan trọng, con môi, trứng của chúng.
- Các vật phẩm và chất thải độc hại đối với môi trường.

Việc buôn bán các sản phẩm sau đây cần có giấy phép: vũ khí, thiết bị quân sự/máy móc và thiết bị được sử dụng để sản xuất chúng, uranium và các chất phóng xạ khác, thiết bị sản xuất hoặc sử dụng vật liệu phóng xạ, kim loại quý và hàng hóa làm từ chúng.

Uzbekistan tuân theo các quy định và công ước quốc tế về cấm và hạn chế xuất nhập khẩu:

- Công ước CITES về buôn bán động vật.
- Quy định tạm ngừng nhập khẩu PROHI
- Quy định hạn chế nhập khẩu RSTR.

Sửa chữa bảo hành

Các công ty nước ngoài có cơ sở tại Uzbekistan có thể được miễn thuế nhập khẩu cho những mặt hàng được nhập vào trong nước vốn đã được mang ra khỏi nước trước đó. Đây thường là trường hợp các sản phẩm sửa chữa và dịch vụ.

Hàng hóa nhập khẩu để sửa chữa như:

1. Hàng xuất khẩu bị hư hỏng được nhập trở lại để sửa chữa và sau đó sẽ xuất khẩu đến chính người đã mua hàng.
2. Hàng xuất khẩu không đúng qui cách được nhập trở lại để nhà sản xuất sửa chữa và sau đó được tái xuất đến chính người đã mua hàng.
3. Hàng hóa được một khách hàng nước ngoài gửi đến Uzbekistan để sửa chữa rồi sau đó sẽ được gửi trả lại cho khách hàng đó.
4. Hàng hóa bất kỳ được nhập khẩu để sửa chữa và sau đó xuất đến quốc gia khác.

Qui định Hải quan và thông tin liên hệ

Thủ tục hải quan là một quá trình phức tạp ở Uzbekistan và ngay cả việc nhập khẩu thiết bị vốn cũng bị chậm trễ đáng kể trong quá trình xử lý. Để giảm thiểu ảnh hưởng của những vấn đề này, nhiều công ty ký hợp đồng kiểm tra trước khi giao hàng (PSI). Các yêu cầu quá nhiều về giấy tờ làm cho thủ tục hải quan trở thành một quá trình tốn kém và mất thời gian. Trong trường hợp không có hệ thống thông quan trước khi đến hiệu quả và phân tích rủi ro có hệ thống, quy trình thông quan ở Uzbekistan yêu cầu kiểm tra thực tế tất cả các lô hàng.

Bắt đầu từ ngày 1/9/2020, tất cả các hải quan cửa khẩu bắt đầu sử dụng Hệ thống thông tin số “Một cửa” để cắt giảm đăng ký tờ khai hải quan hàng hóa từ ba ngày xuống còn một ngày. Nhà nhập khẩu được yêu cầu xuất trình thông tin trước và xác nhận việc cấp tất cả các chứng chỉ áp dụng trong Hệ thống một cửa. Bắt đầu từ ngày 1 tháng 10 năm 2021, Uzbekistan đã tạo ra các trạm hải quan để khai báo điện tử từ xa để thực hiện thông quan từ xa các tờ khai hải quan hàng hóa điện tử đã nộp.

Quá trình làm thủ tục hải quan thường diễn ra tại phạm vi có cơ quan hải quan. Tuy nhiên, nếu bên liên quan yêu cầu, thủ tục hải quan có thể được tiến hành ở các địa điểm khác. Hàng hóa nhập khẩu có thể được khai báo bởi một cá nhân/pháp nhân di chuyển/chuyển hàng hoặc bởi một môi giới hải quan. Cá nhân/tổ chức khai báo hàng hóa phải thực hiện đầy đủ các nghĩa vụ và hoàn toàn chịu trách nhiệm theo quy định của pháp luật, bất kể cá nhân/tổ chức này là nhà nhập khẩu hay môi giới hải quan. Công ty môi giới hải quan là một pháp nhân ở Uzbekistan thực hiện các hoạt động khai thuê hải quan thay mặt cho cá nhân/pháp nhân mà công ty đại diện.

Hầu hết thuế hải quan và thuế giá trị gia tăng được biểu thị bằng tỷ lệ phần trăm trên giá trị hàng hóa được khai báo để nhập khẩu. Do đó, cần phải loại bỏ một bộ quy tắc tiêu chuẩn để xác định giá trị hàng hóa, sau đó sẽ phục vụ cho việc tính thuế hải quan.

Với quy mô nhập khẩu hàng năm, điều quan trọng là giá trị của hoạt động thương mại đó phải được đo lường chính xác cho các mục đích phân tích chính sách kinh tế và thương mại; áp dụng các biện pháp chính sách thương mại; thu đúng các loại thuế và thuế nhập khẩu; và thống kê xuất nhập khẩu. Các mục tiêu này được đáp ứng bằng một công cụ duy nhất: các quy tắc về trị giá hải quan.

Địa chỉ liên hệ cần thiết

Ủy ban Hải quan nhà nước Cộng hòa Uzbekistan.

3, Islam Karimov Ave., Tashkent, 100003, Uzbekistan

Điện thoại: (998-78) 120-7600, 120-7631, 120-7641.

Website: <https://www.customs.uz/en>;

E-mail: info@customs.uz

Tiêu chuẩn trong thương mại

Cơ quan Quy định Kỹ thuật Uzbekistan (ATR) thuộc Bộ Đầu tư và Ngoại thương Cộng hòa Uzbekistan được thành lập vào ngày 2 tháng 6 năm 2021, trên cơ sở Cơ quan Tiêu chuẩn hóa, Đo lường và Chứng nhận Uzbekistan (UzStandart). Nội các Bộ trưởng đã phê duyệt các trách nhiệm và quy chế làm việc chính thức của Cơ quan vào ngày 11 tháng 3 năm 2022.

Tiêu chuẩn đối với hàng hóa nhập khẩu phải được đăng ký nhà nước thông qua các chi nhánh của ATR. Hệ thống quốc gia bao gồm 97 nhóm tiêu chuẩn và 49 nhóm hướng dẫn kỹ thuật. Hầu hết chúng vẫn dựa trên những tiêu chuẩn trước đây, nhưng Uzbekistan đang trong quá trình chuyển đổi sang các phương thức quốc tế, chẳng hạn như Global G.A.P. và ORGANIC.

Tiêu chuẩn

Cơ quan Quy định Kỹ thuật Uzbekistan chịu trách nhiệm về chính sách chứng nhận và tiêu chuẩn hóa. Theo luật pháp của Uzbekistan, các văn bản quy phạm tiêu chuẩn sau được áp dụng tại quốc gia này:

- Tiêu chuẩn quốc tế (liên bang, khu vực).
- Tiêu chuẩn quốc gia của Uzbekistan.
- Tiêu chuẩn của doanh nghiệp.
- Tiêu chuẩn quốc gia của nước ngoài.

Các đơn vị nước ngoài không có cơ sở sản xuất không thể tham gia vào quá trình xây dựng tiêu chuẩn quốc gia.

Thử nghiệm, Kiểm tra và Chứng nhận

Theo luật, Uzbekistan có thể áp dụng chín thủ tục chứng nhận:

- Quy trình 1 - 5 bao gồm thử nghiệm các mẫu chuẩn tại một trong các phòng thí nghiệm được công nhận đặc biệt (AL).
- Quy trình 3 - 5 cũng bao gồm kiểm tra sản xuất.
- Quy trình 6 dựa trên việc đánh giá hệ thống quản lý chất lượng.
- Quy trình 7 kiểm tra đóng gói các mẫu trong AL.
- Quy trình 8 kiểm tra từng sản phẩm mẫu trong AL
- Quy trình 9 xem xét tuyên bố

Quy trình 3 và 7 được áp dụng nhiều nhất ở Uzbekistan. Sau khi thử nghiệm, cơ quan được công nhận cấp giấy chứng nhận hợp quy trong thời hạn lên đến ba năm.

Công bố Quy chuẩn kỹ thuật

ATR công bố các quy định kỹ thuật và danh sách các quy định kỹ thuật được đề xuất trên trang web của mình. ATR cũng hoan nghênh các ý kiến về các quy định được đề xuất tại tr@standart.uz và tr1@standart.uz trong khoảng thời gian hai tuần sau khi xuất bản, mặc dù thời hạn không phải lúc nào cũng như quy định.

Thông tin về chương trình phát triển quy định kỹ thuật cho giai đoạn 2019-2021 được cung cấp trên trang web của cơ quan. Cơ quan này đã không công bố bất kỳ bản cập nhật nào đối với chương trình phát triển quy chuẩn kỹ thuật của mình kể từ năm 2021, cho thấy rằng việc thực hiện chương trình trước đó vẫn chưa hoàn thành.

Quy định về an toàn của thiết bị và dụng cụ y tế có thể ảnh hưởng đến loại sản phẩm này. Để tạo điều kiện thúc đẩy tăng trưởng hơn nữa thương mại với EAEU, Uzbekistan có kế hoạch thống nhất phần chính của các quy định kỹ thuật có hiệu lực trong không gian EAEU.

Một số trang web cần thiết

Bộ Đầu tư và Ngoại thương: <https://mift.uz.en>

Ủy ban Thuế nhà nước Cộng hòa Uzbekistan: <https://www.soliq.uz>

Cơ quan Quy định Kỹ thuật Uzbekistan: <https://www.standart.uz/en/>

Hội đồng Hải quan Quốc gia Uzbekistan: <https://www.customs.uz/en>

Về mặt kỹ thuật, việc sử dụng tiêu chuẩn chung là tự nguyện. Nhà sản xuất có thể chọn sử dụng bộ tiêu chuẩn chung hoặc quyết định sử dụng tiêu chuẩn khác (ví dụ: tiêu chuẩn được phát triển bởi một trong nhiều tổ chức phát triển tiêu chuẩn có trụ sở tại Hoa Kỳ, Canada, Nhật Bản...) để đáp ứng các yêu cầu thiết yếu.

Yêu cầu cấp phép cho các dịch vụ chuyên nghiệp

Chính phủ Uzbekistan ban hành Nghị định số 6044 ngày 24 tháng 8 năm 2020 đã bãi bỏ các yêu cầu về giấy phép đối với một số hoạt động bắt đầu từ ngày 1 tháng 1 năm 2021 (và các cơ chế quản lý thay thế được đề xuất), bao gồm:

- Dịch vụ kiểm toán.
- Hoạt động nghiệp vụ trên thị trường chứng khoán, hoạt động của quỹ đầu tư.
- Sản xuất và bán buôn thiết bị và vật tư y tế.
- Thiết kế, xây dựng, sử dụng và sửa chữa các hệ thống phòng thủ.

Đạo luật #ZRU-701 ngày 14 tháng 7 năm 2021 liệt kê các hoạt động yêu cầu phải có giấy phép, bao gồm:

- Thiết kế, xây dựng, vận hành và sửa chữa đường ống dẫn khí chính, đường ống dẫn dầu và đường ống dẫn sản phẩm dầu.
- Các dịch vụ y tế.
- Xây dựng tài liệu quy hoạch kiến trúc và đô thị.
- Dịch vụ giáo dục ngoài nhà nước.
- Khai thác, chế biến và mua bán dầu, khí tự nhiên và khí thiên nhiên.
- Dịch vụ ngân hàng.
- Dịch vụ du lịch.
- Thiết kế, xây dựng, sử dụng và sửa chữa các đối tượng có nguy cơ cao và các sản phẩm tiềm ẩn nguy hiểm.
- Sản xuất rượu etylic và đồ uống có cồn.
- Hoạt động của cơ sở giáo dục tôn giáo.
- Thiết kế, xây dựng, sử dụng và sửa chữa cầu và hầm.
- Sản xuất các sản phẩm thuốc lá.

Hiệp định Thương mại

Uzbekistan đã ký các hiệp định thương mại với 47 quốc gia áp dụng chế độ đối xử tối huệ quốc. Uzbekistan cũng đã ký các hiệp ước đầu tư song phương với 49 quốc gia, nhưng 5 trong số đó chưa có hiệu lực. Nước này trở thành quan sát viên của Liên minh Kinh tế Á-Âu (EAEU) vào năm 2020 và chuẩn bị gia nhập Ngân hàng Phát triển Á-Âu. Uzbekistan không phải là thành viên của WTO, nhưng đang tiến hành gia nhập.

Năm 2004, Uzbekistan và Nga đã ký Hiệp định Khung Chiến lược bao gồm các nhượng bộ đầu tư và thương mại tự do. Vào tháng 11 năm 2005, chính phủ Uzbekistan đã ký "Hiệp ước Quan hệ Liên minh" với Nga, với các điều khoản về hợp tác kinh tế.

Thỏa thuận năm 2004 của Uzbekistan và Ukraine xóa bỏ tất cả các rào cản thương mại song phương.

Tư cách thành viên của Uzbekistan trong Khu vực mậu dịch tự do SNG được chính thức hóa vào năm 2014. Uzbekistan hiện có các hiệp định thương mại tự do với 11 quốc gia - tất cả đều là thành viên cũ của Liên Xô. Vào ngày 9 tháng 4 năm 2021, Liên minh Châu Âu đã chấp nhận Uzbekistan là nước thụ hưởng thứ chín từ thỏa thuận thương mại mở rộng Hệ thống ưu đãi chung (GSP +), trong đó xóa bỏ thuế quan đối với 2/3 (6.200 tên hàng) của các dòng sản phẩm thuộc diện GSP.

Vào ngày 1 tháng 11 năm 2021, Uzbekistan trở thành quốc gia đầu tiên được chấp nhận vào Chương trình ưu đãi chung về khung nâng cao của Vương quốc Anh, cho phép áp dụng thuế nhập khẩu bằng 0 đối với hơn 7.800 sản phẩm được sản xuất tại Uzbekistan.

Chương 4. Bán hàng và dịch vụ tại thị trường Uzbekistan

Kênh phân phối và bán hàng

Mặc dù có nhiều công ty nước ngoài có sự hiện diện hoặc các công ty con ở Uzbekistan, nhưng cách kinh doanh phổ biến nhất vẫn là thông qua các đại lý và nhà phân phối. Gần một nửa dân số Uzbekistan tập trung ở Tashkent và vùng thung lũng Fergana. Đây là hai khu vực mà các nhà sản xuất sản phẩm tiêu dùng nên coi là điểm thâm nhập hứa hẹn nhất để vào thị trường của Uzbekistan. Cư dân của thủ đô Tashkent có sức mua lớn nhất cả nước. Các thành phố lớn khác bao gồm Samarkand và Bukhara, được hưởng lợi từ du lịch.

Uzbekistan là một quốc gia không giáp biển, vì vậy việc vận chuyển hàng hóa vào nước này có thể khó khăn và đắt đỏ, đặc biệt là trong bối cảnh chính trị trong khu vực đang có những xáo trộn lớn. Nhưng khi đã thâm nhập được vào Uzbekistan, việc phân phối hàng hóa trở nên dễ dàng hơn do dân số sống tập trung đông đúc và cơ sở hạ tầng giao thông tương đối tốt.

Vào tháng 2 năm 2021, Uzbekistan, Pakistan và Afghanistan đã đồng ý xây dựng tuyến đường sắt Mazar-e-Sharif-Kabul-Peshawar dài 573 km. Tuy nhiên, việc chính phủ Afghanistan bị xáo trộn khiến tương lai của dự án trở nên không chắc chắn. Đến hiện nay chính phủ ba nước vẫn đang đàm phán về các phương án triển khai dự án. Một tuyến đường sắt như vậy có thể cho phép Uzbekistan tiếp cận Ấn Độ Dương và tạo điều kiện thuận lợi cho giao thương với Nam Á và thế giới. Việc xây dựng tuyến đường sắt Trung Quốc-Kyrgyzstan-Uzbekistan, đã được thảo luận trong 20 năm, dự kiến sẽ bắt đầu khởi công vào mùa thu năm 2022.

Phần còn lại của Uzbekistan được tạo thành từ các trung tâm dân cư nhỏ, phân tán rộng rãi, có giá phục vụ đắt đỏ do khoảng cách xa và chi phí vận chuyển hàng hóa cao. Trên toàn quốc có tương đối ít các cửa hàng kinh doanh theo phương thức chuỗi ngoài lĩnh vực may mặc, đồ thể thao, tạp hóa và đồ tự làm. Hầu hết các nhà bán lẻ và nhà phân phối đều ở mức nhỏ.

Sử dụng đại lý hoặc các nhà phân phối.

Các công ty nước ngoài hiện đang hoạt động tại Uzbekistan thường sử dụng các phương pháp sau để đưa sản phẩm của họ ra thị trường: phân phối hoặc bán sản phẩm trực tiếp; làm việc thông qua nhà phân phối hoặc đại lý trên toàn quốc; làm việc thông qua nhiều nhà phân phối hoặc đại lý khu vực địa phương; và phân phối hoặc bán sản phẩm trực tiếp từ nhà kho.

Điều quan trọng là phải có một đối tác hoặc đại lý tại Uzbekistan có kinh nghiệm và đáng tin cậy, người hiểu biết về thị trường địa phương, hiểu biết các quy định hải quan, môi trường kinh doanh và luật pháp Uzbekistan.

Từ đó ta thấy sử dụng các đại lý phụ và phân phối thứ cấp là phương pháp tiêu chuẩn, khả thi để xử lý các thị trường nằm rải rác ở Uzbekistan. Với sự hỗ trợ và xúc tiến thị trường thích hợp, một đối tác kinh doanh địa phương tốt và/hoặc một văn phòng địa phương hoạt động hiệu quả sẽ giúp các công ty nước ngoài tìm thấy triển vọng tốt trong thị trường nhỏ nhưng giàu có này. Hơn nữa, các công ty nước ngoài có thể nhận được một số thỏa thuận về cấp phép và liên doanh.

Ngoài ra, thành lập các công ty con đầy đủ chức năng của Uzbekistan là những phương tiện tuyệt vời để khai thác các thị trường lân cận.

Điều đáng chú ý là nhiều đại lý và nhà phân phối ở Uzbekistan thường thích độc quyền do quy mô thị trường nhỏ và vì họ vẫn thường đầu tư công sức và nguồn lực tài chính vào việc xây dựng nhận thức về thương hiệu và phát triển vị trí trên thị trường cho sản phẩm hoặc dịch vụ của mình học độc quyền. Các công ty nước ngoài cần suy nghĩ cẩn thận về vấn đề độc quyền và không độc quyền trước khi tham gia đàm phán với các đối tác tiềm năng. Các điều khoản được nêu rõ ràng, bao gồm các biện pháp thực hiện và điều khoản chấm dứt, nên được tích hợp vào bất kỳ thỏa thuận nào cho phép độc quyền.

Kênh phân phối và bán hàng công nghiệp tại Uzbekistan thường thông qua 2 kênh:

1. Từ nhà xuất khẩu nước ngoài đến nhà nhập khẩu rồi đến người tiêu dùng cuối,
2. Từ nhà xuất khẩu nước ngoài đến người tiêu dùng cuối.

Việc chọn lựa kênh phân phối và bán hàng phụ thuộc vào qui mô sản phẩm và người dùng. Các nhà xuất khẩu sản phẩm cần có dịch vụ hậu mãi nên có một công ty nội địa

đại diện cho họ tại địa phương. Đại lý hoặc nhà phân phối địa phương có thể đáp ứng nhanh chóng việc cung cấp dịch vụ hoặc thay thế phụ tùng. Vì vậy, khách hàng càng tin tưởng hơn khi được hỗ trợ tại các địa điểm gần gũi và nhanh chóng khi có sự cố máy móc hỏng hóc. Mặt khác, khách hàng thường cảm thấy thoải mái khi tiếp xúc với đại lý địa phương vì không bị rào cản về ngôn ngữ và khoảng cách địa lý. Các đại lý hoặc nhà phân phối nội địa cũng tạo nhiều thuận lợi hơn trong các thủ tục hải quan cho khách hàng.

Đối với hàng tiêu dùng, thông thường có 3 kênh phân phối và bán hàng là: 1/ Từ nhà xuất khẩu nước ngoài đến nhà nhập khẩu Uzbekistan; 2/ Từ nhà xuất khẩu nước ngoài đến nhà nhập khẩu Uzbekistan, đến nhà bán sỉ rồi bán lẻ và đến người dùng cuối, 3/ Từ nhà xuất khẩu nước ngoài, đến nhà bán lẻ Uzbekistan rồi đến người tiêu dùng cuối. Đối với sản phẩm dễ hư hỏng, thường chọn kênh thứ 1, đây là kênh nhanh nhất. Trong kênh này, nhà nhập khẩu đóng vai trò như nhà bán sỉ. Đối với những sản phẩm không dễ hư hỏng, thường chọn kênh thứ 2.

Thành lập công ty, văn phòng đại diện

Để mở văn phòng đại diện, thành lập công ty tại Uzbekistan, các công ty nước ngoài cần được Bộ Đầu tư và Ngoại thương (<https://mift.uz/en/>) cấp phép và công nhận. Cần phải hoàn thành và cung cấp các hồ sơ sau đây:

- Đơn đăng ký có letterhead của công ty nước ngoài có thông tin về hoạt động của công ty, mối quan hệ kinh doanh với các công ty và tổ chức ở Uzbekistan, triển vọng hợp tác và khoảng thời gian yêu cầu để mở văn phòng đại diện.
- Hồ sơ thành lập của công ty nước ngoài.
- Giấy chứng nhận đăng ký hoạt động kinh doanh (bản chính thức) tại quốc gia gốc của công ty nước ngoài.
- Giấy ủy quyền của công ty nước ngoài cho trưởng văn phòng đại diện, ghi đầy đủ dữ liệu hộ chiếu và quyền hạn được cấp.
- Quy chế đại diện, được sự chấp thuận và đóng dấu của ban lãnh đạo công ty nước ngoài.

- Thư bảo lãnh từ một pháp nhân hoặc cá nhân tại Uzbekistan, là chủ sở hữu của các cơ sở không phải là nhà ở, xác nhận sự sẵn sàng cho thuê hoặc bán các cơ sở này cho văn phòng đại diện (nêu rõ các điều kiện và điều khoản của hợp đồng thuê hoặc doanh thu).

Tất cả các tài liệu phải được chứng thực hợp pháp hóa tại văn phòng lãnh sự của Uzbekistan tại quốc gia cư trú của công ty nước ngoài. Không cần hợp pháp hóa nếu các tài liệu đã được lưu trữ. Các tài liệu được nộp kèm bản dịch có công chứng sang tiếng Uzbekistan hoặc tiếng Nga. Nếu một số tài liệu trên không được pháp luật của quốc gia của công ty nước ngoài quy định, công ty có thể đệ trình lên cơ quan công nhận để xác nhận từ Bộ Ngoại giao hoặc cơ quan đại diện ngoại giao của quốc gia cư trú tại Uzbekistan .

Việc cấp phép công nhận có thể được cấp từ một đến ba năm và có mức phí hàng năm có thể lên tới 1.500 USD/năm. Quyết định cấp phép công nhận phải được duyệt và cấp trong vòng 10 ngày làm việc.

Quy trình thành lập một công ty ở Uzbekistan tương đối đơn giản và nhìn chung không có hạn chế. Chính phủ Uzbekistan đã có những cải tiến và cải cách nhằm đơn giản hóa quy trình thành lập và điều hành các doanh nghiệp kinh doanh ở Uzbekistan. Thông tin được cung cấp phù hợp, đáng tin cậy và không thiên vị nhằm hỗ trợ hai nhóm đối tượng:

- 1) Các doanh nhân đang tìm kiếm thông tin cần thiết để bắt đầu công việc kinh doanh của riêng mình, bao gồm các biểu mẫu và tài liệu quảng cáo, tất cả đều miễn phí.
- 2) Các doanh nghiệp cần câu trả lời cho hầu hết các câu hỏi phát sinh trong quá trình hoạt động kinh doanh thường xuyên: thuế, thuế giá trị gia tăng (VAT), sổ sách kế toán, quan hệ giữa người lao động và người lao động, pháp luật, v.v. Cổng Thông tin cung cấp thông tin hữu ích dưới dạng viết tắt , cùng với các liên kết đến các nguồn và các trang web hữu ích.

Các công ty nước ngoài muốn bắt đầu các hoạt động kinh doanh tại Uzbekistan có thể chọn thành lập công ty con hoặc chi nhánh. Sự lựa chọn giữa một công ty con và một

chi nhánh thường phụ thuộc vào cấu trúc thuế ở nước ngoài mà từ đó đầu tư được thực hiện.

Khi có kế hoạch mở văn phòng hoặc thành lập công ty tại Uzbekistan, các công ty nước ngoài nên liên hệ với văn phòng đầu tư nước ngoài của Uzbekistan. Các văn phòng này sẽ có thể cung cấp hỗ trợ và tư vấn về các vấn đề về thuế, việc làm, địa điểm và kế toán.

Một công ty con là một thực thể pháp lý riêng biệt; do đó, trách nhiệm pháp lý được giới hạn trong tài sản riêng của mình. Tuy nhiên, một chi nhánh không tạo thành một thực thể riêng biệt và có trách nhiệm vô hạn. Công ty mẹ chịu trách nhiệm cho tất cả các nghĩa vụ và các khoản nợ của chi nhánh.

Các công ty con thường được thành lập như một công ty trách nhiệm hữu hạn công chúng hoặc một công ty trách nhiệm hữu hạn tư nhân. Công ty trách nhiệm hữu hạn tư nhân nói chung phù hợp cho các công ty nhỏ hơn.

Các hình thức cơ bản của các doanh nghiệp thương mại là doanh nghiệp một thành viên, hợp danh, công ty trách nhiệm hữu hạn, liên doanh, hoặc chi nhánh công ty nước ngoài. Hình thức công ty trách nhiệm hữu hạn phổ biến hơn.

Mỗi hình thức hợp danh đều có mức độ trách nhiệm và thuế khác nhau đối với các đối tác. Nếu một công ty muốn chọn một mô hình công ty chính phức tạp hơn thì cho thể chọn hình thức công ty trách nhiệm hữu hạn tư nhân hoặc hữu hạn đại chúng.

Uzbekistan cũng cho phép các công ty nước ngoài thiết lập văn phòng đại diện hoặc văn phòng khu vực với các hoạt động không phát sinh doanh thu. Các văn phòng này có thể triển khai các hoạt động đánh giá và khảo sát thị trường, cung cấp các dịch vụ quản lý chất lượng và mua hàng cho công ty mẹ, hoặc là cung cấp các dịch vụ hỗ trợ bảo hành cho sản phẩm của họ tại thị trường Uzbekistan.

Trong quá trình thiết lập văn phòng, các cá nhân hay các công ty nên sử dụng dịch vụ của các nhà tư vấn chuyên nghiệp ngay từ giai đoạn ban đầu để đảm bảo tuân thủ các quy định pháp luật và bảo đảm có được mô hình kinh doanh tối ưu tại Uzbekistan.

Mặc dù theo luật Uzbekistan không đòi hỏi phải sử dụng các đại lý và nhà phân phối địa phương, nhưng đây chính là cách hiệu quả và tiết kiệm khi thâm nhập vào thị

trường Uzbekistan. Các đại lý và nhà phân phối tạo thuận lợi cho việc thâm nhập thị trường nhờ hệ thống mạng lưới đã có sẵn và sự am hiểu thị trường của họ. Trong số các yếu tố liên quan đến văn hóa kinh doanh ở Uzbekistan, quan hệ cá nhân là yếu tố sống còn cho việc giao dịch kinh doanh thành công.

Các đại lý và nhà phân phối địa phương đã thông thạo các yêu cầu và thông lệ kinh doanh. Họ sống trong chính thị trường này và có thể giúp cho các đối tác hiểu được những yêu cầu nào giúp cho sự thành công. Thêm vào đó, các đại lý hay nhà phân phối địa phương cũng sẽ theo dõi và thông báo cho các nhà xuất khẩu những quy định liên quan đến việc nhập khẩu vào Uzbekistan.

Các nhà xuất khẩu phải đầu tư đủ thời gian và sự chú ý trong việc lựa chọn một đối tác địa phương đủ điều kiện và hỗ trợ tiếp thị và kỹ thuật. Tiếp xúc thường xuyên với đại diện địa phương là điều cần thiết để nuôi dưỡng mối quan hệ làm việc hiệu quả. Một số cách tốt nhất để tìm đại lý hoặc nhà phân phối tại Uzbekistan là:

+ Tận dụng các chương trình hỗ trợ từ các tổ chức hỗ trợ doanh nghiệp trong và ngoài Uzbekistan. Các tổ chức này thường xuyên tổ chức các cuộc gặp gỡ B2B cho nhiều đối tác khác nhau tại Uzbekistan.

+ Tham gia triển lãm thương mại tại Uzbekistan và các nước lân cận cũng có thể là một phương tiện hiệu quả để kiểm tra thị trường và định vị các đại lý hoặc nhà phân phối phù hợp tại Uzbekistan.

Nhượng quyền thương mại

Các thỏa thuận nhượng quyền thương mại cần phải tuân theo các quy định sau:

- Bộ luật dân sự của Cộng hòa Uzbekistan: (https://nrm.uz/products?folder=181007_grajdanskiy_kodeks_respubliki_uzbekistan&products=1_vse_zakonodatelstvo_uzbekistana).
- Luật nhãn hiệu, nhãn hiệu dịch vụ và xuất xứ hàng hóa (<https://lex.uz/docs/4538836>).
- Luật Cạnh tranh (<https://lex.uz/docs/4586092>).
- Luật Bí mật Thương mại (<https://lex.uz/docs/2460799>).

- Luật về Tên thương mại (<https://lex.uz/docs/4412790>).
- Quy định về thủ tục đăng ký nhà nước đối với các thỏa thuận về giấy phép kinh doanh phức hợp (nhượng quyền thương mại) (<https://lex.uz/docs/1700754>).
- Quy tắc đăng ký thỏa thuận chuyển giao quyền đối với sáng chế, mẫu hữu ích, nhãn hiệu, nhãn hiệu dịch vụ và các thỏa thuận cấp phép (<https://lex.uz/docs/5937039>).
- Quy tắc chuẩn bị, nộp đơn và xem xét đơn đăng ký nhãn hiệu hàng hóa và nhãn hiệu dịch vụ (<https://lex.uz/docs/1503637>).

Các thỏa thuận nhượng quyền thương mại phải được đăng ký cấp quốc gia. Theo Bộ luật thuế của Uzbekistan, khi trả tiền bản quyền cho người không cư trú không có cơ sở thường trú, người được cấp giấy phép sẽ được coi là đại lý thuế đối với thuế thu nhập và thuế được khấu trừ với thuế suất 20% cho mỗi thanh toán thu nhập, nếu không có thỏa thuận quốc tế giữa quốc gia của bên cấp phép và Cộng hòa Uzbekistan quy định về việc tránh đánh thuế hai lần hoặc áp dụng mức thuế suất giảm.

Thị trường của Uzbekistan mang đến những cơ hội chưa được khám phá đối với nhượng quyền thương mại, nơi hiện chỉ có một số công ty quốc tế hiện diện. Các rào cản nghiêm trọng nhất đối với nỗ lực nhượng quyền là kiểm soát chất lượng, thiếu thông tin và bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ. Tuy nhiên, có sự quan tâm lớn từ các doanh nghiệp địa phương để phát triển các thỏa thuận nhượng quyền thương mại với các công ty nước ngoài chủ yếu trong các ngành nhà hàng, làm đẹp, chăm sóc sức khỏe và khách sạn.

Thị trường nhượng quyền tại Uzbekistan đang bắt đầu phát triển. Chính phủ Uzbekistan đã và đang có những bước cải cách kinh tế và điều này đã khuyến khích thị trường nhượng quyền phát triển. Việc giảm bớt các yêu cầu về quản lý hành chính trong kinh doanh, từng bước tự do hóa nền kinh tế và áp dụng các công cụ thị trường sẽ góp phần phát triển các chuỗi nhượng quyền.

Trong những năm gần đây, các doanh nhân mới khởi nghiệp có xu hướng bắt đầu mua nhượng quyền và trở thành đối tác của một doanh nghiệp hiện có và thành công sẽ ít rủi ro hơn là tự mình mở một cơ sở kinh doanh mới.

Từ năm 2018, Mc Donald's đã khai phá khả năng đầu tư kinh doanh tại quốc gia này thông qua nhượng quyền thương mại. Thông qua nhượng quyền thương mại, chuỗi cửa hàng cà phê Chokoladnitsa lớn nhất Nga và chuỗi nhà hàng quốc tế KFC đã gia nhập thị trường Uzbekistan với hàng chục cửa hàng trên lãnh thổ Uzbekistan.

Ngành công nghiệp ăn uống là một trong những lĩnh vực phổ biến nhất của các dự án nhượng quyền đối với các doanh nghiệp vừa và nhỏ. Thông qua việc bán nhượng quyền tại Tashkent, các thương hiệu quốc tế đã có mặt như chuỗi cửa hàng pizza "Dodo Pizza", bánh rán Dots Donuts. Ví dụ về nhượng quyền thương mại thành công là trong phân khúc trò chơi điện tử, bán lẻ quần áo, đồ điện tử.

Trong điều kiện nền kinh tế Uzbekistan đang chuyển mình, nhượng quyền thương mại được xem như một hình thức khởi nghiệp an toàn cho các doanh nghiệp vừa và nhỏ. Những lợi thế chính của mô hình kinh doanh đối với bên nhận quyền (người mua nhượng quyền) như:

- Cơ chế hoạt động tốt của công việc - công nghệ sản xuất và công nghệ quản lý đã được chứng minh qua thực tế.
- Giảm thiểu được rủi ro khi một đối tác trở thành một phần của mạng lưới toàn cầu của thương hiệu được nhượng quyền.
- Tiếp cận với nền tảng kiến thức được hình thành trên cơ sở nhiều năm kinh nghiệm.
- Được hỗ trợ trong tất cả các giai đoạn phát triển kinh doanh.
- Có nhiều khả năng mở rộng - tiếp cận các thị trường và khu vực mới.

Nhờ những cải cách trong nước, những cơ hội mới trong kinh doanh xuất hiện. Những ai đang tìm kiếm các nhượng quyền kinh doanh rẻ và có lợi nhuận ở Uzbekistan trong lĩnh vực Internet sẽ được hưởng lợi từ các dự án phát triển đô thị. Các điều kiện cần thiết đã được hình thành cho sự sáng tạo của họ - chính phủ đã mở rộng quyền tự do truyền thông, và số lượng người dùng Internet đã vượt quá 20 triệu người (hơn 60% dân số cả nước).

Tất cả các hệ thống nhượng quyền ở Uzbekistan được yêu cầu hoạt động theo khuôn khổ pháp lý của Uzbekistan dành cho các doanh nghiệp kinh doanh. Không có trở ngại lớn nào cho việc bắt đầu một chuỗi nhượng quyền trong nước.

Có một số thách thức trong việc thiết lập khái niệm nhượng quyền thương mại ở Uzbekistan. Kiến thức của công chúng về nhượng quyền thương mại là tương đối hạn chế, mặc dù đã có những nỗ lực thành lập các hội nghị nhượng quyền ở Uzbekistan để giáo dục tốt hơn cho người dùng và các bên nhận quyền tiềm năng. Có rất ít cơ hội để các nhà nhượng quyền tiềm năng gặp gỡ với đối tác, vì vậy hầu hết các cơ hội kinh doanh được thể hiện thông qua các quảng cáo trên báo và tạp chí, Internet hoặc các cuộc họp được tạo điều kiện. Uzbekistan có quy mô thị trường hạn chế được phân bổ trên một khu vực địa lý rộng lớn, thường buộc các khái niệm nhượng quyền thương mại phải rộng hơn.

Tiếp thị trực tiếp

Tiếp thị trực tiếp là một phương tiện hiệu quả để chia sẻ thông tin về sản phẩm và dịch vụ với người tiêu dùng thông qua nhiều phương tiện truyền thông từ cả hai kênh truyền thống và trực tuyến, bao gồm quảng cáo trực tuyến, email, trang web, điện thoại di động, truyền hình, danh mục, đài phát thanh và báo. Nhờ kết quả của phát triển ứng dụng di động và tiếp thị trực tuyến, các nhà tiếp thị có thể kết nối và thu hút khách hàng tiềm năng một cách hiệu quả. Phương tiện truyền thông trực tuyến đã đóng một vai trò quan trọng trong tiếp thị trực tiếp.

Có rất nhiều lựa chọn cho các công ty muốn sử dụng tiếp thị trực tiếp ở Uzbekistan, mặc dù thực tế là các vấn đề về quyền riêng tư và bảo vệ dữ liệu cá nhân đã được người tiêu dùng và chính quyền Uzbekistan nâng cao hơn. Người tiêu dùng Uzbekistan hiện có một lựa chọn để bảo lưu quyền từ chối nhận tiếp thị trực tiếp.

Tiếp thị trực tiếp ở Uzbekistan chủ yếu được các công ty trong lĩnh vực chăm sóc sức khỏe và sắc đẹp sử dụng. Herbalife đi tiên phong trong lĩnh vực này ở Uzbekistan với mô hình nổi tiếng của mình. Các doanh nhân người Uzbekistan thường xuyên quảng bá sản phẩm của mình cho khách hàng tiềm năng bằng mạng xã hội. Các hình thức tiếp thị trực tiếp khác bao gồm phân phối hàng mẫu miễn phí tại các điểm bán hàng, các sự kiện văn hóa và giao hàng tận nơi. Tiếp thị qua thư đã dần ít được sử dụng

trong những năm gần đây, phù hợp với xu thế chung khi mạng internet ngày càng trở nên thông dụng và hữu ích trong cuộc sống.

Tiếp thị trực tiếp và thư chào hàng trong chừng mực nào đã được hưởng lợi nhờ việc sử dụng thẻ tín dụng đang dần trở nên phổ biến hơn tại Uzbekistan. Thẻ tín dụng tạo nhiều lợi thế cho người tiêu dùng và nhiều tiện ích cho việc bán lẻ không theo lối truyền thống như đặt hàng qua thư tín và thương mại điện tử.

Hầu hết các cửa hàng bách hóa lớn sử dụng tiếp thị trực tiếp thông qua các chương trình thư đặt hàng trên hệ thống quản lý những chủ thẻ chiết khấu của riêng họ. Các chương trình bán hàng tiêu dùng và điện gia dụng theo phương thức trả góp đang trở nên phổ biến với người tiêu dùng.

Bán hàng trên TV được giới thiệu và nhanh chóng được chấp nhận. Phương thức bán hàng này cũng đang phát triển trong vòng vài năm gần đây. Việc lo lắng chất lượng sản phẩm và sở thích trực tiếp xem xét sản phẩm của đa số người tiêu dùng Uzbekistan cũng giới hạn sự phát triển của kênh bán hàng trên TV.

Có rất nhiều luật của Uzbekistan có ảnh hưởng đến lĩnh vực tiếp thị trực tiếp. Có nhiều yêu cầu tuân thủ khắt khe hơn đối với hoạt động tiếp thị và bán hàng cho người tiêu dùng tư nhân. Đặc biệt, các công ty cần tập trung vào tính rõ ràng và đầy đủ của thông tin họ cung cấp cho người tiêu dùng trước khi mua hàng và các phương pháp tiếp cận của họ để thu thập và sử dụng dữ liệu khách hàng.

Liên doanh/cấp phép

Luật hiện hành của Uzbekistan “Về đầu tư và hoạt động đầu tư” được ban hành vào ngày 25 tháng 12 năm 2019. Theo luật này, Bộ Đầu tư và Ngoại thương (<https://mift.uz/en/>) là cơ quan nhà nước có thẩm quyền trong lĩnh vực quy định của nhà nước về các khoản đầu tư, biến nó thành cơ quan quản lý đối với các hoạt động liên doanh và cấp phép.

Tùy thuộc vào mức độ tham gia của đối tác nước ngoài, một doanh nghiệp có thể được định nghĩa là “doanh nghiệp có vốn nước ngoài” (EFC - Enterprise with Foreign Capital nếu có dưới 15% vốn nước ngoài) hoặc là “doanh nghiệp có vốn đầu tư nước

ngoài” (EFI - Enterprise with Foreign Investment nếu có hơn 15% vốn nước ngoài sở hữu).

Công ty liên doanh được định nghĩa là một công ty có vốn điều lệ ít nhất 400 triệu sou (36.347 USD theo tỷ giá hối đoái ngày 5 tháng 6 năm 2022) và ít nhất 15% vốn sở hữu nước ngoài. Doanh nghiệp nước ngoài (FE) là công ty có vốn điều lệ tối thiểu 400 triệu do nhà đầu tư nước ngoài sở hữu hoàn toàn. FE và EFI có thể đủ điều kiện nhận một số ưu đãi về thuế theo quy định của chính phủ.

Liên doanh và các thỏa thuận cấp phép kinh doanh là các chiến lược thâm nhập thị trường quan trọng cho các doanh nghiệp nước ngoài vào Uzbekistan. Trong nhiều trường hợp, cách duy nhất để giảm thiểu phí vận chuyển, thuế cao và sự cạnh tranh của hàng hóa rẻ tiền hơn trong nước chính là sản xuất tại nội địa.

Hiện tại có 13.289 EFI đang hoạt động tại Uzbekistan tính đến tháng 5 năm 2022. Các nhà đầu tư đến từ Nga có số lượng lớn nhất (2.309), tiếp đến là Trung Quốc (1.927), Thổ Nhĩ Kỳ (1.882), Kazakhstan (1.067) và Hàn Quốc (896), Hoa Kỳ (306). Hầu hết (59%) các EFI được đặt tại Tashkent.

Số lượng doanh nghiệp đăng ký thành lập mới có vốn đầu tư nước ngoài lên tới 2.341 doanh nghiệp vào năm 2021. Hầu hết các nhà đầu tư nước ngoài mới đến từ Thổ Nhĩ Kỳ (407), Nga (356), Trung Quốc (266) và Kazakhstan (209). Số lượng EFI lớn nhất hoạt động trong lĩnh vực sản xuất (4.076), thương mại (3.782), xây dựng (1.100) và nông nghiệp (718).

Chuyển phát nhanh

Một số hãng chuyển phát nhanh quốc tế đang hoạt động ở Uzbekistan, bao gồm DHL, FedEx, UPS và các hãng khác. Một số mặt hàng nhất định được coi là “Không có Chứng từ” và cần phải có hóa đơn kèm theo và trong một số trường hợp, phải có thêm chứng từ hải quan. Vào tháng 7 năm 2018, chính phủ đã đưa ra các quy định đánh thuế mới đối với hàng hóa nhập khẩu có giá trị trên 100 đô la.

Theo luật pháp của Uzbekistan về bảo vệ quyền lợi của người tiêu dùng, tất cả các sản phẩm được bán tại quốc gia này phải chứa các thông tin sau bằng tiếng Uzbekistan:

- Tên của sản phẩm (công việc, dịch vụ)

- Tài liệu quy định, các yêu cầu bắt buộc mà sản phẩm (công việc, dịch vụ) phải tuân thủ.
- Danh sách các đặc điểm tiêu dùng chính, bao gồm cả những đặc điểm cụ thể.
- Giá (thuế) và các điều khoản mua hàng.
- Ngày sản xuất của một số loại hàng hóa.
- Trách nhiệm bảo hành của nhà sản xuất (nhà cung cấp dịch vụ).
- Các quy tắc và điều kiện để sử dụng hiệu quả và an toàn.
- Thời hạn sử dụng và thông tin về các cách xử lý cần thiết của người tiêu dùng sau khoảng thời gian này, cũng như về các hậu quả có thể xảy ra nếu không thực hiện các bước xử lý như hướng dẫn.
- Tên đầy đủ và địa điểm (địa chỉ hợp pháp) của nhà sản xuất (cung cấp dịch vụ, người bán), mã QR (mã vạch) của giấy phép, và đối với hàng hóa nhập khẩu phải có tên và địa điểm (địa chỉ hợp pháp) của nhà sản xuất và nhà nhập khẩu.
- Tên nước xuất xứ hàng hóa.
- Địa chỉ của nhà sản xuất (nhà cung cấp dịch vụ, người bán) và các doanh nghiệp được họ ủy quyền chấp nhận khiếu nại từ người tiêu dùng, cũng như những tổ chức thực hiện sửa chữa và bảo trì.
- Phương pháp và quy tắc bảo quản, xử lý sau sử dụng, xử lý thải loại và tái chế.

Đối với một sản phẩm phải tuân theo quy chuẩn kỹ thuật bắt buộc, người tiêu dùng phải được cung cấp thông tin liên quan về việc sản phẩm đó tuân thủ các yêu cầu của các văn bản quy định trong lĩnh vực quy chuẩn kỹ thuật.

- Thành phần và hạn sử dụng (đối với thực phẩm).
- Hướng dẫn sử dụng (nếu có).
- Cảnh báo (nếu có).

Nhãn thông tin này phải được dán trên sản phẩm tại cơ sở sản xuất. Chính phủ sẽ không cho phép dán nhãn trong nước. Thông tin về hàng hóa nhập khẩu phải được cung cấp trực tuyến trước cho hệ thống thông tin của dịch vụ hải quan.

Thương mại điện tử

Theo một nghiên cứu của Statista về thương mại điện tử tại Uzbekistan cho biết thương mại điện tử của quốc gia này đã tạo ra doanh thu 481,3 triệu đô la vào năm 2020 và chiếm 68% tổng doanh thu từ kỹ thuật số trong cả nước. Phương tiện kỹ thuật số, dịch vụ điện tử và du lịch điện tử chiếm 32% còn lại. Chỉ tiêu kỹ thuật số ở Uzbekistan thấp, chỉ đạt 1,2% chỉ tiêu tiêu dùng bình quân đầu người vào năm 2020 so với mức trung bình 3,1% ở châu Á. Doanh thu từ thương mại điện tử dự kiến sẽ tăng trưởng hàng năm khoảng 6,3% vào năm 2025. Người tiêu dùng chủ yếu mua các sản phẩm thời trang (32%) và điện tử (31%) trực tuyến, tiếp theo là thực phẩm và chăm sóc cá nhân (14%), đồ chơi, sở thích và hàng hóa tự làm (11,5%) và đồ nội thất và thiết bị (11%).

Ngành thương mại điện tử đang trong giai đoạn phát triển ban đầu ở Uzbekistan. Tính đến tháng 1 năm 2022, số lượng người sử dụng Internet ước tính đạt 27,2 triệu, trong đó có khoảng 25,3 triệu người dùng Internet di động và 3,2 triệu người dùng Internet băng thông rộng cố định trên tổng số 35,4 triệu dân. Lưu lượng của các kênh truyền dữ liệu quốc tế là 1.800 Gbit/s và sẽ được mở rộng lên 3.200 Gbit/s vào cuối năm 2022. Uzbekistan đã và đang đầu tư vào cơ sở hạ tầng viễn thông nhưng Speedtest.net chỉ xếp thứ 118 trong số 138 quốc gia về di động. Internet có tốc độ tải xuống 13,78 Mb/giây và tốc độ tải lên 6,83 Mb/giây. Uzbekistan đứng thứ 86 trong số 174 quốc gia về internet băng thông rộng cố định với tốc độ tải xuống 40,16 Mbps và tốc độ tải lên 37,92 Mbps.

Để tạo điều kiện thúc đẩy thương mại điện tử phát triển, chính phủ chỉ đánh thuế 2% đối với doanh thu trực tuyến, so với mức 4% đối với các doanh nghiệp truyền thống. Luật pháp của Uzbekistan cho phép bán thuốc và thiết bị y tế trực tuyến, đồng thời chấp thuận séc và hóa đơn điện tử là chứng từ hợp pháp cho việc thanh toán hàng hóa và dịch vụ.

Ngân hàng Trung ương Uzbekistan đã ký một biên bản ghi nhớ năm 2019 với Visa để phát triển cơ sở hạ tầng cho thanh toán kỹ thuật số và nhiều ngân hàng cung cấp phần mềm và dịch vụ thanh toán cho các trang web thương mại điện tử để tạo điều kiện xử lý các khoản thanh toán trực tuyến. Ngân hàng Công nghiệp và Xây dựng Uzbekistan (<https://sqb.uz/en/>) và UzCard (<https://uzcard.uz/en/>) đều đang phát triển các giải pháp thương mại điện tử. Click và PayMe là các dịch vụ thanh toán điện tử phổ biến nhất ở Uzbekistan.

Để tăng số lượng các chuyên gia CNTT trong lĩnh vực thương mại điện tử, Đại học Công nghệ Thông tin Tashkent đã mở một khoa thương mại điện tử vào năm 2018. Trong năm 2020-2022, chính phủ đã thực hiện một số bước quan trọng để thúc đẩy tăng trưởng thương mại điện tử như:

- Thông qua Chiến lược kỹ thuật số Uzbekistan-2030 vào tháng 10 năm 2020: Chính phủ có kế hoạch tăng chiều dài mạng lưới thông tin liên lạc cáp quang được xây dựng trên khắp đất nước từ 118.000 km hiện tại lên 250.000 km vào năm 2030; nâng mức độ phủ internet tốc độ cao từ 67% hiện nay lên 100% vào năm 2030; mở rộng vùng phủ sóng di động băng rộng từ 78% hiện nay lên 100% vào năm 2022; và tăng chỉ tiêu tuyển sinh hàng năm vào các cơ sở giáo dục trong lĩnh vực công nghệ thông tin từ 7.000 hiện tại lên 20.000 vào năm 2030. Uzbekistan công bố có kế hoạch đầu tư 2,5 tỷ USD vào phát triển cơ sở hạ tầng kỹ thuật số trong giai đoạn 2021-2022.
- Ra mắt Nền tảng Giao dịch Trực tuyến Quốc gia (<https://www.unisavdo.uz>) do Ozbekiston Pochtasi (công ty dịch vụ bưu chính nhà nước) vận hành vào tháng 3 năm 2021: Các doanh nhân có thể đưa sản phẩm của mình ra đấu giá thông qua hệ thống; Ozbekiston Pochtasi sẽ giao hàng hóa đã mua đến địa chỉ của người mua và chịu trách nhiệm với tư cách là người bảo lãnh giữa người bán và người mua; Ozbekiston Pochtasi có kế hoạch tăng số lượng trung tâm logistics từ 4 trung tâm vào năm 2021 lên 30 trung tâm vào năm 2025 và tăng số lượng hạng mục được đưa lên nền tảng từ 10.000 vào năm 2021 lên 1.500.000 vào năm 2025; số lượng cửa hàng trực tuyến trong nước và quốc tế để hợp tác sẽ tăng từ 10 cửa hàng vào năm 2021 lên 125 cửa hàng vào năm 2025.

- Cơ quan Xúc tiến Xuất khẩu Uzbekistan đã thiết lập hợp tác với công ty thương mại điện tử Trung Quốc Alibaba vào tháng 10 năm 2020, nhằm đưa các sản phẩm “Sản xuất tại Uzbekistan” lên nền tảng Alibaba.com, nơi các sản phẩm của một số công ty trong nước sẽ được trưng bày; chính phủ có kế hoạch hỗ trợ tài chính cho việc đăng ký của hơn 300 công ty địa phương trên nền tảng Alibaba.com.
- Uzbekistan khởi động tổ hợp hệ thống thông tin “Hệ sinh thái số mở” cho thương mại điện tử bắt đầu từ ngày 1 tháng 7 năm 2022 do Trung tâm Chuyển đổi số thuộc Bộ Đầu tư và Ngoại thương chịu trách nhiệm vận hành. Hệ sinh thái sẽ có một tài khoản ký quỹ để đảm bảo thực hiện các nghĩa vụ theo hợp đồng của các bên giao dịch. Thuế suất thuế thu nhập của các nhà khai thác nền tảng thương mại điện tử tích hợp vào Hệ sinh thái kỹ thuật số được giảm 50% cho đến ngày 1 tháng 1 năm 2024.

Một số địa chỉ cần thiết về các vấn đề trong thương mại điện tử của Uzbekistan:

- Bộ Phát triển Công nghệ Thông tin và Truyền thông (<https://mitc.uz/en>).
- Bộ Đầu tư và Ngoại thương (<https://mift.uz/en/>).
- Hiệp hội Thương mại điện tử Uzbekistan.
- Phòng Thương mại và Công nghiệp Uzbekistan (<https://chamber.uz/en/index>).

Lĩnh vực thương mại điện tử của Uzbekistan chịu sự điều chỉnh của Luật “Thương mại điện tử” ban hành ngày 29 tháng 4 năm 2004 và được cập nhật vào năm 2015. Bản mới của luật hiện đang được xem xét. Theo quy định của pháp luật, giao dịch điện tử phải cung cấp cho khách hàng những thông tin sau về người bán:

- Tên đầy đủ của pháp nhân, với những quy phạm về hình thức tổ chức và pháp lý của nó, hoặc họ, tên và tên viết tắt của một cá nhân tham gia bán hàng.
- Địa chỉ bưu điện và e-mail cũng như thông tin về đăng ký của công ty.
- Giấy phép lưu hành và mua bán đối với các mặt hàng mà pháp luật yêu cầu.
- Thủ tục thỏa thuận trong thương mại điện tử.

- Khả năng và thủ tục thực hiện các thay đổi và bổ sung đối với thỏa thuận trong thương mại điện tử khi đồng ý về các điều khoản của nó.
- Thủ tục gửi và trả hàng.
- Các điều khoản giao hàng và thanh toán cho hàng hóa (bao gồm cả công trình, dịch vụ), cũng như giá chào bán (bao gồm cả biểu giá áp dụng).
- Các chỉ dẫn về các điều kiện bao gồm trong thỏa thuận bằng cách tham chiếu đến một tài liệu điện tử được đăng trong một nguồn thông tin có sẵn công khai.
- Một bản ghi của tất cả các tài liệu điện tử và tin nhắn cần được lưu giữ.

Nội các Bộ trưởng chịu trách nhiệm thực hiện các chính sách và chương trình của nhà nước trong lĩnh vực thương mại điện tử và điều phối hoạt động của các cơ quan nhà nước trong lĩnh vực này. Bộ Phát triển Công nghệ Thông tin và Truyền thông được Nội các Bộ trưởng ủy quyền đặc biệt để giám sát lĩnh vực thương mại điện tử.

Đánh giá quốc gia về hệ sinh thái kỹ thuật số của Uzbekistan đã được chuẩn bị và xuất bản với sự hỗ trợ của USAID vào tháng 1 năm 2022. Theo các nguồn công khai gần đây nhất từ năm 2019, các nhà khai thác mạng di động địa phương (MNO) cung cấp các dịch vụ 2G, 3G và 4G/LTE, với hầu hết phủ sóng toàn bộ dân số bằng mạng 2G (98%) và 3G (75%), và vùng phủ sóng 4G tập trung ở các thành phố và thị trấn lớn hơn, đạt khoảng 43% dân số Uzbekistan. Công ty UCELL, nhà cung cấp dịch vụ di động lớn nhất Uzbekistan cho biết hiện nay mạng 4G của họ đã khả dụng ở 80% các điểm đông dân cư của Uzbekistan và vùng phủ sóng sẽ mở rộng lên 95% vào cuối năm 2022.

Vào tháng 1 năm 2021, Luật Dữ liệu Cá nhân đã được sửa đổi, bắt buộc các công ty nước ngoài phải lưu trữ dữ liệu cá nhân của công dân Uzbekistan trên lãnh thổ của Uzbekistan. Các sửa đổi có hiệu lực vào tháng 4 năm 2021 và cơ quan quản lý truyền thông UzKomNazorat đã hạn chế quyền truy cập và đưa ra cảnh báo đối với các công ty truyền thông xã hội quốc tế không tuân thủ luật pháp.

Nền tảng trực tuyến phổ biến nhất ở Uzbekistan là Glotr, cho phép các công ty địa phương tạo trang web để bán sản phẩm và dịch vụ. Giao dịch cá nhân với cá nhân phổ

biến hơn trên nền tảng OLX và Arba. Nền tảng AliExpress (một nền tảng thuộc tập đoàn Alibaba.com) hiện thống trị thương mại điện tử xuyên biên giới ở Uzbekistan.

Các công ty cũng tích cực sử dụng các mạng xã hội (Facebook, Telegram và các mạng khác) để quảng bá sản phẩm và dịch vụ của họ. Một số ngân hàng cung cấp các công cụ thanh toán cho các doanh nhân và công ty để thiết lập các dịch vụ thương mại điện tử trên các trang web và ứng dụng của họ, cho phép khách hàng của họ thanh toán các sản phẩm và dịch vụ trực tuyến. Công ty dịch vụ bưu chính nhà nước đã tạo ra nền tảng giao dịch trực tuyến quốc gia Unisavdo và có kế hoạch biến nó thành một thị trường điện tử lớn vào năm 2025. IT Park Uzbekistan, được thành lập vào tháng 7 năm 2019, bao gồm 588 công ty thường trú cung cấp các loại dịch vụ kỹ thuật số khác nhau. Ban quản trị Khu công nghệ thông tin (info@it-park.uz) có thể giúp khách hàng kết nối với các nhà cung cấp dịch vụ.

Người tiêu dùng Uzbekistan dần quen thuộc với lĩnh vực thương mại điện tử. Các công ty nước ngoài có triển vọng thành công tốt ở Uzbekistan. Số người dùng cuối có trình độ và hiểu biết về công nghệ đang dần phát triển về số lượng lẫn trình độ hiểu biết. Các nhà sản xuất, nhà cung cấp và nhà bán lẻ đang cân nhắc việc bán hàng qua Internet có cơ hội tiếp xúc với khách hàng dễ dàng hơn, nhưng vẫn cần xem xét những thách thức liên quan đến việc thực hiện, vận chuyển, thuế, thuế giá trị gia tăng (VAT) và các quy định của Uzbekistan.

Thanh toán bằng thẻ ghi nợ và thẻ tín dụng đang dần trở nên phổ biến ở Uzbekistan, đặc biệt là tại thủ đô Tashkent và một số các khu đô thị tập trung đông dân cư sinh sống. Hầu hết các giao dịch mua hàng thương mại điện tử được thực hiện trên máy tính xách tay, điện thoại thông minh do mức độ phổ biến ngày càng tăng.

Thương mại bán lẻ trực tuyến Uzbekistan được thúc đẩy bởi một số yếu tố, bao gồm sự phổ biến của điện thoại thông minh và cạnh tranh gay gắt giữa các nhà khai thác thương mại điện tử. Tăng trưởng thương mại điện tử đã thúc đẩy việc sử dụng phương thức thanh toán điện tử vì nó có thể giúp việc mua hàng hóa nhanh hơn và thuận tiện hơn. Thị trường ngân hàng trực tuyến và di động Uzbekistan có thể đạt đến mức trưởng thành trong vòng sáu năm. Điều này phần lớn được thúc đẩy bởi hệ thống

thanh toán điện tử quốc gia và sự tăng trưởng đáng kể trong việc phổ biến internet băng rộng di động.

Những ngày lễ trước Giáng sinh và bán hàng sau kỳ nghỉ lễ, cũng như ngày black Friday, là những ngày lễ mua sắm cao điểm. Trong một số phân khúc thị trường, doanh số bán hàng xung quanh Ngày Hiến pháp, Ngày lễ tình nhân, Halloween cũng như Lễ Phục sinh và Nghi đông, cũng có mức tăng hơn bình thường. Nói chung, hiểu biết về các mùa và các ngày lễ là rất quan trọng vì nhu cầu thay đổi đáng kể từ mùa hè sang mùa đông.

Yếu tố & kỹ thuật bán hàng

Các nhà kinh doanh nước ngoài rất thích kinh doanh ở Uzbekistan do đây là một thị trường còn nhiều tiềm năng và sức mua ngày càng cao. Để bán hàng cho người dân thì các công ty nước ngoài nên hiểu và có thể sử dụng ngôn ngữ riêng của Uzbekistan sẽ dễ dàng hơn trong việc tiếp cận với khách hàng tại đây, đặc biệt các tài liệu tiếp thị và đào tạo được biên soạn bằng tiếng Uzbekistan sẽ mang lại cho các công ty lợi thế cạnh tranh. Các kênh tin tức về Uzbekistan bằng tiếng Anh còn ít, chỉ giới hạn ở một số dịch vụ Internet và các phương tiện truyền thông khác, chỉ cung cấp những bản tóm tắt ngắn gọn về các sự kiện lớn.

Theo luật pháp của Uzbekistan về bảo vệ quyền lợi của người tiêu dùng, tất cả các sản phẩm (công trình, dịch vụ) được bán trong nước phải có các thông tin sau bằng tiếng Uzbekistan:

- Tên của sản phẩm (công việc, dịch vụ).
- Chỉ định tài liệu quy định, các yêu cầu bắt buộc mà sản phẩm (công việc, dịch vụ) phải tuân thủ.
- Danh sách các đặc điểm sử dụng chính, bao gồm cả những đặc điểm cụ thể.
- Giá cả (bao gồm thuế) và các điều khoản mua hàng.
- Ngày sản xuất.
- Nghĩa vụ và trách nhiệm bảo hành của nhà sản xuất (nhà cung cấp dịch vụ).
- Hướng dẫn các quy tắc và điều kiện để sử dụng hiệu quả và an toàn.

- Thời hạn sử dụng và thông tin về các hành động cần thiết của người tiêu dùng sau khoảng thời gian này, cũng như về các hậu quả có thể xảy ra nếu các hành động này không được thực hiện.
- Tên đầy đủ và địa điểm (địa chỉ hợp pháp) của nhà sản xuất (cung cấp dịch vụ, người bán), mã QR (mã vạch) của giấy phép, và đối với hàng hóa nhập khẩu phải có tên và địa điểm (địa chỉ hợp pháp) của nhà sản xuất và nhà nhập khẩu.
- Tên nước xuất xứ hàng hóa.
- Địa chỉ của nhà sản xuất (nhà cung cấp dịch vụ, người bán) và các doanh nghiệp được họ ủy quyền chấp nhận khiếu nại từ người tiêu dùng, cũng như những tổ chức thực hiện sửa chữa và bảo trì.
- Phương pháp và quy tắc bảo quản, xử lý sau sử dụng, xử lý thải loại và tái chế.
- Đối với một sản phẩm phải tuân theo quy chuẩn kỹ thuật bắt buộc, người tiêu dùng phải được cung cấp thông tin liên quan về việc sản phẩm đó tuân thủ các yêu cầu của văn bản quy định trong lĩnh vực quy chuẩn kỹ thuật.
- Thành phần và hạn sử dụng (đối với thực phẩm).
- Hướng dẫn sử dụng (nếu có).
- Cảnh báo (nếu có)%.

Các thông tin này phải được dán nhãn trên sản phẩm tại cơ sở sản xuất. Chính phủ sẽ không cho phép dán nhãn trong nước.

Các công ty Uzbekistan nói chung khá đơn giản trong thương thảo. Họ cũng sẵn sàng thay đổi nhà cung cấp để có được các điều khoản tốt hơn hoặc chất lượng tốt hơn. Đừng hứa hẹn quá mức và hãy đảm bảo rằng bạn giữ đúng thời hạn và lịch trình đã cam kết - nếu không, doanh nhân Uzbekistan sẽ nhanh chóng mất hứng thú với sản phẩm, dịch vụ của bạn.

Đối với người Uzbekistan, giá cả là điểm đầu tiên để thương thảo. Ngoài ra bạn cần trình bày một cách thuyết phục về sản phẩm/dịch vụ không dựa trên cảm xúc, mà dựa trên tính hữu ích và chất lượng kỹ thuật. Các sản phẩm mới phải được chứng minh được là có chất lượng cao, mang tính thực tế và đã được thử nghiệm tốt.

Nếu bạn đã đưa ra một đề xuất, một cam đoan thì bạn nên tuân thủ và thực hiện theo nó. Đối với đối tác Uzbekistan, sự tin tưởng là yếu tố quan trọng và việc sử dụng các tài liệu bằng văn bản để thiết lập các thỏa thuận là điều phổ biến và nên làm. Việc quay vòng và thay đổi hoặc thêm các yếu tố mới thường không phổ biến. Cũng khó có thể thương lượng lại các điều khoản sau khi đã đạt được thỏa thuận, ngay cả khi có tác động chủ quan lẫn khách quan.

Xúc tiến thương mại và quảng cáo

Có một số công ty quảng cáo phương Tây và địa phương đang hoạt động ở Uzbekistan. Quảng cáo trên đài phát thanh và quảng cáo ngoài gia đình cũng thường được các công ty Nga, phương Tây và địa phương sử dụng.

Các công ty triển lãm chính ở Uzbekistan là ITECA Exhibitions (<https://iteca.uz/en/index.php>) và International Expo Group (IEG - <https://ieg.uz/en>). ITECA Exhibitions tổ chức 18 triển lãm hàng năm với 14 ngành công nghiệp và IEG tổ chức 11 triển lãm quốc tế hàng năm. Hầu hết chúng được tổ chức tại Uzexpocentre — trung tâm triển lãm lớn nhất ở Tashkent (<https://www.uzexpocentre.uz/>).

Tất cả các loại phương tiện quảng cáo chính đều có ở Uzbekistan. Ngoại trừ các đài truyền hình và đài phát thanh của Uzbekistan do nhà nước kiểm soát, quảng cáo trên đài phát thanh và truyền hình được phát triển mạnh và có sự cạnh tranh giữa các đài phát thanh thương mại trên toàn quốc và các đài địa phương.

Truyền hình vẫn là phương tiện quảng cáo phổ biến nhất, chiếm 70% doanh số bán quảng cáo. Tiếp theo là quảng cáo ngoài trời với 20-25%, tiếp theo là trên không gian kỹ thuật số. Sevimli TV, Zo'r TV và MeningYurtim là những kênh truyền hình địa phương phổ biến nhất ở Uzbekistan. Các kênh truyền hình của Nga cũng có sự hiện diện ở Uzbekistan.

Các chương trình được các đài phát thanh thành phố phát sóng trong thời gian đi làm buổi sáng và buổi tối khi tan sở là những phương tiện quảng cáo hữu ích. Sự ra đời của tần số vô tuyến kỹ thuật số (DAB) đã làm hạn chế các kênh radio trên băng tần FM và cũng phân mảnh thị trường. Podcast đang phát triển nhanh chóng và quảng cáo trên nền tảng này đang bắt kịp các loại hình quảng cáo khác.

Uzbekistan có lượng người đọc báo nhất định, nhưng không phổ biến ở giới trẻ. Có nhiều sự khác biệt trong sở thích, thói quen về nhân khẩu học giữa bốn khu vực đô thị lớn và khoảng 100 các khu thương mại khác. Trên thực tế, tất cả các công ty báo chí và nhà truyền thông đều đang trải qua quá trình chuyển đổi kỹ thuật số, cố gắng duy trì số lượng đọc giả và thu hút các nhà quảng cáo đến với các nền tảng kỹ thuật số.

Hiejn nay, BiznesVestnikVostoka (BVV - Eastern Business Review), Prestij (Prestige), Argumenty i Fakty (Arguments and Facts) và Ekonomicheskoe Obozrenie (Economic Review) là những tờ báo, tạp chí kinh tế và tài chính, kinh doanh phổ biến nhất ở Uzbekistan .

Trong bối cảnh hiện nay, người tiêu dùng đã quan tâm nhiều hơn đến giá cả sản phẩm, bên cạnh đó là mối quan tâm đến chất lượng sản phẩm. Việc mua sắm thường được người tiêu dùng Uzbekistan thực hiện tại các thành phố lớn.

Người tiêu dùng Uzbekistan thường chấp nhận cho tất cả các thương hiệu quốc tế, tuy nhiên họ ưa thích sản phẩm của Uzbekistan hoặc của Nga hơn. Lòng trung thành của người tiêu dùng đối với một thương hiệu phụ thuộc chủ yếu vào dịch vụ, chất lượng và giá cả. Ngoài ra, người tiêu dùng thường trung thành với các nhãn hiệu xe hơi và mỹ phẩm hơn là các nhãn hiệu thực phẩm.

Internet đã trở thành công cụ tiếp thị hiệu quả và năng động và ngày càng phát triển như một kênh bán hàng cho hầu hết mọi ngành kể cả sản phẩm lâu bền hay chóng hỏng. Công nghệ số giúp chuyển tải thông tin cực nhanh và tức thời, cập nhật các sự kiện và cũng như cung cấp cho người tiêu dùng một kênh thu thập thông tin nhanh chóng. Các phương tiện truyền thông số hóa được xem là những kênh vươn đến một lượng khách hàng lớn, phát triển mạnh các mối quan hệ với khách hàng, thu thập phản hồi và nâng cao hình ảnh công ty.

Quảng bá thương mại là một công cụ tiếp thị quan trọng cho cả hàng tiêu dùng và hàng công nghiệp tại Uzbekistan. Việc quảng bá thương mại hàng tiêu dùng tại Uzbekistan thường sử dụng các hình thức quà tặng, phiếu giảm giá, bắt thăm trúng thưởng sản phẩm như các tua du lịch, xe hơi, đồ điện gia dụng. Các sự kiện quảng bá thương mại hàng tiêu dùng thường tổ chức tại các siêu thị hoặc các khu phố mua sắm. Các công ty triển lãm hàng thường tham gia định kỳ nhiều lần các sự kiện này bởi vì

chi phí sẽ thấp hơn tham gia các hội chợ thương mại tư nhân. Mặt khác, việc quảng bá sản phẩm công nghiệp khác biệt theo từng ngành.

Hai phương thức hiệu quả nhất để xúc tiến cho hàng công nghiệp là tổ chức triển lãm thương mại và quảng cáo trên các tạp chí thương mại. Hội chợ thương mại chuyên ngành nên là một công cụ sàng lọc vì các công ty triển lãm hàng có thể chắc chắn rằng họ sẽ tiếp cận được với nhóm khách hàng phù hợp.

Định giá cả

Các nhà bán hàng nên xem xét các loại thuế và nghĩa vụ trong việc định giá hàng hóa của họ. Phí và thuế suất thay đổi tùy theo chủng loại, chất lượng và số lượng hàng hóa nhập khẩu. Một số hàng hóa và ngành công nghiệp được miễn thuế và hải quan, nhưng hầu hết hàng hóa nhập khẩu tương đối đắt hơn so với các mặt hàng tương đương được sản xuất trong nước. Tỷ lệ thuế hải quan nhập khẩu và thuế tiêu thụ đặc biệt được quy định bởi sắc lệnh của Tổng thống và theo mã số thuế. Thuế suất VAT hiện tại là 15% và sẽ giảm xuống 12% kể từ năm 2023.

Thuế doanh nghiệp của Uzbekistan khá thấp. Cả công ty và chi nhánh đều phải chịu thuế thu nhập và thuế vốn.

Điều quan trọng cần nhớ Uzbekistan là một thị trường nhập khẩu nhiều hàng hoá có nguồn gốc chính là từ Nga. Đặc tính này không cho phép người mua Uzbekistan tiếp cận một loạt các sản phẩm với giá cả cạnh tranh.

Người tiêu dùng Uzbekistan xem giá cả là yếu tố quan trọng trong việc chọn mua hàng hóa. Các công ty nước ngoài cần nghiên cứu những yếu tố cạnh tranh chủ yếu như là các kênh phân phối, các kỹ thuật cần thiết để quảng bá và bán hàng, và các phương thức định giá hiện hành của các đối thủ cạnh tranh chính. Các loại thanh toán tín dụng tiêu chuẩn như ở hầu hết các hoạt động thương mại quốc tế cũng đều áp dụng ở Uzbekistan.

Dịch vụ bán hàng/ hỗ trợ khách hàng

Những kỳ vọng về dịch vụ hỗ trợ khách hàng và bán hàng ở Uzbekistan đã tăng đều đặn kể từ khi Uzbekistan giành độc lập và tiến hành cải cách kinh tế theo hướng thị trường. Nhiều công ty quy mô nhỏ không đủ tiềm lực tài chính không thể cung cấp

dịch vụ bán hàng ở mức độ phù hợp. Một số doanh nghiệp lớn hơn đã xây dựng các trung tâm hỗ trợ khách hàng trên toàn quốc và các công ty có ý định bán thiết bị ở Uzbekistan nên thành lập văn phòng dịch vụ địa phương để hỗ trợ khách hàng. Việc đào tạo nhân viên kỹ thuật địa phương trong việc cung cấp dịch vụ chuyên nghiệp là rất quan trọng, cũng như duy trì nguồn cung cấp đầy đủ các phụ tùng và vật tư cần thiết để bảo dưỡng thiết bị của khách hàng.

Có một vài khác biệt giữa Uzbekistan và các quốc gia khác trong việc ghi nhãn sản phẩm, sử dụng ngôn ngữ, tính đảm bảo pháp lý và trách nhiệm pháp lý, những biện pháp khắc phục... Các nhà cung cấp trong và ngoài Uzbekistan nên biết về luật pháp hiện hành và sắp ban hành sẽ ảnh hưởng đến hoạt động bán hàng, dịch vụ và hỗ trợ khách hàng.

Đào tạo, dịch vụ hậu mãi, hỗ trợ đáng tin cậy cho khách hàng và luôn có sẵn linh kiện thay thế là những yếu tố giúp người tiêu dùng Uzbekistan đánh giá dịch vụ khách hàng và đi đến quyết định mua hàng. Những yếu tố này rất quan trọng khi tiếp thị các sản phẩm công nghiệp.

Người mua hàng tìm kiếm những dịch vụ hỗ trợ kỹ thuật nhanh chóng từ các nhà cung cấp tin cậy, Trong trường hợp chi nhánh nội địa không thể cung cấp được các dịch vụ hỗ trợ, nhà cung cấp sẽ nhờ sự hỗ trợ từ chi nhánh nước ngoài. Phụ tùng thay thế cũng cần phải được cung ứng kịp thời.

Các công ty nước ngoài hỗ trợ tốt hơn và có dịch vụ sau bán hàng đa dạng hơn là một lợi thế với đối thủ cạnh tranh khác. Khách hàng Uzbekistan thường tin tưởng các nhà cung cấp có dịch vụ và hỗ trợ đào tạo tốt, tin tưởng các sản phẩm có hướng dẫn sử dụng bằng văn bản, và có sẵn các sản phẩm thay thế.

Các nhà cung cấp các sản phẩm có công nghệ phức tạp nên thuê và đào tạo một đội ngũ nhân viên kỹ thuật có trình độ cao và giàu kinh nghiệm cũng như cung cấp các khóa đào tạo kỹ thuật cho các đối tượng khách hàng. Các công ty nên thiết lập các bộ phận trợ giúp khách hàng.

Khách hàng cao cấp Uzbekistan thường xem xét kỹ chất lượng, dịch vụ và giá cả sao cho tương ứng khi mua sản phẩm. Một đội ngũ dịch vụ sau bán hàng được đào tạo tốt

có thể làm tăng khả năng quay lại đối với các đối tượng khác hàng cũ. Ngoài ra, khách hàng sẽ đánh giá cao khi nhận được cập nhật kỹ thuật định kỳ và cũng như thông tin từ các nhà cung cấp.

Các công ty có thể phối hợp với các công ty địa phương để thực hiện các dịch vụ sau bán hàng để giảm chi phí, tuy nhiên cần phải ràng buộc để đảm bảo có được chất lượng tương đương với đội ngũ kỹ thuật của chính hãng. Các quảng bá truyền miệng sau khi nhận được dịch vụ tốt cũng góp phần quảng bá thương hiệu đến với người tiêu dùng địa phương.

Trách nhiệm sản phẩm

Theo các quy định và luật lệ từ chính phủ, nhà sản xuất phải chịu trách nhiệm về thiệt hại do sản phẩm bị lỗi gây ra. Khách hàng phải chứng minh được sự tồn tại của khiếm khuyết và mối liên hệ nhân quả giữa các lỗi sản phẩm và thương tích (về thể xác cũng như vật chất) do lỗi đó gây ra. Nhà sản xuất được giảm trách nhiệm trong trường hợp tai nạn xảy ra do sơ suất của khách hàng.

Quy định về bảo hành và dịch vụ sau bán hàng

Người bán hàng chuyên nghiệp ở Uzbekistan phải cung cấp bảo hành cho tất cả hàng tiêu dùng được bán cho người tiêu dùng. Các biện pháp khắc phục được quy định trong trường hợp phát sinh lỗi sản phẩm là:

- Sửa chữa hàng hóa;
- Thay thế sản phẩm khác;
- Giảm giá;
- Hủy bỏ hợp đồng mua bán.

Mặc dù luật có thể không bắt buộc, nhưng dịch vụ tiếp thị, bán hàng, hỗ trợ khách hàng, hướng dẫn sử dụng và tài liệu đào tạo bằng tiếng Uzbekistan sẽ mang lại cho công ty lợi thế cạnh tranh.

Hạn chế và cấm nhập khẩu vào Uzbekistan

Các cá nhân, công ty tư nhân bị cấm nhập khẩu một số mặt hàng vào Uzbekistan. Các mặt hàng khác bị ràng buộc bởi các hạn chế. Điều này đòi hỏi bạn phải có giấy phép

hoặc giấy phép đặc biệt để nhập khẩu mặt hàng. Thông tin thêm về các hạn chế đối với các mặt hàng này tại cơ quan có thẩm quyền chịu trách nhiệm về các quy định:

- Thuốc gây nghiện, chất hướng thần và tiền chất.
- Tác phẩm in ấn, bản thảo, sách ngữ, bản vẽ, ảnh, phim ảnh, âm bản, tài liệu video và âm thanh nhằm phá hoại nhà nước và hệ thống xã hội, vi phạm toàn vẹn lãnh thổ, độc lập chính trị và chủ quyền nhà nước, tuyên truyền chiến tranh, khủng bố, bạo lực, độc quyền quốc gia và lòng căm thù tôn giáo, phân biệt chủng tộc và sự đa dạng của nó (chủ nghĩa bài Do Thái, chủ nghĩa phát xít), tài liệu khiêu dâm.
- Máy phát laser di động.
- Thuốc nổ và pháo hoa.
- Etanol.
- Máy đánh bạc để giành giải thưởng tiền mặt.
- Xe đã qua sử dụng loại M2, M3 và N2.
- Xe mới, mức độ ô nhiễm không đáp ứng các yêu cầu của loại môi trường Euro-3, di chuyển bằng nhiên liệu xăng hoặc dầu diesel.
- Thiết bị điện gia dụng có cấp hiệu suất năng lượng G và F.
- Bóng đèn sợi đốt có công suất vượt quá 40 watt.
- Các sản phẩm cần phải được cơ quan có thẩm quyền cho phép nhập khẩu:
- Các chất có hại cho tầng ôzôn và chứa các sản phẩm của chúng.
- Tài sản có giá trị văn hóa.
- Súng cầm tay và băng đạn.
- Xe không người lái.
- Thực vật hoang dã, các bộ phận của chúng, trái cây và các bộ sưu tập thực vật học.

- Động vật hoang dã, các bộ phận của chúng và bộ sưu tập động vật học, các vật dụng quan trọng, con môi, trứng của chúng.
- Các vật phẩm và chất thải độc hại đối với môi trường.

Việc buôn bán các sản phẩm sau đây cần có giấy phép: vũ khí, thiết bị quân sự/máy móc và thiết bị được sử dụng để sản xuất chúng, uranium và các chất phóng xạ khác, thiết bị sản xuất hoặc sử dụng vật liệu phóng xạ, kim loại quý và hàng hóa làm từ chúng.

Uzbekistan tuân theo các quy định và công ước quốc tế về cấm và hạn chế xuất nhập khẩu:

- Công ước CITES về buôn bán động vật.
- Quy định tạm ngừng nhập khẩu PROHI
- Quy định hạn chế nhập khẩu RSTR.

Các phương thức thanh toán

Hệ thống thanh toán ở Uzbekistan đang dần được cải tiến theo hướng tự động hóa và vi tính hóa nhằm đáp ứng và phù hợp với giao thương quốc tế. Các phương thức thanh toán phổ biến nhất ở Uzbekistan là chuyển khoản bằng điện tín và thư tín dụng. Khách hàng có thể mở thẻ Visa, Mastercard và thẻ China Union Pay tại các ngân hàng địa phương để thanh toán và tiêu dùng quốc tế, đồng thời sử dụng thẻ nội địa UzCard và Humo để thanh toán bằng đơn vị tiền tệ quốc gia.

Sự hợp tác của UzCard và Humo với Visa, Mastercard và China Union Pay đã dẫn đến sự hội tụ của họ thông qua việc phát hành thẻ đồng thương hiệu (UzCard-Mastercard, UzCard-Union Pay, Humo-Visa, Humo-Mastercard, Humo-Union Pay) có thể được sử dụng cho cả thanh toán trong nước và quốc tế. Vào tháng 4 năm 2021, Uzcard và Humo đã ký một bản ghi nhớ hợp tác để tích hợp cơ sở hạ tầng của họ để các thiết bị đầu cuối của họ sẽ bắt đầu chấp nhận cả hai loại thẻ.

Ahbor-reyting là một cơ quan xếp hạng tín dụng địa phương, nhưng tất cả các công ty muốn được đánh giá nghiêm túc đều tìm kiếm xếp hạng tín nhiệm từ Moody's, Fitch Group và S&P Global Ratings.

Phương thức dùng séc ngân hàng vẫn được sử dụng ở Uzbekistan. Việc thanh toán thường được thực hiện nhanh chóng và thường sẽ bị tính lãi và tiền phạt nếu thanh toán chậm. Vì việc sử dụng tín dụng phổ biến, việc đưa ra các điều khoản tín dụng linh hoạt hơn có thể là một yếu tố quan trọng trong việc giành được các hợp đồng mua bán ở Uzbekistan.

Tài trợ xuất khẩu

Chính phủ Uzbekistan vẫn thường có các hoạt động hỗ trợ xuất khẩu, tuy nhiên Uzbekistan không có các chương trình tài trợ đáng kể cho các nhà đầu tư trong nước và nước ngoài.

Hệ thống ngân hàng

Đối tượng tham gia vào thị trường ngân hàng Uzbekistan rất đa dạng, từ các ngân hàng lớn hoạt động trong cả lĩnh vực bán buôn và bán lẻ cho đến các tổ chức tư nhân nhỏ. Ngoài ra còn có hệ thống một loạt các ngân hàng tiết kiệm. Hệ thống ngân hàng, tức là hệ thống thanh toán thực tế đang dần được vi tính hóa và tự động hóa.

Có 33 ngân hàng thương mại ở Uzbekistan: trong đó bao gồm 10 ngân hàng quốc doanh, 5 ngân hàng tư nhân, 22 ngân hàng dưới hình thức công ty cổ phần (8 trong số đó có sự tham gia của nhà nước), và 7 ngân hàng có vốn nước ngoài. Tổng số chi nhánh của các ngân hàng trên cả nước là 906.

Hệ thống ngân hàng ở Uzbekistan vẫn được nhà nước kiểm soát chặt chẽ thông qua một loạt các hành động quản lý, nghị định, tuyên bố và thông lệ phức tạp. Hầu hết các tài sản ngân hàng vẫn nằm trong các ngân hàng do nhà nước sở hữu hoặc kiểm soát, và hầu hết các khoản vay được chính phủ chỉ đạo hoặc phân bổ để phát triển một số lĩnh vực công nghiệp đã được lựa chọn trước.

Tình trạng hiện tại của hệ thống ngân hàng hạn chế vai trò của các ngân hàng với tư cách là trung gian tài chính, do đó hạn chế khả năng nhận tín dụng và các dịch vụ ngân hàng khác của công dân hoặc các công ty tư nhân. IMF kết luận rằng, mặc dù các ngân hàng Uzbekistan hạn chế tiếp xúc với các ngân hàng Nga, giao dịch thương mại và kiều hối thấp hơn có thể gây ra sự gia tăng các khoản nợ xấu và danh mục cho vay tiếp

tục cho thấy mức độ tập trung cao và rủi ro ngoại tệ, với mức rủi ro lớn nhất chủ yếu đối với nhà nước – là các doanh nghiệp có quyền sở hữu.

Một chương trình cải cách quy mô lớn cho ngành ngân hàng đã được công bố vào tháng 5 năm 2020 với mục tiêu tư nhân hóa 60% ngành ngân hàng vào năm 2025.

Hệ thống ngân hàng và tín dụng ở Uzbekistan hoạt động dưới sự điều chỉnh của Đạo luật Ngân hàng Thương mại, Đạo luật Ngân hàng Tiết kiệm và Đạo luật về các Tổ chức Tài chính và Tài trợ. Uzbekistan đã sửa đổi các quy định liên quan đến các tổ chức tài chính phù hợp với Hiệp định EEA.

Các ngân hàng nước ngoài đã được phép thành lập các công ty con tại Uzbekistan từ năm 1985. Kể từ khi thực hiện Hiệp định EEA vào tháng 01/1994, các ngân hàng nước ngoài cũng có thể thành lập chi nhánh tại Uzbekistan.

Ngân hàng Trung ương Uzbekistan là cơ quan điều hành và tư vấn cho chính phủ về chính sách tiền tệ, tín dụng và hối đoái. Đây cũng là ngân hàng phát hành tiền tệ duy nhất của Uzbekistan.

Các ngân hàng thương mại có mối quan hệ rất chặt chẽ với sản xuất thương mại và công nghiệp. Các ngân hàng tiết kiệm có truyền thống lâu đời ở Uzbekistan và cũng đáp ứng một phần đáng kể các yêu cầu tín dụng. Các ngân hàng thương mại không phát triển được mạnh ở Uzbekistan như ở một số quốc gia khác một phần là do sự đặc trưng của nền kinh tế và quy mô dân số nhỏ ở Uzbekistan.

Uzbekistan có các ngân hàng đặc biệt dành cho các lĩnh vực khác nhau như về ngư nghiệp, nông nghiệp, vận tải biển, công nghiệp, xây dựng nhà ở và tài chính xuất khẩu. Ngân hàng Nhà nước tham gia vào tất cả những lĩnh vực này ở các mức độ khác nhau.

Một số ngân hàng lớn ở Uzbekistan hiện nay như National Bank for Foreign Economic Activity, People's (Narodny) Bank, Uzindustrialbuildingbank, Pakhta Bank, Uzsavingshousebank, Asaka Bank, Hamkorbank, Savdogarbank, Biznes Bank, Galla Bank, Uztadbirkorbank, Turonbank, ABN-Amro Uzbekistan, Ipak Yuli Bank, Zamin Bank, Parvinabank, Aloqabank, Aviabank, Universal Bank, Capitalbank. Trụ sở chính thường đặt ở thủ đô Tashkent và có phòng giao dịch, chi nhánh ở các địa phương.

Quản lý ngoại hối

Uzbekistan đã thông qua Điều VIII trong các Điều khoản Thỏa thuận của IMF vào tháng 10 năm 2003 và do đó, cam kết chuyển đổi tiền tệ cho các giao dịch tài khoản vãng lai. Tuy nhiên, việc thực hiện đầy đủ các nghĩa vụ của quốc gia chỉ bắt đầu vào tháng 9 năm 2017, khi chính phủ Uzbekistan loại bỏ sự khác biệt giữa tỷ giá chính thức (có xu hướng thấp hơn giá chợ đen) và tỷ giá hối đoái chợ đen, đồng thời chính thức cho phép các giao dịch ngoại hối không dùng tiền mặt không giới hạn cho các doanh nghiệp.

Về mặt hình thức, các nhà đầu tư nước ngoài được đảm bảo chuyển tiền bằng ngoại tệ vào và ra khỏi Uzbekistan không giới hạn, miễn là họ đã thực hiện đầy đủ các nghĩa vụ về thuế và các nghĩa vụ tài chính khác theo quy định của pháp luật Uzbekistan. Chính quyền địa phương có thể dừng việc hồi hương quỹ của nhà đầu tư nước ngoài trong trường hợp các nhà đầu tư đó mất khả năng thanh toán và phá sản, do hành vi phạm tội của nhà đầu tư nước ngoài hoặc khi có chỉ thị của trọng tài hoặc quyết định của tòa án.

Chính sách ngoại hối của Ngân hàng Trung ương Uzbekistan hiện nay dựa trên thị trường, mặc dù Ngân hàng Trung ương vẫn sẽ giải quyết các biến động tỷ giá hối đoái mạnh phát sinh từ sự không thích hợp trong ngắn hạn giữa cung và cầu.

Các kế hoạch phát triển hơn nữa cho thị trường ngoại hối bao gồm dần dần cho phép tỷ giá hối đoái dao động trong một biên độ rộng hơn, và giới thiệu hoán đổi tiền tệ, quyền chọn, hợp đồng tương lai và các công cụ tài chính khác. Ngân hàng Trung ương Uzbekistan gần đây đã tuyên bố ý định tăng tỷ giá hối đoái linh hoạt để giúp điều chỉnh các cú sốc bên trong và bên ngoài.

Quy định của Uzbekistan yêu cầu báo cáo đối với các giao dịch tài chính và thanh toán quốc tế. Ngân hàng giao dịch thường đảm nhận việc báo cáo này. Chính phủ đã xác định mục tiêu lạm phát cho chính sách tiền tệ ở Uzbekistan. Chính sách tiền tệ cũng sẽ góp phần ổn định tổng sản phẩm quốc gia và việc làm. Lãi suất tiền gửi của các ngân hàng tại Ngân hàng Trung ương Uzbekistan (lãi suất tiền gửi thanh toán) là công cụ chính sách tiền tệ quan trọng nhất.

Bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ tại Uzbekistan

Một vài nguyên tắc cơ bản rất quan trọng trong quản lý quyền sở hữu trí tuệ tại Uzbekistan. Đầu tiên là cần có một chiến lược tổng thể để bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ của bạn. Thứ hai là tài sản trí tuệ tại Uzbekistan được bảo vệ khác với ở một số nước khác, thứ 3 là quyền sở hữu phải đăng ký và thực thi ở Uzbekistan theo luật trong nước.

Uzbekistan vẫn nằm trong Danh sách theo dõi trong Báo cáo đặc biệt 301 của Đại diện Thương mại Hoa Kỳ (USTR) về bảo hộ Sở hữu trí tuệ vào năm 2022. Trong những năm gần đây, Uzbekistan đã thực hiện các bước quan trọng để giải quyết một số vấn đề lâu dài liên quan đến việc bảo vệ và thực thi quyền sở hữu trí tuệ (IP). Đặc biệt, việc gia nhập Hiệp ước Bản ghi âm và Biểu diễn của Tổ chức Sở hữu Trí tuệ Thế giới (WIPO) và Hiệp ước Bản quyền WIPO, được gọi chung là Hiệp ước Internet WIPO, vào năm 2019 thể hiện sự tiến bộ trong việc cải thiện chế độ bảo vệ bản quyền ở Uzbekistan.

Chính phủ cũng nâng độ quan tâm đối với quyền sở hữu trí tuệ, bao gồm việc Uzbekistan hỗ trợ và tham gia vào nhóm công tác về sở hữu Trí tuệ trong khuôn khổ Hiệp định Khung về Thương mại và Đầu tư Hoa Kỳ-Trung Á (TIFA), cũng như việc Tổng thống Uzbekistan ban hành văn bản quy định vào tháng 1 năm 2021 về việc nâng cao hệ thống sở hữu trí tuệ và thành lập các Trung tâm Bảo hộ sở hữu trí tuệ khu vực. Tuy nhiên, các bước này đã không đạt được lợi ích cụ thể trong việc mang lại những lợi ích cụ thể cho những người đổi mới và sáng tạo. Các quốc gia khuyến khích Uzbekistan tiếp tục cải thiện khuôn khổ luật bản quyền của mình, bao gồm thông qua việc cung cấp sự bảo vệ thích hợp cho các bản ghi âm nước ngoài và thực hiện các Hiệp ước Internet của WIPO. Ngoài ra, Uzbekistan cần phải đạt được tiến bộ để giải quyết các mối quan tâm lâu nay khác, bao gồm bằng cách cung cấp quyền hạn chính thức cho việc thực thi biên giới, phân bổ nhiều nguồn lực hơn cho các cơ quan bảo vệ và thực thi quyền sở hữu trí tuệ và ủy quyền cho chính phủ sử dụng phần mềm được cấp phép thông qua nghị định, luật hoặc quy định của tổng thống.

Đăng ký bằng sáng chế và thương hiệu là công việc đầu tiên và cần làm ngay, vì vậy bạn nên xem xét việc đăng ký bảo vệ mẫu mã và nhãn hiệu trước khi bán sản phẩm hay dịch vụ tại thị trường Uzbekistan.

Việc cấp đăng ký bằng sáng chế thường dựa trên tài liệu đầu tiên hoặc phát minh đầu tiên phát minh, tùy thuộc vào cơ sở quốc gia, vì vậy bạn nên xem xét cách đăng ký bằng sáng chế và bảo vệ nhãn hiệu trước khi giới thiệu sản phẩm hoặc dịch vụ của mình cho thị trường Uzbekistan. Điều quan trọng là các công ty phải hiểu rằng sở hữu trí tuệ chủ yếu thuộc về quyền riêng tư và chính phủ nước ngoài không thể thực thi quyền đối với các cá nhân tư nhân ở Uzbekistan. Trách nhiệm của chủ sở hữu quyền là phải đăng ký, bảo vệ và thực thi các quyền của mình khi có liên quan. Các công ty nên nhờ các luật sư địa phương hoặc các công ty tư vấn về sở hữu trí tuệ, vì họ là những chuyên gia nắm vững luật lệ ở Uzbekistan.

Luôn luôn khuyến khích tiến hành thẩm định đối với các đối tác tiềm năng. Một đối tác tốt là một đồng minh quan trọng trong việc bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ. Hãy xem xét cẩn thận xem có nên cho phép đối tác của bạn đăng ký quyền sở hữu trí tuệ thay mặt bạn hay không. Làm như vậy có thể tạo ra rủi ro rằng đối tác của bạn sẽ tự liệt kê mình là chủ sở hữu sở hữu trí tuệ và việc đó dẫn đến mâu thuẫn khi quan hệ đối tác kết thúc. Hãy theo dõi cơ cấu chi phí của bạn và giảm tỷ suất lợi nhuận cũng như động cơ của những kẻ xấu có thiện ý. Các dự án và hoạt động bán hàng ở Uzbekistan đòi hỏi sự quan tâm thường xuyên. Làm việc với cố vấn pháp lý quen thuộc với luật Uzbekistan để tạo ra một hợp đồng vững chắc bao gồm các điều khoản không cạnh tranh và các điều khoản bảo mật.

Các công ty vừa và nhỏ cần hiểu tầm quan trọng của việc phối hợp với các hiệp hội và tổ chức thương mại để hỗ trợ các nỗ lực bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ và ngăn chặn hàng giả.

Là thành viên của Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO) và Tổ chức Sở hữu Trí tuệ Thế giới (WIPO), Uzbekistan tuân thủ các tiêu chuẩn sở hữu trí tuệ quốc tế được thiết lập theo Hiệp định về các khía cạnh liên quan đến thương mại của quyền sở hữu trí tuệ (TRIPS).

Các doanh nghiệp luôn luôn nên tiến hành thẩm định đối với các đối tác tiềm năng. Một đối tác tốt là một đồng minh quan trọng trong việc bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ. Tuy nhiên, hãy cân nhắc cẩn thận xem có nên cho phép đối tác của bạn đăng ký quyền sở hữu trí tuệ thay mặt bạn hay không. Làm như vậy có thể tạo ra rủi ro rằng đối tác của bạn sẽ tự coi mình là chủ sở hữu sở hữu trí tuệ và không thể chuyển giao quyền nếu quan hệ đối tác khác. Nên làm việc với cố vấn pháp lý am hiểu luật pháp của Uzbekistan để tạo ra một hợp đồng vững chắc bao gồm các điều khoản không cạnh tranh và các điều khoản bảo mật/không được phép tiết lộ.

Bán hàng cho Chính phủ

Các cơ quan chính phủ và các doanh nghiệp nhà nước lớn là những nhà nhập khẩu chính hàng hóa và dịch vụ. Theo luật, các hoạt động mua sắm của chính phủ và khu vực công cần có sự thông quan của Bộ Đầu tư và Ngoại thương và Trung tâm Kiểm tra Chuyên gia Toàn diện về các Dự án và Hợp đồng Nhập khẩu thuộc Bộ Phát triển Kinh tế và Giảm nghèo. Bắt đầu từ ngày 5 tháng 7 năm 2021, 24 trong số các doanh nghiệp nhà nước lớn nhất và bảy bộ có nghĩa vụ chỉ thực hiện mua sắm thông qua đấu thầu công khai.

Có nhiều các cơ hội để bán hàng cho Chính phủ Uzbekistan nằm trong các lĩnh vực sau:

- Chăm sóc sức khỏe: Thuốc, thiết bị y tế và thiết bị.
- Dầu khí: Công nghệ, thiết bị và dịch vụ xây dựng.
- Công nghệ thông tin và truyền thông: Thiết bị và vật liệu viễn thông cho các nhà khai thác di động, phần cứng và phần mềm cho các tổ chức nhà nước và doanh nghiệp nhà nước.
- Năng lượng: Thiết bị phát và truyền tải điện.
- Dịch vụ xây dựng: Xây dựng và sửa chữa đường xá, hệ thống cấp thoát nước và các tòa nhà.
- Công nghiệp hóa chất: Công nghệ và thiết bị sản xuất hóa dầu, sản xuất phân bón và sản xuất hóa chất dùng trong các ngành công nghiệp khác.

Về mặt chính thức, việc lựa chọn nhà cung cấp và nhà thầu nước ngoài cho từng hợp đồng, dự án hoặc nhiệm vụ được thực hiện thông qua:

- Mua sắm điện tử.
- Đấu giá ngược.
- Đấu thầu cạnh tranh.
- Đấu thầu công khai.
- Mua sắm công từ một nhà cung cấp duy nhất

Thời gian nộp hồ sơ dự thầu thông thường là 1 tháng. Hồ sơ dự thầu phải được nộp bằng tiếng Uzbekistan hoặc tiếng Nga. Các doanh nghiệp nước ngoài lưu ý rằng các thủ tục mua sắm công không phải lúc nào cũng minh bạch. Nhà thầu có đề xuất tài chính hấp dẫn, chẳng hạn như các khoản vay dài hạn, có thể đăng ký các ưu đãi đặc biệt trong một cuộc đấu thầu.

Không có sự khác biệt chính thức về các quy tắc, quy định về mua sắm từ trung ương, khu vực và địa phương. Luật Mua sắm công cập nhật đã được tổng thống Uzbekistan ký ngày 22 tháng 4 năm 2021 và xác định các thuật ngữ dùng để chỉ các bên tham gia mua sắm công, cũng như quyền và trách nhiệm của họ:

- Khách hàng nhà nước: các cơ quan sử dụng vốn ngân sách và các doanh nghiệp nhà nước.
- Các bên tham gia đấu thầu, mua sắm: các công ty, cả trong nước và nước ngoài, tham gia vào thủ tục mua sắm với tư cách là ứng cử viên mua sắm.
- Nhà thầu: nhà thầu được chọn là người chiến thắng dựa trên kết quả của các thủ tục mua sắm, người được ký kết hợp đồng.
- Ủy ban đấu thầu: một cơ quan được ủy quyền để chọn người chiến thắng đấu thầu từ những người tham gia. Ủy ban bao gồm các thành viên (có số lượng lẻ để bỏ phiếu, biểu quyết); Thành phần và số lượng thành viên phụ thuộc vào phương thức mua sắm và có thể thay đổi tùy theo tính chất của hàng hóa được mua sắm.

Tài trợ cho các dự án

Có một số nguồn tài trợ cho các dự án ở Uzbekistan. Chúng bao gồm các cơ quan chính phủ, các tổ chức tài chính quốc tế, quỹ đầu tư công và tư nhân, quỹ đầu tư mạo hiểm và các chương trình tài trợ. Việc mua sắm thiết bị và dịch vụ được tài trợ trực tiếp từ ngân sách quốc gia, thông qua các tổ chức tài chính quốc tế, hoặc thông qua hỗ trợ từ các ngân hàng xuất nhập khẩu khác nhau.

Chính phủ đã thành lập Cơ quan Phát triển Đối tác Công-Tư (<https://pppda.uz/en/>) vào tháng 10 năm 2018 để thu hút các nhà đầu tư nước ngoài vào các dự án trong các ngành năng lượng, dịch vụ cộng đồng, giao thông, y tế, giáo dục, văn hóa và du lịch. Các công ty từ UAE, Pháp, Arab Saudi, Thổ Nhĩ Kỳ, Canada và Hà Lan đã đồng ý đầu tư xây dựng và vận hành các nhà máy điện trong 25 năm và chính phủ Uzbekistan sẽ giao đất và đảm bảo nhà nước sẽ mua điện theo giá hợp đồng.

Uzbekistan là thành viên của Ngân hàng Tái thiết và Phát triển Châu Âu, Ngân hàng Thế giới, Ngân hàng Phát triển Hồi giáo, Ngân hàng Phát triển Châu Á, Ngân hàng Đầu tư Cơ sở hạ tầng Châu Á và đang có kế hoạch gia nhập Ngân hàng Phát triển Á-Âu. Nguồn vốn từ các ngân hàng quốc tế tư nhân đang tăng lên, nhưng vẫn chưa phổ biến đối với các dự án quy mô lớn. Trong hầu hết các trường hợp, nhà thầu hoặc nhà xuất khẩu tiềm năng cung cấp các nguồn tài chính của chính phủ cho một dự án cụ thể, chẳng hạn như các khoản vay dài hạn với các điều khoản và điều kiện hấp dẫn. Uzbekistan cũng đã thành lập ngân hàng phát triển của riêng mình, Quỹ Tái thiết và Phát triển Uzbekistan, tài trợ hoặc đồng tài trợ cho hầu hết các dự án quy mô lớn trong nước.

Vào tháng 7 năm 2020, Bộ Đầu tư và Ngoại thương và Tổng công ty Tài chính Phát triển (DFC) đã đồng ý tham gia thường xuyên để xác định và thực hiện các dự án cơ sở hạ tầng chiến lược ở Uzbekistan trong lĩnh vực năng lượng, giao thông, giáo dục và y tế theo nguyên tắc công - quan hệ đối tác tư nhân với sự tham gia tài trợ của DFC.

Giá cả, điều khoản thanh toán và tài chính có thể là một yếu tố quan trọng trong việc giành được hợp đồng với chính phủ. Nhiều chính phủ tài trợ cho các dự án công trình công cộng thông qua việc vay vốn từ các Ngân hàng Phát triển Đa phương (MDB).

Một số cơ quan, tổ chức hỗ trợ doanh nghiệp tại Uzbekistan

Trước năm 2017, các hiệp hội doanh nghiệp có ít ảnh hưởng đến các quyết định và chính sách của chính phủ, nhưng chính phủ ngày càng sẵn sàng tham gia với đại diện của các công ty nước ngoài, chẳng hạn như Phòng Thương mại của các quốc gia tại Uzbekistan, về các vấn đề mà cộng đồng doanh nghiệp phải đối mặt. Hội đồng các nhà đầu tư nước ngoài được thành lập vào năm 2019 với vai trò là cơ quan tư vấn và nền tảng thể chế cho đối thoại trực tiếp giữa Chính phủ Uzbekistan với đại diện của các nhà đầu tư nước ngoài và IFIs. Các phiên họp tạm thời dự kiến sẽ được tổ chức ít nhất hai lần một năm bởi Bộ trưởng Bộ Đầu tư và Ngoại thương. Một phiên họp toàn thể dự kiến được tổ chức mỗi năm một lần dưới sự chủ trì của Tổng thống.

Dưới đây là danh sách các địa chỉ liên hệ và thông tin có sẵn ở Uzbekistan để giúp các doanh nghiệp khai phá môi trường đầu tư của quốc gia này hoặc so sánh với các quốc gia châu Âu khác.

- Pricewaterhouse Coopers Uzbekistan (<https://www.pwc.com/uz/en.html>).
- Ernst & Young Uzbekistan (https://www.ey.com/en_uz).
- Deloitte & Touche LLC Uzbekistan
(<https://www2.deloitte.com/kz/en/pages/uzbekistan/topics/uzbekistan.html>).
- KPMG Uzbekistan (<https://home.kpmg/uz/en/home.html>).
- Baker Tilly Uzbekistan (<https://bakertillyuz.com/eng/>).

Các địa chỉ cần thiết

- Phòng Thương mại và Công nghiệp Uzbekistan (<https://chamber.uz/en/index>).
- Hiệp hội nữ doanh nhân của Uzbekistan (<https://adju.uz/>).
- Hiệp hội các nhà môi giới hải quan (<https://atb.uz/>).
- Cục Xúc tiến Đầu tư thuộc Bộ Đầu tư và Ngoại thương (<https://invest.gov.uz/>).
- Thanh tra kinh doanh (<https://biznesvakil.uz/en/>).
- Bộ Đầu tư và Ngoại thương (<https://mift.uz/en>).

- Văn phòng liên lạc thương mại với Ngân hàng Phát triển Châu Á
- Văn phòng liên lạc thương mại với Ngân hàng Tái thiết và Phát triển Châu Âu
- Văn phòng Liên lạc Thương mại với Ngân hàng Thế giới.

Chương 5: Thương mại song phương giữa Việt Nam và Uzbekistan

Thương mại song phương giữa Việt Nam và Uzbekistan từ năm 2016 – 2020

Đơn vị: ngàn USD

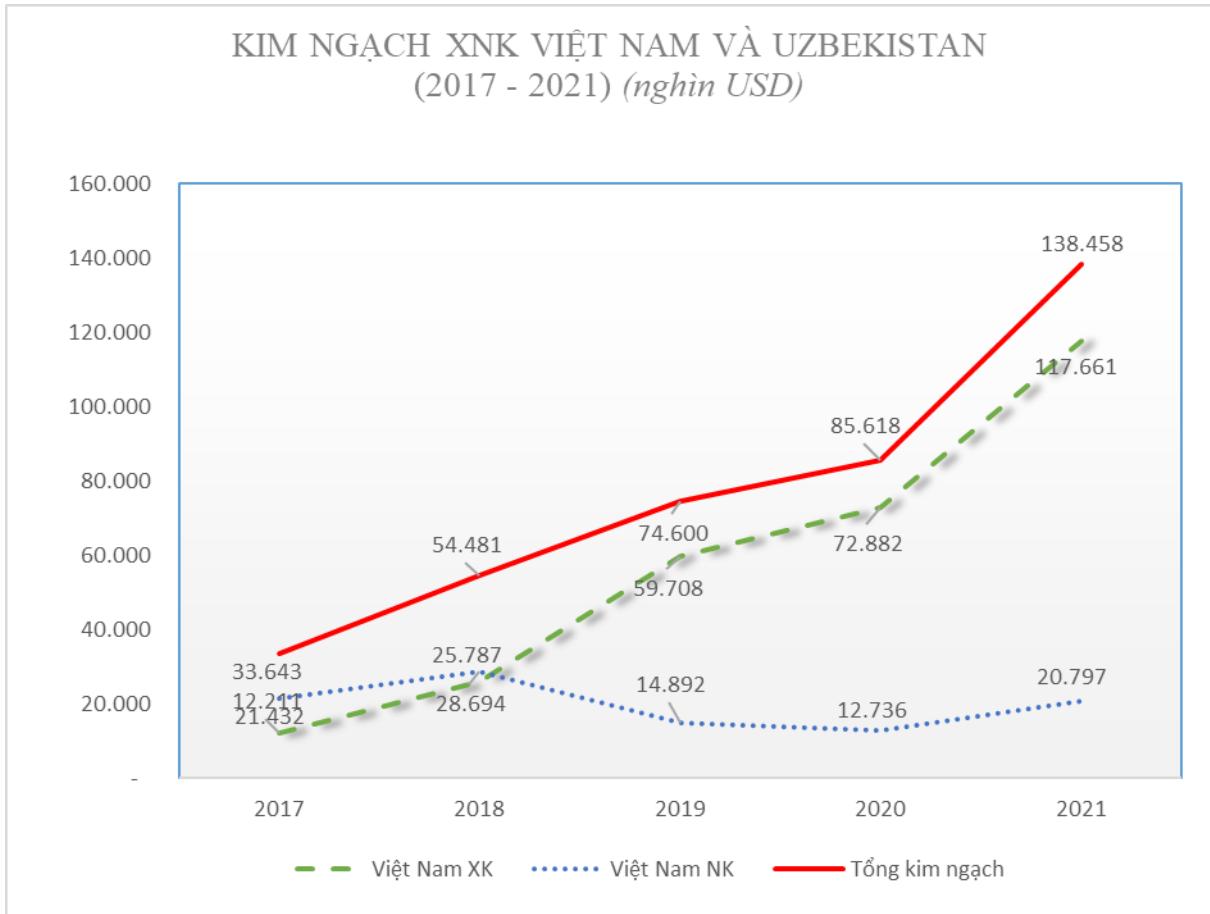
Năm	2017	2018	2019	2020	2021
Việt Nam xuất khẩu sang Uzbekistan	12.211	25.787	59.708	72.882	117.661
Việt Nam nhập khẩu từ Uzbekistan	21.432	28.694	14.892	12.736	20.797
Tổng kim ngạch	33.643	54.481	74.600	85.618	138.458

Nguồn: *trademap.org*

Trong giai đoạn 2017-2021, thương mại song phương Việt Nam – Uzbekistan ghi nhận mức tăng trưởng khá ổn định. Năm 2017, tổng kim ngạch thương mại hai chiều giữa hai nước đạt hơn 33,5 triệu USD (theo số liệu của *trademap.org*), trong đó xuất khẩu đạt 12,211 triệu USD, nhập khẩu đạt 21,432 triệu USD).

Bất chấp những khó khăn do đại dịch Covid-19 gây ra, tổng kim ngạch thương mại hai nước trong năm 2021 đạt khoảng 138,458 triệu, trong đó, xuất khẩu từ Việt Nam sang Uzbekistan đạt 117,661 triệu USD và nhập khẩu của Việt Nam từ Uzbekistan đạt 20,797 triệu USD, từ là một nước nhập siêu trong năm 2017, trở thành một nước xuất siêu với cán cân xuất nhập khẩu đạt gần 100 triệu USD vào năm 2021. Đây là điều đáng chú ý vì Uzbekistan không phải là một thị trường có sức tiêu thụ, và giữa hai nước chưa có Hiệp định thương mại tự do, tuy nhiên nhờ có các FTA thế hệ mới, hệ thống quy phạm pháp luật của chính phủ đã dần hoàn thiện và tạo ra môi trường thuận lợi đối với các doanh nghiệp. Vì vậy, doanh nghiệp Uzbekistan không cần phải chờ đến các FTA mới để được hưởng lợi từ môi trường kinh doanh thuận lợi.

Quan hệ kinh tế – thương mại – đầu tư giữa hai nước thực sự khởi sắc từ khi hai nước đã ký kết Hợp tác Kinh tế Thương mại giữa Việt Nam và Uzbekistan vào năm 1994, đặt nền móng quan trọng cho quan hệ hợp tác kinh tế song phương.

Hiệp định về Hợp tác Kinh tế Thương mại giữa Việt Nam và Uzbekistan được kí kết nhằm tạo cơ sở pháp lí, điều kiện thuận lợi cho việc phát triển quan hệ kinh tế thương mại song phương. Việt Nam và Uzbekistan đã mở rộng và củng cố quan hệ kinh tế thương mại, vì sự phát triển kinh tế của hai nước. Hiệp định phù hợp với luật pháp quốc tế, các nguyên tắc bình đẳng cùng có lợi và trong khuôn khổ pháp luật hiện hành ở mỗi nước.

Hai nước thúc đẩy hợp tác kinh tế thương mại song phương trên cơ sở lâu dài, ổn định. Phát triển quan hệ kinh tế đối ngoại giữa các chủ thể hoạt động kinh doanh của hai nước trong các lĩnh vực sau: Nông nghiệp, chế biến, bảo quản và vận chuyển nông sản; Công nghiệp nhẹ, kể cả sản xuất thành phẩm có chất lượng và sức cạnh tranh cao; Công nghiệp điện tử và kĩ thuật điện; Công nghiệp hoá chất, kể cả sản xuất phân bón; Chế tạo máy; Y tế, công nghiệp dược và công nghiệp y tế; Công nghiệp xây dựng kể cả sản xuất vật liệu và thiết bị xây dựng và các lĩnh vực khác cùng quan tâm.

Việt Nam và Uzbekistan đã cam kết đối xử tối huệ quốc theo Hiệp định:

- Hai Bên dành cho nhau chế độ tối huệ quốc về thuế quan và các khoản thu khác, cũng như về thể thức đánh thuế hải quan và các khoản thu khác khi xuất khẩu và nhập khẩu hàng hoá.
- Hai Bên dành cho nhau chế độ không phân biệt đối xử trong việc áp dụng hạn chế số lượng, cấp giấy phép đối với hàng hoá xuất khẩu và nhập khẩu trong buôn bán với nhau.

Theo số liệu của tổ chức thương mại quốc tế (ITC) tại website www.trademap.org, cán cân thương mại của Việt Nam với Uzbekistan luôn thặng dư và tăng dần qua các năm trong giai đoạn 3 năm gần đây (2019 – 2021).

Các lĩnh vực xuất khẩu hàng đầu của Việt Nam sang Uzbekistan năm 2021

Năm 2021, xuất khẩu của Việt Nam sang Uzbekistan đạt giá trị hơn 117,6 triệu USD. Các nhóm hàng xuất khẩu hàng đầu của Việt Nam sang Uzbekistan trong năm 2021 là:

- Máy điện và thiết bị điện và các bộ phận của chúng; máy ghi và tái tạo âm thanh, máy ghi và tái tạo hình ảnh và âm thanh truyền hình, bộ phận và phụ kiện của các loại máy trên (HS.85)
- Lò phản ứng hạt nhân, nồi hơi, máy và thiết bị cơ khí; các bộ phận của chúng (HS.84)
- Cá và động vật giáp xác, động vật thân mềm và động vật thủy sinh không xương sống khác (HS.03)
- Dược phẩm (HS.30)
- Cà phê, chè, chè Paragoay và các loại gia vị (HS.09)
- Plastic và các sản phẩm bằng plastic (HS.39)
- Các sản phẩm hóa chất (HS.38)
- Dụng cụ, đồ nghề, dao, kéo và bộ đồ ăn làm từ kim loại cơ bản; các bộ phận của chúng làm từ kim loại cơ bản (HS.82)

- Giày, dép, ghệt và các sản phẩm tương tự; các bộ phận của các sản phẩm trên (HS.64)
 - Cao su và các sản phẩm bằng cao su (HS.40)
 - Xe cộ trừ phương tiện chạy trên đường xe lửa hoặc xe điện, và các bộ phận và phụ kiện của chúng. (HS.87)
- 1. Máy điện và thiết bị điện và các bộ phận của chúng; máy ghi và tái tạo âm thanh, máy ghi và tái tạo hình ảnh và âm thanh truyền hình, bộ phận và phụ kiện của các loại máy trên (HS.85)**

Đơn vị tính: ngàn USD

	2016	2017	2018	2019	2020
Nhập khẩu từ Việt Nam	2.351	8.852	19.890	54.032	97.122
Nhập khẩu từ thế giới	579.475	895.151	1.335.519	1.196.202	1.549.233

Nguồn: Trademap.org

Đây là sản phẩm chiếm hơn 82,5% kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam sang Uzbekistan. là nhà cung cấp lớn thứ 5 nhóm hàng HS.85 của Uzbekistan. Trong năm 2021, xuất khẩu nhóm hàng này của Việt Nam sang Uzbekistan đạt giá trị hơn 97 triệu USD, tăng 131% trong giai đoạn 2017 – 2021, chiếm 6,27% tổng giá trị nhập khẩu mặt hàng này của Uzbekistan.

Nhóm hàng HS.8517 – Bộ điện thoại, kể cả điện thoại di động ... là nhóm hàng xuất khẩu chủ yếu của Việt Nam sang Uzbekistan trong toàn bộ nhóm hàng HS.85, đạt giá trị hơn 81,490 triệu USD trong năm 2021, chiếm gần 17,7% giá trị nhập khẩu của Uzbekistan. Xuất khẩu của nhóm HS.8517 sang Uzbekistan trong giai đoạn 2017 – 2021 ghi nhận có mức tăng trưởng đều hàng đột biến (457%). Trong mặt hàng này, Trung Quốc là nhà cung cấp lớn nhất cho Uzbekistan, Việt Nam đứng thứ 2 sau Trung Quốc.

Nhóm sản phẩm HS.8529 – Bộ phận chuyên dùng hoặc chủ yếu dùng với các thiết bị thuộc các nhóm từ 85.25 đến 85.28 ... là nhóm hàng xuất khẩu lớn thứ 2 của Việt Nam sang Uzbekistan trong toàn bộ nhóm hàng HS.85, đạt giá trị hơn 10,482 triệu USD trong năm 2021, chiếm gần 41,5% giá trị nhập khẩu mặt hàng này của Uzbekistan.

Ngoài ra còn có một số sản phẩm trong nhóm ngành này mà Việt Nam xuất khẩu sang Uzbekistan nhưng chiếm tỷ trọng rất nhỏ không đáng kể như HS.8508 (2,3 triệu USD), HS.8525 (1,282 triệu USD) ...

2. Lò phản ứng hạt nhân, nồi hơi, máy và thiết bị cơ khí; các bộ phận của chúng (HS.84)

Đơn vị tính: ngàn USD

	2017	2018	2019	2020	2021
Nhập khẩu từ Việt Nam	2.771	6.337	21.732	4.326	3.606
Nhập khẩu từ thế giới	2.681.095	4.477.873	5.611.790	4.756.685	4.278.273

Nguồn: Trademap.org

Trong năm 2021, Việt Nam xuất khẩu nhóm hàng HS.84 sang Uzbekistan đạt giá trị 3,6 triệu USD, giảm nhiều so với giá trị khá cao trong năm 2019 (21,7 triệu USD) và 2020 (4,32 triệu USD). Có lẽ đây là mặt hàng xuất khẩu sang Uzbekistan của Việt Nam bị ảnh hưởng nhiều nhất từ đại dịch Covid 19 khi có những bước sụt giảm nghiêm trọng trong hai năm 2020 và 2021.

Trong năm 2021, Trung Quốc là nhà cung cấp hàng đầu nhóm hàng HS.84 của Uzbekistan, đạt giá trị xuất khẩu hơn 1,5 tỷ USD, chiếm tỷ trọng gần 35,5% trong tổng giá trị nhập khẩu của Uzbekistan.

Có nhiều sản phẩm nằm trong nhóm HS.84 xuất khẩu của Việt Nam sang Uzbekistan như là HS.8418 (1,1 triệu USD), HS.8470 (0,9 triệu USD), HS.8471 (0,85 triệu USD) ...

3. Cá và động vật giáp xác, động vật thân mềm và động vật thủy sinh không xương sống khác (HS.03)

Đơn vị tính: ngàn USD

	2017	2018	2019	2020	2021
Nhập khẩu từ Việt Nam	710	1.524	2.044	2.117	2.732
Nhập khẩu từ thế giới	3.344	5.851	9.483	8.131	12.815

Nguồn: Trademap.org

Việt Nam là nhà cung cấp lớn thứ 3 nhóm hàng HS.03 cho Uzbekistan, có tốc độ tăng trưởng xuất khẩu đều đặn qua hàng năm trong giai đoạn 2017 – 2021, chiếm tỷ trọng 21,3% (hơn 2,7 triệu USD) tổng giá trị nhập khẩu của Uzbekistan của mặt hàng HS.03 .

Trong năm 2021, Na Uy là nhà cung cấp hàng đầu nhóm hàng HS.03 của Uzbekistan, đạt giá trị xuất khẩu hơn 3,8 triệu USD, chiếm tỷ trọng 30,2% trong tổng giá trị nhập khẩu của Uzbekistan. Các nhà cung cấp lớn khác gồm có Nga (22%), Lithuania (15,8%).

Trong nhóm sản phẩm HS.03, Uzbekistan nhập từ Việt Nam chủ yếu sản phẩm HS.0303 - Cá, đông lạnh, trừ phi lê cá (fillets) và các loại thịt khác thuộc nhóm 03.04, đạt giá trị 2,2 triệu USD (chiếm 80,08% trong nhóm hàng HS.03) và đứng thứ 3 trong nhóm các quốc gia cung cấp sản phẩm HS.03 cho Uzbekistan sau Na Uy và Nga. Ngoài ra, nhóm hàng này Việt Nam còn xuất khẩu sang Uzbekistan các sản phẩm HS.0306 (0,33 triệu USD), HS.0304,...

Các mặt hàng Việt Nam nhập khẩu từ Uzbekistan.

(Sắp xếp theo giá trị nhập khẩu năm 2021)

Mã sản phẩm	Tên sản phẩm	Trị giá (ngàn USD)				
		Năm 2017	Năm 2018	Năm 2019	Năm 2020	Năm 2021
Tổng XK của Uzbekistan sang Việt Nam		21.432	28.694	14.892	12.736	20.797
50	Tơ tằm	6.597	3.568	3.853	5.721	8.707
84	Bông	2.448	5.338	6.151	1.880	6.816
31	Phân bón	1.916	942	1.133	3.061	2.974
23	Phế liệu và phế thải từ ngành công nghiệp thực phẩm; thức ăn gia súc đã chế biến	97	229	903	1.081	1.256
05	Sản phẩm gốc động vật. chưa được chi tiết hoặc ghi ở các nơi khác	1.336	2.437	2.432	601	892
12	Hạt dầu và quả có dầu; các loại ngũ cốc. hạt và quả khác; cây công nghiệp hoặc cây dược liệu; rơm. rạ và cỏ khô	0	12	24	124	50
56	Mền xơ. phốt và các sản phẩm không dệt; các loại sợi đặc biệt; sợi xe. chèo bện (cordage). thùng và cáp và các sản phẩm của chúng	0	0	0	0	50
08	Quả và quả hạch ăn được; vỏ quả thuộc họ cam quýt hoặc các loại dưa	45	48	13	76	33
07	Rau và một số loại củ. thân củ và rễ ăn được	8.214	14.514	310	150	19

 Nguồn: trademap.org

Chương 6: Môi trường đầu tư.

Uzbekistan là một quốc gia không có biên đông dân cư nằm giữa Trung Á với một nền kinh tế mới nổi có thu nhập trung bình thấp. Các doanh nghiệp nhà nước vẫn chiếm ưu thế trong lĩnh vực công nghiệp và tài chính, và các trung tâm thương mại nước ngoài về hàng hóa. Mục tiêu được công bố của chính sách kinh tế hiện tại là đạt được tăng trưởng bền vững và khắc phục tình trạng thiếu việc làm và nghèo đói càng sớm càng tốt. Nợ công nước ngoài tăng nhanh làm hạn chế khả năng sẵn sàng của các quỹ công và các khoản vay để hỗ trợ tăng trưởng kinh tế, vì vậy thu hút đầu tư tư nhân và nước ngoài (FDI) đã trở thành một ưu tiên quan trọng.

Cách đây 5 năm, Chính phủ Uzbekistan (GOU) đã khởi động một chương trình cải cách thị trường triệt để, với trọng tâm là cải thiện môi trường kinh doanh. Cho đến nay, đã đạt được nhiều tiến bộ đáng chú ý trong việc giải quyết các vấn đề hệ thống về quy định kinh doanh và khắc phục sự chi phối của các công ty độc quyền nhà nước, nhưng vẫn chưa thể thực hiện được nhiều hơn nữa để khai thác hoàn toàn mọi lợi ích của FDI đối với nền kinh tế.

Uzbekistan có tiềm năng trở thành một nền kinh tế mạnh trong khu vực: dân số năng động và có tinh thần kinh doanh, lớn nhất ở Trung Á; cơ sở hạ tầng tương đối tốt; và thị trường tiêu thụ tiềm năng rộng lớn. Trước đây, hầu hết vốn FDI được hướng vào lĩnh vực dầu khí, và khai khoáng. Tuy nhiên, trong những năm gần đây, có xu hướng gia tăng FDI vào lĩnh vực chế tạo, sản xuất và phân phối điện, du lịch và ngân hàng. Sự đa dạng hóa đó được tạo điều kiện nhờ những thay đổi tích cực trong quy định của nhà nước và sự khởi đầu của chương trình tư nhân hóa. Việc đẩy mạnh hơn nữa quá trình tư nhân hóa, cũng như thực hiện chính sách phát triển thị trường vốn đã được kỳ vọng từ lâu, có thể tạo ra các cơ hội đầu tư vào nền kinh tế.

Trong năm năm qua, chính phủ Uzbekistan đã nỗ lực cải thiện sức hấp dẫn đầu tư của đất nước. Chính phủ Uzbekistan đã cải cách luật pháp của mình thông qua việc thông qua Luật Đầu tư và Hoạt động Đầu tư và các hành vi khác nhằm hợp lý hóa tương tác của các nhà đầu tư với nhà nước, giảm tải thuế, tự do hóa quyền tiếp cận một số mặt hàng và bắt đầu tư nhân hóa các doanh nghiệp nhà nước lớn. Kết quả là, dòng vốn FDI đã tăng từ khoảng 2 tỷ USD vào năm 2017 lên hơn 8 tỷ USD vào năm 2021.

Nỗ lực của chính phủ trong việc thu hút tài trợ cho các chương trình hỗ trợ xã hội và phát triển khác nhau đã góp phần vào tăng trưởng kinh tế bền vững bất chấp các hạn chế nghiêm trọng về dịch bệnh vào năm 2020. Với việc loại bỏ các hạn chế về dịch bệnh vào năm 2021, GDP đã tăng 7,4%. Uzbekistan đã đạt được những tiến bộ đáng chú ý trong việc phát triển năng lực năng lượng tái tạo. Uzbekistan đã thu hút FDI để phát triển gần 4.000 MW công suất năng lượng mặt trời và gió và có kế hoạch xây dựng thêm 4.000 MW công suất phát điện vào năm 2026, sẽ tăng tỷ trọng năng lượng tái tạo lên 25% và thay thế 3 tỷ mét khối khí đốt tự nhiên sử dụng hàng năm. Mục tiêu chính sách môi trường hiện tại của chính phủ Uzbekistan là đạt được mức giảm 35% lượng phát thải khí nhà kính trên một đơn vị GDP vào năm 2030.

Đồng thời, chính phủ Uzbekistan vẫn cố gắng chuyển các khoản đầu tư nước ngoài vào các dự án thay thế nhập khẩu hoặc định hướng xuất khẩu đã xác định trước. Trong một số trường hợp, tính minh bạch bị hy sinh vì tính cấp thiết của đầu tư. Những thách thức liên quan đến đại dịch và sự gián đoạn toàn cầu sau đó của chuỗi cung ứng đã làm chậm tiến độ cải cách tự do hóa vì chính phủ Uzbekistan đã mở rộng việc sử dụng các phương pháp kiểm soát hành chính trực tiếp. Một yếu tố hạn chế khác là sự thiếu kinh nghiệm của các quan chức chính phủ cấp trung và cấp thấp trong việc làm việc minh bạch và thực thi đúng pháp luật bảo vệ quyền của các nhà đầu tư.

Đại dịch trong các năm 2020 và 2021 kèm theo sự ảnh hưởng tiêu cực sau đó của nền kinh tế toàn cầu đã tác động đến nền kinh tế của Uzbekistan cũng như động lực của cải cách thị trường được đưa ra vào năm 2016. Giải quyết các vấn đề sức khỏe cộng đồng và hỗ trợ xã hội trở thành ưu tiên cao hơn và đòi hỏi phải huy động các nguồn lực đáng kể. Các biện pháp kiểm dịch, đóng cửa trong nước và hạn chế đi lại đã dẫn đến sự phá sản của một số doanh nghiệp tư nhân và gia tăng tỷ lệ thất nghiệp, đặc biệt là trong nửa đầu năm 2021. Các ngành khai khoáng, dịch vụ, giao thông vận tải và du lịch bị ảnh hưởng nặng nề nhất. Tuy nhiên, trong nửa cuối năm 2021, hoạt động kinh doanh bắt đầu phục hồi sau khi các hạn chế kiểm dịch được nới lỏng. Chính phủ đã thực hiện các biện pháp để giảm thiểu tác động của đại dịch đối với hoạt động kinh doanh, bao gồm việc áp dụng các chế độ miễn thuế tạm thời, cho vay ưu đãi và các biện pháp khuyến khích khác.

Nhìn chung, nền kinh tế của Uzbekistan đã chứng tỏ khả năng phục hồi tương đối vào năm 2020 với mức tăng trưởng GDP 1,6%. Bất chấp những thách thức của năm 2020, dòng vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) vẫn tiếp tục - khoảng 6,6 tỷ USD vào năm 2020 so với 9,3 tỷ đô la vào năm 2019 – nhờ vào kết quả của những cải cách trước đại dịch. Hơn 11.780 công ty có vốn nước ngoài đang hoạt động tại Uzbekistan tính đến ngày 1 tháng 1 năm 2021, trong đó có 1.399 công ty được thành lập vào năm 2020. Trong khi chính phủ khuyến khích các nhà đầu tư phát triển các ngành công nghiệp chế biến và chế tạo để hỗ trợ chính sách thay thế nhập khẩu và đa dạng hóa xuất khẩu, có một điểm đáng chú ý tăng vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài FDI vào lĩnh vực dịch vụ, bán lẻ và ngân hàng.

Năm 2021, chính phủ Uzbekistan tiếp tục thực hiện các chính sách cải cách với mục tiêu thúc đẩy tăng trưởng kinh tế và cải thiện phúc lợi công cộng bằng cách tạo ra môi trường hỗ trợ cho đầu tư trực tiếp tư nhân và nước ngoài, đồng thời giảm tỷ trọng của khu vực công trong nền kinh tế. Để phát triển hơn nữa các biện pháp chống tham nhũng, Uzbekistan đã thành lập Cơ quan Chống Tham nhũng để kiểm tra các cơ quan chính phủ và các pháp nhân khác, bao gồm cả các ngân hàng quốc doanh, và để ngăn ngừa và chống tham nhũng trong mua sắm công dựa trên tiêu chuẩn ISO 37001.

Tổng thống Uzbekistan đã ký sắc lệnh giảm bớt sự tham gia của chính phủ vào nền kinh tế, cấm thành lập và hoạt động của các doanh nghiệp nhà nước (SOE) trên thị trường hàng hóa, nơi các DNNN có thể cạnh tranh với các doanh nghiệp tư nhân hoặc có xung đột lợi ích. Sắc lệnh cũng kêu gọi 9 DNNN lớn tuân thủ các quy chế chống độc quyền, bao gồm hãng hàng không quốc gia, các nhà sản xuất ô tô và các công ty năng lượng. Vào tháng 10, tổng thống Uzbekistan đã công bố kế hoạch thực hiện cải cách quản trị nội bộ tại 39 DNNN và tư nhân hóa 548 DNNN, bao gồm các công ty chiến lược trong các ngành dầu khí, khai thác, hóa chất, giao thông vận tải, ngân hàng và sản xuất. Đại dịch đã làm chậm quá trình tổ chức lại DNNN và tư nhân hóa, đồng thời làm chậm quá trình tự do hóa và phát triển hơn nữa thị trường vốn của Uzbekistan.

Chỉ số	Năm	Chỉ số/xếp hạng	Nguồn
Chỉ số nhận thức về tham nhũng	2020	146/180	Tổ chức minh bạch quốc tế http://www.transparency.org/research/cpi/overview
Thuận lợi trong kinh doanh	2019	69/190	WB http://www.doingbusiness.org/en/rankings
Chỉ số sáng tạo	2020	93/131	https://www.globalinnovationindex.org/analysis-indicator
GNI/đầu người	2019	1.800 USD	WB http://data.worldbank.org/indicator/NY.GNP.PCAP.CD

Mở cửa đối với đầu tư trực tiếp nước ngoài

Chính phủ Uzbekistan đã tuyên bố thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) là một trong những ưu tiên chính sách cốt lõi của mình, chính phủ thừa nhận rằng sự tham gia nhiều hơn của khu vực tư nhân là rất quan trọng đối với tăng trưởng kinh tế và giải quyết các thách thức xã hội do tỷ lệ thất nghiệp và nghèo đói. Vào năm 2021, Chính phủ Uzbekistan đã cải thiện môi trường kinh doanh bằng cách tạo thêm các ưu đãi thuế cho các doanh nghiệp bị ảnh hưởng bởi đại dịch, giảm bớt sự tham gia của chính phủ vào nền kinh tế, thúc đẩy các dự án hợp tác công tư, công bố kế hoạch tổ chức lại và tư nhân hóa các DNNN và thực hiện các biện pháp chống tham nhũng bổ sung. Bộ luật thuế mới, có hiệu lực vào ngày 1 tháng 1 năm 2020, đã giảm gần 50% thuế thu nhập doanh nghiệp và cá nhân và đơn giản hóa đáng kể các thủ tục thuế cho các doanh nghiệp tư nhân. Tổng thống Uzbekistan đã yêu cầu chính quyền các khu vực nâng cao sức hấp dẫn đối với các nhà đầu tư nước ngoài và cung cấp báo cáo tiến độ thu hút mời gọi FDI hàng quý.

Luật Đầu tư và Hoạt động Đầu tư, có hiệu lực từ ngày 27 tháng 1 năm 2020, đảm bảo việc chuyển tiền ra khỏi Uzbekistan không bị hạn chế và bảo vệ các khoản đầu tư khỏi

bị quốc hữu hóa. Được thành lập vào tháng 11 năm 2019, Hội đồng các nhà đầu tư nước ngoài của Tổng thống đã trở thành một nền tảng giao tiếp nâng cao mới với các nhà đầu tư nước ngoài, các chuyên gia và cộng đồng doanh nghiệp, mặc dù những hạn chế của đại dịch buộc phải hoãn phiên họp toàn thể dự kiến với tổng thống.

Đầu tư nước ngoài đã đóng một vai trò quan trọng trong nền kinh tế Uzbekistan, cung cấp công nghệ và việc làm. Đây là một chính sách kinh tế quan trọng của chính phủ để đưa Uzbekistan trở thành một điểm đến hấp dẫn hơn đối với đầu tư nước ngoài.

Chính phủ vẫn chưa giải quyết được một số vấn đề cơ bản mà các doanh nghiệp và nhà đầu tư phản ánh, chẳng hạn như sự thiếu minh bạch trong mua sắm công, tiến độ thực thi hợp đồng công tư kém, bảo vệ quyền sở hữu tư nhân kém và việc thực thi quyền sở hữu trí tuệ không đầy đủ.

Theo luật của Uzbekistan, các nhà đầu tư nước ngoài được mời gọi trong tất cả các lĩnh vực của nền kinh tế Uzbekistan và chính phủ không thể phân biệt đối xử với các nhà đầu tư nước ngoài dựa trên quốc tịch, nơi cư trú hoặc quốc gia xuất xứ. Tuy nhiên, sự kiểm soát của chính phủ đối với các lĩnh vực chính, bao gồm năng lượng, viễn thông, giao thông vận tải và khai thác mỏ có tác động phân biệt đối xử đối với các nhà đầu tư nước ngoài. Chính phủ đã thể hiện mong muốn tiếp tục kiểm soát dòng vốn trong các ngành công nghiệp chính, khuyến khích đầu tư vào danh sách các dự án thay thế nhập khẩu và định hướng xuất khẩu đã được phê duyệt trước, trong khi đầu tư vào các dự án tiêu thụ nhập khẩu nhìn chung có thể ít được khuyến khích và hỗ trợ.

Bộ Đầu tư và Ngoại thương (<https://mift.uz/en>, <http://www.invest.gov.uz/en/>) cung cấp cho các nhà đầu tư nước ngoài các dịch vụ tư vấn, thông tin và phân tích, đăng ký kinh doanh và các hỗ trợ pháp lý. Phòng Thương mại và Công nghiệp Uzbekistan (<https://chamber.uz/en/index>) cũng có những dịch vụ hỗ trợ nhà đầu tư nước ngoài trong sản xuất, kinh doanh tại Uzbekistan.

Chính phủ Uzbekistan thường xuyên tổ chức và tham dự các sự kiện truyền thông cũng như các diễn đàn chung giữa chính phủ và doanh nghiệp. Để cải thiện việc giao tiếp trực tiếp với các doanh nghiệp nước ngoài, các tổ chức tài chính quốc tế, ngân hàng và các cơ cấu khác hoạt động tại Uzbekistan, Chính phủ Uzbekistan đã thành lập Hội đồng các nhà đầu tư nước ngoài, hoạt động như một cơ quan tư vấn thể chế.

Chính phủ Uzbekistan đã thành lập Viện Thanh tra Doanh nghiệp (IBO) vào năm 2017 để bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của doanh nghiệp và hỗ trợ pháp lý.

Luật Đầu tư và Hoạt động Đầu tư, có hiệu lực từ ngày 27 tháng 1 năm 2020, bắt buộc các cơ quan nhà nước, cơ quan đại diện ngoại giao và cơ quan lãnh sự của Uzbekistan ở nước ngoài cung cấp hỗ trợ tư vấn và cung cấp thông tin cho các nhà đầu tư. Luật cũng bắt buộc IBO phải hỗ trợ các doanh nghiệp nước ngoài giải quyết các tranh chấp thông qua các thủ tục xét xử và giải quyết xử lý đi kèm.

Giới hạn trong sở hữu nước ngoài, quyền sở hữu tư nhân và thành lập công ty nước ngoài

Hiện tại không có giới hạn về quyền sở hữu hoặc quyền kiểm soát của người nước ngoài ở Uzbekistan. Về nguyên tắc không có sự phân biệt nào giữa các công ty Uzbekistan và nước ngoài khi thành lập hoặc sở hữu một doanh nghiệp hoặc thiết lập một hoạt động thương mại tại Uzbekistan.

Theo luật, Uzbekistan đảm bảo quyền của các tổ chức tư nhân trong và ngoài nước được thành lập và sở hữu các doanh nghiệp kinh doanh, và tham gia vào hầu hết các hình thức hoạt động trong nền kinh tế. Tuy nhiên, do tỷ lệ quyền sở hữu nhà nước ở một số ngành còn phổ biến nên trên thực tế, quyền thành lập doanh nghiệp vẫn còn hạn chế ở một số ngành.

Chính phủ Uzbekistan đã bắt đầu quá trình xem xét lại vai trò của các công ty độc quyền lớn thuộc sở hữu nhà nước, đặc biệt là trong các lĩnh vực vận tải, ngân hàng, năng lượng và bông. Vào năm 2020, Tổng thống Mirziyoyev đã ra lệnh thực hiện các biện pháp nhằm giảm bớt sự tham gia của chính phủ vào nền kinh tế, bao gồm thực thi hệ thống tuân thủ chống độc quyền trong hoạt động của DNNN, tổ chức lại để hoàn thiện bộ máy quản lý của 39 DNNN và tư nhân hóa 548 DNNN và tài sản thuộc sở hữu nhà nước. Chương trình tổ chức lại các DNNN đầy tham vọng này bao gồm các công ty độc quyền lớn thuộc sở hữu nhà nước, bao gồm công ty khai thác mỏ lớn nhất, các công ty độc quyền quốc gia trong lĩnh vực năng lượng, lĩnh vực thông tin, công nghệ và truyền thông và các nhà khai thác bưu chính, nhà máy hóa chất, công ty đường sắt và hàng không quốc gia, công ty ô tô, ngân hàng, các công ty bảo hiểm và các tài sản nhà nước khác trước đây ngoài bảng.

Tổng thống Mirziyoyev đã chính thức chấm dứt độc quyền của SOE Uzpaxtasanoat đối với giao thương trong lĩnh vực khai thác và sản xuất bông thô, trao cho các nhà đầu tư tư nhân quyền tạo ra các hệ thống chuỗi giá trị tích hợp, được gọi là các cụm, trong lĩnh vực sản xuất bông. Các cụm cho phép các doanh nghiệp quản lý việc trồng, thu hoạch, chế biến và xuất khẩu bông một cách độc lập với các chuỗi cung ứng do DNNN điều hành.

Nhà nước vẫn độc quyền xuất khẩu một số mặt hàng, chẳng hạn như kim loại màu và khoáng sản. Về lý thuyết, các doanh nghiệp tư nhân có thể tự do thành lập, mua lại và định đoạt lợi ích vốn cổ phần trong các doanh nghiệp tư nhân, nhưng trên thực tế, điều này rất khó thực hiện vì thị trường chứng khoán của Uzbekistan vẫn chưa phát triển.

Tư nhân không được phép đầu tư vào một số ngành lĩnh vực. Luật chống quốc gia hóa và tư nhân hóa (được thông qua năm 1991, sửa đổi lần cuối vào năm 2020) liệt kê các tài sản nhà nước không được bán bớt hoặc tư nhân hóa, bao gồm đất đai có tài nguyên khoáng sản và nước, lưu vực không khí (tài nguyên khí quyển trên vùng trời Uzbekistan), hệ thực vật và động vật, các di sản văn hóa và tài sản, quỹ ngân sách nhà nước, vốn nước ngoài và dự trữ vàng, quỹ ủy thác nhà nước, Ngân hàng Trung ương, các doanh nghiệp tạo điều kiện lưu thông tiền tệ, các tài sản và doanh nghiệp liên quan đến quân sự và an ninh, các nhà sản xuất vũ khí và đạn dược, các doanh nghiệp phát triển và nghiên cứu hạt nhân, một số doanh nghiệp chuyên sản xuất thuốc và hóa chất độc hại, các đơn vị ứng cứu khẩn cấp, các cơ sở bảo vệ dân sự, quản lý đường giao thông công cộng và nghĩa trang.

Việc các nhà đầu tư nước ngoài thực hiện quyền sở hữu và kiểm soát đối với các hãng hàng không, đường sắt, sản xuất điện, mạng viễn thông đường dài và các lĩnh vực khác được coi là liên quan đến an ninh quốc gia cần phải có sự cho phép đặc biệt của Chính phủ Uzbekistan, nhưng cho đến nay nhà đầu tư nước ngoài vẫn chưa được chào đón trong các lĩnh vực này. Theo luật, công dân nước ngoài không thể xin giấy phép hoặc giấy phép thuế để kinh doanh cá nhân ở Uzbekistan. Do đó, trên thực tế, họ không thể tự kinh doanh mà phải được làm việc bởi một tổ chức được pháp luật công nhận.

Theo luật của Uzbekistan, các công ty địa phương có ít nhất 15% sở hữu nước ngoài có thể đủ điều kiện là doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài. Yêu cầu tài trợ điều lệ cố định tối thiểu đối với một công ty có vốn đầu tư nước ngoài là 400 triệu Som. Yêu cầu tương tự đối với các công ty đăng ký tại Cộng hòa Karakalpakstan và khu vực Khorezm là 200 triệu Som. Yêu cầu vốn điều lệ tối thiểu có thể khác nhau đối với các hoạt động kinh doanh phải được cấp phép. Ví dụ, yêu cầu đối với hoạt động ngân hàng là 100 tỷ Som; đối với hoạt động của các tổ chức tín dụng vi mô - 2 tỷ Som; đối với hiệu cầm đồ - 500 triệu Som. Đầu tư nước ngoài vào các doanh nghiệp truyền thông bị giới hạn ở mức 30%.

Chính phủ có thể xem xét kỹ lưỡng các khoản đầu tư nước ngoài, đặc biệt chú trọng vào các lĩnh vực của nền kinh tế mà chính phủ coi là chiến lược, chẳng hạn như khai thác mỏ, năng lượng, giao thông vận tải, ngân hàng và viễn thông. Không có cơ chế sàng lọc tiêu chuẩn, minh bạch và một số yếu tố trong khuôn khổ pháp lý của Uzbekistan rõ ràng để bảo vệ các ngành công nghiệp trong nước và hạn chế cạnh tranh từ nước ngoài, chẳng hạn như danh sách được lập vào năm 2020 gồm hàng trăm mặt hàng nhập khẩu bị cấm trong quá trình mua sắm công.

Các nhà đầu tư nước ngoài nói chung có thể sở hữu bất động sản, mặc dù quyền sở hữu đối với một số tài sản thực bị hạn chế. Các công ty nước ngoài cần phải có sự cho phép để có được quyền sở hữu hoặc sử dụng các loại bất động sản khác nhau, bao gồm rừng, mỏ, đất trồng trọt và thác nước.

Tạo điều kiện đầu tư

Chính phủ Uzbekistan đã tuyên bố rằng tạo thuận lợi kinh doanh và cải thiện môi trường kinh doanh là một trong những ưu tiên chính sách hàng đầu của đất nước. Dân số trong độ tuổi lao động của Uzbekistan đã tăng hơn 200.000 người mỗi năm trong thập kỷ qua. Do đó, Chính phủ Uzbekistan ưu tiên các doanh nghiệp tư nhân và các công ty liên doanh có tiềm năng tạo thêm việc làm và giúp chính phủ giải quyết mối lo thất nghiệp.

Việc áp dụng phương thức đăng ký một cửa, trực tuyến và hệ thống báo cáo trực tuyến đã làm đơn giản hóa và hợp lý hóa các thủ tục đăng ký kinh doanh. Chính phủ Uzbekistan đã hình thành 12 khu công nghiệp, 7 khu kinh tế tự do chuyên kinh doanh

được phẩm, 2 khu kinh tế tự do chuyên kinh doanh nông nghiệp và một khu kinh tế tự do tập trung vào lĩnh vực du lịch (FEZ), cũng như 64 khu công nghiệp nhỏ đặc biệt (SIZ) ở tất cả các vùng của đất nước để đẩy mạnh thu hút vốn FDI hơn. Luật đầu tư mới đã tạo ra các ưu đãi thuế bổ sung cho các doanh nghiệp tư nhân và hứa hẹn bảo vệ các công ty trước các hành động gây khó khăn từ các cơ quan nhà nước.

Theo luật của Uzbekistan (có hiệu lực từ tháng 1 năm 2018), các nhà đầu tư tư nhân trong và ngoài nước có thể đăng ký kinh doanh bằng cách sử dụng bất kỳ cơ sở nào của Trung tâm Dịch vụ Chính phủ (CGS), hoạt động dưới dạng văn phòng đăng ký “Một cửa” (SW) hoặc Chính phủ Điện tử (EG) tại trang web - <https://my.gov.uz/en>. Thủ tục đăng ký yêu cầu nộp đơn đăng ký, tên công ty hoặc nhãn hiệu và các tài liệu cơ bản. Dịch vụ SW/EG sẽ đăng ký thành lập công ty với Bộ Tư pháp, Ủy ban Thuế, chính quyền địa phương và các cơ quan chính phủ có liên quan khác. Phí đăng ký tương đương với một BCR đối với nhà đầu tư trong nước và 10 BCR đối với nhà đầu tư nước ngoài (một BCR tương đương với 245.000 Som, hoặc khoảng 23 đô la, tính đến tháng 3 năm 2021). Các cá nhân đăng ký được giảm giá 50% khi đăng ký trực tuyến thông qua trang web của EG. Hệ thống mới đã giảm thời lượng của quá trình đăng ký từ vài tuần xuống còn 30 phút.

Tùy thuộc vào mức độ tham gia của đối tác nước ngoài, một doanh nghiệp có thể được định nghĩa là “Doanh nghiệp có vốn nước ngoài” (Enterprise with Foreign Capital – EFC) nếu có dưới 15% vốn của đối tác nước ngoài, hoặc là “Doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài” (Enterprise with Foreign Investment – EFI) nếu trên 15% thuộc sở hữu nước ngoài và có vốn điều lệ tối thiểu là 400 triệu Som (khoảng 38.000 USD tính đến tháng 3 năm 2021). Các công ty nước ngoài cũng có thể duy trì sự hiện diện thực tế tại Uzbekistan với tư cách là "cơ sở thường trú" mà không cần đăng ký với tư cách là các pháp nhân riêng biệt, ngoại trừ với cơ quan thuế. Cơ sở thường trú có thể có tài khoản ngân hàng riêng.

Đầu tư ra nước ngoài

Nói chung, Chính phủ Uzbekistan không thúc đẩy hoặc khuyến khích các khoản đầu tư ra nước ngoài. Bộ Đầu tư và Ngoại thương điều phối đầu tư ra nước ngoài chủ yếu dưới hình thức các cam kết hợp tác kinh tế song phương. Một số doanh nghiệp nhà

nước đầu tư vào việc phát triển mạng lưới tiếp thị của họ ở nước ngoài như một phần của nỗ lực thúc đẩy doanh số xuất khẩu. Các công ty tư nhân hoạt động chủ yếu trong các lĩnh vực bán lẻ, sản xuất, vận tải, xây dựng và dệt may sử dụng các khoản đầu tư ra nước ngoài để tiếp cận thị trường, tiếp cận các nguồn tài chính nước ngoài, tạo thuận lợi thương mại và trong một số trường hợp, để chuyển vốn ra nước ngoài. Các điểm đến phổ biến nhất để đầu tư ra nước ngoài là Nga, Trung Quốc, Kazakhstan, Singapore, UAE và Đức.

Không có hạn chế chính thức đối với các khoản đầu tư ra nước ngoài. Tuy nhiên, các giao dịch tài chính với một số khu vực pháp lý nước ngoài (chẳng hạn như Afghanistan, Iran, Syria, Libya và Yemen) và các thiên đường thuế nước ngoài có thể bị cơ quan chức năng kiểm tra thêm.

Hiệp định đầu tư song phương và Hiệp định về thuế

Uzbekistan đã ký các thỏa thuận đầu tư song phương với 51 quốc gia. Các thỏa thuận ký năm 1994 với Hoa Kỳ chưa được phê chuẩn và các thỏa thuận với một số quốc gia khác, bao gồm Thổ Nhĩ Kỳ, Bahrain, Belarus và Hàn Quốc, vẫn chưa có hiệu lực. Năm 2004, Uzbekistan và Nga đã ký Hiệp định khung chiến lược với các thỏa thuận chung về đầu tư và thương mại tự do, và một hiệp định liên minh vào năm 2005. Uzbekistan đã ký các hiệp định thương mại tự do song phương với 11 nước SNG (Nga, Belarus, Ukraine, Armenia, Azerbaijan, Georgia, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Moldova, Turkmenistan và Tajikistan). Năm 2004, Uzbekistan và Ukraine đã đồng ý dỡ bỏ tất cả các rào cản thương mại song phương. Uzbekistan tham gia Hiệp định Khu vực Thương mại Tự do SNG vào năm 2014. Năm 2020, Uzbekistan đảm nhận tư cách quan sát viên trong Liên minh Kinh tế Á-Âu (EAEU). Vào tháng 12 năm 2015, Chính phủ Uzbekistan chính thức thông báo rằng Uzbekistan sẽ không tham gia Khu thương mại tự do trong Tổ chức Hợp tác Thượng Hải (SCO).

Kể từ khi giành được độc lập vào năm 1991, Uzbekistan đã ký hiệp định đánh thuế hai lần với 55 quốc gia, trong đó có ba quốc gia chưa có hiệu lực. Uzbekistan là một trong những nước cộng hòa thuộc Liên Xô cũ hiện nằm trong hiệp ước thuế quan với Khối thịnh vượng chung Các quốc gia độc lập (CIS), là nước kế thừa hiệp ước đánh thuế kép được ký kết giữa Hoa Kỳ và Liên minh các nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Xô

viết (USSR) (ký năm 1973 và có hiệu lực vào năm 1976). Tuy nhiên, Chính phủ Uzbekistan cho rằng không thể coi hiệp định này có hiệu lực và đã đề xuất ký hiệp ước đánh thuế hai lần mới. Uzbekistan đã chính thức trình dự thảo hiệp ước đánh thuế hai lần mới cho chính phủ Hoa Kỳ vào tháng 12 năm 2017. Năm 2015, Uzbekistan và Hoa Kỳ đã ký Hiệp định liên chính phủ để cải thiện việc tuân thủ thuế quốc tế đối với các Điều khoản báo cáo thông tin của Hoa Kỳ, thường được gọi là Đạo luật tuân thủ thuế tài khoản nước ngoài (FATCA). Hiệp định FATCA có hiệu lực vào tháng 7 năm 2017.

Cải cách hệ thống thuế, trong nhiều năm bị coi là nặng nề và bất cập, là một trong những cải cách mong muốn nhất của chính quyền mới. Tổng thống Mirziyoyev lần đầu tiên công bố các sáng kiến cải cách thuế vào năm 2016 và các cuộc thảo luận tích cực về tiến trình bắt đầu vào năm 2017. Bộ luật Thuế mới có hiệu lực từ ngày 1 tháng 1 năm 2020. Cải cách thuế đã giúp giảm đáng kể gánh nặng thuế cho doanh nghiệp và đơn giản hóa báo cáo thuế. Những thay đổi chính bao gồm: 8% đóng góp an sinh xã hội và tất cả các khoản đóng góp bắt buộc cho các quỹ nhà nước khác nhau đã được bãi bỏ; thuế thu nhập doanh nghiệp và cá nhân được giảm từ mức lũy tiến tối đa 24% xuống mức cố định duy nhất là 12%; thuế suất thu nhập từ cổ tức giảm từ 10% xuống 5%; thuế suất thuế GTGT cũng giảm từ 20% xuống 15%; và hợp nhất 13 hình thức thanh tra thuế trở thành hai hình thức.

Sự minh bạch của hệ thống pháp luật

Uzbekistan có một cơ quan luật và quy định đáng kể nhằm bảo vệ cộng đồng doanh nghiệp và đầu tư. Các luật cơ bản điều chỉnh các hoạt động cạnh tranh bao gồm Luật Cạnh tranh 2012 (cập nhật lần cuối vào năm 2019), Luật Bảo đảm các quyền tự do trong hoạt động kinh doanh, Luật Doanh nghiệp tư nhân năm 2003 (cập nhật lần cuối vào năm 2018), Luật Đầu tư và Hoạt động đầu tư năm 2019 đi kèm với các nghị định, nghị quyết và hướng dẫn.

Vào cuối năm 2016, Chính phủ Uzbekistan đã công khai thừa nhận sự cần thiết phải cải thiện và hợp lý hóa pháp luật đầu tư và kinh doanh, vốn vẫn bị cho là phức tạp, thường mâu thuẫn và không hoàn toàn phù hợp với các chuẩn mực quốc tế. Trong một số trường hợp, chính phủ có thể yêu cầu doanh nghiệp tuân thủ các nghị định hoặc

hướng dẫn không được công bố rộng rãi. Để đơn giản hóa và hợp lý hóa pháp luật, Quốc hội và Chính phủ Uzbekistan đã thông qua 35 luật và hơn 100 quy định về sửa đổi pháp luật, trong đó đã bãi bỏ gần 1000 luật và quy định vào năm 2020. Ví dụ, Luật về Thay đổi quy định để giảm quan liêu (ZRU-638 ngày 28 tháng 9 năm 2020) và Nghị định của Tổng thống về Cải thiện Môi trường Kinh doanh thông qua Rà soát Hệ thống các Luật Không liên quan (UP-6075 ngày 27 tháng 9 năm 2020) đã bãi bỏ và đơn giản hóa hơn 600 nghị định, nghị quyết và quy định đã lỗi thời. Để tránh các vấn đề về thuế và các biện pháp quản lý, các nhà đầu tư nước ngoài thường đảm bảo lợi ích của chính phủ thông qua các sắc lệnh của Nội các Bộ trưởng, được phê duyệt trực tiếp bởi tổng thống.

Để biết thêm thông tin, xem đánh giá về Quản trị theo quy định của NH Thế giới Uzbekistan: <https://rulemaking.worldbank.org/en/data/explorecountries/uzbekistan>.

Giới chính trị gia địa phương có ảnh hưởng hoặc giới tinh hoa địa phương có mối quan hệ tốt với chính quyền sẽ có những quyết định và hành động không liên quan đến các tổ chức phi chính phủ hoặc hiệp hội khu vực tư nhân nhằm mang lại lợi ích cho cá nhân họ trong việc hợp tác kinh doanh.

Hầu hết các cơ quan quản lý và quy định luật lệ là các cơ quan cấp trung ương. Doanh nghiệp ở một số vùng và đặc khu kinh tế có thể được quy định khác nhau, nhưng các luật liên quan phải được chính quyền trung ương thông qua và sau đó được quy định bởi các cơ quan cấp quốc gia.

Chỉ một số hệ thống pháp luật, quy định và kế toán địa phương là minh bạch và hoàn toàn phù hợp với các chuẩn mực quốc tế. Mặc dù Chính phủ Uzbekistan đã bắt đầu thống nhất các quy tắc kế toán địa phương với các tiêu chuẩn quốc tế, các thông lệ địa phương vẫn tồn tại song song với số lượng hiếm hơn.

Các cơ quan của Quốc hội và Chính phủ Uzbekistan công bố một số dự thảo luật để lấy ý kiến công chúng, bao gồm các dự thảo luật, nghị định và nghị quyết về chiến lược phát triển của chính phủ, quy định về thuế và hải quan cũng như luật để tạo ra các vùng kinh tế mới. Để xem và góp ý, đánh giá công khai có thể vào trang web <https://regulation.gov.uz>.

Luật của Uzbekistan, các sắc lệnh của tổng thống và các quyết định của chính phủ đều có sẵn trực tuyến trên các trang web của Tổng thống, của Chính phủ Uzbekistan và của các cơ quan nhà nước Uzbekistan. Trang web thông báo về luật của Uzbekistan (<http://www.lex.uz/>) đóng vai trò là một địa điểm trực tuyến tập trung cho tất cả luật hiện hành có hiệu lực tuy nhiên vẫn còn chưa đầy đủ.

Hiện tại, không có trang web trực tuyến cung cấp tập trung và toàn diện về luật và quy định của Uzbekistan. Hiện có các trang web trực tuyến khác cung cấp các nội dung về luật pháp với các bản tóm tắt, diễn giải và nhận xét có thể hữu ích cho các doanh nghiệp và nhà đầu tư, như <http://www.norma.uz/>, <http://www.minjust.uz/ru/law/newlaw/>.

Về mặt hình thức, Bộ Tư pháp và Văn phòng Công tố của Uzbekistan chịu trách nhiệm giám sát để đảm bảo rằng các cơ quan chính phủ tuân theo các quy trình hành chính. Tuy nhiên, trong một số trường hợp, các quan chức địa phương giải thích luật không nhất quán, thường theo cách gây bất lợi cho các nhà đầu tư tư nhân và cộng đồng doanh nghiệp nói chung.

Chính phủ Uzbekistan đã thống nhất việc cải thiện hệ thống quy định pháp luật là rất quan trọng đối với môi trường kinh doanh nói chung. Vào năm 2020, Uzbekistan đã thông qua một số luật và quy định để đơn giản hóa và hợp lý hóa các quy định và luật pháp trong lĩnh vực kinh doanh, bao gồm 8 nghị định về hỗ trợ cho nền kinh tế và các doanh nhân bị ảnh hưởng bởi đại dịch và 2 nghị định về cải thiện các biện pháp chống tham nhũng.

Vào tháng 5 năm 2020, Chính phủ Uzbekistan cho biết họ có kế hoạch trình Quốc hội 24 luật vào cuối năm (Nghị quyết 278 ngày 11 tháng 5 năm 2020), nhưng việc triển khai nó đã bị chậm lại do đại dịch. Nhìn chung, Nghị định UP-5690 của Tổng thống “Về các biện pháp cải thiện toàn diện hệ thống hỗ trợ và bảo vệ hoạt động khởi nghiệp”, được thông qua vào tháng 3 năm 2019, đặt ra các cơ chế thực thi để bảo vệ một cách hiệu quả các doanh nghiệp tư nhân, bao gồm cả các nhà đầu tư nước ngoài.

Luật Đầu tư và Hoạt động Đầu tư, được thông qua vào tháng 12 năm 2019, đảm bảo việc các nhà đầu tư nước ngoài có quyền chuyển tiền lời đến và đi khỏi đất nước một cách tự do mà không có bất kỳ hạn chế nào. Luật này cũng đảm bảo bảo vệ các khoản

đầu tư khỏi bị quốc hữu hóa. Chính phủ Uzbekistan đã thực hiện một số cải cách bổ sung trong những năm gần đây, bao gồm tự do hóa trao đổi tiền tệ, cải cách thuế, đơn giản hóa thủ tục đăng ký kinh doanh và ngoại thương, và thành lập văn phòng Thanh tra hoạt động sản xuất kinh doanh.

Các chiến lược phát triển của chính phủ bao gồm một loạt các mục tiêu cho những cải cách sắp tới, chẳng hạn như đảm bảo sự bảo vệ đáng tin cậy đối với quyền sở hữu tư nhân; dỡ bỏ hơn nữa các rào cản và hạn chế đối với doanh nghiệp tư nhân và doanh nghiệp nhỏ; tạo môi trường kinh doanh thuận lợi; ngăn chặn sự can thiệp bất hợp pháp của các cơ quan chính phủ vào hoạt động của các doanh nghiệp; cải thiện môi trường đầu tư; phân cấp và dân chủ hóa hệ thống hành chính nhà nước; và mở rộng quan hệ đối tác công tư.

Các cải cách hệ thống quy định pháp luật được thực hiện trước đây thường vẫn không triệt để và để lại nhiều thiếu sót bắt buộc chỉnh sửa dẫn đến việc thực thi một cách chủ quan. Luật mới và các cập nhật vẫn tiếp tục để lại các lỗ hổng và chứa đựng những định nghĩa không rõ ràng. Trong nhiều trường hợp, các doanh nghiệp tư nhân vẫn gặp khó khăn liên quan đến việc thực thi và giải thích pháp luật.

Bộ Tư pháp và hệ thống Tòa án Kinh tế chịu trách nhiệm chính thức trong việc thực thi các quy định, trong khi Viện Thanh tra Doanh nghiệp được thành lập vào tháng 5 năm 2017 để bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của các doanh nghiệp cũng như các hoạt động hỗ trợ pháp lý. Cơ quan nhà nước chịu trách nhiệm về các thủ tục cưỡng chế là Cục Thực thi Bắt buộc thuộc Văn phòng Tổng Công tố.

Một số tài liệu về chính sách của Chính phủ Uzbekistan kêu gọi mở rộng vai trò của xã hội dân sự, các tổ chức phi chính phủ và cộng đồng địa phương trong việc giám sát và thực thi quy định. Chính phủ cũng công bố các dự thảo luật liên quan đến kinh doanh để lấy ý kiến cộng đồng và được công bố rộng rãi. Tuy nhiên, việc phát triển một hệ thống quy định mới, bao gồm các cơ chế thực thi được nêu trong các lộ trình cải cách và phát triển vẫn chưa được hoàn thành.

Tính minh bạch tài khóa của Uzbekistan vẫn chưa đáp ứng các tiêu chuẩn quốc tế được chấp nhận chung, mặc dù chính phủ đã chứng minh những tiến bộ đáng chú ý trong lĩnh vực này vào năm 2019. Một Nghị quyết của Tổng thống, ngày 22 tháng 8

năm 2018, kêu gọi minh bạch tài chính công và sự tham gia rộng rãi hơn của người dân vào quá trình minh bạch ngân sách. Một bước tiến tích cực là việc công bố các đề xuất chi tiết về ngân sách nhà nước cho các năm tài chính 2018-2021 (FY) trong khuôn khổ dự án Ngân sách cho Công dân.

Vào năm 2019, Chính phủ Uzbekistan đã đưa ra các sửa đổi đối với Bộ luật Ngân sách bắt buộc phải công bố các kết luận về ngân sách của Uzbekistan, dựa trên kết quả của cuộc kiểm toán bên ngoài và đánh giá các báo cáo hàng năm về tình hình thực hiện ngân sách nhà nước và ngân sách của các quỹ ủy thác của nhà nước.

Luật Ngân sách Nhà nước năm 2021 sửa đổi Bộ luật Hành chính, trong đó quy định hình thức phạt tiền đối với các cán bộ cấp cao của các bộ, ban ngành không công bố báo cáo tình hình thực hiện ngân sách, quỹ ngoài ngân sách, quỹ ủy thác nhà nước hoặc có các hành vi vi phạm khác, phá hoại tính minh bạch của quy trình quản lý ngân sách.

Theo quy định của pháp luật, Bộ Tài chính hiện đăng các báo cáo liên quan đến ngân sách nhà nước trên trang web: <https://openbudget.uz>. Luật pháp gần đây cũng có các biện pháp để hài hòa với các tiêu chuẩn quốc tế, cung cấp đánh giá quốc tế về các tài liệu ngân sách thông qua quy trình Chi tiêu công và Trách nhiệm giải trình tài chính (PEFA), và đệ trình ngân sách để xếp hạng Khảo sát Ngân sách Mở.

Theo Luật Ngân sách Nhà nước tháng 12 năm 2019, vào năm 2020, các cơ quan chính phủ, quỹ ủy thác nhà nước và Quỹ Tái thiết và Phát triển của Uzbekistan (FRDU) đã công bố báo cáo hàng quý về: phân phối ngân sách của các tổ chức ngân sách cấp dưới; báo cáo tài chính; thực hiện các dự án sử dụng vốn ngân sách; và tất cả các mua sắm công lớn. Theo luật, các báo cáo này phải được công bố trong vòng 25 ngày sau khi kết thúc quý báo cáo. Chính phủ Uzbekistan sử dụng trang web [https://openbudget.uz/](https://openbudget.uz) để đảm bảo tính minh bạch của các quỹ ngân sách nhà nước chuyển cho Chương trình Đầu tư của Uzbekistan, các lợi ích về thuế và hải quan cung cấp cho người nộp thuế, các biện pháp kiểm soát và chống vi phạm tài chính và chi tiêu ngân sách dự báo trên thu nhập.

Bất chấp các cải cách này, chính phủ Uzbekistan vẫn không công bố thông tin đầy đủ về các tài khoản ngoài ngân sách hoặc về việc giám sát các tài khoản đó, chỉ công bố

một số thông số tổng quát tại trang web <https://www.mf.uz/vi/deyatelnost/deyatelnost-ii/mestnyj-byudzhhet.html>. Trong năm tài chính 2019 và năm tài chính 2020, báo cáo thực hiện ngân sách của Chính phủ Uzbekistan ít được chia thành từng khoản hơn các năm trước.

Tuân thủ quy định quốc tế

Uzbekistan hiện không phải là thành viên của WTO hoặc bất kỳ khối kinh tế hiện có nào mặc dù nước này đang theo đuổi việc gia nhập WTO. Năm 2020, Uzbekistan đảm nhận tư cách quan sát viên trong Liên minh Kinh tế Á-Âu. Không có hệ thống quy định, quy chuẩn hoặc tiêu chuẩn khu vực hoặc quốc tế nào khác được tích hợp hoặc trích dẫn trực tiếp trong hệ thống quy định của Uzbekistan - mặc dù các quan chức Chính phủ Uzbekistan thường khẳng định hệ thống quy định của chính phủ được kết hợp và phù hợp các thông lệ quốc tế tốt nhất hiện có. Uzbekistan đã tham gia Hiệp định Khu vực Thương mại Tự do SNG vào năm 2014, nhưng điều đó không tạo thành một khối kinh tế với các yêu cầu về quy định thuế quan thương mại siêu quốc gia.

Tính độc lập về pháp luật và hệ thống tư pháp

Hệ thống luật pháp hiện đại của Uzbekistan thuộc về hệ thống luật dân sự. Thứ bậc của luật pháp của Uzbekistan dựa trên Hiến pháp của Cộng hòa Uzbekistan, tiếp theo theo thứ tự cao xuống thấp là luật hiến pháp, bộ luật, luật thông thường, sắc lệnh của tổng thống, nghị quyết của Nội các Bộ trưởng và các đạo luật quy phạm. Hợp đồng kinh doanh được thực thi theo Bộ luật Dân sự, Luật “Về Cơ sở Pháp lý Hợp đồng cho Hoạt động của Các Doanh nghiệp” (số 670-I, ban hành ngày 29 tháng 8 năm 1998 và sửa đổi lần cuối vào năm 2020) và một số quy định khác.

Luật hợp đồng của Uzbekistan được thiết lập bởi Luật “Về Cơ sở Pháp lý Hợp đồng cho Hoạt động của Các Doanh nghiệp.” Nó thiết lập cơ sở pháp lý cho việc ký kết, thực hiện, thay đổi và chấm dứt các thỏa thuận kinh tế, quyền và nghĩa vụ của các chủ thể kinh doanh cũng như thẩm quyền của các cơ quan công quyền và cơ quan nhà nước có liên quan trong lĩnh vực quan hệ hợp đồng.

Các tranh chấp kinh tế, bao gồm cả các khiếu nại về sở hữu trí tuệ, có thể được xét xử tại Tòa án Kinh tế cấp thấp hơn và được kháng cáo lên Tòa án Tối cao của Cộng hòa

Uzbekistan. Các thẩm phán tòa kinh tế được bổ nhiệm với nhiệm kỳ 5 năm. Nhánh tư pháp này cũng bao gồm các tòa án khu vực, huyện, thị xã, thành phố, thành phố Tashkent (một lãnh thổ hành chính đặc biệt) và các tòa án trọng tài.

Trên lý thuyết, hệ thống tư pháp ở Uzbekistan là độc lập, nhưng sự can thiệp của chính phủ và tình trạng tham nhũng vẫn tồn tại. Các quan chức chính phủ, luật sư và thẩm phán thường giải thích luật không nhất quán và mâu thuẫn với cách hiểu của nhau. Ví dụ, trong những năm gần đây, nhiều phán quyết của tòa án cấp thấp hơn có lợi cho chính quyền địa phương và các công ty không bồi thường cho nguyên đơn toàn bộ giá trị thị trường của tài sản tư nhân bị tịch thu và phá dỡ, theo quy định của pháp luật.

Vào tháng 12 năm 2020, Tổng thống Mirziyoyev đã thông qua các biện pháp bổ sung để loại bỏ tham nhũng trong tòa án và đảm bảo tính độc lập của các thẩm phán (Nghị định UP-6127). Bắt đầu từ ngày 1 tháng 2 năm 2021, các biện pháp này bao gồm việc đưa ra lựa chọn minh bạch các ứng cử viên tư pháp với quy trình được truyền trực tuyến, hệ thống điện tử để đánh giá năng lực và đánh giá hiệu quả hoạt động của họ. Nghị định cũng tạo ra các cuộc thanh tra mới đối với việc chống tham nhũng trong hệ thống tư pháp.

Các quyết định của tòa án hoặc hành động thực thi có thể kháng cáo mặc dù một quy trình có thể được bắt đầu theo Bộ luật Tố tụng Kinh tế và các luật hiện hành khác của Uzbekistan, và có thể được xét xử trong hệ thống tòa án quốc gia.

Các luật và quy định về đầu tư trực tiếp nước ngoài

Chính phủ Uzbekistan và các doanh nghiệp luôn chào đón các nhà đầu tư nước ngoài và xem đó là ưu tiên trong mọi hành động. Một số luật, sắc lệnh của tổng thống và nghị quyết của chính phủ liên quan đến các nhà đầu tư nước ngoài. Các luật chính là:

- Luật Đầu tư và Hoạt động Đầu tư (ZRU-598, ngày 25 tháng 12 năm 2019)
- Luật đảm bảo quyền tự do của hoạt động kinh doanh (ZRU-328, 2012)
- Luật Đặc khu kinh tế (ZRU-604, ngày 17 tháng 2 năm 2020)
- Luật về Hiệp định Chia sẻ Sản xuất (№ 312-II, 2001)

- Luật về nhượng quyền (№ 110-I, 1995)
- Luật đầu tư và quỹ cổ phần (ZRU-392, 2015)
- Luật hợp tác công tư (ZRU 537, 2019)

Năm 2020, Quốc hội, Tổng thống và Chính phủ Uzbekistan đã thông qua 62 luật, 125 sắc lệnh và hơn 4.000 nghị quyết, quy định và các quyết định tư pháp khác. Luật mới có thể ảnh hưởng đến các nhà đầu tư nước ngoài bao gồm:

- Luật Ngân sách Nhà nước năm 2021, (ZRU-657, được thông qua ngày 25 tháng 12 năm 2020). Bộ luật này thiết lập triển vọng kinh tế vĩ mô của Uzbekistan và hợp nhất các thông số ngân sách nhà nước cho năm tài chính 2021 và các mục tiêu ngân sách cho năm 2022-2023. Bộ luật cũng sửa đổi một số quy định về thuế và đưa ra các biện pháp bổ sung để cải thiện tính minh bạch tài khóa.
- Luật Hoạt động đổi mới (ZRU-630, được thông qua ngày 24 tháng 7 năm 2020). Luật này xác định chủ thể và đối tượng của đổi mới và thiết lập khung khái niệm với cách giải thích pháp lý về các hoạt động liên quan đến đổi mới và các thuật ngữ liên quan khác. Văn bản bằng tiếng Anh của bộ luật có thể tham khảo tại trang web: <https://lex.uz/docs/5155423>.
- Luật Đặc khu kinh tế (ZRU-604, được thông qua ngày 17 tháng 2 năm 2020). Luật này phân loại đặc khu kinh tế (SEZ) thành khu kinh tế tự do, khu khoa học và công nghệ đặc biệt, khu du lịch - giải trí, khu thương mại tự do và khu công nghiệp đặc biệt. Nó đặt ra cả các quy tắc chung cho các SEZ và các quy tắc cụ thể cho từng loại khu, với các điều khoản về việc thành lập, điều khoản hoạt động, thanh lý, quản lý, quy định hải quan, thuế, sử dụng đất và tư cách pháp lý của những doanh nghiệp đầu tư vào các khu này. Luật cũng thiết lập các yêu cầu về nội dung thuộc về địa phương quản lý, chẳng hạn như yêu cầu phải có ít nhất 90% lực lượng lao động có nguồn gốc tại địa phương. Văn bản bằng tiếng Anh của bộ luật có thể tham khảo tại trang web <https://lex.uz/docs/4821319>.
- Luật Phí Nhà nước (ZRU-600, được thông qua ngày 6 tháng 1 năm 2020). Bộ luật này quy định lệ phí nhà nước là khoản thanh toán bắt buộc phải trả cho việc thực hiện các hành động quan trọng về mặt pháp lý và (hoặc) việc cung

cấp các tài liệu bởi các tổ chức và (hoặc) nhân viên nhà nước được ủy quyền. Nó cũng xác định rõ tỷ lệ các loại phí mà doanh nghiệp phải nộp khi thực hiện các hoạt động đăng ký, trong hoạt động sản xuất kinh doanh.

- Luật Gia nhập Công ước quốc tế về đơn giản hóa và hài hòa hóa thủ tục hải quan (Kyoto, ngày 18 tháng 5 năm 1973, được sửa đổi ngày 26 tháng 6 năm 1999) (ZRU-654, thông qua ngày 12 tháng 12 năm 2020).
- Luật Phê chuẩn Quy chế của Hội nghị Hague về Luật Quốc tế Tư nhân (Hague, ngày 31 tháng 10 năm 1951) (ZRU-605, thông qua ngày 2 tháng 3 năm 2020).
- Nghị định của Tổng thống về các biện pháp giảm thiểu nền kinh tế phi chính thức và nâng cao hiệu quả của cơ quan thuế (UP-6098, thông qua ngày 30 tháng 10 năm 2020). Nghị định này đơn giản hóa việc đánh thuế đối với các doanh nghiệp nhỏ, nhà phát triển bất động sản và người sử dụng lao động trong lĩnh vực xây dựng.
- Nghị định của Tổng thống về các biện pháp thúc đẩy cải cách doanh nghiệp có sự tham gia của nhà nước và tư nhân hóa tài sản nhà nước (UP-6096, thông qua ngày 27 tháng 10 năm 2020). Nghị định này quy định và quyết định tối ưu hóa và chuyển đổi cơ cấu của 32 DNNN lớn, áp dụng hệ thống quản trị công ty và kiểm toán tài chính tiên tiến tại 39 DNNN, tư nhân hóa cổ phần nhà nước tại 541 doanh nghiệp thông qua đấu giá công khai và bán 15 cơ sở công cho các nhà đầu tư khu vực tư nhân.
- Nghị định của Tổng thống về Cải thiện Thủ tục Cấp phép và Phê duyệt (UP-6044, thông qua ngày 28 tháng 8 năm 2020). Nghị định đã hủy bỏ 70 (trong số 266) yêu cầu cấp phép và 35 (trong số 140) yêu cầu giấy phép.
- Nghị định của Tổng thống về các biện pháp phát triển tiềm năng xuất khẩu và đầu tư của Uzbekistan (UP-6042, thông qua ngày 28 tháng 8 năm 2020). Nghị định này cùng với Nghị quyết PKM-601 ngày 6 tháng 10 năm 2020 của Chính phủ Uzbekistan cho phép thành lập Ủy ban Chính phủ về Phát triển Xuất khẩu và Đầu tư. Ủy ban Đầu tư và Kinh tế Đối ngoại do Phó Thủ tướng đứng đầu sẽ điều phối việc thu hút đầu tư và đảm bảo thực hiện các dự án đầu tư.

- Nghị định của Tổng thống về các biện pháp phát triển môi trường cạnh tranh và giảm thiểu sự tham gia của nhà nước vào nền kinh tế (UP-6019, thông qua ngày 7 tháng 7 năm 2020). Tài liệu này nâng cao vị thế của Ủy ban Chống độc quyền và đưa ra các yêu cầu để cải thiện tính minh bạch của các hoạt động mua sắm công, cùng với các điều khoản khác.
- Nghị định của Tổng thống về việc Hủy bỏ một số Đặc quyền về Thuế và Hải quan (UP-6011, được thông qua ngày 6 tháng 6 năm 2020). Nghị định này đã bãi bỏ việc miễn thuế xã hội của các nhóm đặc quyền và thông báo việc miễn thuế VAT cho các dịch vụ được mua từ các tổ chức nước ngoài sẽ không áp dụng cho các dịch vụ do các tổ chức nước ngoài hoạt động tại Uzbekistan cung cấp thông qua các cơ sở thường trú. Nó cũng bãi bỏ một số các đặc quyền về thuế GTGT theo quy định của Bộ luật thuế và các luật khác.
- Nghị định của Tổng thống về Chiến lược Cải cách Khu vực Ngân hàng (UP-5992, thông qua ngày 12 tháng 5 năm 2020). Nghị định này phê duyệt chiến lược 5 năm cải cách ngành ngân hàng với mục tiêu giảm tỷ lệ sở hữu vốn của Nhà nước từ 85% hiện nay xuống 40%. Nghị định cũng yêu cầu tư nhân hóa sáu ngân hàng quốc doanh lớn với sự hợp tác chặt chẽ với các cơ quan tài chính quốc tế.

Hiện tại, không có trang web "một cửa" thực sự nào dành cho các nhà đầu tư để cung cấp các luật, quy tắc, thủ tục và yêu cầu báo cáo có liên quan ở Uzbekistan. Vào tháng 12 năm 2018, Chính phủ Uzbekistan đã tạo ra một trang web chuyên biệt dành cho các nhà đầu tư có tên là Invest Uz (<http://invest.gov.uz/en/>) nhằm cung cấp một số thông tin hữu ích về môi trường đầu tư và các chính sách mời gọi nhà đầu tư nước ngoài. Trang web của Bộ Đầu tư và Ngoại thương (<http://mift.uz/>) cung cấp một số thông tin chung về luật và thủ tục, nhưng chủ yếu bằng tiếng Uzbekistan và tiếng Nga.

Luật cạnh tranh và chống độc quyền

Luật cạnh tranh và chống độc quyền ở Uzbekistan được điều chỉnh bởi Luật Cạnh tranh (ZRU-319, ban hành ngày 6 tháng 1 năm 2012 và được sửa đổi lần cuối vào năm 2019). Tổ chức chính xem xét các mối quan hệ để tìm các mối lo ngại liên quan đến

cạnh tranh là Ủy ban Chống độc quyền Nhà nước (được thành lập vào tháng 1 năm 2019). Cơ quan chính phủ này chịu trách nhiệm thúc đẩy cạnh tranh, kiểm soát hoạt động của các công ty độc quyền tự nhiên, bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng và điều tiết thị trường quảng cáo. Năm 2020 không có vụ việc cạnh tranh nào liên quan đến nhà đầu tư nước ngoài.

Quốc hữu hóa và bồi thường.

Tài sản tư nhân được pháp luật bảo vệ chống lại sự chiếm đoạt vô căn cứ, bao gồm Luật Đầu tư và Hoạt động Đầu tư và Luật Bảo đảm Quyền Tự do Hoạt động Doanh nhân. Tuy nhiên, bất chấp những biện pháp bảo vệ này, chính phủ có khả năng thu giữ tài sản của nhà đầu tư nước ngoài do vi phạm pháp luật hoặc vì những lý do tùy ý, chẳng hạn như đơn phương sửa đổi thỏa thuận đầu tư, chia lại cổ phần trong liên doanh hiện có với một DNNN, hoặc ủng hộ trở thành công trình công cộng hoặc dự án cải thiện xã hội. Theo luật, chính phủ có nghĩa vụ phải bồi thường theo giá cả thị trường tại thời điểm tài sản bị tịch thu, nhưng nhiều người bị mất tài sản cho rằng khoản bồi thường thấp hơn đáng kể giá trị thị trường.

Uzbekistan có lịch sử bị cáo buộc quốc hữu hóa tài sản trái pháp luật. Các doanh nghiệp nước ngoài có lợi nhuận cao có nguy cơ bị tịch thu nhiều hơn, nhưng các công ty nhỏ hơn cũng dễ bị tổn thương. Dưới thời chính quyền trước đây, các công ty lớn có vốn nước ngoài trong lĩnh vực chế biến thực phẩm, khai khoáng, bán lẻ và viễn thông thường bị tước quyền sở hữu. Trong trường hợp tài sản của nhà đầu tư nước ngoài bị tịch thu vì những lý do tùy ý, luật pháp buộc chính phủ phải bồi thường công bằng bằng đồng tiền có thể chuyển nhượng. Tuy nhiên, trong hầu hết các trường hợp, tài sản tư nhân bị tịch thu theo quyết định của tòa án sau khi chủ sở hữu bị kết tội vi phạm hợp đồng, không hoàn thành cam kết đầu tư hoặc các vi phạm khác, khiến họ không đủ điều kiện để yêu cầu bồi thường.

Các quyết định của Tòa án Kinh tế của Uzbekistan về việc trưng thu tài sản tư nhân có thể được kháng nghị lên Tòa án Tối cao của Cộng hòa Uzbekistan theo Bộ luật Tố tụng Kinh tế hoặc luật hiện hành khác của địa phương. Tuy nhiên tiến trình giải quyết thường khá chậm. Một số nhà đầu tư nước ngoài cho rằng quy trình này là không thể đoán trước, không minh bạch và thiếu quy trình hợp lý.

Giải quyết tranh chấp

Uzbekistan là thành viên của Trung tâm Quốc tế về Giải quyết Tranh chấp Đầu tư (ICSID) và là nước ký kết Công ước 1958 của Liên hợp quốc về Công nhận và Thực thi Phán quyết Trọng tài Nước ngoài (Công ước New York).

Theo luật, các phán quyết của trọng tài nước ngoài hoặc các hành vi khác do nước ngoài ban hành có thể được công nhận và thi hành nếu Uzbekistan có thỏa thuận song phương hoặc đa phương liên quan với quốc gia đó. Theo Luật Trọng tài Thương mại Quốc tế mới (có hiệu lực vào tháng 9 năm 2021), phán quyết của trọng tài, bất kể quốc gia mà phán quyết được đưa ra, được công nhận là có giá trị ràng buộc và phải có hiệu lực khi nộp đơn bằng văn bản. Việc thực hiện luật phải hoàn toàn tuân thủ các hiệp định song phương hiện có của Uzbekistan với các nước và các hiệp định đa phương.

Các phương thức giải quyết tranh chấp được quy định bởi Bộ luật Tổ tụng Kinh tế, Luật Tòa án Trọng tài và Luật Cơ bản về Hoạt động của Doanh nghiệp Thương mại. Luật Bảo lãnh và Bảo vệ Quyền của Nhà đầu tư nước ngoài yêu cầu các bên liên quan giải quyết các tranh chấp đầu tư nước ngoài bằng các phương pháp mà họ tự xác định, thường theo các điều khoản được xác định trước trong thỏa thuận đầu tư. Nhà đầu tư được quyền sử dụng bất kỳ cơ chế giải quyết tranh chấp quốc tế nào được quy định trong hợp đồng và thỏa thuận của họ với các đối tác trong nước và các thỏa thuận này phải xác định phương thức giải quyết.

Nếu các bên không chỉ rõ một cơ chế quốc tế, các tòa án kinh tế của Uzbekistan có thể giải quyết các tranh chấp thương mại phát sinh giữa các doanh nghiệp địa phương và nước ngoài. Các tòa án kinh tế có các tòa án khu vực và thành phố trực thuộc. Người khiếu nại có thể yêu cầu công nhận và thực thi phán quyết của trọng tài nước ngoài theo Công ước New York thông qua các tòa án kinh tế. Khi tòa án quyết định có lợi cho nhà đầu tư nước ngoài, Bộ Tư pháp có trách nhiệm thực thi phán quyết.

Kể từ khi Tổng thống Mirziyoyev lên nắm quyền, các tranh chấp đầu tư đã hạn chế hơn về phạm vi nhưng vẫn tồn tại:

1) Sau hai năm trì hoãn, khi mà chính phủ từ chối tuân thủ các điều khoản của hợp đồng mua bán điện được ký vào năm 2018, và tuyên bố rằng việc tuân thủ các điều

khoản sẽ vi phạm nghĩa vụ ủy thác của mình, cuối cùng chính phủ đã đồng ý tôn trọng các điều khoản hợp đồng ban đầu. Dự án hiện đang được tiến hành.

2) Chính phủ đơn phương hủy bỏ hợp đồng mua thiết bị nông nghiệp với lý do thiết bị nhập khẩu đắt hơn họ nghĩ và không đáp ứng các yêu cầu mới của chính phủ về đáp ứng nhu cầu của cụ thể từng địa phương. Công ty nước ngoài đã tuyên bố rằng họ xem xét vấn đề đã kết thúc và đang tập trung vào việc đưa các sản phẩm khác ra thị trường.

3) Một công ty hóa chất hợp tác với một DNNN và cáo buộc rằng DNNN này vi phạm nghĩa vụ hợp đồng và vi phạm luật Uzbekistan bằng cách giữ lại cổ tức, nhằm tạo đòn bẩy để mua đứt nhà đầu tư nước ngoài với giá thấp. Công ty nước ngoài này đã tuyên bố rằng họ sẵn sàng rời đi, miễn là họ kiếm được lợi tức hợp lý từ khoản đầu tư của mình.

4) Một công ty nông nghiệp báo cáo rằng đất nông nghiệp của họ, trong đó họ có hợp đồng thuê đất với thời hạn 99 năm, đã bị chính quyền địa phương chuyển nhượng lại bất hợp pháp cho các nhà sản xuất nông nghiệp khác. Công ty này đã được hỗ trợ trong việc đưa ra các khiếu nại của mình với sự chú ý của Chính quyền, Tổng thống và Tòa án Tối cao.

5) Hóa đơn của một nhà máy lọc dầu vẫn chưa được thanh toán, sau khi dự án bị đình chỉ công việc, mặc dù công ty nước ngoài này đã thực hiện đầy đủ các công việc theo hợp đồng và đáp ứng đầy đủ các điều kiện yêu cầu thanh toán.

Một số trường hợp tranh chấp thương mại hoặc đầu tư liên quan đến nhà đầu tư nước ngoài xảy ra gần một thập kỷ trước đã từng được ghi nhận. Chúng bao gồm việc tịch thu tài sản bị cáo buộc, bị tịch thu hoặc thanh lý; ngừng sản xuất kéo dài; bị áp lực bán bớt cổ phần nước ngoài trong liên doanh; và không tôn trọng các nghĩa vụ hợp đồng. Những trường hợp này liên quan đến nhiều lĩnh vực khác nhau, bao gồm sản xuất thực phẩm, khai thác mỏ, viễn thông, nông nghiệp và hóa chất. Mặc dù các hành động của chính phủ trong những trường hợp như vậy được thực hiện dưới vỏ bọc của cơ quan thực thi pháp luật, một số nhà quan sát cho rằng có nhiều động cơ tùy tiện hoặc trái pháp luật.

Vào tháng 9 năm 2012, Tòa án Hình sự Thành phố Tashkent đã thu giữ tài sản của một nhà cung cấp dịch vụ viễn thông di động vì tội phạm tài chính. Một tòa án cấp phúc thẩm đã đảo ngược quyết định này vào tháng 11 năm 2012, nhưng vẫn giữ nguyên 600 triệu USD tiền phạt. Công ty đã xóa sổ tổng tài sản của mình tại Uzbekistan là 1,1 tỷ USD và rời bỏ thị trường. Vào năm 2013, chính phủ đã chuyển giao tất cả tài sản của công ty cho một nhà khai thác viễn thông thuộc sở hữu nhà nước sau hai lần cố gắng thanh lý chúng không thành công. Vào năm 2014, công ty đã bỏ các thủ tục pháp lý chống lại Uzbekistan và đồng ý ký một dàn xếp.

Vào tháng 10 năm 2011, chính phủ đã ngừng hoạt động sản xuất và phân phối của một nhà máy bia thuộc sở hữu của công ty Carlsberg của Đan Mạch trong một cuộc tranh cãi về cáo buộc vi phạm thuế. Việc kinh doanh bị gián đoạn kéo dài 18 tháng trước khi công ty hoạt động trở lại.

Trước đó vào năm 2011, chính phủ đã thanh lý Amantaytau Goldfields, một liên doanh 50-50 của công ty Oxus Gold của Anh và một công ty khai thác mỏ của nhà nước Uzbekistani.

Vào tháng 3 năm 2011, các nhà chức trách chính phủ cũng đã thu giữ một chuỗi cửa hàng tạp hóa lớn và khoảng 50 công ty nhỏ hơn thuộc sở hữu của các nhà đầu tư Thổ Nhĩ Kỳ.

Theo Luật Trọng tài Thương mại Quốc tế (sẽ có hiệu lực vào tháng 9 năm 2021), các phán quyết của trọng tài nước ngoài, bao gồm cả những phán quyết chống lại chính phủ, bất kể quốc gia mà nó được đưa ra, được công nhận là có giá trị ràng buộc và phải được thi hành khi có đơn khiếu nại đến tòa án. Các phán quyết của trọng tài nước ngoài hoặc các hành vi khác do nước ngoài ban hành cũng có thể được công nhận và thi hành nếu Uzbekistan có thỏa thuận song phương hoặc đa phương liên quan với quốc gia đó. Nếu trọng tài quốc tế được cho phép, các phán quyết có thể được phản đối tại các tòa án trong nước.

Mặc dù trong nhiều trường hợp, các tranh chấp giữa nhà đầu tư và nhà nước ở Uzbekistan có liên quan đến việc đóng băng tài sản ngay lập tức, nhưng hầu như tất cả chúng đều được thực hiện theo thủ tục pháp lý chính thức.

Các tổ chức giải quyết tranh chấp thay thế của Uzbekistan bao gồm các tòa án trọng tài (còn được gọi là Tòa án bên thứ ba) và các ủy ban trọng tài chuyên biệt. Doanh nghiệp và cá nhân chỉ có thể nộp đơn lên tòa án trọng tài nếu họ có điều khoản giải quyết tranh chấp liên quan trong hợp đồng hoặc thỏa thuận trọng tài riêng.

Bộ luật tố tụng dân sự và Bộ luật tố tụng thương mại cũng có những điều khoản quy định về trọng tài. Luật Trọng tài thương mại quốc tế, được soạn thảo vào cuối năm 2018 và được thông qua vào tháng 2 năm 2021, có hiệu lực vào tháng 9 năm 2021. Luật này quy định rằng các tranh chấp thương mại theo hợp đồng và ngoài hợp đồng có thể được đưa ra trọng tài thương mại quốc tế theo thỏa thuận của các bên. Các bên có thể xác định số lượng trọng tài viên và ngôn ngữ hoặc các ngôn ngữ có thể được sử dụng. Biện pháp tạm thời do tòa án trọng tài quy định sẽ được công nhận là có giá trị ràng buộc. Kết quả phán quyết phải được lập thành văn bản.

Cơ quan trọng tài chính trong nước là Tòa án Trọng tài. Các quy định chung của Luật về Tòa án Trọng tài dựa trên các nguyên tắc của luật mẫu UNCITRAL, nhưng với một số chi tiết cụ thể của từng quốc gia - cụ thể là các tòa án trọng tài Uzbekistan không thể viện dẫn các luật không phải của Uzbekistan.

Theo Luật, các bên tranh chấp có thể chọn trọng tài viên của mình và trọng tài viên lần lượt chọn chủ tọa. Các quyết định của các tòa án này có giá trị ràng buộc. Luật quy định rằng các cơ quan hành pháp hoặc lập pháp, cũng như các cơ quan nhà nước khác, bị cấm thành lập các tòa án trọng tài và không được là một bên trong tố tụng trọng tài. Một trong hai bên tranh chấp có thể kháng cáo phán quyết của Tòa án Trọng tài lên hệ thống tòa án chung trong vòng ba mươi ngày kể từ ngày ra phán quyết. Các tòa án trọng tài riêng biệt cũng có sẵn cho các vụ việc dân sự và các quyết định của họ có thể bị kháng cáo trong hệ thống tòa án chung. Tòa án trọng tài không xem xét các vụ việc liên quan đến tranh chấp hành chính và lao động/việc làm.

Trung tâm Trọng tài Quốc tế Tashkent (TIAC) thuộc Phòng Thương mại và Công nghiệp Uzbekistan được thành lập vào cuối năm 2019 với tư cách là một tổ chức phi lợi nhuận phi chính phủ. Chức năng chính của tổ chức này là tạo điều kiện giải quyết tranh chấp cho các doanh nghiệp, kể cả các nhà đầu tư nước ngoài. Trung tâm có thể sử dụng các luật sư trọng tài có trình độ, cả trong nước và nước ngoài. Trung tâm có

quyền giải quyết tranh chấp thông qua hòa giải hoặc các phương thức thay thế khác được pháp luật cho phép.

Luật Trọng tài Thương mại Quốc tế đã được Quốc hội thông qua vào năm 2020 và được Tổng thống ký vào tháng 2 năm 2021 và có hiệu lực vào tháng 9 năm 2021. Theo luật, phán quyết của trọng tài, bất kể quốc gia mà nó được đưa ra, là được công nhận là ràng buộc và phải được thực thi khi nộp đơn bằng văn bản. Việc thực hiện luật phải hoàn toàn tuân thủ các hiệp định song phương và đa phương hiện có của Uzbekistan với các nước ngoài.

Hầu hết các tranh chấp đầu tư liên quan đến các doanh nghiệp nhà nước (SOE) của Uzbekistan, được đưa vào Uzbekistan, đã được quyết định ủng hộ các doanh nghiệp nhà nước hoặc đã được giải quyết ra khỏi tòa án. Khi tòa án quyết định có lợi cho nhà đầu tư nước ngoài, Bộ Tư pháp có trách nhiệm thực thi phán quyết. Trong một số trường hợp, cơ quan có thẩm quyền của Bộ bị hạn chế và đồng ý bởi các yếu tố khác trong chính phủ. Các phán quyết chống lại các doanh nghiệp nhà nước đã được chứng minh đặc biệt khó thực thi.

Luật phá sản

Uzbekistan có Luật Phá sản quy định về thủ tục phá sản. Các chủ nợ chỉ có thể tham gia vào việc thanh lý hoặc tổ chức lại con nợ dưới hình thức ủy ban chủ nợ. Theo Luật Phá sản và Bộ luật Lao động, một doanh nghiệp có thể yêu cầu miễn nộp thuế tài sản và đất đai, cũng như các khoản tiền phạt và tiền phạt đối với các khoản thuế truy thu và các khoản thanh toán bắt buộc khác, trong toàn bộ thời gian của thủ tục thanh lý.

Việc thực thi các phán quyết về quyết định tiền tệ thường được thực hiện bằng đồng nội tệ. Bản thân việc phá sản không bị hình sự hóa, nhưng vào tháng 8 năm 2013, Chính phủ Uzbekistan đã ban hành luật mới về phá sản giả, không tiết lộ thông tin phá sản và các trường hợp phá sản được tính trước.

Trong báo cáo Kinh doanh năm 2020 của mình, Ngân hàng Thế giới đã xếp hạng Uzbekistan 100/190 về chỉ số "Giải quyết tình trạng mất khả năng thanh toán".

Ưu đãi đầu tư

Tất cả các ưu đãi đầu tư đối với nhà đầu tư nước ngoài đều được quy định bởi pháp luật cấp quốc gia và chỉ có thể được thông qua bởi tổng thống. Chính quyền khu vực và địa phương có giới hạn các cơ quan có thẩm quyền để đưa ra bất kỳ ưu đãi bổ sung nào. Các ngoại lệ có thể được thực hiện đối với các ưu đãi thuế được cấp bởi các nghị quyết đặc biệt của chính phủ hoặc nghị định của tổng thống. Theo Bộ luật thuế mới, Chính phủ Uzbekistan có thể cung cấp các ưu đãi đối với thuế đất, thuế tài sản và thuế sử dụng nước cho một số công ty có vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài trong từng trường hợp cụ thể.

Trong các chính sách thu hút đầu tư, Uzbekistan nhấn mạnh đến việc thúc đẩy đổi mới, đẩy mạnh nghiên cứu và phát triển, tiết kiệm năng lượng, làm sạch môi trường, xuất khẩu và hơn hết là ưu tiên tạo việc làm cho người dân trong khu vực.

Khu vực ngoại thương/cảng tự do

Luật đầu tiên về khu kinh tế tự do ở Uzbekistan ban hành vào năm 1996. Sau hàng chục lần sửa đổi, cuối cùng vào tháng 2 năm 2020, luật này đã được thay thế bằng Luật về các khu kinh tế đặc biệt (SEZ) (ZRU-604), có hiệu lực vào ngày 19 tháng 5 năm 2020 (tham khảo bản tiếng Anh tại <https://lex.uz/docs/4821319>), theo đó luật quy định cách phân loại đặc khu kinh tế như sau:

- Khu kinh tế tự do (FEZ) – là khu vực được phân bổ để xây dựng các nhà máy sản xuất công nghiệp mới có công nghệ cao, có tính cạnh tranh, định hướng sản phẩm thay thế hàng nhập khẩu và định hướng xuất khẩu, cũng như để phát triển cơ sở hạ tầng công nghiệp, kỹ thuật, viễn thông, đường bộ và xã hội, cũng như phát triển các dịch vụ hậu cần thích hợp.
- Khu Khoa học và Công nghệ Đặc biệt – là khu vực ưu tiên việc phát triển các hệ thống và dịch vụ cơ bản cho đổi mới sáng tạo, bao gồm các khu công nghệ, trung tâm phân phối/chuyển giao công nghệ, cụm đổi mới, quỹ mạo hiểm và các vườn ươm doanh nghiệp.

- Khu du lịch - giải trí: là khu vực được giao cho các dự án đầu tư phát triển hạ tầng du lịch, bao gồm xây dựng khách sạn, cơ sở hóa, giải trí và các khu chức năng giải trí theo mùa.
- Khu thương mại tự do: khu vực dành cho kho hàng ký gửi, khu vực có chế độ đặc biệt cho thuế và hải quan, có các cơ sở để xử lý, đóng gói, phân loại, lưu trữ hàng hóa, sân bay, nhà ga hoặc các điểm kiểm tra khác của hải quan.
- Khu công nghiệp đặc biệt: là vùng lãnh thổ có quy chế đặc biệt về kinh tế, tài chính của hoạt động sản xuất và kinh doanh hậu cần.

Theo Luật SEZ mới (Điều 39) và Bộ luật Thuế (Điều 473), các nhà đầu tư vào các đặc khu kinh tế của Uzbekistan có thể được ưu đãi:

- Có những kỳ (tax holiday) được giảm thuế tài sản, thuế đất và thuế sử dụng tài nguyên nước. Thời hạn của các kỳ giảm thuế sẽ được xác định bởi một nghị quyết riêng của tổng thống tùy thuộc vào quy mô đầu tư. Việc miễn thuế này chỉ có thể được áp dụng đối với các hoạt động kinh doanh được quy định trong hiệp định đầu tư có liên quan với Ban quản lý đặc khu kinh tế. Những nhà đầu tư tham gia hoạt động trong đặc khu kinh tế cũng có thể được miễn thuế VAT và các lợi ích khác về thuế.
- Miễn nộp thuế hải quan (trừ thuế giá trị gia tăng và phí thông quan) đối với vật liệu xây dựng không có nguồn gốc trong nước; thiết bị công nghệ trong nước chưa có nguồn gốc, nguyên liệu, vật liệu, linh kiện dùng để sản xuất hướng đến xuất khẩu.

Các hoạt động sản xuất kinh doanh bị cấm trong SEZs:

- Doanh nghiệp vi phạm các tiêu chuẩn về môi trường và bảo hộ lao động.
- Sản xuất kinh doanh vật phẩm liên quan đến vũ khí và đạn dược.
- Sản xuất kinh doanh liên quan đến vật liệu hạt nhân và chất phóng xạ.
- Sản xuất rượu và các sản phẩm thuốc lá.
- Chế biến da động vật, chăn nuôi gia súc hoặc giết mổ động vật.

- Sản xuất xi măng, bê tông, clinker xi măng, gạch, tấm bê tông cốt thép, than, vôi và các sản phẩm thạch cao.
- Xử lý, phân hủy, đốt, khí hóa, xử lý hóa học, lưu giữ cuối cùng hoặc tạm thời hoặc chôn lấp dưới lòng đất của tất cả các loại chất thải.
- Xây dựng các nhà máy lọc dầu, nhà máy điện hạt nhân, cơ sở lắp đặt hạt nhân hoặc nguồn bức xạ, hoặc các điểm và hệ thống được thiết kế để lưu trữ, thải bỏ và xử lý nhiên liệu hạt nhân, chất phóng xạ và chất thải cũng như các chất thải phóng xạ khác.

Khu Công nghiệp và Kinh tế Tự do (FIEZ) đầu tiên được thành lập vào năm 2008 tại vùng Navoi. Đến cuối năm 2020, Chính phủ Uzbekistan đã hình thành 12 khu công nghiệp, 7 khu kinh tế tự do chuyên kinh doanh dược phẩm, 2 khu kinh tế tự do chuyên kinh doanh nông nghiệp và một khu kinh tế tự do tập trung vào lĩnh vực du lịch (FEZ), cũng như hơn 143 khu công nghiệp nhỏ đặc biệt (SIZ). Theo thống kê chính thức, khoảng 380 dự án đầu tư đã được triển khai tại các khu này, tạo ra gần 31.000 việc làm mới cho người dân trên toàn lãnh thổ Uzbekistan.

Yêu cầu về lao động.

Chính phủ Uzbekistan coi thu hút đầu tư nước ngoài là một trong những công cụ quan trọng để giải quyết tình trạng nghèo đói ở nông thôn và tỷ lệ thất nghiệp ngày càng tăng ở Uzbekistan.

Có một số hạn chế và giới hạn định lượng đối với việc làm của công dân nước ngoài ở Uzbekistan. Kế toán trưởng trong các công ty kiểm toán và ngân hàng phải là công dân Uzbekistan. Luật cũng yêu cầu CEO hoặc ít nhất một thành viên của ban giám đốc phải là công dân của Uzbekistan. Trong lĩnh vực du lịch, chỉ những người mang quốc tịch Uzbekistan mới có thể làm hướng dẫn viên du lịch chuyên nghiệp.

Luật Đặc khu kinh tế (ZRU-604) yêu cầu phải có ít nhất 90% lực lượng lao động có nguồn gốc địa phương trong các dự án hoạt động trong các khu kinh tế đặc biệt và khu công nghiệp nhỏ. Cơ quan Di cư Lao động Nước ngoài thuộc Bộ Việc làm và Quan hệ Lao động chịu trách nhiệm thực thi các giới hạn về việc làm của công dân nước ngoài trong các ngành khác nhau. Ví dụ, số lượng công dân nước ngoài trong các công ty

năng lượng hoạt động trong nước theo các điều khoản của Thỏa thuận chia sẻ sản xuất không được vượt quá 20% tổng số nhân viên và chỉ có thể thuê thêm nhân viên nước ngoài nếu không có lao động địa phương có trình độ tương đương.

Tất cả các công dân nước ngoài, ngoại trừ những người đến từ một số quốc gia thuộc Liên Xô cũ, đều phải cần thị thực để làm việc tại Uzbekistan và tất cả các cá nhân phải đăng ký cư trú với chính quyền địa phương. Pháp luật cho phép các nhà đầu tư và chuyên gia nước ngoài được cấp thị thực nhập cảnh nhiều lần trong thời hạn hợp đồng đầu tư của họ. Để xin thị thực lao động, công dân nước ngoài phải nộp các tài liệu liên quan đến công ty của họ cho đại sứ quán hoặc lãnh sự quán Uzbekistan tại nước sở tại. Trước đây, các nhà đầu tư nước ngoài đã phàn nàn về thời hạn qua ngắn của thị thực và số lần nhập cảnh bị hạn chế, tuy nhiên gần đây Uzbekistan đang cải tiến và cho phép các nhà đầu tư có thể yêu cầu thị thực nhập cảnh nhiều lần và dài hạn hơn.

Người lao động nước ngoài cũng phải đăng ký với Bộ Việc làm và Quan hệ Lao động.

Yêu cầu sản xuất hướng về nội địa

Về mặt hình thức, không cần sự cho phép của chính phủ để đầu tư vào Uzbekistan ngoại trừ các khoản đầu tư vào các đặc khu kinh tế và các công ty đầu tư đó phải được cấp phép. Đồng thời, chính sách kinh tế của Chính phủ Uzbekistan vẫn duy trì sự tập trung cao độ vào thay thế sản phẩm nhập khẩu và công nghiệp hóa hướng vào xuất khẩu. Các nhà đầu tư vào các lĩnh vực không ưu tiên có thể ít được hỗ trợ hơn trong việc nhập khẩu vốn và sản phẩm tiêu dùng so với các nhà đầu tư trong các ngành ưu tiên.

Chính phủ Uzbekistan luôn mời gọi các nhà đầu tư nước ngoài chủ yếu trong các lĩnh vực nội địa hóa, xây dựng năng lực sản xuất địa phương và phát triển tiềm năng xuất khẩu. Để hỗ trợ các nhà sản xuất địa phương, Chính phủ Uzbekistan đã đưa ra một quy tắc (Nghị quyết GOU PKM-41, được thông qua ngày 29 tháng 1 năm 2021), trong đó quy định các hợp đồng nhập khẩu của các doanh nghiệp và liên doanh có ít nhất 50% thị phần nhà nước vượt quá 50.000 BCR (1.155.660 đô la vào tháng 3 năm 2021) được xem xét bắt buộc bởi ban giám sát của các đơn vị này hàng quý.

Chính phủ cũng cấm nhập khẩu 529 loại hàng hóa và một số dịch vụ thông qua các quy trình mua sắm công. Danh sách này bao gồm các sản phẩm thực phẩm, vật liệu xây dựng, phân bón, sản phẩm công nghiệp, sản phẩm dệt và quần áo, giày dép và hàng da, đồ nội thất, đồ gia dụng, thiết bị điện gia dụng, xe cộ, sản phẩm giấy và xenlulo, sản phẩm y tế và các loại khác. Chính phủ Uzbekistan cũng đã thiết lập quy trình mua sắm công đối với hàng hóa nhập khẩu thông qua cổng thông tin điện tử của Trung tâm Hợp tác Điện tử thuộc Bộ Phát triển Kinh tế và Giảm nghèo.

Luật pháp của Uzbekistan quy định rằng chính phủ phải áp dụng các yêu cầu sử dụng nguyên liệu đầu vào trong nước trong sản xuất một cách thống nhất cho các doanh nghiệp có vốn đầu tư trong nước và nước ngoài, nhưng trên thực tế, điều này không phải lúc nào cũng được thực hiện đầy đủ. Không có yêu cầu nào về việc quy định chỉ sử dụng các nguồn tài chính từ địa phương.

Đủ điều kiện là doanh nghiệp, doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài và được hưởng ưu đãi về thuế và các ưu đãi khác, tỷ lệ sở hữu vốn đầu tư nước ngoài ít nhất phải bằng 15% vốn điều lệ của công ty. Khoản đầu tư phải bao gồm tiền mặt hoặc thiết bị mới, được giao trong vòng một năm kể từ khi đăng ký doanh nghiệp. Yêu cầu tối thiểu về vốn điều lệ cho các ưu đãi (ngoại trừ các tổ chức tài chính) là 400 triệu Som (khoảng 38.000 đô la vào tháng 3 năm 2021).

Ưu đãi thuế đối với đầu tư nước ngoài về cơ bản giống như đối với các doanh nghiệp trong nước tham gia vào chương trình đầu tư, nội địa hóa hoặc hiện đại hóa. Các doanh nghiệp có vốn đầu tư đáng kể vào các lĩnh vực ưu tiên hoặc đã đăng ký tại một trong các khu kinh tế tự do hoặc khu công nghiệp đặc biệt có thể được ưu đãi các lợi ích bổ sung.

Vào ngày 20 tháng 2 năm 2020, Chính phủ Uzbekistan đã công bố kế hoạch yêu cầu nội địa hóa lưu trữ dữ liệu cá nhân, phù hợp với Luật Dữ liệu Cá nhân (ZRU-547), được thông qua ngày 2 tháng 7 năm 2019. Theo luật, các công ty internet lớn như Facebook, Google và công cụ tìm kiếm của Nga Yandex được khuyến khích di chuyển thiết bị máy chủ của họ với dữ liệu cá nhân của người dùng địa phương sang lãnh thổ của Uzbekistan. Theo luật, Chính phủ Uzbekistan có thể chặn các dịch vụ trong nước trong trường hợp không tuân thủ.

Hiện tại, luật pháp của Uzbekistan ngăn cản hoặc hạn chế các công ty tự do truyền dữ liệu khách hàng hoặc dữ liệu liên quan đến kinh doanh khác ra bên ngoài quốc gia.

Luật pháp không yêu cầu chuyển giao công nghệ hoặc thông tin độc quyền và có thể là đối tượng của thỏa thuận giữa nhà đầu tư nước ngoài và đối tác địa phương.

Quyền sở hữu đất đai.

Quyền sở hữu tài sản ở Uzbekistan được điều chỉnh bởi Luật Bảo vệ Tài sản Tư nhân và Bảo đảm Quyền của Chủ sở hữu. Người Uzbekistan và các thực thể nước ngoài chỉ có thể sở hữu hoặc cho thuê các tòa nhà, nhưng không có quyền sở hữu và cho thuê đất bên dưới. Thế chấp chỉ dành cho các cá nhân địa phương, nhưng không áp dụng cho các pháp nhân. Không có chứng khoán cầm cố thế chấp ở Uzbekistan.

Luật mới về tư nhân hóa các lô đất phi nông nghiệp (ZRU-522, ngày 13 tháng 8 năm 2019) cho phép quyền sở hữu đất tư nhân đối với các mảnh đất không thuộc định nghĩa về đất nông nghiệp của Bộ luật Đất đai của Uzbekistan. Quyền sở hữu đất chỉ được cấp cho các tổ chức và cá nhân là công dân của Uzbekistan. Công dân và tổ chức nước ngoài không có quyền sở hữu đất đai tại Uzbekistan. Theo quy định có hiệu lực từ ngày 1 tháng 3 năm 2020, công dân Uzbekistan có thể tư nhân hóa:

- Các diện tích đất của các chủ thể, trên đó có các tòa nhà, công trình và cơ sở hạ tầng công nghiệp cũng như các phần đất mở rộng cần thiết cho các hoạt động kinh doanh của họ.
- Các diện tích đất cấp cho người dân để xây dựng và bảo trì nhà ở riêng lẻ.
- Các diện tích đất hoang hóa.
- Các khu đất giao cho Quỹ Phát triển Đô thị thuộc Bộ Kinh tế và Công nghiệp.

Các loại đất sau đây không được tư nhân hóa:

- Các diện tích đất nằm trong các vùng lãnh thổ không nằm trong các quy hoạch bố trí được lập thành văn bản chính thức.

- Các khu vực đất có mỏ khoáng sản hoặc tài sản của nhà nước có tầm quan trọng chiến lược. Danh mục các thửa đất đó sẽ được quy định cụ thể theo quy định của pháp luật.
- Các khu vực đất dành cho mục đích môi trường, giải trí và lịch sử - văn hóa, đất đai và tài nguyên nước thuộc sở hữu nhà nước và các khu vực công cộng của thành phố và thị trấn (ví dụ: quảng trường, đường phố, đường giao thông, đại lộ).
- Các diện tích đất bị ảnh hưởng bởi các chất độc hại hoặc dễ bị ô nhiễm sinh học.
- Các khu đất cấp cho người dân thuộc đặc khu kinh tế.

Tuy nhiên, theo Điều 55 của Hiến pháp Uzbekistan, đất đai, lòng đất, vùng nước, hệ động thực vật và các tài nguyên thiên nhiên khác là của cải quốc gia, được sử dụng hợp lý và được nhà nước bảo vệ. Bộ luật Đất đai cũng quy định rằng đất đai là tài sản của Nhà nước (Điều 16). Các mâu thuẫn trong luật pháp vẫn phải được giải quyết.

Tư nhân hóa đất đai là một khái niệm mới tại Uzbekistan. Tất cả đất nông nghiệp ở Uzbekistan vẫn thuộc sở hữu của nhà nước. Kể từ ngày 1 tháng 3 năm 2020, một luật mới về tư nhân hóa cho phép tư nhân hóa các diện tích đất phi nông nghiệp.

Pháp luật quản lý việc mua lại và định đoạt tài sản bất động sản (tòa nhà và cơ sở vật chất). Quyền sở hữu bất động sản thường được chính quyền địa phương và trung ương tôn trọng. Chính quyền cấp quận có các bộ phận chịu trách nhiệm quản lý các vấn đề thương mại bất động sản, từ định giá đến mua bán bất động sản. Bất động sản được mua hợp pháp nhưng không đưa vào sử dụng, không có người sử dụng có thể bị quốc hữu hóa vì một số lý do khác nhau, bao gồm cả quá trình cưỡng chế theo quyết định của tòa án, thu giữ các khoản nợ quá hạn đối với các dịch vụ tiện ích hoặc dịch vụ cộng đồng, nợ thuế tài sản, và trong một số trường hợp về an ninh. Việc tiếp quản trái phép bất động sản không có người sử dụng của các chủ sở hữu tư nhân khác (những người cho thuê) không phải là một thực tế phổ biến ở Uzbekistan. Thông thường, các cơ quan chức năng kiểm tra tính hợp pháp của quyền sở hữu bất động sản ít nhất một lần mỗi năm.

Quyền sở hữu trí tuệ.

Khái niệm đăng ký sở hữu trí tuệ (IP) vẫn còn mới mẻ đối với Uzbekistan. Chính phủ Uzbekistan công nhận quyền sở hữu trí tuệ (IPR) là tối quan trọng đối với các mục tiêu kinh tế của mình. Khi Uzbekistan chuẩn bị gia nhập Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO), các nhà lãnh đạo của nước này đã tiếp tục nhắc lại tầm quan trọng của các biện pháp bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ. Trong năm 2018 và 2019, Uzbekistan đã hoàn thành việc gia nhập Công ước Bản ghi âm Geneva và hai Hiệp ước Internet WIPO. Trách nhiệm về các vấn đề quyền SHTT thuộc về Cơ quan Sở hữu trí tuệ (AIP) độc lập của Uzbekistan trước đây, được thành lập trực thuộc Bộ Tư pháp (MOJ) (AIP, <http://www.ima.uz/>) vào tháng 2 năm 2019.

Bộ luật Hải quan của Uzbekistan, có hiệu lực vào tháng 4 năm 2016, cho phép các chủ sở hữu quyền kiểm soát việc nhập khẩu hàng hóa sở hữu trí tuệ. Bộ quy tắc đã đưa ra một thủ tục hồ sơ hải quan đặc biệt, dựa trên cơ sở dữ liệu về các nhà sản xuất hợp pháp và các nhà phân phối của họ. Uzbekistan cũng đưa ra một số sửa đổi đối với luật SHTT của mình, cũng như các sửa đổi đối với các bộ luật dân sự và hình sự nhằm thực thi các hình phạt nghiêm khắc hơn đối với các hành vi vi phạm quyền SHTT.

Uzbekistan hiện có đủ các biện pháp bảo vệ bằng sáng chế nói chung, tuy nhiên việc thực thi vẫn là một trong những thách thức lớn nhất. Các công ty nước ngoài phải đối mặt với những trở ngại trong việc chứng minh các hành vi vi phạm SHTT và được bồi thường cho những tổn thất do vi phạm gây ra. Những người vi phạm quyền SHTT hiếm khi bị buộc phải ngừng các hoạt động vi phạm hoặc phải trả các hình phạt có ý nghĩa. Cơ quan Sở hữu trí tuệ không có bất kỳ loại quyền lực thực thi nào, và Bộ Tư pháp cũng vậy. Khả năng thực thi yếu đối với các loại IP khác nhau. Các vụ kiện về bản quyền hầu như không bao giờ được đưa ra trước Ủy ban Chống độc quyền (cơ quan chịu trách nhiệm phản hồi các khiếu nại về SHTT) vì các công ty đưa ra quyết định rằng chi phí chống vi phạm bản quyền lớn hơn lợi ích thu lại. Các vụ việc liên quan đến nhãn hiệu thường mất nhiều năm để giải quyết tại tòa án, làm tăng chi phí và tiêu tốn thời gian và nguồn lực. Đối với các công ty không thể đáp ứng các yêu cầu của một phiên tòa kéo dài nhiều năm, việc theo đuổi hành động để bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ của họ trở nên rất tốn kém.

Mặc dù Uzbekistan đã thực hiện các bước quan trọng trong những năm gần đây để giải quyết các vấn đề tồn tại liên quan đến quyền SHTT, nhưng vẫn còn những khiếm khuyết nghiêm trọng trong việc bảo vệ nhãn hiệu và bản quyền, các quy trình xét xử liên quan đến quyền SHTT và việc thực thi các hành động chống lại các vi phạm quyền SHTT và những người vi phạm.

Vào tháng 12 năm 2018, Tổng thống Mirziyoyev đã ký một dự luật thành luật để Uzbekistan gia nhập Công ước Bản ghi âm Geneva. Chính phủ Uzbekistan đã chuyển tiếp các bản sao đã ký của luật tới WIPO và LHQ, do đó hoàn thành việc phê chuẩn chính thức các công ước này. Vào tháng 2 năm 2019, Tổng thống đã phê duyệt việc thông qua hai dự luật thành luật để Uzbekistan gia nhập Hiệp ước Bản quyền WIPO và Hiệp ước về Hiệu suất và Bản ghi âm của WIPO (Hiệp ước Internet).

Chính phủ Uzbekistan đang tiến hành sửa đổi luật pháp quốc gia để phù hợp với các yêu cầu của Hiệp ước SHTT. Các biện pháp này thể hiện các hành động ngắn hạn cần thiết để Uzbekistan duy trì các lợi ích của mình theo thông lệ quốc tế. Danh sách đầy đủ các hiệp định/hiệp ước quốc tế liên quan đến quyền SHTT mà Uzbekistan đã tham gia có sẵn tại trang web <https://wipolex.wipo.int/en/legislation/profile/UZ>.

Vào tháng 4 năm 2018, Chính phủ Uzbekistan đã cung cấp quyền hạn lớn hơn cho một cơ quan thanh tra mới thuộc Bộ Công nghệ Thông tin và Truyền thông để giám sát việc tuân thủ và thực thi các biện pháp bảo vệ bản quyền trên internet. Chính phủ Uzbekistan cũng đang thiết lập một hệ thống cấp phép cho các công ty bán phần mềm một cách hợp pháp, nhằm ngăn chặn dòng phần mềm vi phạm bản quyền đưa ra thị trường, hệ thống quy định này được mô tả trong Nghị quyết số 72 năm 2012 của GOU (<https://www.lex.uz/acts/1982899>).

Không có báo cáo công khai nào về việc bắt giữ hàng giả vào năm 2020. Năm 2020, AIP ghi nhận 111 trường hợp vi phạm nhãn hiệu, nhiều trường hợp buôn bán hàng giả, trong đó có khoảng 540 trường hợp buôn bán rượu giả. Cơ quan này cũng ghi nhận việc sản xuất và bán các sản phẩm giả mạo Head & Shoulders (một nhãn hiệu thuộc sở hữu của Procter & Gamble) và thực phẩm Mars. Hội đồng kháng cáo đã xem xét các trường hợp của năm công ty Mỹ (Colgate-Palmolive Company, Under Armour Inc., Delta Hotels by Marriott, Apple Inc. và Emerson) và đưa ra phán quyết có lợi cho họ.

Vi phạm bản quyền trên môi trường Internet ở Uzbekistan vẫn đang phổ biến vì môi trường Internet băng thông rộng hiện đang rất phát triển, điều này giúp cho việc đăng hoặc tải các sản phẩm có bản quyền trở nên dễ dàng và phổ biến. Các tổ chức tư nhân như Hiệp hội Điện ảnh đang cố gắng nâng cao nhận thức của cộng đồng về vi phạm bản quyền Internet và video, bao gồm cả việc chạy các quảng cáo chống vi phạm bản quyền tại các rạp chiếu phim.

Luật pháp của Uzbekistan nhìn chung bảo vệ cho hầu hết các phát minh sáng chế. Việc xin cấp bằng sáng chế có thể mất nhiều thời gian hơn trong các lĩnh vực công nghệ nhất định.

Theo luật hiện hành của Uzbekistan, tòa án chỉ xem xét các trường hợp vi phạm bản quyền sau khi chủ sở hữu bản quyền gửi yêu cầu bồi thường thiệt hại. Tương tự, đối với các sản phẩm nhập khẩu, các cơ quan chức năng hải quan không có chức năng chính thức và quyền hạn thuộc về chủ sở hữu quyền để khởi động một hành động bị nghi ngờ vi phạm.

Văn phòng Tổng công tố (PGO) có thẩm quyền phạt cả những người vi phạm và ra lệnh cho họ không được sản xuất, tiếp thị hoặc bán hàng hóa vi phạm, nhưng rất ít trường hợp được đưa đến PGO. Gánh nặng chứng minh vi phạm SHTT cao đến mức hầu hết các trường hợp vi phạm SHTT được giải quyết đến nơi đến chốn. Trong khi các trường hợp này bị đình trệ trong hệ thống tòa án, các công ty vi phạm có thể tiếp tục hoạt động mà không bị hạn chế.

Uzbekistan vẫn bị các cơ quan quốc tế về chống vi phạm SHTT, vi phạm bản quyền theo dõi và nhắc nhở thường xuyên. Ý chí chính trị nhằm cải thiện bảo vệ quyền SHTT dường như tồn tại ở các cấp cao nhất của chính phủ, nhưng các chính sách thực thi hiệu quả vẫn chưa được đưa ra. Mặc dù Uzbekistan đã thực hiện một số bước đầu tiên quan trọng để giải quyết những lo ngại được nêu ra, nhưng Uzbekistan sẽ phải chứng minh tiến bộ có thể đo lường và bền vững trước cộng đồng các nhà đầu tư nước ngoài.

Để biết thêm thông tin về luật quốc gia và đầu mối liên hệ tại các văn phòng sở hữu trí tuệ địa phương, vui lòng xem hồ sơ quốc gia của WIPO tại <http://www.wipo.int/directory/en/>.

Thị trường vốn và danh mục đầu tư chứng khoán.

Trước năm 2017, chính phủ Uzbekistan tập trung mời gọi các nhà đầu tư có khả năng cung cấp chuyển giao công nghệ và việc làm trong các ngành công nghiệp địa phương và chưa ưu tiên thu hút các khoản đầu tư theo danh mục đầu tư. Vào năm 2017, Chính phủ Uzbekistan đã công bố kế hoạch cải thiện thị trường vốn và sử dụng các công cụ thị trường chứng khoán để đáp ứng các mục tiêu phát triển kinh tế của mình. Chính phủ đã thành lập Cơ quan phát triển thị trường vốn (CMDA) mới vào tháng 1 năm 2019 với vai trò là cơ quan chịu trách nhiệm phát triển và điều tiết thị trường chứng khoán, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của nhà đầu tư trên thị trường chứng khoán. CMDA hiện đang thực hiện chiến lược phát triển thị trường vốn cho giai đoạn 2020-2025. Theo các quan chức CMDA, mục tiêu của chiến lược là phát triển thị trường vốn quốc gia đủ lớn để thu hút không chỉ các nhà đầu tư tổ chức, mà trở thành động lực chính tạo ra của cải trong nước.

Uzbekistan có thị trường chứng khoán hỗ trợ các giao dịch thông qua Sở giao dịch chứng khoán “Tashkent”, là nền tảng giao dịch chứng khoán chính của Uzbekistan. Sở giao dịch chứng khoán chủ yếu tổ chức các giao dịch cổ phần và thị trường thứ cấp với cổ phiếu của các doanh nghiệp nhà nước. Trong hầu hết các trường hợp, các cơ quan chính phủ xác định ai có thể mua và bán cổ phiếu và ở mức giá nào, và thường không thể xác định được báo cáo tài chính chính xác cho các công ty giao dịch.

Uzbekistan chính thức thông qua Điều khoản VIII của IMF vào tháng 10 năm 2003, nhưng do các biện pháp bảo hộ quá mức của chính phủ, các doanh nghiệp bị hạn chế tiếp cận ngoại tệ, điều này kích thích nền kinh tế phi chính thức và việc tạo ra nhiều hệ thống tỷ giá hối đoái. Có hiệu lực từ ngày 5 tháng 9 năm 2017, Chính phủ Uzbekistan đã loại bỏ sự chênh lệch giữa tỷ giá chính thức thấp giả tạo và tỷ giá hối đoái chợ đen và cho phép các giao dịch ngoại hối không dùng tiền mặt không giới hạn cho các doanh nghiệp. Luật Quản lý tiền tệ (ZRU-573 ngày 22 tháng 10 năm 2019) đã hoàn toàn tự do hóa hoạt động tiền tệ, các giao dịch xuyên biên giới và dịch chuyển vốn.

Vào năm 2019, Chính phủ Uzbekistan đã đơn giản hóa đáng kể việc chuyển vốn đầu tư về nước của các nhà đầu tư nước ngoài trong các khoản vốn tài sản công nghiệp, chứng khoán và lợi nhuận thị trường chứng khoán của Uzbekistan. Theo luật (ZRU-

531), các nhà đầu tư nước ngoài có tổ chức cư trú tại Uzbekistan có thể chuyển đổi cổ tức và các khoản thu nhập khác của họ sang ngoại tệ và chuyển chúng vào tài khoản của họ tại các ngân hàng nước ngoài. Các thực thể không cư trú mua và bán cổ phiếu của các công ty địa phương có thể mở tài khoản ngân hàng ở Uzbekistan để tích lũy doanh thu của họ.

Theo luật, các nhà đầu tư nước ngoài và các doanh nghiệp khu vực tư nhân có thể tiếp cận với các công cụ tín dụng khác nhau trên thị trường nội địa, nhưng hệ thống tài chính vẫn bị kiểm soát dẫn đến các điều khoản tín dụng không đáng tin cậy. Việc tiếp cận với các ngân hàng nước ngoài bị hạn chế và thường chỉ được cấp thông qua các liên doanh của họ với các ngân hàng trong nước. Các ngân hàng thương mại, ở một mức độ hạn chế, có thể sử dụng các hạn mức tín dụng từ các tổ chức tài chính quốc tế để tài trợ cho các doanh nghiệp vừa và nhỏ.

Hệ thống tiền tệ và ngân hàng

Tính đến tháng 1 năm 2021, có 32 ngân hàng thương mại hoạt động tại Uzbekistan. Năm ngân hàng thương mại thuộc sở hữu nhà nước, 13 ngân hàng đăng ký là tổ chức tài chính cổ phần (tám trong số đó có một phần vốn nhà nước), bảy ngân hàng có vốn nước ngoài và bảy ngân hàng là tư nhân. Các ngân hàng thương mại có 884 chi nhánh và mạng lưới phòng giao dịch, máy ATM rộng khắp cả nước. Các ngân hàng quốc doanh nắm giữ 84% vốn khu vực ngân hàng và 85% tài sản khu vực ngân hàng, còn lại các ngân hàng tư nhân là những ngân hàng hoạt động trong các thị trường ngách tương đối nhỏ. Lĩnh vực phi ngân hàng có 63 tổ chức tín dụng vi mô và 64 tổ chức cho vay thế chấp.

Vào tháng 5 năm 2020, Tổng thống Mirziyoyev đã thông qua chiến lược 5 năm cải cách ngành ngân hàng nhằm giải quyết những điểm yếu hiện có của ngành ngân hàng như tỷ trọng tài sản nhà nước quá lớn, không đủ cạnh tranh, chất lượng quản trị doanh nghiệp và dịch vụ ngân hàng kém, việc đáp ứng các tiêu chuẩn quốc tế, cũng như mức độ ứng dụng công nghệ toàn cầu hiện đại còn thấp ở trong lĩnh vực tài chính ngân hàng. Mục tiêu của chiến lược là giảm tỷ trọng nhà nước trong lĩnh vực này từ 84% hiện nay xuống 60% và tăng thị phần khu vực phi ngân hàng từ 0,35% hiện nay lên

4%. Chính phủ sẽ tư nhân hóa cổ phần của nhà nước trong sáu ngân hàng và tạo điều kiện hiện đại hóa dịch vụ ngân hàng ở các ngân hàng quốc doanh còn lại.

Theo đánh giá của các tổ chức xếp hạng quốc tế, bao gồm Fitch và Moody's, lĩnh vực ngân hàng của Uzbekistan ổn định và hạn chế được rủi ro trong ngắn hạn, chủ yếu do sự tập trung và chi phối cao của khu vực công, nơi kiểm soát hơn 80% tài sản trong ngân hàng. Moody's ghi nhận khả năng phục hồi cao của hệ thống ngân hàng Uzbekistan trước tác động của đại dịch COVID so với các nước SNG khác. Tỷ lệ an toàn vốn bình quân toàn hệ thống là 18,4%, tỷ lệ thanh khoản hiện hành là 67,4%.

Khối lượng đầu tư ngày càng tăng do nhà nước lãnh đạo nền kinh tế hỗ trợ sự ổn định của các ngân hàng thương mại lớn hơn, những ngân hàng này thường hoạt động với tư cách là đại lý của chính phủ trong việc thực hiện chiến lược phát triển của mình. Các ngân hàng thương mại tư nhân là những thích hợp với các hoạt động tài chính nhỏ lẻ. Chính phủ và Ngân hàng Trung ương Uzbekistan (CBU) vẫn giám sát chặt chẽ các ngân hàng thương mại.

Theo Ngân hàng Trung ương Uzbekistan, tỷ lệ các khoản cho vay kém hiệu quả trong tổng các khoản cho vay gộp là 2,1% (tính đến ngày 1 tháng 1 năm 2021). Tỷ lệ cho vay kém hiệu quả trung bình ở các ngân hàng quốc doanh là khoảng 2,1% và 1,9% ở các ngân hàng tư nhân. Phần lớn các ngân hàng thương mại của Uzbekistan đã nhận được xếp hạng "ổn định" từ các tổ chức xếp hạng quốc tế.

Tính đến ngày 1 tháng 1 năm 2021, vốn hóa của lĩnh vực ngân hàng là khoảng 5,8 tỷ USD và giá trị tổng tài sản ngân hàng trên cả nước tương đương khoảng 37 tỷ USD. Ba ngân hàng quốc doanh lớn nhất - Ngân hàng Quốc gia Uzbekistan, Ngân hàng Asaka và Ngân hàng Uzpromstroybank - nắm giữ 46% vốn của ngành ngân hàng (2,7 tỷ USD) và 47,7% tài sản (17,5 tỷ USD).

Uzbekistan duy trì một hệ thống ngân hàng trung ương đủ mạnh để quản lý. Ngân hàng Trung ương Uzbekistan (CBU) là ngân hàng phát hành và dự trữ của nhà nước và cơ quan quản lý tiền tệ trung ương. Ngân hàng chịu trách nhiệm trước Hội đồng tối cao của Uzbekistan và độc lập với các cơ quan điều hành (tham khảo sơ đồ tổ chức của ngân hàng tại trang web <http://www.cbu.uz/en/>).

Nói chung, bất kỳ hoạt động ngân hàng nào ở Uzbekistan đều phải chịu sự cấp phép và quy định của Ngân hàng Trung ương Uzbekistan. Các ngân hàng nước ngoài thường cảm thấy bị áp lực khi thành lập các liên doanh với các tổ chức tài chính trong nước. Hiện có bảy ngân hàng có vốn nước ngoài đang hoạt động trên thị trường và năm ngân hàng nước ngoài có văn phòng đại diện được công nhận tại Uzbekistan, nhưng không cung cấp dịch vụ trực tiếp cho các doanh nghiệp và cá nhân trong nước.

Người nước ngoài và nhà đầu tư nước ngoài có thể thiết lập tài khoản ngân hàng tại các ngân hàng địa phương mà không bị hạn chế. Họ cũng có quyền tiếp cận tín dụng địa phương.

Ngoại hối và kiều hối

Uzbekistan đã thông qua Điều VIII trong các Điều khoản Thỏa thuận của IMF vào tháng 10 năm 2003, nhưng việc thực hiện đầy đủ các nghĩa vụ của mình theo điều này chỉ bắt đầu vào tháng 9 năm 2017. Theo luật mới (ZRU 531 vào tháng 3 năm 2019 và ZRU-573 vào tháng 10 năm 2019), tất cả các doanh nghiệp, kể cả nhà đầu tư nước ngoài, được đảm bảo khả năng chuyển đổi cổ tức và các khoản thu nhập khác bằng nội tệ sang ngoại tệ và chuyển vào tài khoản ngân hàng nước ngoài cho các giao dịch vãng lai xuyên biên giới, chi trả cổ tức hoặc các giao dịch hồi vốn không giới hạn, miễn là họ đã thực hiện đầy đủ nghĩa vụ về thuế và các nghĩa vụ tài chính khác theo quy định của pháp luật địa phương. Các cơ quan có thẩm quyền của Uzbekistan có thể dừng việc hồi hương các quỹ của nhà đầu tư nước ngoài trong trường hợp mất khả năng thanh toán và phá sản, do hành vi phạm tội của nhà đầu tư nước ngoài hoặc khi có chỉ thị của trọng tài hoặc quyết định của tòa án.

Tỷ giá hối đoái được xác định bởi Ngân hàng Trung ương Uzbekistan, trong đó xác định tỷ giá hối đoái dựa vào lưu thông tiền tệ trên thị trường tự do. Vào ngày 15 tháng 2 năm 2015, các phiên giao dịch tại Sở giao dịch ngoại hối địa phương đã chuyển từ phương pháp “cố định” trước đây sang sự kết hợp giữa “đấu giá theo lệnh gọi” và đấu giá liên tục song phương (khớp lệnh). Ngân hàng Trung ương Uzbekistan công bố tỷ giá hối đoái chính thức của ngoại tệ cho các mục đích kế toán, thống kê và báo cáo khác, cũng như để tính toán các mức thuế phí hải quan và các khoản thanh toán bắt buộc khác trên lãnh thổ của Uzbekistan.

Sau đợt phá giá gần 50% của đồng tiền quốc gia vào tháng 9 năm 2017, tỷ giá hối đoái đã tương đối ổn định trong năm 2018 với mức giảm giá trung bình hàng năm là 2,4%. Vào năm 2019, sự mất giá của đồng Som đã tăng tốc lên 14%, mặc dù Ngân hàng Trung ương Uzbekistan báo cáo rằng đã bơm vào 3,6 tỷ đô la can thiệp vào thị trường ngoại hối để hỗ trợ đồng nội tệ. Năm 2020, mức giảm giá hàng năm được giữ ở mức dưới 10%. Sự ổn định tương đối của đồng nội tệ vào năm 2020 được hỗ trợ bởi nhập khẩu giảm và dự trữ ngoại hối mạnh (34,9 tỷ đô la vào ngày 1 tháng 1 năm 2021).

Tổng thống Mirziyoyev đã khởi động cải cách chương trình tự do hóa ngoại hối vào tháng 9 năm 2017 bằng cách ban hành sắc lệnh “Về các biện pháp ưu tiên để tự do hóa chính sách tiền tệ”. Luật Quy chế tiền tệ (ZRU-573), được thông qua vào ngày 22 tháng 10 năm 2019, đã tự do hóa các hoạt động trao đổi tiền tệ, các giao dịch xuyên biên giới và việc dịch chuyển vốn. Các chủ thể kinh doanh có thể mua ngoại tệ tại các ngân hàng thương mại mà không bị hạn chế đối với các giao dịch quốc tế hiện nay, bao gồm nhập khẩu hàng hóa, công trình và dịch vụ, thu hồi lợi nhuận, trả nợ vay, thanh toán chi phí đi lại và các khoản chuyển tiền khác có tính chất phi mậu dịch.

Các quy định ngân hàng bắt buộc quy trình chuyển đổi tiền tệ không được kéo dài quá một tuần. Vào năm 2019 và 2020, các doanh nghiệp báo cáo rằng họ không thấy có sự chậm trễ nào trong việc chuyển đổi và chuyển lợi nhuận đầu tư của họ, bao gồm cả cổ tức; hoàn vốn đầu tư, lãi và gốc của nợ nước ngoài tư nhân; thanh toán tiền thuê; tiền bản quyền; và phí quản lý.

Quỹ Tái thiết và Phát triển Uzbekistan (UFRD) hoạt động như một quỹ tài sản có chủ quyền. Nội các Bộ trưởng, Bộ Tài chính và 5 ngân hàng quốc doanh lớn nhất của Uzbekistan thành lập nên UFRD và tất cả các tổ chức đó đều có tư cách thành viên trong Hội đồng quản trị của UFRD.

UFRD không tuân theo quy tắc thực hành tốt tự nguyện được gọi là Nguyên tắc Santiago và Uzbekistan không tham gia vào Nhóm công tác quốc tế do IMF tổ chức về quỹ tài sản có chủ quyền. Chính phủ Uzbekistan thành lập UFRD vào năm 2006, sử dụng nó để bảo vệ và tích lũy nguồn thu ngoại hối, nhưng mục tiêu chính thức của UFRD là cung cấp các khoản vay được chính phủ bảo lãnh và đầu tư cổ phần cho các lĩnh vực chiến lược của nền kinh tế trong nước.

UFRD không đầu tư mà thay vào đó cung cấp vốn vay nợ cho các DNNN để thực hiện các dự án hiện đại hóa và nâng cấp kỹ thuật trong các lĩnh vực quan trọng về mặt chiến lược đối với nền kinh tế của Uzbekistan. Tất cả các khoản vay UFRD đều cần có sự chấp thuận của chính phủ.

Doanh nghiệp nhà nước

Chính phủ vẫn đóng một vai trò mạnh mẽ trong nền kinh tế Uzbekistan thông qua quyền sở hữu hoặc kiểm soát nhiều tập đoàn hàng đầu của đất nước. Các doanh nghiệp nhà nước (SOEs) chi phối các lĩnh vực của nền kinh tế được chính phủ công nhận là có lợi ích chiến lược quốc gia. Chúng bao gồm năng lượng (sản xuất và truyền tải điện, lọc dầu và khí đốt, vận chuyển và phân phối), luyện kim, khai thác mỏ (kim loại đen và kim loại màu và uranium), viễn thông (điện thoại cố định và truyền dữ liệu), máy móc (công nghiệp ô tô, đầu máy và sản xuất và sửa chữa máy bay), và vận tải (hàng không và đường sắt). Hầu hết các DNNN đăng ký dưới hình thức công ty cổ phần và một số lượng cổ phần thiểu số trong các công ty này thường thuộc về người lao động hoặc doanh nghiệp tư nhân. Mặc dù các DNNN có hội đồng quản trị độc lập, nhưng họ phải tham khảo ý kiến của chính phủ trước khi đưa ra các quyết định kinh doanh quan trọng.

Chính phủ sở hữu đa số hoặc phong tỏa cổ phần thiểu số trong nhiều tổ chức phi nhà nước, đảm bảo quyền kiểm soát đáng kể đối với hoạt động của họ, vì nó giữ quyền điều chỉnh và kiểm soát các hoạt động và giao dịch của bất kỳ công ty nào mà nhà nước sở hữu phần lớn cổ phần. Cơ quan quản lý tài sản nhà nước chịu trách nhiệm quản lý tài sản nhà nước của Uzbekistan, cả tài sản ở trong nước và nước ngoài. Không có số liệu thống kê được công bố công khai với số lượng chính xác các doanh nghiệp nhà nước sở hữu toàn bộ và đa số, số người có việc làm hoặc đóng góp của họ vào GDP. Theo một số báo cáo chính thức và số liệu thống kê rời rạc, có hơn 3.500 DNNN ở Uzbekistan, bao gồm 27 doanh nghiệp lớn và công ty mẹ, khoảng 2.900 doanh nghiệp 100% vốn nhà nước và 486 công ty cổ phần, sử dụng khoảng 1,5-1,7 triệu lao động, chiếm khoảng 13% dân số làm việc trong nước. Năm 2020, tỷ trọng của các DNNN trong GDP là khoảng 55%, và thuế của 10 DNNN lớn nhất đã đóng góp 63,3% tổng thu ngân sách nhà nước.

Danh sách các DNNN chính của Uzbekistan đã được công bố có trên trang web chính thức của Chính phủ Uzbekistan (chỉ liệt kê các công ty và ngân hàng lớn): http://www.gov.uz/en/pages/government_sites.

Theo luật, các DNNN hoạt động trong cùng một môi trường thuế và quản lý như các doanh nghiệp tư nhân. Tuy nhiên, trên thực tế, các doanh nghiệp thường được ưu ái và có phần thuận lợi hơn so với các doanh nghiệp tư nhân.

Trong một số lĩnh vực nhất định, các doanh nghiệp tư nhân bị hạn chế khả năng tiếp cận hàng hóa, cơ sở hạ tầng và tiện ích do luật pháp hoặc hạn chế cấp phép. Họ cũng phải đối mặt với số lượng rào cản quan liêu nhiều hơn bình thường nếu họ cạnh tranh với chính phủ hoặc các công ty do chính phủ kiểm soát. Hầu hết các DNNN đều có một loạt lợi thế, bao gồm các khoản miễn thuế khác nhau, cũng như khả năng tiếp cận tốt hơn với hàng hóa, nguồn cung cấp năng lượng và tiện ích, thị trường trong nước và nước ngoài, và khả năng tiếp cận các nguồn tài chính. Có những trường hợp những kẽ hở của pháp luật được sử dụng để bỏ qua quyền của cổ đông tư nhân (bao gồm cả cổ đông thiểu số và người sở hữu cổ phần ưu đãi) trong công ty cổ phần có cổ phần của nhà nước.

Báo cáo của IMF vào tháng 5 năm 2019 kết luận rằng các DNNN đã sử dụng tỷ lệ lao động có kỹ năng, năng lượng và nguồn lực tài chính không tương xứng, đồng thời đối mặt với việc thực thi cạnh tranh yếu và được hưởng nhiều ưu đãi đầu tư. Chính phủ Uzbekistan đã chính thức nhận ra vấn đề. Tổng thống Mirziyoyev cho biết sự tham gia mạnh mẽ của nhà nước vào các lĩnh vực nhiên liệu và năng lượng, hóa dầu, hóa chất, vận tải và ngân hàng đang cản trở sự phát triển của các lĩnh vực này. Năm 2020, ông đã ban hành một số nghị định và nghị quyết nhằm cải thiện môi trường cạnh tranh và giảm bớt sự chi phối của các DNNN trong nền kinh tế. Luật mới đã tăng cường vai trò của Ủy ban chống độc quyền, bãi bỏ hơn 600 luật và quy định không phù hợp, bãi bỏ 70 (trong số 266) loại giấy phép và 35 (trong số 140) giấy phép cho các loại hình kinh doanh. Nghị định của Tổng thống về đổi mới và tư nhân hóa DNNN (thông qua ngày 27/10/2020) ra yêu cầu 32 DNNN lớn tối ưu hóa quản lý và chuyển đổi cơ cấu doanh nghiệp, 39 DNNN áp dụng hệ thống quản trị công ty và kiểm toán tài chính tiên tiến,

tư nhân hóa cổ phần nhà nước tại 541 doanh nghiệp thông qua đấu giá công khai, và bán 15 cơ sở công cộng cho khu vực tư nhân.

Công cuộc cải cách bao gồm các DNNN lớn trong các ngành năng lượng, khai khoáng, viễn thông, giao thông vận tải, xây dựng, hóa chất, sản xuất và các ngành công nghiệp chủ chốt khác. Một nghị định khác cũng yêu cầu tư nhân hóa quy mô lớn trong lĩnh vực ngân hàng. Năm 2020, chính phủ bắt đầu các dự án tư nhân hóa sáu ngân hàng quốc doanh với sự hợp tác của các tổ chức tài chính quốc tế. Ngoài các nỗ lực tư nhân hóa, Chính phủ Uzbekistan dự định thu hút các khoản đầu tư tư nhân vào khu vực công thông qua việc thúc đẩy quan hệ đối tác công tư (PPP). Luật mới về PPP, được thông qua vào năm 2019 và một số quy định tiếp theo được áp dụng vào năm 2020 tạo ra một môi trường thuận lợi hơn cho các hoạt động hợp tác như vậy.

Việc thực hiện chương trình cải cách và tối ưu hóa DNNN này có thể sẽ mất một thời gian, vì Chính phủ Uzbekistan cố gắng cải cách nhưng tránh các ảnh hưởng về mặt xã hội, chẳng hạn như việc thất nghiệp hàng loạt, thất thoát tài sản quốc gia hay tình trạng đầu cơ chiếm quyền chi phối từ các nhà đầu tư tư nhân...

Cổ phần hóa các DNNN

Chính sách của Chính phủ Uzbekistan đang ưu tiên đẩy mạnh tư nhân hóa hơn nữa các tài sản thuộc sở hữu nhà nước. Mục tiêu của Chính phủ Uzbekistan là giảm tỷ trọng vốn công trong lĩnh vực ngân hàng và các tổ chức kinh doanh thông qua việc thu hút nhiều hơn các khoản đầu tư trực tiếp nước ngoài, đầu tư tư nhân trong nước và thúc đẩy quan hệ đối tác công tư.

Chính sách tối ưu hóa khu vực công mới lần đầu tiên được công bố vào năm 2018. Một nhóm công tác đặc biệt do Thủ tướng Chính phủ đứng đầu đã tiến hành thẩm định kỹ lưỡng khoảng 3.000 doanh nghiệp có cổ phần của Nhà nước và xây dựng các đề xuất sắp xếp và tư nhân hóa các doanh nghiệp này. Dựa trên kết quả, Chính phủ Uzbekistan đã phê duyệt một chương trình bao gồm hơn 620 DNNN trong các ngành năng lượng, khai khoáng, viễn thông, giao thông vận tải, xây dựng, hóa chất, sản xuất và các ngành công nghiệp chủ chốt khác. Chương trình dự kiến sẽ tư nhân hóa 541 doanh nghiệp nhà nước, sáu ngân hàng quốc doanh và bán 15 cơ sở công cho khu vực tư nhân. Về góc độ dài hạn, chính phủ có kế hoạch tư nhân hóa hơn 1.115 DNNN và

chào bán khoảng 50 DNNN cho các dự án hợp tác công tư. Các công ty vận hành cơ sở hạ tầng quan trọng và các doanh nghiệp đủ điều kiện là công ty có tầm quan trọng chiến lược sẽ vẫn thuộc sở hữu nhà nước hoàn toàn.

Các quan chức cấp cao của chính phủ coi tư nhân hóa và quan hệ đối tác công tư là một giải pháp để cải thiện hoạt động kinh tế của các DNNN lớn kém hiệu quả và là một công cụ để thu hút đầu tư tư nhân. Họ coi những khoản đầu tư như vậy là quan trọng để tạo ra việc làm mới và giảm thâm hụt ngân sách nhà nước. Chính phủ Uzbekistan tin rằng họ cần chuẩn bị cho các DNNN tiến hành tư nhân hóa bằng cách giới thiệu các phương pháp quản trị công ty tiên tiến và cơ cấu lại tổ chức và tài chính của các DNNN hoạt động kém hiệu quả.

Theo luật, việc tư nhân hóa các tài sản không chiến lược không cần sự chấp thuận của chính phủ và có thể được thông qua bởi các cấp quản lý địa phương. Các nhà đầu tư nước ngoài được phép tham gia vào các chương trình tư nhân hóa. Đối với nhà đầu tư tư nhân hóa tài sản với điều kiện ưu đãi, thời gian thanh toán là ba năm và thời hạn thực hiện cam kết đầu tư là năm năm. Các giao dịch tư nhân hóa lớn có sự tham gia của đầu tư nước ngoài cần có sự chấp thuận của Chính phủ Uzbekistan. Về mặt chính thức, sự chấp thuận đó có thể được cấp sau khi Trung tâm Thẩm định Chi tiết Hợp đồng thuộc Bộ Kinh tế kiểm tra.

Các chương trình tư nhân hóa chính thức đều có quy trình đấu thầu công khai. Luật và quy định được thông qua vào năm 2020 để đẩy nhanh chương trình tư nhân hóa nhằm đảm bảo tính minh bạch và công bằng của quá trình này, cũng như tạo điều kiện cho sự tham gia nhiều hơn của các tổ chức tài chính quốc tế và các chuyên gia nước ngoài với tư cách là chuyên gia tư vấn. Tuy nhiên, trong quá khứ, các thủ tục tư nhân hóa rất khó hiểu, thường có những chi tiết phân biệt đối xử và không minh bạch. Nhiều nhà đầu tư ghi nhận sự thiếu minh bạch ở khâu cuối cùng của quá trình đấu thầu, khi chính phủ đàm phán trực tiếp với các nhà thầu trước khi công bố kết quả. Trong một số trường hợp, các nhà thầu là các công ty bình phong có đăng ký nước ngoài liên kết với các công ty Uzbekistan có ảnh hưởng. Cơ quan Quản lý Tài sản Nhà nước của Uzbekistan là đơn vị điều phối chương trình tư nhân hóa (<https://davaktiv.uz/en/privatization>).

Ứng xử có trách nhiệm trong kinh doanh (RBC)

Uzbekistan không có luật và quy định về hành vi kinh doanh có trách nhiệm (RBC) và khái niệm này chưa được áp dụng rộng rãi, mặc dù nhiều công ty đang tích cực trong các hoạt động từ thiện và trách nhiệm xã hội của doanh nghiệp, thông qua sáng kiến của riêng họ hoặc do họ được các cơ quan chính quyền địa phương ủy quyền.

Trong lịch sử, khi vụ thu hoạch bông hàng năm (tháng 9 - tháng 11) đến thì mức độ thâm dụng lao động cũng tăng cao, do người dân bị ép buộc làm việc trên các cánh đồng để đáp ứng các mục tiêu của chính phủ về sản xuất bông. Tuy nhiên, nhiều điều đã thay đổi kể từ khi Tổng thống Mirziyoyev nhậm chức và Chính phủ Uzbekistan đã xóa bỏ lao động cưỡng bức khỏi vụ thu hoạch và rời xa các mục tiêu sản xuất bông từ thời trước. Theo báo cáo giám sát năm 2020 của Tổ chức Lao động Quốc tế (ILO), tổng tỷ lệ phần trăm trong số khoảng hai triệu người lao động được tuyển dụng cho vụ thu hoạch năm 2020 đã trải qua một số vụ cưỡng bức đã giảm từ 6% xuống 4% - giảm so với năm trước từ khoảng 102.000 xuống còn 80.000 người tham gia lao động.

Những nỗ lực nhằm loại bỏ nạn buôn bán người và lao động cưỡng bức đã tăng vọt vào năm 2020 với quyết định vào tháng 2 năm 2020 của chính phủ về việc chấm dứt hệ thống hạn ngạch của nhà nước đối với bông. Việc loại bỏ hệ thống hạn ngạch phức tạp đòi hỏi sự phát triển hơn nữa của hệ thống cụm sản xuất, được giới thiệu lần đầu tiên vào năm 2018 như một biện pháp để giảm lao động cưỡng bức. Đến cuối năm 2020, số lượng các cụm sản xuất (do tư nhân điều hành, liên kết theo chiều dọc, các doanh nghiệp sản xuất vải bông, bao gồm cả các doanh nghiệp có vốn nước ngoài) ở Uzbekistan đã vượt quá 90 và tỷ lệ đất canh tác của các doanh nghiệp tư nhân đã tăng lên đáng kể. Với sự gia tăng tư nhân hóa sản xuất bông, chính phủ đã nhường các quyết định về lao động cho các doanh nghiệp tư nhân.

Các cơ quan và ban ngành liên quan của chính phủ kiểm tra cả các doanh nghiệp địa phương đăng ký và hoạt động mới và các doanh nghiệp về việc thực thi Bộ luật Lao động liên quan đến quyền lao động và việc làm; Luật Bảo vệ Quyền lợi Người tiêu dùng để bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng; và Luật Bảo vệ Thiên nhiên để bảo vệ môi trường. Các luật và quy định về lao động hoặc môi trường không được miễn trừ cho các doanh nghiệp có vốn đầu tư tư nhân và nước ngoài.

Pháp luật, bao gồm Luật Công ty Cổ phần và Bảo vệ Quyền của Cổ đông, ban hành năm 1996 và cập nhật lần cuối vào năm 2018, đặt ra một loạt các tiêu chuẩn để bảo vệ lợi ích của các cổ đông thiểu số. Năm 2018, Chính phủ Uzbekistan đã phê duyệt các quy tắc quản trị công ty cho các DNNN và hầu hết đã áp dụng cũng như đang được tiến hành một cách triệt để.

Luật Thị trường chứng khoán yêu cầu các doanh nghiệp phát hành chứng khoán (trừ chứng khoán chính phủ) phải công bố báo cáo thường niên, trong đó phải bao gồm tóm tắt các hoạt động kinh doanh của năm trước, báo cáo tài chính với bản sao của kiểm toán độc lập và các dữ kiện trọng yếu về hoạt động của tổ chức phát hành trong kỳ tương ứng.

Không có tổ chức phi chính phủ độc lập, quỹ đầu tư, tổ chức công nhân/công đoàn hoặc hiệp hội doanh nghiệp nào quảng bá hoặc giám sát RBC ở Uzbekistan. Một số tổ chức quốc tế, như Ngân hàng Phát triển Châu Á, cung cấp hỗ trợ kỹ thuật và tư vấn cho chính phủ và các doanh nghiệp địa phương.

Uzbekistan đã thông qua Bộ luật Quản trị Công ty vào năm 2015 như một yêu cầu tự nguyện. Cùng năm, Chính phủ Uzbekistan đặt ra các yêu cầu về quản trị công ty đối với các công ty cổ phần (Nghị định UP-4720).

Hiện tại, Uzbekistan không tuân thủ các hướng dẫn của OECD về chuỗi cung ứng có trách nhiệm đối với khoáng sản từ các khu vực có xung đột và rủi ro cao, và không có bằng chứng đáng kể nào cho thấy chính phủ khuyến khích các doanh nghiệp nước ngoài và địa phương tuân theo các nguyên tắc CSR được chấp nhận chung như Hướng dẫn của OECD cho các doanh nghiệp đa quốc gia. Uzbekistan không tham gia Sáng kiến minh bạch các ngành công nghiệp khai thác (EITI).

Luật pháp của Uzbekistan nghiêm cấm ngành an ninh tư nhân hoặc sử dụng các công ty an ninh tư nhân trong nước.

Trách nhiệm xã hội của doanh nghiệp (CSR) là một phần rất quan trọng trong ý thức của doanh nghiệp Uzbekistan. Chính phủ Uzbekistan cũng dành quan tâm cho các hoạt động kinh doanh có đạo đức và bền vững trong những năm qua. Chính phủ Uzbekistan khuyến khích các doanh nghiệp nước ngoài và doanh nghiệp địa phương

tuan theo các nguyên tắc về Trách nhiệm xã hội của doanh nghiệp theo như Hướng dẫn của OECD về và Nguyên tắc hướng dẫn của Liên hợp quốc về Kinh doanh và Nhân quyền, được Hội đồng Nhân quyền Liên hợp quốc thông qua năm 2011.

Tham nhũng

Luật pháp của Uzbekistan và Bộ luật Hình sự đều cấm các hành động tham nhũng. Tổng thống Mirziyoyev đã tuyên bố chống tham nhũng lan rộng là một trong những ưu tiên hàng đầu của ông. Vào ngày 3 tháng 1 năm 2017, ông đã thông qua luật “Chống tham nhũng”. Luật nhằm nâng cao hiệu quả của các biện pháp phòng, chống tham nhũng thông qua việc củng cố nỗ lực của các cơ quan nhà nước và xã hội dân sự trong việc phòng, chống các vụ việc tham nhũng, âm mưu tham nhũng và xung đột lợi ích, đảm bảo trừng phạt những tội phạm đó.

Vào ngày 29 tháng 6 năm 2020, Nghị định UP-4761 của Tổng thống đã thành lập Cơ quan Chống Tham nhũng. Cơ quan này thuộc quyền chỉ đạo của tổng thống và báo cáo với Nghị viện, cơ quan này chịu trách nhiệm xây dựng và thực hiện chính sách nhà nước về phòng và chống tham nhũng. Trước đó vào năm 2019, Chính phủ Uzbekistan đã thông qua Chương trình chống tham nhũng giai đoạn 2019-2021 để tăng cường tính độc lập của hệ thống tư pháp, phát triển hệ thống dịch vụ công công bằng và minh bạch, yêu cầu công chức phải kê khai thu nhập và thiết lập cơ chế ngăn ngừa xung đột lợi ích và tạo điều kiện xã hội dân sự và phương tiện truyền thông tham gia chống tham nhũng.

Cùng với Ủy ban Chống tham nhũng, Văn phòng Tổng công tố Uzbekistan (PGO) là cơ quan chính phủ có nhiệm vụ chống tham nhũng. Kể từ khi Mirziyoyev nhậm chức vào tháng 9/2016, số lượng quan chức bị truy tố theo luật chống tham nhũng đã tăng lên. Theo thống kê chính thức, khoảng 2.300 tội phạm liên quan đến tham nhũng đã được báo cáo trong năm 2018-2019. Từ tháng 1 đến tháng 9 năm 2020, các cơ quan thực thi pháp luật của Uzbekistan đã khởi tố 838 vụ án hình sự liên quan đến tham nhũng và truy tố 647 quan chức chính phủ, bao gồm, 6 nhân viên thu thuế, 57 quản lý y tế, 89 cảnh sát, 140 quan chức giáo dục, 184 quản lý DNNN và 7 phó thống đốc. Theo đánh giá sơ bộ, thiệt hại do tội tham ô ngân sách năm 2020 đã vượt quá 24 triệu

USD, trong khi tham nhũng thiệt hại trên 20 triệu USD. Hình phạt rất đa dạng, từ phạt tiền đến phạt tù và tịch thu tài sản.

Về mặt hình thức, luật chống tham nhũng áp dụng cho tất cả các quan chức chính phủ, thành viên gia đình của họ và thành viên của tất cả các đảng phái chính trị của đất nước. Tuy nhiên, Uzbekistan vẫn chưa đưa ra yêu cầu kê khai tài sản đối với các quan chức chính phủ hoặc thành viên gia đình của họ. Vào tháng 5 năm 2020, Chính phủ Uzbekistan đã công bố dự thảo mới của Luật Công chức Nhà nước, theo đó yêu cầu tất cả các công chức và gia đình họ phải kê khai thu nhập và tài sản. Yêu cầu áp dụng đối cả với chủ tịch, các đại biểu của cơ quan lập pháp, thành viên của Thượng viện, Ủy ban Bầu cử Trung ương, Thanh tra viên, các đại biểu của Quốc hội Cộng hòa Karakalpakstan và các cơ quan đại diện quyền lực nhà nước tại địa phương, cũng như các thẩm phán. Bản dự thảo đã gây ra các cuộc thảo luận sôi nổi giữa công chúng và các quan chức chính phủ. Vào tháng 10 năm 2020, Giám đốc Cơ quan Chống Tham nhũng tuyên bố rằng tất cả các trường hợp miễn trừ phải được loại trừ khỏi dự thảo luật. Bộ luật vẫn đang được xem xét thông qua.

Các hợp đồng đầu tư công tiếp tục thiếu minh bạch. Theo một sắc lệnh của tổng thống được ban hành vào ngày 10 tháng 1 năm 2019, tất cả các khoản mua sắm của chính phủ hiện phải trải qua quá trình xét duyệt của Bộ Kinh tế. Các hợp đồng mua sắm liên quan đến quỹ công hoặc được thực hiện bởi các doanh nghiệp nhà nước có giá trị trên 100.000 đô la cần phải có thêm giấy tờ tùy thân của các cơ quan chính phủ có liên quan.

Luật "Phòng chống tham nhũng" quy định một loạt các biện pháp để phòng ngừa tham nhũng, bao gồm thông qua việc nâng cao nhận thức của cộng đồng và đưa ra các quy tắc minh bạch về tương tác giữa công và tư. Tuy nhiên, luật không khuyến khích cụ thể các công ty thiết lập các quy tắc ứng xử nội bộ có liên quan.

Hiện tại chỉ có một số công ty địa phương có vốn đầu tư nước ngoài mới có các quy trình đạo đức nội bộ hiệu quả.

Uzbekistan là thành viên của Mạng lưới Chống Tham nhũng OECD (ACN) cho Đông Âu và Trung Á. Một trong những báo cáo mới nhất của OECD về cải cách chống tham nhũng ở Uzbekistan (ngày 21 tháng 3 năm 2019) cho biết, mặc dù Uzbekistan đã

thực hiện một số cải cách chống tham nhũng quan trọng, Chính phủ Uzbekistan hiện cần phải hệ thống hóa chính sách chống tham nhũng của mình bằng cách về bản chất chiến lược.

Có rất ít tổ chức phi chính phủ địa phương được đăng ký chính thức có sẵn để điều tra các vụ tham nhũng. Luật “Phòng chống tham nhũng” khuyến khích sự tham gia tích cực hơn của các tổ chức phi chính phủ và xã hội dân sự trong điều tra và phòng chống tội phạm liên quan đến tham nhũng.

Tham nhũng vẫn là một yếu tố đáng chú ý trong nền kinh tế và xã hội của Uzbekistan do sự thiếu hiệu quả của các hoạt động thực thi pháp luật và mức lương tương đối thấp trong khu vực công. Nhận thức được vấn đề này, ban lãnh đạo đất nước đã khởi xướng các cải cách lập pháp và thể chế, điều này đã nâng xếp hạng của Uzbekistan trong Chỉ số Nhận thức Tham nhũng của Tổ chức Minh bạch Quốc tế từ 157 (trong số 180 quốc gia được xếp hạng) vào năm 2017 lên 146 vào năm 2020. Các doanh nghiệp nước ngoài đã cho biết tham nhũng và thiếu minh bạch trong các quy trình quan liêu, bao gồm cả mua sắm công và cấp phép, là một trong những trở ngại chính đối với đầu tư trực tiếp nước ngoài vào Uzbekistan.

Các cơ quan chính phủ chịu trách nhiệm chống tham nhũng là Cơ quan Chống Tham nhũng, Văn phòng Tổng Công tố và Bộ Tư pháp. Hiện tại, không có tổ chức giám sát phi chính phủ quốc tế hoặc địa phương nào được phép giám sát tham nhũng ở Uzbekistan.

- Cơ quan chống tham nhũng của Uzbekistan

Địa chỉ: 8A, Shota Rustaveli St., 100070, Tashkent, Uzbekistan

Website: <https://anticorruption.uz/en/item/report-corruption>

Điện thoại: +998(71) 202-0400 (Ext 709), 271-1007

Email: info@unticorruption.uz

- Văn phòng của Tổng công tố Uzbekistan

Địa chỉ: 66, Akademik Gulyamov St., 100047, Tashkent, Uzbekistan

Website: www.prokuratura.uz

Điện thoại: +998(71) 1007, 202-0486

- Bộ tư pháp Uzbekistan

Địa chỉ: 5, Sayilgoh Street, 100047, Tashkent, Uzbekistan

Website: <http://www.minjust.uz/en/>

<http://www.minjust.uz/ru/anticorruption/feedback/>

Điện thoại: +998(71) 1008, 262-92456 207-0443

E-mail: info@adliya.uz

Môi trường chính trị và an ninh trật tự

Uzbekistan không có lịch sử bạo lực vì động cơ chính trị hoặc xáo trộn dân sự. Không có bất kỳ ví dụ nào về thiệt hại đối với các dự án hoặc công trình lắp đặt trong hơn mười năm qua. Các nhà chức trách Uzbekistan duy trì mức độ cảnh giác cao và các biện pháp an ninh tích cực để ngăn chặn các cuộc tấn công khủng bố. Môi trường ở Uzbekistan không bị chính trị hóa hoặc bất an.

Uzbekistan là một quốc gia ổn định. Các cuộc biểu tình hoặc sự cố chính trị bạo lực là cực kỳ hiếm, cũng như các cuộc tấn công có động cơ chính trị nhằm vào các dự án thương mại hoặc tài sản nước ngoài cũng chưa từng xảy ra.

Chính sách và thực hành lao động

Thủ tục xin giấy phép lao động cho lao động nước ngoài, đặc biệt đối với lao động phổ thông, có thể rất phức tạp tại Uzbekistan.

Trong năm 2020, dân số của Uzbekistan tăng 653.113 người (1,8%) lên 34.558.913. Theo số liệu thống kê được công bố rộng rãi, khoảng 30% dân số dưới 16 tuổi; 60% trong độ tuổi lao động (16-60); và 10% từ 60 tuổi trở lên. Báo cáo của Cơ quan Thống kê Nhà nước của Uzbekistan cho biết tổng số lao động, tính đến ngày 1 tháng 1 năm 2021 là 19.142.300 người (tăng 0,7% so với cùng kỳ năm ngoái). 13.239.600 người trong số họ đã được coi là có việc làm (tăng 0,2% so với cùng kỳ năm ngoái). Tỷ trọng của lực lượng lao động phi nông nghiệp là khoảng 73,1%. Có khoảng hai triệu công dân Uzbekistan làm việc ở nước ngoài với tư cách là người di cư lao động. Số người thất nghiệp chính thức là 1,55 triệu người, tương đương 10,5%.

Lao động có trình độ ở Uzbekistan thường bị trả với mức lương thấp (so với mặt bằng chung của Châu Âu). Theo thống kê của cả chính phủ và các nhà phân tích độc lập, khoảng 12-15% dân số sống dưới mức nghèo khổ và khoảng 48% dân số có việc làm có công việc năng suất thấp và thu nhập thấp. Theo đó, Uzbekistan là một trong những nhà cung cấp lao động di cư lớn nhất trong số các nước cộng hòa thuộc Liên Xô cũ.

Tỷ lệ biết chữ gần như phổ cập là 99%, nhưng hầu hết các khóa đào tạo về quản lý và kỹ thuật tại địa phương không đáp ứng được các tiêu chuẩn kinh doanh quốc tế. Các công ty nước ngoài cho biết lao động trẻ người Uzbekistan linh hoạt hơn trong việc thích ứng với các phương thức kinh doanh quốc tế đang thay đổi nhưng học vấn cũng ít hơn những người lớn tuổi được đào tạo ở Liên Xô. Tham nhũng lan rộng trong lĩnh vực giáo dục đã làm hạ thấp tiêu chuẩn giáo dục khi sinh viên không đủ tiêu chuẩn được nhận vào các trường đại học và trường đại học danh tiếng.

Luật pháp yêu cầu các công ty phải thuê công dân Uzbekistan cho các vị trí cụ thể trong các công ty kiểm toán và ngân hàng. Kế toán trưởng phải là công dân Uzbekistan, cũng như Giám đốc điều hành hoặc ít nhất một thành viên của hội đồng quản trị. Chỉ những người mang quốc tịch Uzbekistan mới có thể làm hướng dẫn viên du lịch. Doanh nghiệp đăng ký sản xuất kinh doanh trong khu kinh tế, khu công nghiệp đặc biệt phải có ít nhất 90% lực lượng lao động có nguồn gốc tại địa phương.

Theo Bộ luật Lao động của Uzbekistan, quan hệ lao động-quản lý nên được chính thức hóa bằng hợp đồng lao động có thời hạn hoặc tạm thời. Thời hạn tối đa của một hợp đồng có thời hạn cố định là 60 tháng. Bộ luật Lao động và pháp luật lao động dưới đây phân biệt giữa cắt giảm nhân sự và sa thải. Nhân viên có thể chấm dứt việc làm của họ bằng cách gửi thông báo bằng văn bản trước hai tuần hoặc nộp đơn xin nghỉ việc không lương. Người sử dụng lao động có thể cho nghỉ việc hoặc cho nghỉ việc tạm thời không lương nếu tình hình kinh tế suy giảm.

Đối với việc sa thải (thôi việc), người sử dụng lao động phải thông báo trước hai tháng trong trường hợp thanh lý hoặc tối ưu hóa công ty, báo trước hai tuần trong trường hợp nhân viên không đủ năng lực, và báo trước ba ngày trong trường hợp nhân viên sơ suất hoặc vi phạm không thể chấp nhận được. Trong trường hợp thôi việc do thanh lý hoặc tối ưu hóa công ty, người lao động phải nhận được khoản bồi thường, số tiền này

không được thấp hơn hai mức lương trung bình hàng tháng được trả trong thời gian làm việc cộng với tiền nghỉ phép không sử dụng (nếu hợp đồng lao động không thỏa thuận một hình thức bồi thường khác). Tuy nhiên, trên thực tế, nhiều doanh nghiệp tránh ký hợp đồng chính thức với người lao động, đặc biệt là những người làm công việc nông nghiệp hoặc xây dựng theo mùa vụ.

Về mặt chính thức, luật lao động không thể được miễn hoặc áp dụng khác đối với các doanh nghiệp tư nhân hoặc doanh nghiệp có vốn nước ngoài, bao gồm cả những doanh nghiệp hoạt động trong các khu kinh tế và công nghiệp đặc biệt. Ngày 4 tháng 3 năm 2020, Uzbekistan tham gia Hội nghị La Hay về Luật Quốc tế Tư nhân.

Luật Công đoàn mới (ZRU-588) đã được thông qua vào tháng 12 năm 2019. Theo luật này, mọi hoạt động của công đoàn phải dựa trên các nguyên tắc tuân thủ, tự nguyện, không phân biệt đối xử, độc lập và tự quản, bình đẳng, minh bạch và công khai. Luật pháp đảm bảo các quyền của công đoàn và hiệp hội của họ và bảo vệ họ khỏi sự can thiệp bất hợp pháp của các cơ quan chính phủ, quan chức và người sử dụng lao động.

Hiện tại, Ủy ban của Liên đoàn Công đoàn Uzbekistan đã kết hợp 37.659 tổ chức sơ cấp và 14 công đoàn khu vực, với báo cáo chính thức có 6,1 triệu nhân viên trong nước tham gia. Các tổ chức công đoàn này đều thuộc sở hữu và điều hành của chính phủ, bao gồm cả Liên đoàn Công đoàn.

Theo luật, tất cả lao động của các doanh nghiệp địa phương hoặc doanh nghiệp nước ngoài hoạt động tại Uzbekistan có quyền được trả lương công bằng và đúng hạn, không được thấp hơn mức lương tối thiểu hàng tháng do chính phủ quy định;

- Người lao động được trả lương công bằng và kịp thời, không thấp hơn mức lương tối thiểu hàng tháng do Chính phủ quy định.
- Một tuần làm việc tiêu chuẩn là bốn mươi giờ, với thời gian nghỉ ngơi bắt buộc là hai mươi bốn giờ và nghỉ phép hàng năm.
- Tiền bồi thường làm thêm giờ theo quy định trong hợp đồng lao động hoặc theo thỏa thuận với công đoàn của người lao động, có thể được thực hiện dưới hình thức trả thêm lương hoặc nghỉ phép. Luật quy định tiền bồi thường làm thêm giờ không được thấp hơn 200% mức lương trung bình hàng tháng của nhân

viên (chia nhỏ theo giờ làm việc). Thời gian nghỉ thêm không được ít hơn thời gian làm thêm giờ thực tế.

- Điều kiện làm việc đáp ứng tiêu chuẩn an toàn, vệ sinh lao động theo quy định của pháp luật.
- Được bồi thường bất kỳ thiệt hại nào về sức khỏe hoặc tài sản phát sinh do nhiệm vụ chuyên môn do lỗi của người sử dụng lao động.
- Được đào tạo chuyên nghiệp.
- Được thành lập và gia nhập tổ chức công đoàn.
- Được nhân lương hưu.
- Được hỗ trợ pháp lý trong việc bảo vệ quyền của người lao động.

Không có một tổ chức nhà nước duy nhất chịu trách nhiệm về trọng tài lao động. Hệ thống tòa án chung, nơi xét xử các vụ án dân sự và hình sự, chịu trách nhiệm giải quyết các tranh chấp liên quan đến lao động. Điều này có thể được thực hiện ở cấp khu vực hoặc thành phố. Về mặt chính thức, người lao động có thể nộp đơn khiếu nại của họ thông qua Văn phòng Tổng công tố. Bộ Việc làm và Quan hệ Lao động có thể hỗ trợ pháp lý cho người lao động trong các tranh chấp lao động của họ.

Luật không quy định cũng như không cấm quyền đình công. Trong những năm gần đây, nhân viên DNNN trong ngành khai thác và hóa dầu và công nhân tham gia vào các dự án công cộng khác nhau đã tiến hành đình công, phản đối việc chậm trả lương và yêu cầu cải thiện điều kiện làm việc của họ. Được biết, các quan chức cấp bộ và chính quyền địa phương đã gặp gỡ những người lãnh đạo đình công và hứa sẽ giải quyết các vấn đề mà công nhân nêu ra. Không có thông tin công khai về vai trò của các công đoàn chính thức trong các cuộc đàm phán này.

Mặc dù lao động ở Uzbekistan được hưởng nhiều quyền theo luật, nhưng trên thực tế, những luật này có thể được giải thích tùy tiện và không nhất quán. Ví dụ, luật cấm làm thêm giờ bắt buộc - và chỉ được phép làm thêm 120 giờ mỗi năm. Trên thực tế, những giới hạn về thời gian làm thêm giờ không được phổ biến rộng rãi và hiếm khi được trả lương. Vi phạm tiền lương ngày càng phổ biến trong những năm gần đây.

Hiện có 17 công ước và một Nghị định thư của Tổ chức Lao động Quốc tế của LHQ (ILO) chính thức có hiệu lực tại Uzbekistan:

- Công ước lao động cưỡng bức.
- Công ước Tự do Tổ chức và Bảo vệ Quyền lợi.
- Công ước Quyền Tổ chức và Thương lượng Tập thể.
- Công ước về thù lao bình đẳng.
- Công ước Bãi bỏ Lao động Cưỡng bức.
- Công ước chống Phân biệt đối xử Việc làm và Nghề nghiệp.
- Quy ước về độ tuổi lao động tối thiểu.
- Công ước về Lao động Trẻ em.
- Công ước thanh tra lao động.
- Công ước Chính sách Việc làm.
- Công ước thanh tra lao động (trong lĩnh vực nông nghiệp).
- Công ước Tham vấn Ba bên (Tiêu chuẩn Lao động Quốc tế).
- Quy ước Tuần lễ Bốn mươi giờ lao động.
- Quy ước về các kỳ nghỉ có lương.
- Công ước Bảo vệ lao động thai sản.
- Công ước đại diện cho người lao động.
- Công ước Thương lượng Tập thể.
- Nghị định thư năm 2014 của Công ước Lao động cưỡng bức.

Luật pháp nghiêm cấm tất cả các hình thức lao động cưỡng bức hoặc bắt buộc, đặc biệt đối với trẻ em, trừ trường hợp đang thi hành án do pháp luật trừng phạt đối với các tội như cướp, gian lận hoặc trốn thuế, hoặc theo quy định của pháp luật.

Uzbekistan đã loại bỏ việc sử dụng lao động trẻ em một cách có hệ thống trong vụ thu hoạch bông hàng năm và đã thực hiện các cải cách để cải thiện đáng kể về lao động

cường bức người lớn. Bất chấp ý chí chính trị mạnh mẽ của chính quyền trung ương nhằm xóa bỏ lao động cưỡng bức ở tuổi trưởng thành, ở cấp địa phương, việc sử dụng lao động trong thu hoạch bông vẫn có những sai phạm, mặc dù với số lượng giảm dần.

Bộ Việc làm và Quan hệ Lao động thiết lập và thực thi các tiêu chuẩn về an toàn và sức khỏe nghề nghiệp. Thanh tra lao động tiến hành kiểm tra định kỳ các doanh nghiệp vừa và nhỏ bốn năm một lần và kiểm tra các doanh nghiệp lớn hơn ba năm một lần. Thanh tra lao động - đã được mở rộng đáng kể về quy mô và quyền hạn - trước đây không thể tiến hành các cuộc thanh tra đột xuất, nhưng hiện nay các cuộc thanh tra này là hợp pháp và được sử dụng thường xuyên.

Vào năm 2020, Uzbekistan đã thông qua một số luật và quy định liên quan đến lao động, bao gồm:

- Luật Việc làm của Dân cư (ZRU-642, được thông qua ngày 20 tháng 10 năm 2020, có hiệu lực từ ngày 21 tháng 1 năm 2021). Luật này áp dụng cho công dân Uzbekistan, công dân nước ngoài và cá nhân không có quốc tịch, cũng như công dân nước ngoài thường trú hoặc làm việc tại quốc gia này. Luật bắt buộc các cơ quan chính phủ theo đuổi chính sách phát triển thị trường lao động và đảm bảo việc làm, phát triển doanh nghiệp gia đình, thủ công mỹ nghệ, sản xuất nông nghiệp trên các mảnh đất phụ của cá nhân và việc làm tại nhà. Luật pháp thiết lập tư cách của một người tự kinh doanh, thủ tục đánh thuế và quyền được hưởng lợi ích của họ. Luật cũng quy định cụ thể quyền của người thất nghiệp.
- Luật Người khuyết tật (ZRU-641, được thông qua ngày 15 tháng 10 năm 2020, có hiệu lực từ ngày 16 tháng 1 năm 2021). Luật xác định quyền của người khuyết tật và quy định các vấn đề về giáo dục, đào tạo nghề, đào tạo nâng cao và việc làm của họ.
- Luật Phê chuẩn Quy chế của Hội nghị La Hay về Luật Quốc tế Tư nhân (La Hay, ngày 31 tháng 10 năm 1951) (ZRU-605, thông qua ngày 2 tháng 3 năm 2020, có hiệu lực từ ngày 3 tháng 3 năm 2020).

- Luật Đặc khu (ZRU-604, được thông qua ngày 17 tháng 2 năm 2020). Luật đưa ra các yêu cầu về nội dung địa phương, chẳng hạn như yêu cầu phải có ít nhất 90% lực lượng lao động có nguồn gốc tại địa phương.
- Luật sửa đổi Bộ luật Hình sự và Bộ luật Hành chính của Uzbekistan (ZRU-673, được thông qua ngày 12 tháng 2 năm 2021). Các sửa đổi quy định trách nhiệm hình sự trực tiếp đối với lao động cưỡng bức trẻ em dưới mọi hình thức.

Đầu tư trực tiếp và Đầu tư danh mục chứng khoán.

Danh sách các quốc gia đầu tư trực tiếp vào Uzbekistan và các quốc gia Uzbekistan đầu tư trực tiếp

(ĐVT: triệu USD)

Đầu tư trực tiếp từ nước ngoài			Đầu tư trực tiếp ra nước ngoài		
Quốc gia	Giá trị	%	Quốc gia	Giá trị	%
Tổng cộng	2.484	100	Tổng cộng	1.032	100
Trung Quốc	1.010	40,7	Nga	839	81,3
Hà Lan	324	13,0	Hy Lạp	52	5,0
Hàn Quốc	269	10,8	Latvia	36	3,5
Thổ Nhĩ Kỳ	184	7,4	Vương quốc Anh	34	3,3
Nga	127	5,1	Azerbaijan	17	1,6

Danh sách 5 quốc gia đầu tư danh mục trúng khoán vào Uzbekistan và các quốc gia Uzbekistan đầu tư danh mục trúng khoán

(ĐVT: triệu USD)

Tổng		
<i>Quốc gia</i>	<i>Giá trị</i>	<i>%</i>
Tổng cộng	1.003	100
Luxemburg	502	50,0
Hà Lan	100	10,0
Đức	100	10,0
Đan Mạch	63	6,3
Ireland	61	6,1

Chương 7: Văn hóa trong kinh doanh và những điều lưu ý.

Kinh doanh tại Uzbekistan có tiềm năng rất tốt, nhưng nhà đầu tư cần tính đến việc gia nhập thị trường này vẫn còn (không chỉ về văn hóa đàm phán) khá phức tạp, tốn kém và đặc biệt là mất nhiều thời gian, mặc dù thực tế đã có những thay đổi đáng kể theo chiều hướng ngày càng tốt hơn, hội nhập hơn.

Văn hoá trong kinh doanh ở Uzbekistan phản ánh cách mọi người nghĩ và cách họ hành xử. Kiến thức của họ có thể rất quan trọng nếu bạn muốn giao tiếp với những người đồng cấp của mình. Nội dung này sẽ giới thiệu cho bạn những điều cần biết, những cách ứng xử và giá trị thiết yếu được áp dụng ở Uzbekistan và nêu bật những tác động của chúng đối với hoạt động kinh doanh.

Việc hiểu và thực hiện những nét văn hóa trong cuộc sống và trong kinh doanh của người Uzbekistan sẽ là một phần thành công trong quá trình đầu tư kinh doanh tại đây, nó sẽ giúp cho công việc kinh doanh của bạn thuận lợi hơn, hiệu quả hơn. Để hiểu và thực hiện được những phong tục, thói quen và nét văn hóa của Uzbekistan, bạn nên tìm hiểu kỹ những vấn đề được liệt kê trong bài viết này.

Giao tiếp trong kinh doanh

Khi giao tiếp với người Uzbekistan, bạn nên ưu tiên liên hệ cá nhân hoặc gọi điện thoại. Kiến thức về tiếng Nga là điều kiện cơ bản để thiết lập quan hệ kinh doanh hiệu quả, cũng như sử dụng dịch vụ của đại diện địa phương/đối tác của công ty.

Khuyến nghị nên sử dụng kiểu giờ 24 giờ. Điều này sẽ tránh nhầm lẫn về AM và PM khi lên lịch hẹn làm việc. Việc đảm bảo đúng giờ được coi trọng trong tất cả giao tiếp kinh doanh và giao tiếp xã hội. Nếu bạn đến muộn trong một cuộc họp kinh doanh, hãy gọi cho đối tác của bạn và giải thích sự chậm trễ.

Rất có thể ban đầu bạn sẽ không nhận được phản hồi khi bạn liên lạc thư điện tử. Trong trường hợp liên hệ lần đầu tiên, sẽ hiệu quả hơn nếu gửi một bức thư chính thức được scan qua email và sau đó kiểm tra bằng điện thoại xem đối tác đã nhận được thư từ hay chưa. Việc tìm kiếm địa chỉ liên hệ và thông tin trên Internet có thể không hiệu quả, vì rất ít đơn vị có trang web. Trong số các hình thức liên lạc thư điện tử, điện

thoại di động được sử dụng nhiều hơn tại Uzbekistan (ứng dụng Telegram được sử dụng phổ biến nhất).

Khi giao tiếp với người Uzbekistan, chúng tôi khuyên bạn nên ưu tiên liên hệ cá nhân hoặc gọi điện thoại. Giao tiếp qua email ít được coi trọng hơn, mặc dù điều này đang dần thay đổi. Cuộc họp đầu tiên thường diễn ra tại Uzbekistan, sau đó nên mời các đối tác đến công ty chính của bạn để thăm và làm việc.

Ở Uzbekistan, trọng tâm là liên hệ cá nhân. Nếu không có cuộc gặp gỡ cá nhân, khó có thể đạt được tiến bộ đáng kể trong việc thiết lập quan hệ kinh doanh hoặc đàm phán hợp đồng. Cách sắp xếp cuộc họp chính thức là nên tiếp cận trước, sau đó gọi điện thoại cho người phụ trách tổ chức cuộc họp. Sau đó sắp xếp ngày và địa điểm gặp gỡ với người phụ trách. Nên nhắc nhở trước khoảng một tuần. Cần tính đến khả năng thay đổi địa điểm và thời gian họp vào phút chót (kể cả dời sang giờ buổi tối). Nhiệm vụ quan trọng của việc chuẩn bị cho một cuộc họp là xác định được người có thể quyết định các nội dung cụ thể cần giải quyết. Trong thực tế, các tổ chức, đơn vị, doanh nghiệp Uzbekistan, thường có sự tập trung quyền quyết định (không phải lúc nào cũng ở vị trí cao nhất một cách chính thức), việc phân quyền không phổ biến.

Đối với việc giao tiếp trong các buổi gặp mặt, họp đàm phán, không nên đề cập đến các yếu tố chính trị, nhà nước ở Uzbekistan và đặc biệt là đề cập đến chức vụ tổng thống một cách tiêu cực. Cũng nên tránh bàn luận về các vấn đề chính trị, chẳng hạn như tính minh bạch của các cuộc bầu cử tổng thống, hay về quan hệ với các nước láng giềng và Nga, nơi Uzbekistan có một phần liên quan quan trọng trong lịch sử của mình. Ngoài ra các vấn đề nhạy cảm về chủ nghĩa cực đoan Hồi giáo cũng không được đưa ra bàn luận.

Với đối tác Uzbekistan, đừng mong đợi một quá trình đàm phán thương thảo nhanh chóng và suôn sẻ. Bạn sẽ cần kiên nhẫn và suy nghĩ thoáng hơn. Thời gian không phải là tầm quan trọng đặc biệt đối với người Uzbekistan, bạn đừng trông chờ vào việc tuân thủ chính xác thời hạn, thực hiện các thỏa thuận hoặc thời gian họp.

Nếu bạn lần đầu tiên đến Uzbekistan với mục đích kinh doanh, bạn cần tìm hiểu càng nhiều thông tin càng tốt về các đối tác địa phương, đặc biệt là về mối quan hệ của họ với chính quyền. Hầu như cần có một đại diện/đối tác địa phương để giao dịch với

khách hàng. Chuẩn bị tinh thần cho việc chờ đợi trong khoảng thời gian từ lần tiếp xúc đầu tiên đến khi ký hợp đồng vì sẽ kéo dài mất nhiều thời gian. Cần phải chú ý nhiều hơn đến các điều khoản thanh toán. Ngay cả sau khi hợp đồng được ký kết, không có gì là chắc chắn cho đến khi khoản thanh toán đầu tiên được thực hiện. Việc hợp tác sẽ đòi hỏi giám sát, liên lạc và xem xét đánh giá liên tục.

Họp kinh doanh, đàm phán

Văn hóa kinh doanh và phong tục tập quán khác nhau ở các vùng và ở thủ đô Tashkent. Trước khi tham dự các cuộc họp ở Uzbekistan, hãy nghiên cứu các quy tắc về phép xã giao của họ. Có thể gửi lời nhắn trước khi đến 30 để báo cho đối tác biết là mình sắp đến.

Khi vào phòng họp, hãy nhìn xung quanh và chào hỏi tất cả người tham dự buổi họp trong phòng. Hãy cố gắng xác định người có địa vị cao nhất và chào người ấy trước. Nếu có một người nam và một người nữ có cùng địa vị cao nhất, hãy chào người phụ nữ trước.

Nếu có nhiều hơn một người Uzbekistan trong phòng, hãy nói với anh ấy rằng bạn rất quen thuộc với anh ấy (hãy cố gắng nhớ tên người ấy) và hỏi ý kiến của anh ấy về một số hoạt động kinh doanh gần đây đang xảy ra ở Uzbekistan. Với các doanh nhân Uzbekistan, việc trò chuyện sẽ có tác dụng thu hút sự để ý và làm nổi bật bản thân lên trong một cuộc họp đông người.

Các cuộc đàm phán với người Uzbekistan khác với các nước khác về nhiều mặt. Không nên đánh giá quá cao những biểu hiện thân mật của người Uzbekistan vì có thể đó chỉ là biểu hiện của tình thân, tình bạn (ví dụ như uống rượu chung) mà không liên quan và tác động đến các quyết định kinh doanh.

Đối tác Uzbekistan có thể kiểm tra khả năng của đối tác nước ngoài trong quá trình đàm phán bằng cách đề xuất thay đổi một số nội dung, chẳng hạn như yêu cầu giao hàng lên 10 lần, hoặc thay đổi phương thức giao hàng v.v. Trong trường hợp này, nên phản ứng một cách trung dung và hứa hẹn sẽ xem xét. Bạn nên yêu cầu đối tác Uzbekistan cung cấp bằng văn bản đối với các đề xuất thay đổi. Tại các cuộc họp đầu tiên, đối tác Uzbekistan thường dùng để tìm hiểu xem họ sẽ đàm phán với ai và đề cập

đến các vấn đề liên quan thuộc về thông số kỹ thuật của hàng hóa/dịch vụ được cung cấp.

Các cuộc đàm phán, cuộc họp sẽ được diễn ra thuận lợi nếu người có tiếng nói quyết định phía đối tác là đàn ông (đây là một phần ảnh hưởng từ tín ngưỡng Hồi giáo của Uzbekistan). Sự hiện diện của Giám đốc điều hành hoặc đại diện lãnh đạo cao nhất ở phía bạn sẽ mang tầm quan trọng trong các cuộc đàm phán với đối tác Uzbekistan. Nhóm tập trung về mặt kỹ thuật nên được phụ trách bởi một giám đốc kỹ thuật từ ban quản lý của công ty.

Về địa điểm họp: Nếu cuộc họp diễn ra trong văn phòng công ty, đó có thể là một cuộc họp hoàn toàn chính thức. Sau đó nếu đối tác Uzbekistan đề nghị gặp mặt trao đổi ở những nơi khác (ví dụ: trong nhà hàng), thì đây thường là một tín hiệu tích cực và là một bước tiến quan trọng trong đàm phán.

Ngôn ngữ

Ngôn ngữ chính thức của Uzbekistan là tiếng Uzbekistan. Mặc dù tiếng Nga vẫn được sử dụng phổ biến, các quan chức kinh doanh và khu vực công ngày càng có thể nói tiếng Anh. Có rất nhiều phiên dịch viên và khác nhau về kỹ năng và kinh nghiệm. Nếu bạn không thông thạo tiếng Nga, sự hiện diện của một phiên dịch viên là cần thiết. Khi giao tiếp với cơ quan quản lý nhà nước, các văn bản được soạn thảo chủ yếu bằng tiếng Nga. Với sự hiện diện lâu dài, sẽ tốt hơn nếu việc giao tiếp với khách hàng cuối do một đại diện địa phương phụ trách.

Như ở bất kỳ quốc gia nào khác, ngôn ngữ là một phần quan trọng trong hoạt động kinh doanh ở Uzbekistan. Sẽ có lợi cho các công ty nếu có nhân sự nói một trong các ngôn ngữ hoặc các nhà đầu tư nên tìm kiếm sự trợ giúp của một phiên dịch viên chuyên nghiệp.

Giờ giấc làm việc, giờ địa phương và ngày lễ.

Bạn nên đặt trước trước một cuộc hẹn để bàn về việc bắt đầu hợp tác kinh doanh, và đối tác sẽ là người quyết định về thời gian và địa điểm gặp mặt. Đại đa số người Uzbekistan theo đạo Hồi dòng Sunni nên bạn không nên lên kế hoạch cho các cuộc họp với các đối tác Uzbekistan trong tháng Ramadan. Tương tự như vậy, không nên tổ

chức cuộc họp vào trưa thứ Sáu/đầu giờ chiều vì đây là thời gian dành cho buổi cầu nguyện thứ Sáu. Ngoài ra nên tránh thời điểm 1 tuần trước lễ Phục sinh và tuần giữa Giáng sinh và Năm mới.

Uzbekistan có múi giờ chuẩn Greenwich [GMT] + 05:00.

Thường các cơ sở kinh doanh và văn phòng mở cửa lúc 9:00 sáng và đóng cửa lúc 18:00 từ Thứ Hai đến Thứ Sáu, trong đó có 30-60 phút dành cho bữa trưa trong khung giờ từ 11 giờ đến 13 giờ. Hầu hết các văn phòng cũng làm việc bình thường vào thứ bảy (đôi khi là chủ nhật). Việc lên lịch lại thời gian và ngày họp nhiều lần là hoàn toàn bình thường, các cuộc đàm phán thường được xác nhận vào phút chót.

Hệ thống ngân hàng mở cửa lúc 9 giờ sáng và đóng cửa lúc 16 giờ chiều từ Thứ Hai đến Thứ Sáu. Một số văn phòng mở cửa vào sáng Thứ Bảy.

Hệ thống cửa hàng, siêu thị mở cửa từ 9 giờ sáng đến 19 giờ từ Thứ Hai đến Chủ Nhật, riêng các cửa hàng tiện lợi, cửa hàng tạp hóa hoạt động từ 9 giờ sáng đến 22 giờ.

Các ngày lễ trong năm:

Năm mới	01/01
Quốc tế Phụ nữ	08/3
Năm mới lịch Hồi giáo	21 – 23/3
Ngày tưởng niệm	09/5
Lễ Eid al-Fitr	Kết thúc tuần Ramadan
Lễ Eid al-Adha	10 – 12/7
Lễ Độc lập	01 – 03/9
Ngày Giáo viên	01/10
Ngày Hiến pháp	08/12
31/12	Ngày cuối năm

Tặng quà

Người Uzbekistan rất thích tặng và nhận quà. Những món quà rẻ tiền thì chỉ để trao đổi trong giao tiếp bạn bè, giao tiếp xã giao. Trong kinh doanh, người Uzbekistan rất chú trọng những món quà đắt tiền, cả trong việc được tặng lẫn mang đi tặng. Khi gặp gỡ các quan chức chính phủ cấp cao, tránh tặng những món quà như bút chì, bút mực, bật lửa (trừ khi chúng là những thứ đắt tiền), rượu hoặc vodka kém chất lượng, sổ tay hoặc các vật dụng khác có tính chất tương tự. Việc tặng quà cho phụ nữ mang thai cho đến sau khi đứa trẻ được sinh ra được coi là xui xẻo. Khi tặng hoa cần lưu ý tặng số lượng lẻ. Một số lưu ý và thói quen trong văn hóa tặng quà của người Uzbekistan sau đây:

- Khi bạn được đối tác Uzbekistan tặng quà, bạn hãy suy nghĩ đến một món quà tương đương để tặng lại trong thời gian sớm nhất.
- Khi bạn được mời đến thăm nhà và dùng bữa, hãy chuẩn bị một món quà để tặng gia chủ (bình hoa, bức tranh, tượng lưu niệm hoặc một vật dụng gia đình ...).
- Món quà có xuất xứ từ địa phương hoặc quốc gia bạn sinh sống sẽ rất được trân trọng. Có thể tặng kèm cả bưu thiếp, một vật phẩm mang biểu trưng văn hóa, hoặc một món đồ chơi nhỏ cho trẻ em.
- Người dân địa phương thường tặng chocolate, trái cây hoặc hoa.
- Sau khi thương lượng thành công, một chai rượu cognac hoặc rượu whisky chất lượng sẽ luôn là một món quà hợp lý.
- Hãy chắc chắn rằng món quà của bạn được gói trong giấy bao chất lượng.
- Tránh tặng quà quá mức hoặc bất kỳ hành động nào khác có thể bị coi là hối lộ.
- Nếu bạn được tặng một món quà, hãy mở nó ra ngay và thể hiện sự cảm kích của bạn. Nhiều công ty Uzbekistan truyền thống cung cấp quà tặng cuối năm và điều này nên được thừa nhận. Nên có hồi âm cảm ơn bằng một ghi chú viết bằng tay vào ngày hôm sau cũng sẽ luôn được đánh giá cao.

- Nên tránh tặng những món quà mang tính chất tôn giáo (khác với tôn giáo người được tặng quà), chính trị hay những món quà liên quan đến đám tang, cái chết. Đặc biệt tránh tặng những món quà được làm từ thịt lợn do tín ngưỡng của người Uzbekistan.

Trang phục

Ở thủ đô Tashkent là một thành phố quốc tế, các cách ăn mặc hiện đại nhất được chấp nhận. Tuy nhiên, tại các địa phương, hay ở các khu chợ, khu vực cổ của Tashkent và bên ngoài thành phố thường có xu hướng ăn mặc theo phong cách truyền thống giản dị.

Doanh nhân đến làm việc nên mặc trang phục công sở cho các cuộc họp chính thức; Trang phục công sở phù hợp với hầu hết các tình huống xã hội và trang phục giản dị được chấp nhận khi đi tham quan và mua sắm.

Đối với nam, nên sử dụng vest hoặc cà vạt và áo khoác khi đi xuống phố và khi giao dịch với các quan chức chính phủ. Trang phục bình thường như áo sơ mi, quần tây, quần Jean có thể thích hợp trong một số lĩnh vực nhất định. Đối với phái nữ có thể mặc những bộ vest công sở sành điệu. Quần tây, quần jean có thể được chấp nhận trong một số trường hợp nhất định.

Quần jean, áo thun và các loại quần áo ít giản dị khác không phù hợp trong các tình huống kinh doanh.

Ở Uzbekistan, phong cách ăn mặc có xu hướng lịch sự và giản dị, đề cao sự gọn gàng, ngăn nắp và chu đáo. Người Uzbekistan thường áp dụng phong cách ăn mặc lịch sự trong văn phòng. Tuy nhiên, khi tham dự các dịp chính thức, bạn vẫn nên chọn trang phục chỉnh chu hơn. Tại văn phòng hoặc trong các cuộc gặp mặt, việc mặc áo vest là điều bình thường.

Nếu không chắc chắn về quy định trang phục và phân vân nên mặc gì để đến làm việc, bạn hoàn toàn có thể hỏi trước đối tác để đảm bảo thích hợp.

Trao danh thiếp

Việc sử dụng danh thiếp được phổ biến ở Uzbekistan, trao danh thiếp cũng không theo một nghi thức trang trọng bắt buộc nào. Tuy nhiên trong kinh doanh cũng là một nghi

thức cần thiết để lưu giữ thông tin đối tác. Danh thiếp nên có một mặt sử dụng Nga. Điều quan trọng là sử dụng ngôn ngữ thích hợp. Tiếng Anh là ngôn ngữ thường được sử dụng rộng rãi trong cộng đồng doanh nghiệp.

Giao tiếp, chào hỏi

Việc giới thiệu tùy thuộc vào hoàn cảnh của từng tình huống. Nói chung, cách tốt nhất là có một bên thứ ba giới thiệu. Tuy nhiên, trong một số tình huống, bạn phải tự giới thiệu bản thân.

Ở Uzbekistan, cách chào thông thường là bắt tay, và đi kèm với câu “xin chào”. Điều cần thiết là phải bắt tay thật chặt. Thông thường, đi kèm với lời chào thông thường là một cái bắt tay chắc chắn với mọi người trong phòng khi bạn đến và trước khi bạn rời đi. Tuy nhiên khi đại dịch Covid-19 đang tiến triển nhanh và phức tạp, không yêu cầu bắt tay mà chỉ cần cái chạm nắm đấm, chạm cùi chỏ đơn giản cũng là những hình thức chào hỏi có thể chấp nhận được. Duy trì giao tiếp bằng mắt ở mức độ vừa phải.

Đi cùng với lời chào, mọi người thường nói khoảng năm hoặc sáu câu hỏi về gia đình, sức khỏe, hôn nhân, ... mà không cần thiết người đối diện phải trả lời.

Câu “Xin chào” trong tiếng Uzbekistan đọc là “assalomu alaikum” hoặc “salom”.

Việc chào hỏi cần phải bắt đầu từ người quan trọng nhất trong phòng.

Hai người đàn ông có thể bắt tay hoặc nắm khuỷu tay nhau. Việc đặt một số các câu hỏi về sức khỏe, gia đình, công việc, ... của một người trong khi chào cũng là một thói quen phổ biến.

Với hai phụ nữ cũng có thể bắt tay hoặc nắm khuỷu tay. Việc đặt một loạt các câu hỏi về sức khỏe, gia đình, công việc, v.v. của một người trong khi chào cũng là một thói quen phổ biến. Đối với bạn bè và gia đình, hầu hết phụ nữ trao nhau hai nụ hôn (mỗi bên một cái) lên má.

Với việc chào hỏi giữa hai người khác phái, cũng sẽ sử dụng hành động bắt tay hoặc nắm chặt khuỷu tay. Nếu không biết rõ về nhau, họ thường chỉ gật đầu chào và nói câu xin chào.

Hầu hết người Uzbekistan đứng giao tiếp một cách gần gũi, trong khoảng sải tay với. Với người khác giới thì đứng xa hơn một chút. Nên có giao tiếp bằng mắt, tuy nhiên với người khác giới, người lớn tuổi hoặc người có quyền hành thì hạn chế hơn.

Những người cùng giới có xu hướng gần gũi khi nói chuyện. Một người phụ nữ khác thường chạm vào cánh tay của người phụ nữ khác hoặc ngồi thật gần khi nói chuyện. Đàn ông thường khoác vai nhau khi đi chơi hoặc ngồi uống vodka.

Cả nam và nữ sẽ nắm tay bạn bè cùng giới ở nơi công cộng, tuy nhiên nếu khác giới là một câu chuyện hoàn toàn khác. Các bữa tiệc thường được phân tách chỗ ngồi theo giới tính và thường không có sự đụng chạm của người khác giới trong khi trò chuyện.

Những người lớn tuổi có xu hướng nhạy cảm hơn so với thế hệ trẻ về giới tính.

Bạn có thể ghé thăm nhà bạn bè, đối tác người Uzbekistan không cần báo trước và có thể ngồi đến 3 – 4 tiếng đồng hồ, vừa trò chuyện, vừa uống trà. Và sau đó có thể dễ dàng rủ người bạn đó tiếp tục đến nhà một người bạn khác của cả hai để tiếp tục trò chuyện.

Phụ nữ Uzbekistan thường làm nội trợ, giáo viên hoặc y tá, nhưng chủ yếu là nội trợ. Phụ nữ thường không uống nhiều, về nhà trước 8 hoặc 9 giờ tối. Phụ nữ ở nông thôn thường có thói quen thụ động và được chấp nhận nhiều hơn ở khu vực này. Nhiều phụ nữ được gia đình chọn vợ hoặc chồng cho họ. Làm mẹ rất được coi trọng, và hầu hết phụ nữ đều kết hôn khi còn khá trẻ. Nhiều thanh niên (nữ sinh 16 tuổi) bỏ học đi lấy chồng. Phụ nữ thường mặc váy và để tóc dài, đặc biệt là ở những khu vực truyền thống hơn. Phụ nữ Uzbekistan rất hiếm khi sống một mình, và nếu có, sẽ có rất nhiều lời đàm tiếu về đạo đức và khả năng kết hôn của họ.

Trong giao tiếp, sẽ khá tệ khi chủ nhà rót đầy hơn một nửa tách trà của bạn. Nó có nghĩa là họ muốn bạn dừng cuộc nói chuyện và ra về. Sự tôn trọng đối với người lớn tuổi là lớn và sẽ rất thô lỗ nếu không thêm –opa (đối với phụ nữ) hoặc –aka (đối với đàn ông) vào tên của người cao tuổi, ngay cả khi người đó chỉ lớn hơn bạn hai tuổi. Ví dụ một người tên là Dilorom sẽ là Dilorom-opa (phụ nữ), Dilshod sẽ là Dilshod-aka (đàn ông). Nếu bạn không biết tên của người đó, bạn chỉ có thể nói opa hoặc aka. –Jon

cũng là một thuật ngữ chỉ sự yêu mến được thêm vào tên đàn ông, tương tự --hon dành cho phụ nữ.

Các chủ đề thích hợp cho cuộc nói chuyện là những chủ đề chung nhằm tránh hiểu lầm và xung đột văn hoá, bao gồm chủ đề về các môn thể thao và theo đuổi hoạt động ngoài trời. Bạn có thể nói về ẩm thực Uzbekistan, ngoài ra có thể bàn về các chủ đề như thời tiết, âm nhạc, phim ảnh. Nếu bạn biết trước thì nên nêu tên của một vài người Uzbekistan nổi tiếng. Tránh chủ đề chỉ trích chính trị và văn hóa Uzbekistan. Không đề cập đến các vấn đề tôn giáo, đặc biệt là về Hồi giáo. Trong văn hoá giao tiếp tất cả người Uzbekistan đều có những xu hướng tránh xung đột, gắn bó với cội nguồn, cảnh giác với quyền lực và đánh giá đúng những điều tốt đẹp trong cuộc sống.

Ẩm thực

Uzbekistan có một nền văn hóa ẩm thực sâu sắc. Uzbekistan sử dụng nhiều thịt, sữa, mỡ động vật, rau quả và các loại gia vị có vị đắng và màu sắc như một thói quen ăn uống trên thảo nguyên vẫn được duy trì đến ngày nay.

Trà chiếm một vị trí quan trọng trong văn hóa ẩm thực Uzbekistan. Bạn có thể thưởng thức một ly trà xanh tại một chaikhana (quán trà) ở Bukhara và nếm thử các loại gia vị, trái cây khô và các loại hạt tại chợ Siyob ở Samarkand là những hương vị đích thực đầu tiên của văn hóa Uzbekistan đối với những du khách.

Văn hóa ẩm thực của Uzbekistan thay đổi theo từng vùng miền khác nhau sẽ cho phép bạn thưởng thức theo nhiều cách với nhiều phong tục văn hóa và truyền thống được tôn vinh theo thời gian, từ cách bẻ bánh mì và trân trọng bước vào ngôi nhà của một gia đình người Uzbekistan, và khám phá bí mật ẩm thực của Uzbekistan.

Ở Uzbekistan, bữa ăn bắt đầu với trà và kết thúc cũng bằng trà. Đó là một truyền thống rất phổ biến để phục vụ món tráng miệng trước bữa tối. Trước bữa ăn thường phục vụ mứt, đường, dưa, dưa hấu và các món tráng miệng nướng.

Đối với việc mời rượu trong cuộc họp, phụ thuộc nhiều vào quốc tịch và tôn giáo của đối tác, tuy nhiên, nếu cuộc họp diễn ra trong một tòa nhà hành chính thì đây không phải là phong tục. Nếu có một cuộc họp trong một nhà hàng, thì sẽ là bắt buộc trong một số trường hợp, ngoài ra trong những trường hợp khác, một người Uzbekistan Hồi

giáo chính thống sẽ coi đó là một sự xúc phạm. Chỉ khi hai bên đạt được sự hợp tác lâu dài mới được mời về nhà nhau dùng bữa.

Bữa trưa và bữa tối kinh doanh là phổ biến. Người mời là người trả tiền. Nếu bạn là chủ nhà, hãy sắp xếp đặt chỗ trước. Hút thuốc bị cấm ở tất cả các nơi kinh doanh và công cộng. Không hút thuốc trong nhà của ai đó mà không xin phép.

Ẩm thực Uzbekistan rất đa dạng với các biến thể tùy thuộc từng vùng và phản ánh ẩm thực của các nước láng giềng. Ẩm thực Uzbekistan có truyền thống thưởng thức các nguyên liệu của vùng và theo mùa.

Thị thực

Hộ chiếu hợp lệ và thị thực được yêu cầu để nhập cảnh vào Uzbekistan. Ngoài ra các cơ quan chức năng của Uzbekistan cũng yêu cầu phải có kèm thư mời của một tổ chức/cá nhân tại Uzbekistan, cho dù điều này không quy định là bắt buộc phải có.

Thị thực được cấp bởi các đại sứ quán và lãnh sự quán của Uzbekistan ở nước ngoài, nhưng thị thực điện tử cũng có thể được cấp trực tuyến cho công dân từ các quốc gia đủ điều kiện, bằng cách sử dụng biểu mẫu đăng ký tại <https://e-visa.gov.uz>. Người nước ngoài đến từ các quốc gia mà Uzbekistan không có cơ quan đại diện ngoại giao hoặc lãnh sự thì phải xin thị thực ở nước thứ ba quy định theo khu vực của Bộ ngoại giao Uzbekistan.

Các doanh nhân nước ngoài muốn đăng ký thị thực cho mục đích kinh doanh thương mại hoặc đầu tư nên nộp hồ sơ xin thị thực của họ trước chuyến và nên yêu cầu được cấp thị thực cho nhiều lần nhập cảnh trong thời hạn một năm. Nếu không đề nghị trước thì thị thực của Uzbekistan thông thường chỉ có giá trị dưới ba tháng và thường chỉ được phép nhập cảnh một lần.

Điều quan trọng cần lưu ý là thị thực của Uzbekistan không chỉ cho biết thời hạn của thị thực mà còn cho biết khoảng thời gian một người được phép ở lại Uzbekistan trong một chuyến đi nhất định. Thị thực lưu trú ngắn hạn áp dụng đối với cho hành khách nước ngoài quá cảnh chỉ trong thời gian 72 giờ và đã được áp dụng vào tháng 5 năm 2018.

Thị thực với mục đích kinh doanh được đăng ký và cấp tại Đại sứ quán hoặc Lãnh sự quán, bao gồm các yêu cầu sau:

Đối với người nước ngoài được các tổ chức, công ty Uzbekistan mời:

- Đơn xin cấp thị thực chính thức cá nhân với xác nhận của tổ chức, công ty được mời.
- Biểu mẫu điện tử tại trang www.evisa.mfa.uz.
- Bản sao hộ chiếu của người được mời, người đứng đầu tổ chức, người được ủy quyền của tổ chức đến nộp hồ sơ.
- Bản sao các tài liệu của tổ chức (giấy phép, chứng chỉ, v.v.).
- Bản sao quyết định của cho người đứng đầu và người được ủy quyền.
- Bản sao Giấy ủy quyền cho người được ủy quyền.
- Đối với thị thực đến sân bay "Tashkent" nên cung cấp bản sao của vé máy bay.
- Giấy xác nhận việc làm của người được mời.

Đối với người nước ngoài được cá nhân người Uzbekistan mời:

- Đơn xin cấp thị thực.
- Biểu mẫu điện tử tại trang www.evisa.mfa.uz.
- Bản sao hộ chiếu của người được mời và người mời.
- Bản chính thư mời từ Uzbekistan.
- Bản sao văn bản xác nhận mối quan hệ giữa người được mời và người mời.
- Đối với thị thực đến sân bay "Tashkent" nên cung cấp bản sao của vé máy bay.

Quá trình xử lý đơn xin thị thực lên đến 10 ngày làm việc nếu các tài liệu đã được nộp đầy đủ theo yêu cầu.

Để xin thị thực, công dân nước ngoài và người không quốc tịch phải nộp các giấy tờ sau cho cơ quan đại diện ngoại giao hoặc cơ quan lãnh sự của Uzbekistan ở nước ngoài:

- Hộ chiếu có thời hạn ít nhất 3 tháng.
- 2 bản sao đơn xin thị thực đã được điền đầy đủ thông tin hợp lệ.
- 2 ảnh màu cỡ (chụp theo kiểu hộ chiếu).

Đối với thị thực quá cảnh, công dân nước ngoài và người không quốc tịch ngoài các giấy tờ nêu trên phải có thị thực của nước đến cuối cùng và giấy tờ thông hành có xác nhận ngày khởi hành từ Uzbekistan. Trong trường hợp này, thời gian xử lý hồ sơ xin thị thực là 3 ngày làm việc.

Công dân nước ngoài và người không quốc tịch đến từ các quốc gia không có cơ quan đại diện ngoại giao hoặc cơ quan lãnh sự của Cộng hòa Uzbekistan có thể được cấp thị thực khi đến Bộ phận Thị thực của Bộ Ngoại giao Cộng hòa Uzbekistan tại Sân bay Quốc tế Tashkent. Trong trường hợp này, cá nhân được mời hoặc pháp nhân mời ở Uzbekistan phải nộp đơn trước cho Bộ Ngoại giao Cộng hòa Uzbekistan theo trình tự, xin xác nhận thị thực (đóng dấu) của Bộ phận Thị thực của Cục Lãnh sự và chuyển cho người được mời. Người được mời phải xuất trình xác nhận này khi mua vé máy bay và qua kiểm soát hộ chiếu và thị thực sẽ được cấp trên cơ sở khi đến Phòng Thị thực của Bộ Ngoại giao Cộng hòa Uzbekistan tại Sân bay Quốc tế Tashkent .

Chi phí xin cấp thị thực thay đổi tùy thuộc vào thời gian xin lưu trú tại Uzbekistan. Tham khảo thêm tại trang web <https://uzembassy.id/page/235>.

An ninh

Uzbekistan có mức độ tội phạm thấp, nhưng vẫn có nguy cơ trộm cắp vặt, đặc biệt là tại các sân bay và nhà ga trong và xung quanh thủ đô Tashkent. Du khách và các doanh nhân quốc tế nên đề phòng và chú ý xung quanh mình, vì hành vi trộm cắp, giật túi xách và móc túi. Các trung tâm giao thông, như ga tàu điện ngầm và ga xe lửa, cũng thường xuyên có tình trạng móc túi hay cướp giật mảnh ảnh, điện thoại, túi xách ...

Thực hiện các biện pháp phòng ngừa hợp lý để bảo vệ đồ đạc của bạn, đặc biệt là hộ chiếu, tiền và thẻ tín dụng của bạn. Nên giữ cảnh giác khi đi bộ về nhà một mình vào

ban đêm và cần bám sát các con đường chính và những khu vực có ánh sáng tốt. Tránh các lối tắt và những con đường vắng lặng không có người đi bộ khác. Bạn nên luôn giữ chắc hành lý xách tay và không để hành lý xách tay lên giá treo trên tàu hỏa. Du khách chỉ nên mang theo tối thiểu tiền mặt, thẻ tín dụng và giấy tờ tùy thân. Không khuyến khích đeo trang sức và đồng hồ đắt tiền.

Viễn thông, điện.

Các mạng điện thoại của Uzbekistan có hơn hai triệu thuê bao cho các dịch vụ cố định và khoảng 25 triệu cho các dịch vụ di động di động. Uztelecom, nhà mạng quốc gia và Buzton, nhà khai thác mạng kỹ thuật số, cung cấp dịch vụ điện thoại cố định. Ở Uzbekistan, ổ cắm điện là loại C và F. Điện áp tiêu chuẩn là 220 V và tần số tiêu chuẩn là 50 Hz.

Có năm nhà khai thác cung cấp dịch vụ di động di động. Chúng hoạt động trên các tiêu chuẩn GSM và CDMA. Hai nhà cung cấp dịch vụ liên lạc di động lớn nhất - Beeline và Ucell. Mạng truyền dữ liệu quốc gia thuộc sở hữu của chi nhánh UZNET của Uztelecom. Có khoảng 700 nhà khai thác dịch vụ Internet. Tốc độ trung bình của tải xuống trên Internet di động là 13,78 Mbps và tốc độ tải lên là 6,83 Mbps. Internet băng thông rộng cố định cung cấp tốc độ tải xuống 40,16 Mbps và tốc độ tải lên 37,92 Mbps. Wi-Fi có ở hầu hết các khách sạn ở Tashkent và trong các khách sạn lớn tại các địa điểm du lịch lớn.

Cũng như các quốc gia khác, điện thoại cố định đang dần biến mất tại Uzbekistan vì ngày càng nhiều người tiêu dùng lựa chọn các dịch vụ di động. Mỗi công ty cung cấp một loạt các dịch vụ và gói cước khác nhau, và bạn nên so sánh các biểu giá và điều kiện một cách cẩn thận trước khi ký hợp đồng. Chuyển vùng quốc tế (cho phép điện thoại theo hợp đồng của Uzbekistan hoạt động ở nước ngoài) có sẵn nhưng phải được yêu cầu và có thể mất thêm phí. Để có được hợp đồng điện thoại di động, hãy đến cửa hàng và cung cấp những thông tin sau:

ID (hộ chiếu hoặc chứng minh nhân dân)

Bảng chứng về địa chỉ (hóa đơn điện nước, hợp đồng thuê tài sản hoặc sao kê ngân hàng)

Số IBAN tài khoản ngân hàng

Đối với du khách thì nên sử dụng dịch vụ trả trước. Dịch vụ này thường có sẵn tại các cảng, ga tàu và sân bay lớn.

Ở Uzbekistan, trong trường hợp khẩn cấp, hãy gọi:

- 101 - Cứu hỏa
- 102 - Cảnh sát
- 103 - Cứu thương

Tiền tệ, thanh toán.

Đơn vị tiền tệ được sử dụng ở Uzbekistan là đồng Soum. Luật của Uzbekistan yêu cầu tất cả các giao dịch phải dùng nội tệ. Tờ tiền có mệnh giá lớn nhất là 100.000 soum (khoảng \$ 9,13 tính đến tháng 6 năm 2022). Tuy nhiên, một số nhà cung cấp và người bán có thể chấp nhận thanh toán bằng USD, EUR, hoặc đồng Ruble.

USD là ngoại tệ được chấp nhận rộng rãi nhất tại Uzbekistan. Chỉ được đổi tiền thông qua các quầy đổi tiền chính thức. Đổi tiền trên thị trường chợ đen là bất hợp pháp và sẽ bị những hình phạt nghiêm khắc đối với những người bị bắt quả tang. Tiền giấy bị hỏng hoặc bị đánh dấu sẽ không được chấp nhận tại các địa điểm đổi ngoại tệ mà chỉ được thu đổi tại các ngân hàng.

Bạn sẽ cần phải hoàn thành tờ khai ngoại tệ khi đến Uzbekistan và tự mình giữ một bản sao. Bạn không thể rời Uzbekistan với số ngoại tệ nhiều hơn số tiền bạn đã khai khi nhập cảnh vào Uzbekistan.

Thẻ tín dụng không được chấp nhận rộng rãi ở Uzbekistan, mặc dù các khách sạn lớn, nhà hàng lớn hơn và siêu thị lớn hơn ở Tashkent ngày càng có xu hướng chấp nhận thẻ tín dụng Visa. Chỉ có một số lượng hạn chế máy ATM được cung cấp tại các khách sạn và ngân hàng lớn ở Tashkent, mặc dù số lượng đang tăng lên. Séc du lịch không được sử dụng ở Uzbekistan.

Mạng lưới giao thông đường sắt

Tashkent được biết đến là điểm trung tâm kết nối với tất cả các tuyến đường sắt ở Trung Á. Từ đây, có một số tuyến đường dẫn về phía tây đến Ashgabat ở

Turkmenistan, trong khi một số tuyến dẫn đến Dushanbe ở Tajikistan. Về hướng đông, các tuyến đường sắt dẫn đến Bishkek ở Kyrgyzstan, Almaty ở Kazakhstan và phía bắc tới Moscow. Từ Almaty có kết nối đường sắt với Trung Quốc.

Công ty Đường sắt Quốc gia Uzbekistan, Uzbekiston Temir Yollari, là nhà cung cấp độc quyền các dịch vụ đường sắt chở khách. UTY điều hành hệ thống đường sắt quốc gia, kết nối hầu hết các vùng của đất nước với Tashkent. Chất lượng dịch vụ của các tuyến đường sắt thay đổi khác nhau tùy thuộc vào điểm đến. Vào năm 2012, UTY đã khai trương một tuyến tàu nhanh mới đi từ Tashkent đến Samarkand, Bukhara và các điểm đến khác, cung cấp dịch vụ cao trên các chuyến tàu cao tốc hiện đại do Tây Ban Nha sản xuất. Vé tàu cao tốc thường bán hết trước hàng tuần đến hàng tháng vào mùa du lịch trong tháng 4 đến tháng 6.

Với các tuyến đường sắt nội địa, mạng lưới đường sắt ở Uzbekistan được kết nối với Bukhara, Samarkand, Termez, Thung lũng Fergana và Nukus. Để dễ dàng lựa chọn các tuyến đi, có ga đường sắt Bắc và ga đường sắt Nam phân biệt rõ ràng. Bạn có thể mua vé tại các quầy vé trong ga, phòng trường hợp thay đổi kế hoạch đột ngột.

Từ Tashkent đến Samarkand, tàu Registon đi mất 3 giờ 30 phút trong khi tàu Sharq mất 6 giờ từ Tashkent đến Bukhara. Để đi trong đêm, có một chuyến tàu chạy đêm từ Tashkent đến Bukhara. Bạn có thể có được chỗ ở thoải mái nhất để ngủ trên tàu. Các phương tiện di chuyển qua đêm khác bao gồm từ Tashkent và Samarkand đến Urgench và đến Nukus với tần suất 2 đến 3 chuyến hàng tuần.

Ga tàu điện ngầm Tashkent, ga tàu điện ngầm được trang trí đẹp nhất trên thế giới cũng có sẵn để đi du lịch vòng quanh Uzbekistan. Bạn có thể đi tàu Afrasiyab, là tàu cao tốc sang trọng nhất của Uzbekistan mới được đầu tư xây dựng và đưa vào hoạt động trong năm 2022.

Mạng lưới giao thông đường bộ.

Đi đường bộ là một lựa chọn được sử dụng rộng rãi do mạng lưới tương đối phát triển và một số lượng lớn ô tô thuộc sở hữu tư nhân. Các công ty du lịch sử dụng xe buýt của Trung Quốc và châu Âu đã qua sử dụng. Tashkent là thành phố có hệ thống tàu

điện ngầm đầu tiên của Trung Á, với bốn tuyến kết nối các khu vực khác nhau của thành phố.

Các chuyến tàu thường đúng giờ và hầu hết các xe buýt thành phố không có lịch trình thực sự nghiêm ngặt. Thường không có lịch trình cho xe buýt. Họ đi bất cứ khi nào họ có đủ người để lấp đầy một chiếc xe.

Bạn có thể sử dụng dịch vụ xe buýt, xe buýt điện. Bạn cần nắm rõ thời gian dự kiến của nó. Xe buýt giúp ích cho người dân địa phương cũng như du khách đối với giao thông vận tải ở Uzbekistan. Họ cung cấp dịch vụ vận chuyển với tất cả các thành phố và thị trấn lớn ở Uzbekistan một cách không tốn kém.

Đối với xe hơi, bạn có thể thuê xe tự lái hoặc có tài xế ở những dịch vụ cho thuê tại sân bay, khách sạn. Tuy nhiên cần lưu ý về giá cả vì các tài xế thường yêu cầu một mức giá khá cao. Có thể sắp xếp các chuyến tham quan và có thể thuê xe ô tô theo chuyến và theo giờ, ngày hoặc tuần.

Taxi hoạt động rộng khắp Uzbekistan nhưng phần lớn không có mức giá cụ thể mà thanh toán theo thương lượng. Sẽ an toàn hơn nếu bạn sử dụng taxi được cấp phép chính thức, vì một số trong số đó không có giấy phép. Bạn cần thương lượng mức giá trước khi bước lên taxi.

Sân bay

Uzbekistan Airways (HY) là hãng hàng không quốc gia Uzbekistan. Ngoài HY, các hãng Turkish Airlines, Korean Air, Asiana Airlines, Aeroflot và các hãng hàng không khác từ các nước thuộc Liên Xô cũ bay đến Tashkent.

HY có đường bay thẳng trực tiếp từ Tashkent đến London, New York, Frankfurt, Istanbul, Moscow, Delhi, Tel Aviv, Seoul và Bắc Kinh. HY cũng đã hủy các đường bay không có lối đến Paris, Rome, Milan, Amritsar, Mumbai, Bangkok, Tokyo, Kuala Lumpur và Jakarta.

Các hãng hàng không Korean Air và Asiana cung cấp đường bay trực tiếp đến Seoul; Turkish Airlines bay đến Istanbul. HY và Aeroflot bay đến một số lượng lớn các điểm đến của các quốc gia thuộc Liên Xô cũ.

Sân bay quốc tế Tashkent là một trong những sân bay phát triển ở Trung Á, giúp bạn di chuyển bằng đường hàng không dễ dàng. Tại sân bay có cũng cung cấp các tiện ích khác nhau như thu đổi ngoại tệ, cửa hàng miễn thuế, quán bar và nhà hàng. Cứ khoảng 1 phút, xe buýt lại có mặt để chở khách vào trung tâm thành phố. Bạn cũng có thể đặt taxi và cũng có thể nhận được dịch vụ đưa đón từ/đến sân bay của các khách sạn trong thủ đô Tashkent.

Trong thời kỳ đại dịch hiện tại, Uzbekistan có thể tạm thời hạn chế hoặc giảm các chuyến bay với một quốc gia trong trường hợp gia tăng các trường hợp COVID ở quốc gia đó và đưa ra yêu cầu cách ly trong hai tuần đối với du khách đến từ quốc gia đó. HY là một nhà độc quyền lâu năm trên tất cả các chuyến bay nội địa, nhưng gần đây QanotSharq đã nổi lên như một đối thủ cạnh tranh. Hãng hàng không Silk Avia nội địa bắt đầu cung cấp các chuyến bay vào tháng 10 năm 2022.

Đối với các tuyến bay nội địa, có rất nhiều tuyến bay từ sân bay Quốc tế Tashkent đến tất cả các thị trấn và thành phố lớn ở Uzbekistan. Các điểm đến chính như là Tashkent, Samarkand, Navoi, Nukus, Karshi, Termez, Andijan và Namangan. Nếu bạn lo lắng về việc đặt vé cho một số trường hợp nhất định, thì bạn có thể mua vé từ đại lý vé của hãng hoặc tại nhà ga nội địa của sân bay (nằm tách biệt với nhà ga quốc tế).

Chăm sóc sức khỏe/Cơ sở y tế

Các bệnh lây truyền qua đường thực phẩm và nước như Salmonella, Viêm gan A & B, Thương hàn và Viêm màng não ... là phổ biến ở Uzbekistan. Du khách nên chỉ uống nước đóng chai/nước đun sôi và chỉ ăn trái cây và rau đã được nấu chín và gọt vỏ. Thịt nấu chưa chín cũng nên tránh. Do điều kiện vệ sinh kém và tình trạng thiếu điện dẫn đến khả năng làm lạnh kém, du khách nên tránh ăn các sản phẩm sữa và thực phẩm chưa tiệt trùng được bày bán trên đường phố.

Tất cả du khách đến Uzbekistan nên cập nhật các phương pháp chủng ngừa định kỳ trước khi đi du lịch.

Dịch vụ chăm sóc sức khỏe cao cấp ở Uzbekistan không phổ biến và rất tốn kém. Do đó, du khách và người nước ngoài đến Uzbekistan nên bảo hiểm y tế quốc tế trước khi

nhập cảnh vào Uzbekistan. Người nước ngoài có thể tiếp cận tất cả các dịch vụ chăm sóc sức khỏe ở Uzbekistan với giá cao hơn so với người dân địa phương trả.

Chất lượng chăm sóc sức khỏe ở Uzbekistan không tốt như thời Liên Xô. Tuy nhiên, người nước ngoài có thể lựa chọn từ một số bệnh viện và phòng khám quốc tế, tùy theo và khi họ yêu cầu. Cư dân và công dân của Uzbekistan có các quyền như nhau khi sử dụng các dịch vụ y tế. Luật pháp đảm bảo bảo vệ sức khỏe cho người nước ngoài, theo các điều ước quốc tế mà Cộng hòa Uzbekistan đã ký kết với nhiều quốc gia.

Tạm nhập các vật dụng cá nhân

Khi nhập cảnh vào Uzbekistan bạn cần phải khai báo các vật liệu và đồ dùng cá nhân có giá trị cao, bao gồm một lượng tiền mặt (nếu hơn 6.393 USD).

Uzbekistan cấm nhập khẩu (hoặc quá cảnh) ma túy, sản phẩm có nội dung khiêu dâm, hàng giả, vật liệu nổ, etanol và máy bay không người lái. Cơ quan hải quan của Uzbekistan cũng có thể thực thi các quy định nghiêm ngặt liên quan đến việc tạm nhập tái xuất từ Uzbekistan các mặt hàng như hóa chất, vũ khí và đạn dược, công nghệ vũ trụ, thiết bị mã hóa, thiết bị tia X và đồng vị, vật liệu hạt nhân, chất độc, ma túy, quý và bán quý kim loại, chứng khoán vô hiệu, và các tác phẩm nghệ thuật và đồ cổ có giá trị lịch sử.

Chương 8: Một số liên hệ cần thiết.**Đại sứ quán Việt Nam tại Nga kiêm nhiệm Uzbekistan.**

Địa chỉ: 119021 Moscow, Russia

Bolshaya Pirogovskaya,13

Điện thoại: +7 499-245-0925

Email: vnemb.mos@gmail.com

Đại sứ quán Uzbekistan tại Indonesia kiêm nhiệm Việt Nam.

Địa chỉ: Jl. Sriwijaya Raya No.30, Selong, Kec. Kby. Baru, Kota Jakarta Selatan,
Daerah Khusus Ibukota Jakarta 12110.

Điện thoại: (021) 7229919.

Email: id.uzembassy@mfa.uz.

Website: <https://uzembassy.id/>.

Thương vụ Việt Nam tại Uzbekistan

Địa chỉ: 100, Rashidov str., Tashkent City, 700084 Uzbekistan.

Điện thoại: 998-71-1205011

Fax: (+46) 8 321 580

Email: uz@moit.gov.vn, ducnt@moit.gov.vn.

Bộ Phát triển Kinh tế và Giảm nghèo

Địa chỉ: 45A, Islam Karimov, Tashkent, 100003, Uzbekistan

E-mail: info@mineconomy.uz

Website: www.mineconomy.uz

Bộ Tài chính

Địa chỉ: 5, Mustakillik square, Tashkent, 100008,

Email: info@mf.uz

Website: www.mf.uz

Bộ Việc làm và Quan hệ lao động

Địa chỉ: 15, Mirobod str., Tashkent, 100100.

Email: info@mehnat.uz

Website: www.mehnat.uz

Bộ Ngoại giao

Địa chỉ: 3, Amir Temur Street, Tashkent, 100000.

Email: info@tiv.uz

Website: www.mfa.uz

Bộ Đầu tư và Ngoại thương

Địa chỉ: 1, str. I. Karimov, 100029, Tashken.

Email: info@mift.uz

Website: www.mift.uz

Bộ Du lịch và Di sản văn hóa

Địa chỉ: 107B, Amir Temur str., Tashkent, 100084.

Email: info@motas.uz

Website: www.uzbektourism.uz

Bộ Tài nguyên Nông nghiệp

Địa chỉ: 2, Universitet str., Tashkent region, 100140

Email: info@agro.uz

Website: www.agro.uz

Bộ Phát triển Công nghệ Thông tin và Truyền thông

Địa chỉ: 4, Amir Timur str., Tashkent, 100000

Email: info@mitc.uz

Website: www.mitc.uz

Ủy ban Hải quan nhà nước

Địa chỉ: I.Karimov avenue, 3, Tashkent, 100003

Email: info@customs.uz

Website: www.customs.uz

Ủy ban Thuế nhà nước

Địa chỉ: 13A, Abdulla Kadiriy str., Tashkent, 100011

Email: org@soliq.uz

Website: www.soliq.uz

Phòng Thương mại và Công nghiệp Uzbekistan

Địa chỉ: Tashkent city, Amir Temur street 4

Email: info@chamber.uz

Website: <https://chamber.uz/en/index>